

Comuna
Sagna
Judetul Neamt

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ COMUNA SAGNA

2021-2027

COMUNA SAGNA JUDEȚUL NEAMȚ

DEZVOLTAREA CONTINUĂ

Elaborator:

con **S**pes
ulting

Cuprins

Introducere	1
1. Contextul general al strategiei de dezvoltare locală. Elemente introductive	5
1.1 Necesitatea planificării strategice.....	6
1.2 Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare locală a comunei Sagna	8
2. Cadrul strategic general al dezvoltării comunităților rurale din România	14
2.1 Context European	15
2.1.1 Cadrul Financiar Multianual 2021-2027.....	15
2.1.2 Politica de coeziune 2021-2027 a Uniunii Europene – Cinci priorități investiționale mijlocite optim de UE.....	19
2.1.3 Strategia Europa 2030.....	19
2.1.4 Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene	19
2.1.5 Politica agricolă comună (P.A.C.) în perioada 2021-2027	20
2.2 Context național	23
2.3 Context regional	28
3. Cadrul strategic general al dezvoltării comunităților rurale din România	59
3.1 Caracterizarea generală județului Neamț.....	60
3.2 Județul Neamț- dezvoltarea comunităților rurale	78
4. Pofilul Comunei Sagna și analiza situației existente	88

4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu	89
4.2 Relief	90
4.3 Clima	91
4.4 Rețea hidrografică.....	91
4.5 Repere istorice	92
4.6 Situația demografică și indicatorii reprezentativi	94
4.7 Mediul economic local și analiza pieței muncii	98
4.8 Industria	102
4.9 Turism și agroturism.....	107
4.10 Educație, cultură și artă	108
4.11 Sănătate și servicii sociale	117
4.12 Condiții de locuit și alte dotări	119
4.13 Infrastructura	120
4.14 Mediul înconjurător	123
4.15 Capacitatea administrației locale	125
5. Analiza SWOT	134
5.1 Analiza SWOT globală pentru Comuna Sagna	135
5.2 Analiza SWOT pe domenii prioritare.....	137

6. Planul strategic de dezvoltare	152
6.1 Prezentarea obiectivelor atinse în perioada 2014-2020	153
6.2 Viziune, misiune și direcții de dezvoltare	154
6.3 Analiza nevoilor și a potențialului pe sectoare și pe domenii de activitate	158
6.4 Alegerea instrumentului de cercetare-motivație.....	159
6.5 Crearea instrumentului de cercetare	162
6.6 Domenii prioritare și măsuri specifice.....	204
6.7 Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027	210
6.8 Surse de finanțare	235
7. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare	247
8. Bibliografie	252

Introducere

Strategia reprezintă cadrul care determină direcția și alegerile unei comunități, stabilind o direcție unitară a obiectivelor sale operaționale cât și a resurselor necesare pentru orientarea acesteia în atingerea scopului și a obiectivelor principale stabilite.

Strategia de dezvoltare locală reprezintă instrumentul de management participativ, implicând întreaga comunitate în vederea asigurării dezvoltării economice și sociale. Pe termen scurt, mediu și lung, constituie elementul principal în luarea de decizii care au la bază evaluări anterioare cu caracter justificativ, realizată prin colectarea datelor și analiza documentelor oficiale.

Prezenta lucrare a fost realizată la solicitarea Consiliului Local și al Primăriei Comunei Sagna, pentru a furniza toate elementele necesare în abordarea problemelor și oportunităților cu care se confruntă comunitatea, în luarea de decizii locale echitabile, astfel încât să fie realizat un ghid de dezvoltare a localității în acord cu voința cetățenilor. *Obiectivul general al strategiei* constă în stabilirea unui cadru general de dezvoltare a comunei Sagna prin creșterea capacității economico-sociale pentru perioada 2021-

2027, obiectiv conceput în corelație cu principiile dezvoltării durabile.

Întrucât aderarea României la Uniunea Europeană a impus alinierea politicii naționale de dezvoltare a țării noastre la politicile și principiile europene, Comuna Sagna trebuie să implementeze o viziune strategică în vederea dezvoltării durabile, în acord cu strategiile de dezvoltare regională și națională. Fiind un document de planificare strategică pentru perioada 2021-2027, reprezintă baza strategică pentru consolidarea proiectelor inițiate la nivelul comunei, planificarea având în vedere atât fondurile externe (europene) cât și interne (locale, regionale, guvernamentale) pentru perioada următoare de programare.

Misiunea strategiei implică mobilizarea tuturor resurselor de ordin uman, material, financiar de la nivel local pentru implementarea cu succes a măsurilor, soluțiilor și a proiectelor propuse, misiune axată pe următorii piloni: colaborare, consultare publică, participare și planificare rațională. *Viziunea strategiei* de dezvoltare locală a comunei Sagna determină viitorul unei comunități unitare, dependentă

de activitățile care vor urma a fi realizate de autoritățile locale, cât și de factorii sociali, economici și de mediu.

În procesul de elaborare a documentului se va ține cont de prevederile propuse la nivel european cât și de cadrul specific al comunei Sagna, prin identificarea necesităților și a celor mai potrivite soluții pentru creșterea durabilă a productivității individuale și comunitare prin generarea unor venituri mai mari pentru populația existentă.

Realizarea acestui document reprezintă așadar, un instrument de lucru al administrației publice locale în acord cu voința comunității locale, elaborat în vederea stabilirii de noi direcții strategice orientate către toți factorii interesați de progresul economico-social al comunei Sagna. Astfel, planificarea strategică este contuită în vederea proiectării și a trasării obiectivelor care vor fi specificate în Strategia de Dezvoltare Locală prin respectarea procesului de planificare strategică.

În contextul noilor direcții prioritare trasate la nivel european, pentru atingerea următorului nivel de integrare în Uniunea Europeană, *scopul principal al acestei strategii* constă în dezvoltarea societății civile prin creșterea calității traiului din rândul locuitorilor,

stabilind astfel un nou cadru strategic de dezvoltare durabilă a localității Sagna.

Conținutul strategiei de dezvoltare locale include următoarele elemente esențiale:

- ❖ Prezentarea populației și a zonei care face obiectul de referință al strategiei;
- ❖ Identificarea resurselor și a priorităților existente;
- ❖ Analiza necesităților și a oportunităților zonei;
- ❖ Descrierea strategiei și a obiectivelor urmărite prin identificarea unor ținte clare și măsurabile;
- ❖ Detalierea procesului de implicare a comunității în elaborarea strategiei de dezvoltare locală;
- ❖ Creionarea planului de acțiune al strategiei;
- ❖ Planul financiar al strategiei;
- ❖ Expunerea procedurilor de monitorizare și gestionare a strategiei;

Odată elaborată o astfel de strategie, cererile de finanțare pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri structurale și de coeziune ale Uniunii Europene sunt justificabile și măsurabile.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, incertitudinea mediului actual de la nivel național și internațional, impune o utilizare eficientă a resurselor umane și financiare limitate. O astfel de abordare conferă un scop și o direcție comunității în a-și valorifica resursele disponibile prin punerea în valoare a elementelor distinctive ale zonei.

În procesul de elaborare al strategiei se are în vedere diminuarea dezechilibrelor locale/regionale existente prin corelarea politicilor sectoarelor guvernamentale la nivelul comunei Sagna și implicit

stimularea cooperării inter-regionale. De aceea, în elaborarea strategiei trebuie stipulate etapele urmate în vederea atingerii scopului final, și anume cel de creștere a absorbției și a impactului fondurilor de la nivel local. O atenție deosebită în acest sens se acordă cetățenilor, prin implicarea acestora în elaborarea și aplicarea acesteia, astfel încât să fie formulate obiective, priorități și acțiuni specifice de dezvoltare a comunei Sagna. Procesul de elaborare al strategiei este structurat în trei etape, după cum urmează:

ANALIZA	ELABORARE	EVALUARE ȘI IMPLEMENTARE
<ul style="list-style-type: none"> •colectarea datelor (analiza situației existente, consultarea statisticilor oficiale, studii de fezabilitate și alte documente care conțin informații relevante); •analiza documentelor programatice; •identificarea politicilor și direcțiilor de dezvoltare europene și naționale; •identificarea și evaluarea punctelor tari și a celor slabe; 	<ul style="list-style-type: none"> •se vor stabili obiectivele pe termen scurt și mediu ale comunei; •se vor identifica domeniile de interes; •se va concepe designul strategiei; •se va proceda la elaborarea acesteia; •va presupune implicarea întregii comunități; 	<ul style="list-style-type: none"> •elaborarea portofoliului de proiecte;

Pe baza acestor informații, a contextului de planificare de la nivel local în concordanță cu directivele europene, a misiunii și a viziunii de dezvoltare pe termen scurt și mediu, se are în vedere crearea unui cadru definitor din punct de vedere strategic, anunțând o abordare personalizată a dezvoltării locale din comuna Sagna, județul Neamț.

În acest sens, elaborarea strategiei de dezvoltare locală integrată la nivel regional îmbunătățește semnificativ șansele de dezvoltare socială și economică durabilă și performată. Pentru a evita apariția de riscuri sociale și economice în procesele de accesare de fonduri comunitare este imperios necesară o viziune strategică pe termen mediu și lung asupra procesului de dezvoltare a comunei Sagna.

Este evident că oportunitățile, condițiile și nevoile de dezvoltare variază foarte mult de la o regiune la alta, iar strategiile de dezvoltare trebuie să fie adaptate în strânsă colaborare cu autoritățile locale. Nu există un model unic de gestionare a dezvoltării rurale, așa cum nu există un singur factor determinant al traiectoriei economice

a unei regiuni. Prin urmare, politicile din mediul rural sunt necesare pentru a spori capacitatea locală și participarea actorilor, pentru a mobiliza resursele inițiale și pentru a face față forțelor externe, răspunzând cel mai bine nevoilor locale. Dezvoltarea unei viziuni pe termen mediu și lung pentru comunitățile din România reprezintă un element central în asigurarea unei traiectorii clare și stabile în procesul de dezvoltare. Procesul de dezvoltare a viziunii și a strategiei include o serie de consultări ale tuturor factorilor implicați în acest proces.

Strategia de dezvoltare locală asigură comunei Sagna, ierarhizarea investițiilor, pentru a obține un impact maxim și o valoare adăugată maximă din obiectivele ce le propune comunității locale. Este important ca acest document să asigure o sustenabilitate de lungă durată și să deservească atât interesele administrației publice locale, intereselor private dar și intereselor personale ale locuitorilor localității.

Echipa de proiect aduce mulțumiri tuturor colaboratorilor care au înțeles necesitatea implicării într-un astfel de demers.

1. Contextul general al strategiei de dezvoltare locală. Elemente introductive

1.1 Necesitatea planificării strategice

Strategia de dezvoltare locală constituie instrumentul principal - pentru luarea unor decizii- și participativ- implică întreaga comunitate locală- care vizează dezvoltarea teritoriului din punct de vedere socio-economic, astfel încât să asigure un trai propice pentru locuitorii comunității.

Planificarea strategică constituie procesul sistematic prin care comuna Sagna dorește să răspundă necesităților de creștere economică într-o manieră sustenabilă, prin stabilirea de priorități și luarea de decizii cu privire la: ce trebuie făcut, când trebuie făcut, unde trebuie făcut, modul cum trebuie făcut, de către cine trebuie făcut și cu ce resurse trebuie făcut.

Reducerea actualelor disparități, prevenția de noi dezechilibre atât de la nivel național, regional dar și local presupune o bună planificare a strategiei astfel încât să fie stabilită o diagnoză locală a nivelului de trai de la nivelul entității în cauză din punct de vedere economico-social.

Întrucât, noua perioadă de programare reprezintă o oportunitate pentru consolidarea coeziunii sociale și economice a comunei

Sagna, este absolut necesar ca administrația publică locală să dispună de o strategie de dezvoltare în vederea accesării fondurilor europene.

Necesitatea planificării strategice pornește de la faptul că se dorește o centralizare a obiectivelor de dezvoltare, a direcțiilor de acțiune a comunei în vederea consolidării efectivului și a resurselor necesare pentru o bună gestionare a fondurilor europene alocate pentru perioada 2021-2027.

Fiind un instrument tehnic de utilitate publică, necesitatea planificării acestui document se adresează unei game largi de actori

implicați, atât pentru comunitate, mediul de afaceri, autoritatea publică locală cât și pentru factorii de decizie locali.

Ciclicitatea procesului de planificare oferă suport metodei de stabilire a obiectivelor identificate și urmărite la nivel local, focalizându-se pe sprijinirea politicilor existente și abordarea problemelor la nivel macro pentru definirea teritoriului prin aducerea de noi elemente de ordin tehnic, financiar și managerial.

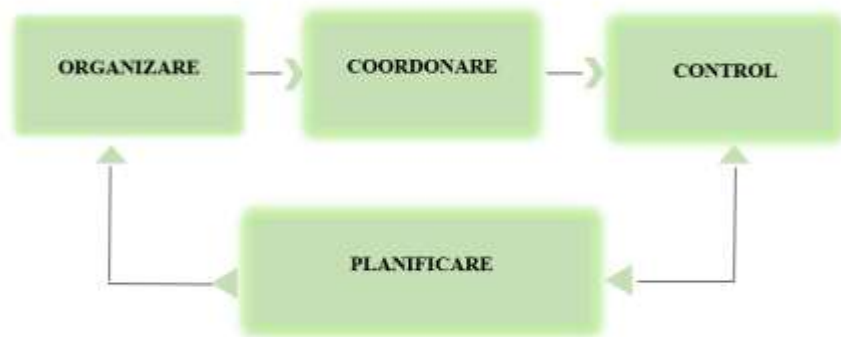

Figura nr.1 Procesul de planificare, sursă: prelucrare proprie

Lucrarea prezintă analizează elementele specifice ale comunei Sagna, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii cât și din punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, incertitudinea mediului economic impune o anumită disciplină a a comunităților locale în vederea utilizării a resurselor financiare limitate. Fiind direct influențat de gradul de dezvoltare al potențialului economic, social și uman, capitalul disponibil al comunității are variațiuni elastice.

Prin urmare, planificarea strategică a comunei Sagna urmărește:

1. Atragerea de capital în zonă.
2. Îmbunătățirea capacității administrației publice locale în gestionarea resurselor.
3. Creșterea încrederii mediului investițional
4. Valorificarea potențialului zonei
5. Armonizarea resurselor disponibile cu prioritățile de dezvoltare socio-economică.
6. Îmbunătățirea calității vieții generațiilor prezente și viitoare.

Tabel nr.1 Obiective planificare strategică, prelucrare proprie

Punerea în valoare a elementelor distinctive ale zonei, specificul teritorial reprezintă un factor cheie pentru politica de dezvoltare locală cu efecte directe asupra coeziunii teritoriale.

Conturarea cadrului general de coordonare și planificare a proiectelor strategice locale are un rol esențial în realizarea strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Sagna, pentru perioada 2021-2027, întrucât contribuie la asigurarea progresului socio-economic al zonei prin absorbția de fonduri europene disponibile la nivel european.

1.2 Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare locală a comunei Sagna

Elaborarea strategiei de dezvoltare locală a comunei Sagna se bazează pe relațiile de reciprocitate dintre obiectivele urmărite și soluțiile ce se doresc a fi implementate, încadrându-se în standardul cerințelor impuse de Uniunea Europeană. Criteriile după care a fost elaborată această strategie sunt: coerența, consecvența, eficacitatea, relevanța, eficiența, orientare spre câștig durabil ș.a.

În elaborarea documentului strategic al comunei Sagna pentru orizontul de finanțare 2021-2027 au fost axate următoarele direcții:

- ❖ Asigurarea unui management organizațional și conceptual, coerent structurat pe cele trei etape de lucru.
- ❖ Aplicarea metodei participativ-activă prin abordarea consultării publice și stabilirea de grupe tematice de lucru pentru fiecare domeniu de interes.

Din aceste grupe de lucru vor face parte atât reprezentanții Primăriei Comunei Sagna, consilieri locali, cât și agenți economici, ONG-uri și persoane fizice interesate. Aceste grupe de lucru vor dezbate în cadrul reuniunilor de lucru care vor fi organizate pe parcursul procesului de elaborare a strategiei.

- ❖ Monitorizarea și evaluarea permanentă a procesului de elaborare și dezvoltare a strategiei în vederea asigurării calității lucrării, corectitudinii datelor și informațiilor incluse și aplicarea eventualelor modificări care se impun.

Metodologia de elaborare a strategiei de dezvoltare locală a comunei Sagna, propune analiza problematicii specifice dezvoltării locale în mediul rural, prin delimitarea a 6 domenii de aplicare și a 27 de sectoare relevante. Aici se vor regăsi elemente de interes public, comunitar, privat, astfel încât toți locuitorii să-și aducă contribuția asupra modului de rezolvare a problemelor pe care le întâmpină.

Administrația locală trebuie să aprobe această strategie astfel încât, utilitatea acesteia să fie însușită de întreaga comunitate angrenată în orizontul de dezvoltare locală pentru perioada 2021-2027.

Pentru elaborarea strategiei s-au urmărit următoarele activități:

1. realizarea unei viziuni clare pentru anii 2021 - 2027 în toate domeniile care privesc dezvoltarea economico-socială durabilă;
2. stimularea participării cetățenilor la luarea și formularea deciziilor;
3. identificarea de soluții orientate spre natură și valorificarea resurselor locale;
4. dezvoltarea de relații de colaborare și parteneriat bazate pe interese comune;
5. creșterea calității traiului în rândul locuitorilor;
6. eficientizarea capacității autorității locale de gestionare a nevoilor și cerințelor locuitorilor;

Tabel nr.1.2 Activități elaborare strategie, prelucrare proprie

Strategia de dezvoltare a comunei Sagna, mizează pe relațiile de reciprocitate dintre reprezentanții autorității locale, Primăria și cetățeni, în vederea atingerii priorităților urmărite și implementării măsurilor stabilite la nivel comunitar.

Ideile fundamentale care au stat la baza elaborării strategiei sunt:

- ❖ Situația existentă a mediului rural al comunei Sagna și implicit potențialul economico-social și ecologic.
- ❖ Apartenența României la Uniunea Europeană și atragerea și gestionarea eficientă de fonduri nerambursabile europene alocate pentru perioada 2021-2027.

Structura procesului de elaborare a strategiei include parcurgerea a trei etape principale:

1. Etapa de analiză:

- ❖ Colectarea de date în vederea analizei situației existente, studii de fezabilitate, examinarea statisticilor oficiale și a altor documente care conțin informații relevante.
- ❖ Analiza documentelor programatice (PNDR, POR), în vederea identificării politicilor și a direcțiilor de dezvoltare europeană și națională, regională și județeană.

- ❖ Analiza programelor operaționale care pot fi accesate pentru a asigura o dezvoltare locală durabilă și locală.
- ❖ Crearea de baze de date din toate sectoarele de activitate pentru evaluarea potențialului local și cunoașterea resurselor disponibile și a nevoilor comunității.
- ❖ Identificarea riscurilor, a punctelor slabe/tari și a oportunităților care definesc modalitatea de mobilizare a resurselor și eforturilor necesare unei evaluări obiective a situației existente.

2. Etapa de elaborare a strategiei

- ❖ Stabilirea obiectivelor pe termen scurt, mediu și lung ale comunei în funcție de datele culese.
- ❖ Elaborarea strategiei și a designului acesteia în conformitate cu domeniile de interes identificate în prima etapă de analiză.
- ❖ Implicarea întregii comunități, de la persoane fizice la organizații publice, private și aleși locali în vederea formulării strategiei locale.

3. Etapa de implementare și evaluare a strategiei de dezvoltare locală

- ❖ Elaborarea portofoliului de proiecte.

Metodologia folosită asigură strategiei de dezvoltare locală un caracter practic, fundamentat pe date prelucrate din diverse surse, realizată prin intermediul consultărilor și a întâlnirilor locale.

Orientată în special pe oportunitatea de a accesa prin proiecte resursele financiare puse la dispoziție prin fondurile structurale de care va beneficia România în perioada 2021-2027, va contribui la dezvoltarea mediului rural al comunei Sagna.

În acest sens, menționăm că planificarea strategică a avut un rol esențial în acest proces de elaborare a strategiei locale, astfel încât a susținut promovarea la nivel de administrație locală a unui

management strategic integrat capabil să identifice eficient oportunitățile apărute în cadrul comunității Sagna.

Principiile care au stat la baza elaborării acestei strategii au constat în eficiența validității științifice prin colectarea de date din surse sigure, transparența, obiectivitatea, coerența și implicarea comunității.

Specific, în elaborarea studiului au fost utilizate următoarele tehnici și metode:

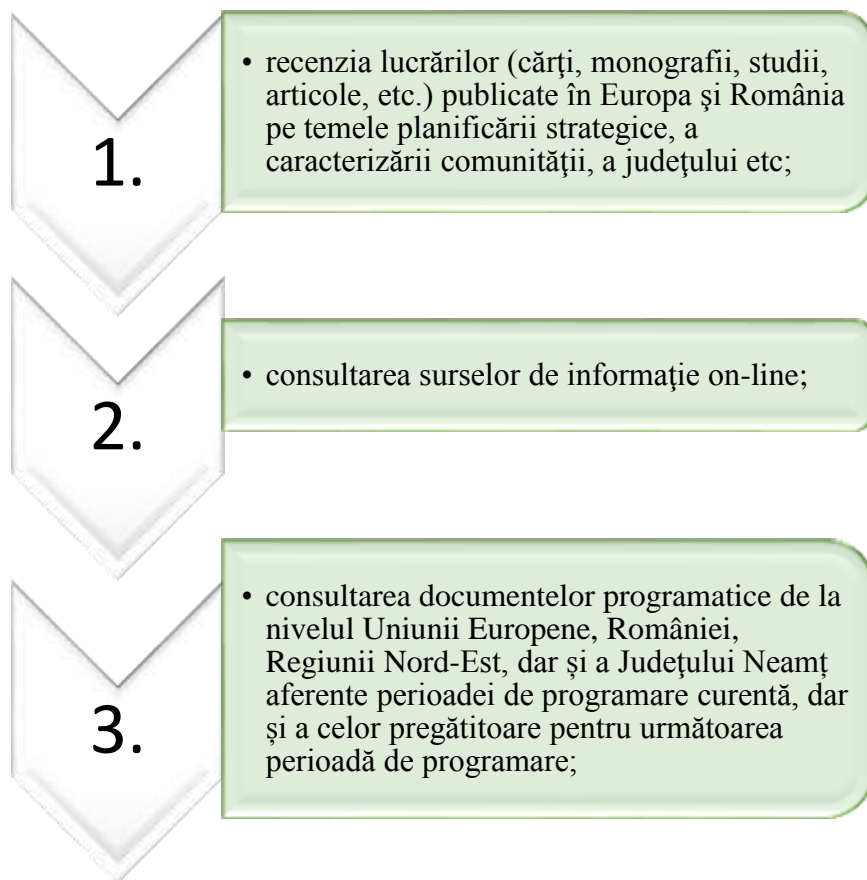

Figura nr. 1.1 Metode și tehnici elaborare strategie, sursă: prelucrare proprie

Identificarea celor mai relevante surse bibliografice constituie așadar primul pas întreprins în vederea elaborării strategiei de dezvoltare locală a comunei Sagna, plecând de la resursele existente la nivel local, regional, județean, național și european.

Consultarea legislației și a documentelor programatice a fost facilitată prin identificarea surselor electronice disponibile a diferitelor instituții (Comisia Europeană, Ministerul Dezvoltării Regionale și a Turismului, Ministerul Administrației și Internelor, Agenția pentru Dezvoltarea Regională, Consiliul Județean Neamț, Primăria Comunei Sagna, ș.a.).

Premisa elaborării strategiei constă în conturarea unui instrument de identitate pentru comunitatea locală prin creionarea direcțiilor viitoare de dezvoltare, pornind de la resursele actuale de care dispune comuna Sagna.

Scopul elaborării strategiei de dezvoltare locală pentru comuna Sagna pentru perioada 2021-2027 este de a centraliza într-un document, un studiu actualizat cu direcțiile de acțiune, obiectivele de dezvoltare și prioritizările investițiilor propuse, ca impact major asupra comunității locale.

Structural, Strategia de dezvoltare locală va urmări atingerea următoarelor rezultate:

1. Analiza socio-economică a comunei Sagna – situația existentă la nivel local;

2. Analiza SWOT;

3. Planul strategic de dezvoltare în vederea atingerii obiectivelor strategiei;

4. Portofoliul de proiecte pentru perioada 2021-2027;

5. Implementarea și monitorizarea strategiei;

Strategia de dezvoltare locală a comunei Sagna, a fost elaborată în conformitate cu Strategia de Dezvoltare Durabilă, cu ajutorul angajaților din cadrul instituțiilor publice locale, cu sprijinul comunității. De asemenea, interpretarea chestionarelor, a studiilor, rapoartelor realizate atât la nivel local, național cât și european, au contribuit la creionarea imaginii de ansamblu a situației existente în comuna Sagna, dar și în cadrul județului Neamț.

Strategia de dezvoltare a comunei Sagna 2021-2027, prin viziunea și obiectivele propuse, a fost elaborată așadar, în concordanță cu politicile comunitare, strategiile de la nivel național, programele și documentele programatice de la nivel județean și regional, asigurând beneficiul integrator al planului de investiții propus.

2. Cadrul strategic general al dezvoltării comunităților rurale din România

2.1 Context European

Contextul European a fost profund afectat de criza pandemică cauzată de coronavirusul SARS-CoV-2, astfel încât, ani de progrese economico-sociale au scos în evidență deficiențele structurale ale economiei UE. Cu toate acestea, în ultimii ani contextul European a favorizat extinderea Uniunii Europene la 27 de state membre, conducând în acest mod la apariția de noi perspective de dezvoltare și de valorificare în toate sectoarele de activitate ale comunității europene.

La nivel European, s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu documente strategice, precum mecanismele financiare asociate sau parteneriatele Uniunii Europene, Politica de coeziune 2021-2027 a Uniunii Europene, Cadrul financiar Multianual 2021-2027, Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene (revizuită), Politica agricolă comună ș.a.

Dezvoltarea unei viziuni pe termen mediu și lung pentru comunitățile din România constituie un element central în stabilirea unei traiectorii clare și stabile. Implicarea și angajamentul părților implicate joacă un rol important pe tot parcursul dezvoltării strategiei locale.

Prin exprimarea adeziunii la cele 17 Obiective De Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU/RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015, România, în calitate de stat membru al Uniunii Europene dorește schimbarea paradigmei prezente de dezvoltare locală.

Planul de acțiune global se adresează combaterii ilegalităților, inechității sociale, ameliorării și protejării planetei până în anul 2030.

2.1.1 Cadrul Financiar Multianual 2021-2027

- ❖ prevede pentru UE-27 un buget pe termen lung de 1.074,3 miliarde EUR la prețurile din 2018, inclusiv integrarea Fondului european de dezvoltare.
- ❖ va permite UE împreună cu instrumentul de redresare Next Generation EU, să asigure în anii următori o finanțare fără precedent, în valoare de 1,8 de miliarde EUR, pentru a sprijini restabilirea spațiului European, afectat de efectele pandemiei de COVID-19 dar și pentru a stabili

prioritățile pe termen lung ale UE în diferite domenii de politică.

- ❖ Politica Agricolă și Politica de Coeziune vor continua să beneficieze de o finanțare importantă.
- ❖ UE va cheltui 132,8 miliarde EUR în domeniul de cheltuieli „piața unică, inovare și sectorul digital” și 377,8 miliarde EUR pentru „coeziune, reziliență și valori”. Datorită finanțării suplimentare din partea Next Generation EU, aceste cantumuri vor crește la 143,4 miliarde EUR și respectiv, 1.099,7 miliarde EUR, incluzând împrumuturile acordate statelor membre. O altă finanțare de 356,4 miliarde EUR va fi alocată domeniului resurselor naturale și mediului (373,9 miliarde EUR cu contribuția din partea Next Generation EU).
- ❖ în domeniul migrației și al gestionării frontierelor cheltuielile vor crește. UE va cheltui 132,8 miliarde EUR în domeniul de cheltuieli „piața unică, inovare și sectorul digital” și 377,8 miliarde EUR pentru „coeziune, reziliență și valori”. Datorită finanțării suplimentare din partea Next Generation EU, aceste cantumuri vor crește la 143,4 miliarde EUR și, respectiv, 1.099,7 miliarde EUR, incluzând împrumuturile acordate statelor membre. O altă finanțare de 356,4 miliarde EUR va fi

alocată domeniului resurselor naturale și mediului (373,9 miliarde EUR cu contribuția din partea Next Generation EU).

- ❖ finanțarea UE va fi direcționată către priorități noi și consolidate în toate domeniile de politică ale UE, inclusiv în sprijinirea pentru tranziția verde și cea digitală.

2.1.2 Politica de coeziune 2021-2027 a Uniunii Europene – Cinci priorități investiționale mijlocite optim de UE

- ❖ investițiile în dezvoltare regională se vor axa mai ales pe obiectivele 1 și 2. Acestor priorități li se vor aloca 65 % - 85 % din resursele FEDR și ale Fondului de Coeziune, în funcție de prosperitatea relativă a statelor membre.
- ❖ nevoile de dezvoltare variază foarte mult de la o regiune la alta, iar strategiile de dezvoltare trebuie să fie adaptate în consecință în strânsă colaborare cu autoritățile locale. Nu există un model unic de gestionare a dezvoltării rurale, așa cum nu există un singur factor determinant al traiectoriei economice a unei regiuni. Prin urmare, politicile din mediul rural sunt necesare pentru a spori capacitatea locală și participarea actorilor, pentru a mobiliza resursele inițiale și pentru a face față forțelor externe, răspunzând cel mai bine nevoilor locale.

- ❖ arhitectura programelor operaționale prin intermediul cărora vor fi administrate bugetele alocate pentru statele membre ale Uniunii Europene va fi semnificativ modificată.
- ❖ în cadrul următorului buget pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027, Comisia Europeană propune drept obiectiv general modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE, incluzând transformarea acesteia într-o economie inteligentă, ecologică, favorabilă incluziunii sociale, economice și sociale. În acest sens, au fost stipulate 5 priorități investiționale:

Figura nr.2.1 Priorități investiționale 2021-2027, sursă: prelucrare proprie

1. O Europă mai inteligentă

- ❖ Inovare și cercetare (dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adaptarea tehnologiilor avansate).
- ❖ Digitalizare (fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor).
- ❖ Competitivitate (impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor).
- ❖ Specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat (dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat).

2. O Europă mai verde

- ❖ Energie (promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, a energiei din surse regenerabile, dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E).
- ❖ Schimbări climatice, riscuri, apă (promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor; promovarea gestionării sustenabile a apei).

- ❖ Economia circulară (promovarea tranziției către o economie circulară)
- ❖ Biodiversitate (îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării).
- ❖ Aer (îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării).
- ❖ Mobilitatea urbană (mobilitatea națională, regională și locală sustenabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, și intermodală, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a modalității de transformare).
- ❖ Situri contaminate (îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării).

3. O Europă mai conectată

- ❖ Conectivitate (dezvoltarea unei rețele TEN-T, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală; dezvoltarea unei modalități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea mobilității transfrontaliere).
- ❖ Broadband (îmbunătățirea conectivității digitale).

4. O Europă mai socială

- ❖ Ocupare (îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoane inactive prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale; modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii; promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii; promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor).
- ❖ Educație (îmbunătățirea calității, eficacității și relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii;

promovarea accesului egal la educație și formare de calitate;
promovarea învățării pe tot parcursul vieții).

- ❖ Incluziune socială (promovarea integrării socio-economice a resortisanților țărilor terțe, îmbunătățirea accesibilității și a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată).
- ❖ Sănătate (îmbunătățirea accesibilității și a eficacității și a rezilienței sistemelor de asistență medicală și a serviciilor de îngrijire de lungă durată).
- ❖ Incluziune socială (promovarea integrării sociale a persoanelor aflate în risc de sărăcie sau excluziunea socială, reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială).

5. O Europă mai aproape de cetățenii ei

- ❖ Turism, patrimoniu, cultură, securitate bună (promovarea dezvoltării integrate în domeniul social, economic și al mediului, a patrimoniului cultural și a securității în zonele urbane).
- ❖ Dezvoltare teritorială integrată (promovarea dezvoltării integrate, în domeniul social, economic și al mediului la nivel

local, al patrimoniului cultural și a securității, inclusiv prin dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității).

În cadrul bugetului alocat pentru perioada 2021-2027 al Uniunii

Europene, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, una dintre principalele politici de investiții ale Uniunii Europene.

2.1.3 Strategia Europa 2030 propune priorități care se susțin reciproc, precum:

- ❖ Creștere inteligentă – dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare;
- ❖ Creștere durabilă – promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive;
- ❖ Creștere favorabilă incluziunii – promovarea unei economii cu o rată mai ridicată al ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială.

2.1.4 Strategia pentru Dezvoltare Durabilă a Uniunii Europene

- ❖ Îmbunătățire continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare prin crearea unor comunități sustenabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod

eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

2.1.5 Politica agricolă comună (P.A.C.) în perioada 2021-2027

- ❖ dezvoltarea rurală constituie principalul obiectiv.
- ❖ România va aloca fonduri importante pentru îndeplinirea acestui țel. Propunerea Comisiei Europene pentru Cadrul Financiar Multianual pentru perioada 2021-2027, în cazul României, este de 20.5 miliarde de EUR. Din această sumă, 13.3 miliarde reprezintă plățile directe, în timp ce 6.7 miliarde de EUR se vor acorda pentru Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR). Și alocațiile pentru FEADR se vor face în baza unor indicatori.
- ❖ 365 miliarde de euro –bugetul propus pentru Politica Agricolă Comună 2021-2027 (cel puțin 5% din totalul sumelor pentru FEADER vor merge către Măsura LEADER. Competența transversală a LEADER îmbunătățește competitivitatea, calitatea vieții, dar și diversificarea economiei rurale. În plus, combate sărăcia și excluderea social).

- ❖ minimum 30% din alocațiile pentru FEADR (2 miliarde de euro) vor merge către intervenții adresate obiectivelor specifice de mediu și climă.
- ❖ măsurile pentru protejarea mediului înconjurător reprezintă o provocare specială pentru următoarea perioadă, fiecare țară din cadrul Uniunii Europene fiind nevoită să construiască un plan de acțiuni solid.
- ❖ finanțarea acțiunilor de asistență tehnică necesare pentru managementul eficient și implementarea Planului Strategic al Politicii Agricole Comune va consuma maximum 4% din totalul sumelor FEADR, adică în jur de 270 de milioane de euro.

Exercițiul financiar al Uniunii Europene pentru perioada 2021-2027 vizează obținerea unei eficacități maxime a utilizării fondurilor europene, cu implicații directe asupra atingerii obiectivelor fixate în programele finanțate, prin stabilirea unor elemente de abordare integrată a planificării și implementării acțiunilor structurale, în vederea obținerii unei dezvoltări durabile la nivel european, național, regional și local.

Abordarea personalizată a dezvoltării regionale continuă investițiile în toate regiunile (mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate) unde, metoda de alocare a fondurilor se bazează pe PIB-ul de cap de locuitor. Pentru a reflecta mai bine situația existentă, sunt introduse noi criterii precum șomajul în rândul tinerilor, nivelul scăzut de educație, primirea și integrarea migranților și schimbările climatice.

Figura nr.2.2.1, bioecoactual.com

Strategiile de dezvoltare conduse la nivel local sunt sprijinite așadar prin prisma politicii de coeziune, autonomizând gestionarea fondurilor de către autoritățile locale. De asemenea, regiunile ultraperiferice sunt cele care vor beneficia de sprijinul special al Uniunii Europene în continuare. Dimensiunea urbană a politicii de

coeziune crește prin alocarea a 6% din FEDR dezvoltării urbane durabile, printr-un nou program de colaborare și de consolidare a capacităților autorităților urbane. Principalele caracteristici ale noului cadru pentru Politica de Coeziune 2021- 2027 sunt:

Concentrare tematică	Aspecte financiare (CFM)
35% din FEDR pentru OP1 (O Europă mai inteligentă)	Forma principală de finanțare - granturile
30% din FEDR pentru OP2 (O Europă mai verde)	Cofinanțarea la nivel național: 70% pentru regiunile mai puțin dezvoltate și pentru Fondul de Coeziune; 40% pentru regiunile mai dezvoltate
FEDR să contribuie cu 30% la obiectivele de schimbări climatice	Prefinanțare anuală - 0,5% din valoarea totală a sprijinului din partea fondurilor
FC să contribuie cu 37% la obiectivele de schimbări climatice	TVA nu este eligibilă pentru o contribuție din partea fondurilor, cu excepția operațiunilor al căror cost total este mai mic de 5000000 EUR
Min. 6% din FEDR, pentru dezvoltare urbană	Dezangajarea - regula „N+2
2% din FSE+ pentru susținerea materială a persoanelor cele mai defavorizate	
25% din FSE+ pentru incluziune socială	

Tabel nr 2.1 Caracteristici Politica de Coeziune, 2021-2027, sursă: ec.europa.eu, prelucrare proprie

Pentru a continua sprijinirea și expertiza regiunilor rămase în urmă în ceea ce privește inovarea, Comisia Europeană a reinnoit “Calea către expertiză”. Cu alte cuvinte, această inițiativă are rolul de a consilia și de a ajuta statele membre ale Uniunii Europene să-și conceapă, actualizeze și implicit să își ajusteze strategiile. Inițiativa va ajuta regiunile să identifice resursele Uniunii Europene, potrivite pentru finanțarea proiectelor inovatoare.

2.2 Context național

Condițiile, oportunitățile și nevoile de dezvoltare variază de la o regiune la alta astfel încât, este necesară o adaptare continuă la

cerințele comunitare, în strânsă colaborare cu autoritățile locale.

Deși, nu există un model unic de dezvoltare rurală, așa cum nu există nici un singur factor

determinant al fluxului economic a unei regiuni, politicile din mediul rural definesc planificarea strategică. Pentru a spori capacitatea locală a actorilor implicați, prin intermediul politicilor din mediul rural se mobilizează resursele existente pentru a răspunde nevoilor locale.

În ceea ce privește contextul național, s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu următoarele documente strategice: programele de finanțare ale Guvernului României, Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030, liniile directoare ale Acordului de Parteneriat 2021-2027 al României cu Uniunea Europeană, P.A.C ș.a.

Începând din anul 2007, autoritățile locale au putut accesa fonduri nerambursabile pentru atingerea obiectivelor strategice locale. Fiind instrumentul de management, autoritățile locale trebuie să fie receptive acestui proces, astfel încât să poată aborda cu succes problemele și oportunitățile cu care se confruntă o comunitate.

Prezenta strategie de dezvoltare locală a fost elaborată în urma unor dezbateri organizate pentru membrii comunității dar și în urma analizelor situației actuale. Pentru formarea unei viziuni clare a localității s-a ținut cont de următoarele aspecte: importanța regională a localității din punct de vedere economic, turistic, importanța construcției unei comunități primitive, a unui mediu local plăcut pentru locuitori și vizitatori, necesitatea unei administrații locale eficiente și transparente.

În prezent, decalajele regăsite la nivel național în România, referitoare la nivelul de trai, față de condiția medie a cetățenilor Uniunii Europene, afectează profund bunăstarea cetățenilor, mai ales în mediul rural. Aceste decalaje sunt cauzate în principal de deficiențelor contrastelor și de nevalorificarea resurselor disponibile.

În dezvoltarea localităților din mediul rural regăsim următoarele impedimente:

- ❖ Organisme desconcentrate – discrepanțe între politicile de la nivel național, regional, și local.
- ❖ Deficitul de capacitate administrativă, de la nivel național și local.

Dezvoltarea spațiului rural nu trebuie să fie privită doar prin prisma dezvoltării agriculturii, turismului sau a oricăror alte activități economice, întrucât acesta se constituie sub forma unui ansamblu de colectivități umane interconectate.

Dezvoltarea durabilă a spațiului rural definește progresul calității traiului uman prezent și a generațiilor următoare prin fructificarea eficientă a resurselor disponibile, prin intermediul unor structuri economice moderne și competitive.

Conform unui comunicat publicat de Ministerul Fondurilor Europene, bugetul disponibil pentru Romania in perioada 2014-2020 a fost de 31 miliarde de euro, rata de decontare până la finele anului 2019 a fost de doar 36 % din bugetul aprobat.

Figura nr.2.2.2 Buget CE pentru România, sursa: gov.ro

Ținând cont de necesitatea României în continuarea dezvoltării economice, aprobarea Strategiei Naționale apentru Dezvoltarea Durabilă a României definește orizontul anilor 2013-2020-2030. Orientată spre îmbunătățirea continuă a calității vieții oamenilor și a relațiilor dintre aceștia și mediul rural, propulsează interesul pentru cunoaștere și inovare în interiorul comunității.

Strategia Națională pentru Dezvoltarea a României include un set de 17 obiective de dezvoltare durabilă, planul fiind orientat ameliorării sărăciei, a in justiției sociale, a combaterii inegalităților până în 2030. În ceea ce privește colectivitățile rurale, acestea necesită o abordare specializată individualizată fiecărui tip de colectivitate. Se promovează ca temă prioritară în acest sens necesitatea asigurării vitalității demografice a comunelor pentru a rezolva problematica dezechilibrelor de acest tip (proporția mare a persoanelor cu vârstă înaintată, proporția scăzută a populației active,

natalitatea scăzută, creșterea ratei mortalității cât și creșterea fluxurilor migratoare din rândul locuitorilor unei comunități.

Printre obiectivele pe termen scurt, mediu și lung, identificăm printre cele 17 că sunt esențiale:

încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;

atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile;

apropierea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE în conformitate cu indicatorii dezvoltării durabile;

Figura nr.2.2.3 Obiective Strategia Națională pentru Dezvoltarea României, sursă: dezvoltaredurabila.gov.ro/ , prelucrare proprie

Prin atingerea acestor obiective se va asigura pe termen scurt, mediu și lung o creștere economică a României substanțială, dar și o scădere consistentă a decalajelor economico-sociale din România.

În contextul crizei COVID-19, pe baza propunerilor formulate de Comisia Europeană din anii 2018 și 2020, Consiliul a decis asupra unui buget global alocat pentru CFM 2021-2027 în valoare de 1.074,3 miliarde de EUR și a unui plan de stimulare de 750 de miliarde EUR (unde, 675,5 miliarde de EUR sunt alocate pentru Mecanismul de redresare și reziliență – împrumuturi de 360 de miliarde de EUR, din care granturi de 315,5 miliarde de EUR- și 47,5 miliarde de EUR pentru REACT-EU, 5 miliarde de EUR pentru Orizont Europa, 5,6 miliarde de EUR pentru InvestEU, 7,5 miliarde de EUR pentru Dezvoltare rurală, 10 miliarde de EUR pentru Fondul pentru o tranziție justă și 1,9 miliarde de EUR pentru RescEU. În acest sens, angajamentele legate de planul de recuperare în perioada 2021-2023 va fi de 70% în 2021 și 30% în 2023.

Din pachetul aprobat, România primește aproximativ 80 de miliarde de EUR, respectiv 46,3 de miliarde de EUR din bugetul UE 2021-2027 și 33,5 de miliarde de EUR prin instrumentul Next Generation EU. Aceste date se transpun în următoarele: un plus de 9,6 miliarde de EUR față de alocările bugetului anterior, respectiv o

creștere cu 26,09% față de alocările României din bugetul 2014-2020, mai multi bani pentru **coeziune, agricultura, infrastructura**).

Alocări financiare 2021-2027

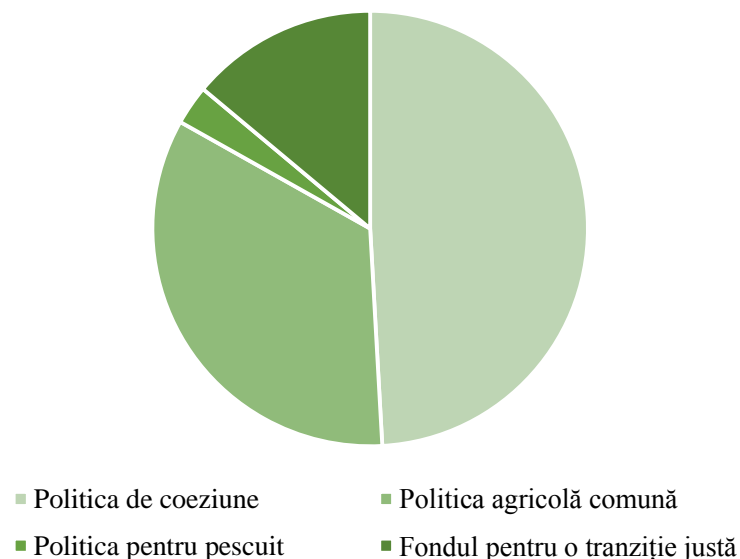

Figura nr.2.2.4 Alocări financiare 2021-2027, sursă: www.consilium.europa.eu

Documentele publicate recent de Ministerul Fondurilor Europene (MFE), pentru următoarea perioadă financiară reflectă schimbări majore în structura instituțională cât și cea strategică.

Astfel, în cadrul politicii de coeziune Ministerul propune 9 tipuri de programe unde, programul Operațional Regional este gestionat la

nivelul Agențiilor de Dezvoltare Regională din fiecare cele 8 regiuni ale țării (pe model polonez):

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă și Digitalizare (POCID)
4. Programul Național de Sănătate (multifond) (PNS)
5. Programul Operațional Capital Uman (POCU)
6. Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD)
7. Programul Operațional de Dezvoltare Teritorială Integrată (multifond) (PODTI)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (multifond) (POAT)

Tabel nr.2.2.1 Programe operaționale, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

❖ Fondul Social European

Nu va mai finanța programul dedicat creșterii capacității administrative, această intervenție regăsindu-se conform ministerului printre direcțiile viitorului Program Operațional Capital Uman. Va fi creat un Program Național de Sănătate care ar urma să finanțeze infrastructura pentru 3 spitale regionale (faza 2). Se face referire la construcția și dotarea Institutului National de Hematologie, construcția și dotarea pentru un Laborator de Referință Național, precum și alte intervenții în domeniul medical.

Finațările Politicii Agricole și cea a Pescuitului vor fi gestionate în continuare de MADR.

Comaniile vor putea accesa în următoarea perioadă finaciară granturi/instrumente financiare prin intermediul mai multor programe, conform propunerilor făcute publice de autorități. Acestea se vor axa pe inovarea și sprijinirea IMM-urilor în digitalizare.

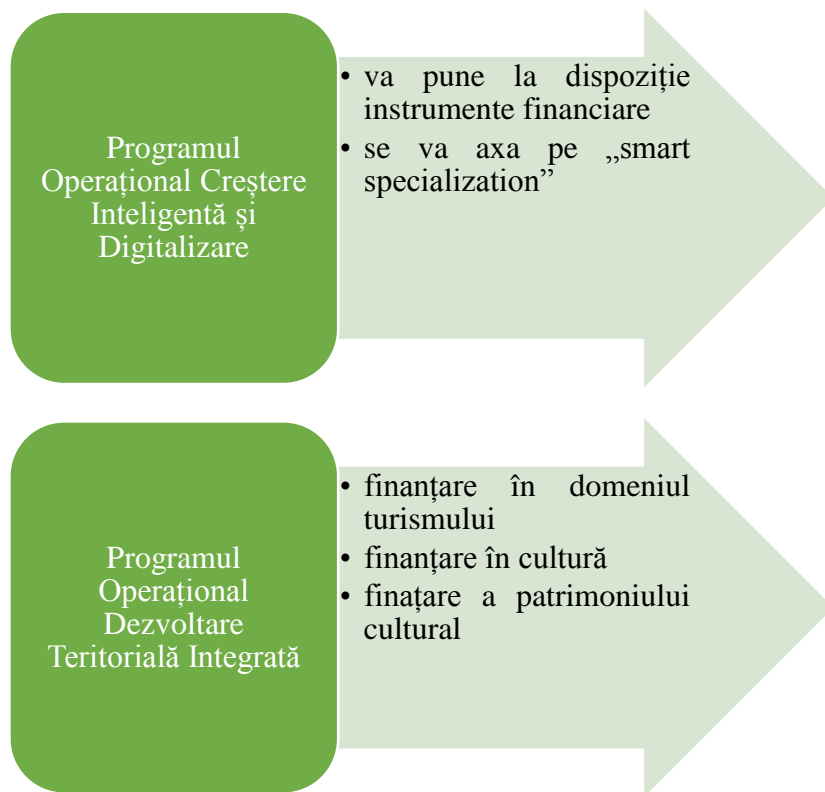

Figura nr.2.2.5 Caracteristici Programe, sursă: mfe.gov.ro, prelucrare proprie

2.3 Context regional

La nivel regional, au fost analizate și s-a urmărit corelarea strategiei de dezvoltare cu planul și strategia de dezvoltare regională, strategia de dezvoltare a județului Neamț.

Conform Comisiei Europene se propune o modificare a metodei pentru a reflecta modul în care au evoluat sau nu disparitățile în ultimii ani cu scopul de a remedia și de a menține concentrarea de resurse către regiunile care trebuie să evolueze cu rapiditate pentru a asigura un tratament echitabil pentru toți.

De asemenea, regiunile ultraperiferice vor continua să primească sprijin special, pentru a le ajuta să lupte împotriva deficiențelor existente, de ordin teritorial, economic și social.

În lucrarea de față, contextul regional este creionat prin prisma regiunii Moldova, regiunea Nord-Estică a României, care se remarcă prin îmbinarea armonioasă a istoriei, culturii, tradiției și a mediului natural. Fiind cunoscută drept cea mai întinsă regiune a României, aceasta este granița estică a Uniunii Europene. La nivel administrativ Regiunea Nord Est este compusă din 17 municipii, după cum poate fi urmărit în tabelul următor:

Categoriile de unități administrative	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani				
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020
Municipii	Bacău	3	3	3	3	3
	Botoșani	2	2	2	2	2
	Iași	2	2	2	2	2
	Neamț	2	2	2	2	2
	Suceava	5	5	5	5	5
	Vaslui	3	3	3	3	3
Orașe	Bacău	5	5	5	5	5
	Botoșani	5	5	5	5	5
	Iași	3	3	3	3	3
	Neamț	3	3	3	3	3
	Suceava	11	11	11	11	11
	Vaslui	2	2	2	2	2
Localități componente ale municipiilor și orașelor	Bacău	19	19	19	19	19
	Botoșani	17	17	17	17	17
	Iași	11	11	11	11	11
	Neamț	16	16	16	16	16
	Suceava	33	33	33	33	33
	Vaslui	16	16	16	16	16
Comune	Bacău	85	85	85	85	85
	Botoșani	71	71	71	71	71
	Iași	93	93	93	93	93
	Neamț	78	78	78	78	78
	Suceava	98	98	98	98	98
	Vaslui	81	81	81	81	81
Sate	Bacău	491	491	491	491	491

	Botoșani	333	333	333	333	333
	Iași	418	418	418	418	418
	Neamț	344	344	344	344	344
	Suceava	379	379	379	379	379
	Vaslui	449	449	449	449	449
Din care: aparțin de municipii și orașe	Bacău	5	5	5	5	5
	Botoșani	11	11	11	11	11
	Iași	4	4	4	4	4
	Neamț	3	3	3	3	3
	Suceava	24	24	24	24	24
	Vaslui	6	6	6	6	6

Tabel nr.2.2.2 Organizarea administrativă a teritoriului, sursă Institutul Național de statistică

Unitate teritorială	Suprafața totală (km2)
Bacău	6.621
Botoșani	4.986
Iași	5.476
Neamț	5.896
Suceava	8.553
Vaslui	5.318
Regiunea Nord Est	36.85

Tabel nr.2.2.3 Suprafața totală a teritoriului, sursă Institutul Național de statistică

Având în vedere dezvoltarea strategică, Regiunea Nord-Est își propune pentru anul 2030 următoarele elemente de ordin strategic:

- ❖ **Viziunea:** Regiunea Nord-Est va fi un spațiu competitiv, durabil și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești.
- ❖ **Obiectivul General:** Derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter-regionale.

Conform raportului realizat de Comisia Europeană, privind regiunile rămase în urmă, regiunea se confruntă cu o serie de factori care se constituie în obstacole în calea creșterii și realizării de investiții.

Regiunea este caracterizată de nivele reduse ale productivității și a competențelor dobândite, prin comparație cu alte regiuni. Rigiditățile de pe piața muncii, cât și un mediu de afaceri puțin dezvoltat au un impact semnificativ asupra dezvoltării economice.

Sistemul de inovare subdezvoltat, interacțiunile insuficiente dintre mediul academic și sectorul productiv, deficitul de capital uman, absența abilităților cerute și cadrul instituțional insuficient dezvoltat pot eroda potențialul existent. Mai mult, în continuare există

lipsuri semnificative la nivelul infrastructurii de bază. Reducerea semnificativă a populației, și în special a persoanelor tinere, absolvenților de învățământ superior și lucrătorilor calificați limitează perspectivele de creștere și dezvoltare.

Soluțiile propuse vizează creșterea competitivității regionale prin dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă, realizarea de investiții în educație și în infrastructura de bază, asigurarea unor legături mai bune între orașele care generează creștere economică și împrejurimi și realizarea de investiții în calitatea actului de guvernare.

Zonele rurale, în special cele din jumătatea estică a regiunii, sunt încă caracterizate printr-un nivel redus de dezvoltare al infrastructurii de bază și tehnico-edilitare.

Gradul redus de modernizare al drumurilor comunale, al drumurilor care asigură conectivitatea cu spațiul urban se constituie într-un obstacol, determinând o accesibilitate redusă a populației la serviciile publice de educație și sănătate și la locurile de muncă din oraș.

Din perspectiva geografică, regiunea este străbătută de lanțuri muntoase din Vest, podișuri din centru, câmpii în Est cu lacuri, vii și zone agricole extinse. Regiunea include drept principale orașe:

Figura nr.2.2.6 Orașe jud. Neamț, prelucrare proprie

Mai exact, Regiunea Nord Est reprezintă 15,45% din suprafața României cu 36.849,83 kmp, situându-se pe primul loc ca suprafață la nivel național. La nivel regional reprezintă 23,2%, Județul Suceava contribuie în cea mai mare măsură la acest procent, cu o suprafață de 8553,5 kmp, urmat de județul Bacău cu 18% și o suprafață de 6620,52 kmp. De asemenea, Județul Neamț contribuie cu o suprafață de 5896,14 kmp – 16%, județul Iași cu 5475,58 – 14,9%, județul Vaslui cu 5318,4 kmp – 14,4%, iar județul Botoșani cu 4985,69 kmp – 13,5%.

Conform clasificării Eurostat, prin Nomenclatorul Unităților Teritoriale pentru Statistică, Regiunea Nord-Est se încadrează în palierul NUTS2, categorie ce este reprezentată de Macroregiunea 2 iar județele se încadrează pe palierul NUTS3.

Un punct important în localizarea teritorială a regiunii Nord-Est este reprezentat la nivel geografic de faptul că articulează frontier de Est a Uniunii Europene, existând o graniță de 184,2 km lungime cu Ucraina iar la limita cu Republica Moldova există o întindere de 562,3 km, reprezentată de râul Prut.

Accesibilitatea Regiunii Nord-Est este posibilă pe cale rutieră și feroviară cât și aeriană, arterele rutiere și de cale ferată rămânând cele care susțin cea mai mare parte a traficului actual.

La nivel de regiune următoarele trasee:

- ❖ Drumul European E85 – București – Bacău – Roman – Suceava – Siret (punct de control și trecere a frontierei).
- ❖ Drumul E576 - Suceava – Vatra Dornei – Cluj, care face legătura cu Drumul European E60 Cluj Napoca – Oradea.
- ❖ Drumul European E574 - Bacău – Brașov – Pitești, care face legătura cu drumul internațional E70 Craiova – Vidin – Skopje.
- ❖ Drumul European E581, care străbate județul Vaslui – București – Bârlad – Albița (punct de trecere a frontierei) – Chișinău.
- ❖ Roman – Târgu Frumos ce se conectează către Botoșani E58 și Iași – Sculeni E583.

La nivel rutier, conectivitatea cu capital București se realizează din județele Bacău și Vaslui, aflate la o distanță de 285 de km, respectiv 315 km.

❖ Demografie și indicatori reprezentativi

Reducerea semnificativă a populației, și în special a persoanelor tinere, absolvenților de învățământ superior și lucrătorilor calificați limitează perspectivele de creștere și dezvoltare. Soluțiile propuse vizează creșterea competitivității regionale prin dezvoltarea și punerea în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă, realizarea de investiții în educație și în infrastructura de bază, asigurarea unor legături mai bune între orașele care generează creștere economică și realizarea de investiții în calitatea actului de guvernare.

În anul 2018, Regiunea Nord - Est înregistra 3.968.040 locuitori, fiind regiunea cu cea mai numeroasă populație din România unde, cea mai puțin populată zonă este sud-estul regiunii. Conform INSSE, situația demografică a devenit una instabilă în ultimii 4 ani, astfel încât populația rezidentă înregistrată în 2020 din regiunea Nord-Est a fost de 2.547.489.000 milioane, cu 23.218.338 locuitori mai puțini față de anul 2016. Dintre aceștia, peste 600 de mii figurează ca fiind ocupați în agricultură-silvicultură.

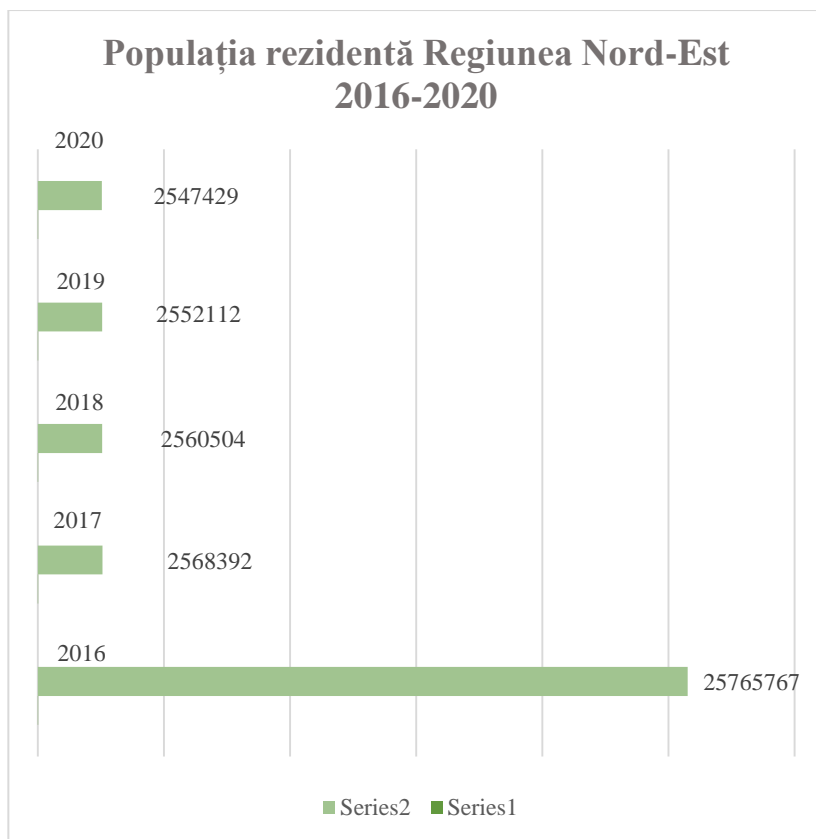

Figura nr.2.2.6 Populație rezidentă Regiunea Nord-Est 2016-2020, sursă:
Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

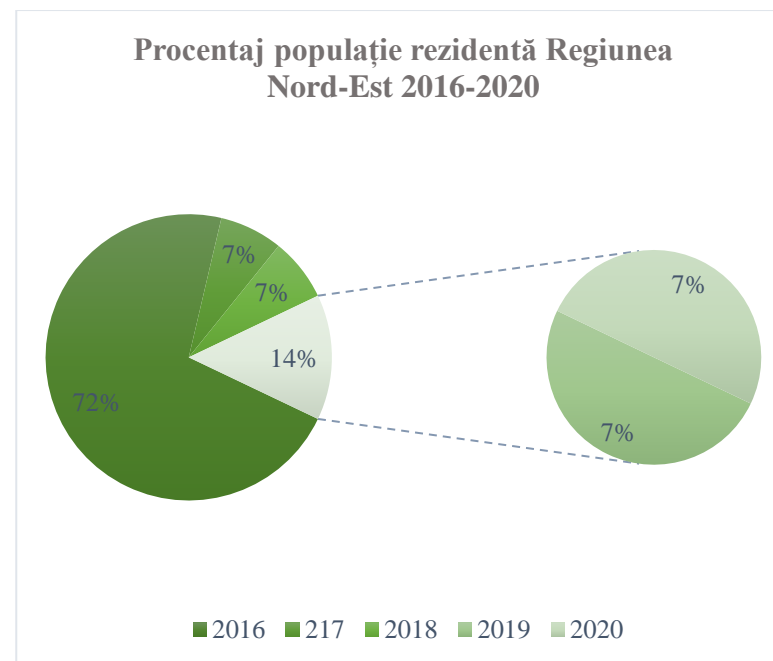

Figura nr.2.2.7 Procentaj (...) Regiunea Nord-Est 2016-2020, sursă: Institutul
Național de Statistică, prelucrare proprie

De asemenea, populația după domiciliu în anul 2019 era de 3.979.271 cu 44.882 de mii de locuitori mai mulți față de anul 2016.

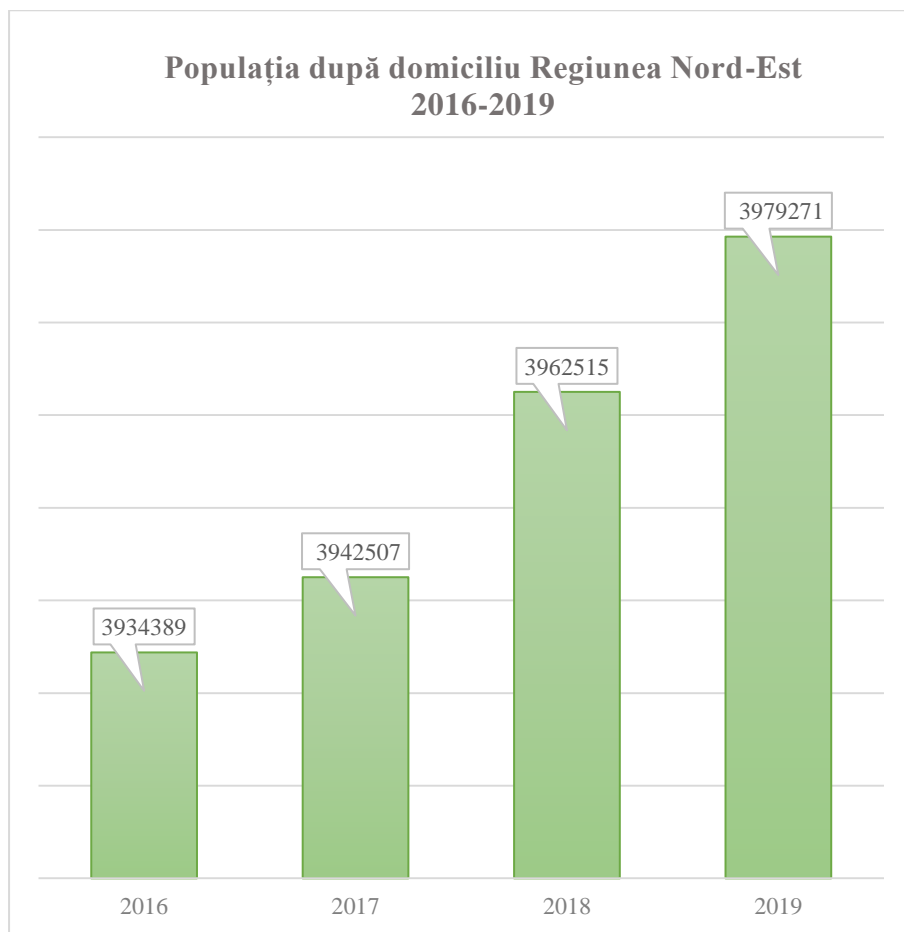

Figura nr. 2.2.8 Populația după domiciliu Regiunea Nord - Est 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Regiunea este ocupată de comune având dimensiuni clasice conform principalilor indicatori naționali, minimali de definire a localităților, între 2.000 și 5.000 de locuitori. Cu toate acestea, există comune care numără sub 2.000 sau chiar sub 1.500 de locuitori, care nu se încadrează în condițiile minime de existență la nivel național și care vor prezenta mereu dificultăți în demersul de deservire cu dotări și servicii publice.

În ceea ce privește densitatea populației, comunele din jurul așezărilor urbane situate de-a lungul drumurilor europene și naționale E85, E58 și DN15, constituie cea mai mare pondere în acest sens. Județul Vaslui este cea mai puțin densă zonă (sub 50 locuitori/kmp).

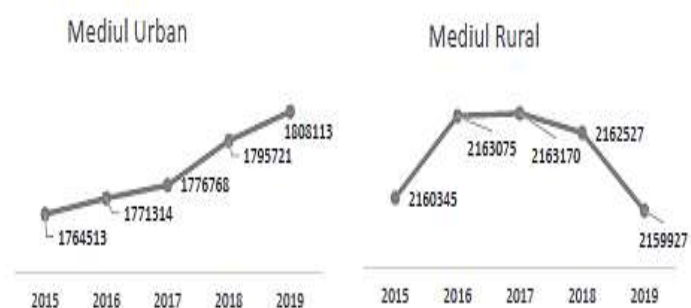

Figura nr. 2.2.9 Densitatea populație Regiunea Nord – Est 2015-2019, sursă: Studiu privind disparități urban-rural în Regiunea Nord-Est, p.55, Ciobotaru, Oana, Grădinescu, Izabella, Grigorescu, Sorin, 2019, Civitta

Rata natalității la 1.000 de locuitori a fost în anul 2019 de 9.9% în Regiunea Nord Est, cu 0,3% mai puțin decât în anul 2016 când a fost înregistrată o rată de 10.20%.

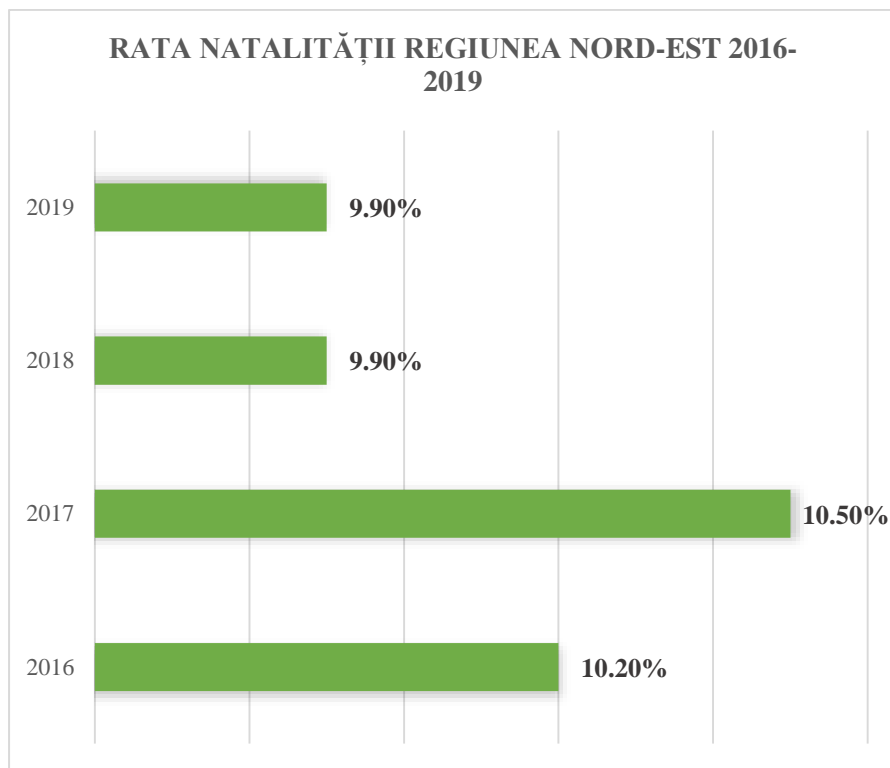

Figura nr.2.2.10 Rata natalității (...) 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Totodată, rata mortalității în Regiunea Nord Est a suferit și ea unele fluctuații, după cum regăsim în tabelul următor:

An	Rata
2016	11%
2017	11.20%
2018	11.50%
2019	11%

Tabelul nr. 2.2.4 Rata mortalității 2016-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Mișcarea migratorie a populației din Regiunea Nord-Est s-a amplificat încă de la aderarea României în Uniunea Europeană, forța de muncă emigrând în special către țările din Europa Centrală și de

Vest. În anul 2019 au fost înregistrate în acest sens un număr de 5.945 de persoane, cu 3.216 mii mai multe față de anul 2016.

	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Regiunea NORD- EST	2729	4197	4408	5486	5945
Bacău	592	856	880	1062	1172
Botoșani	277	378	385	432	474
Iași	829	1289	1491	1876	1925
Neamț	375	608	578	703	772
Suceava	345	539	530	658	691
Vaslui	311	527	544	755	911

Tabelul nr. 2.2.5 Mișcarea migratorie 2015-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

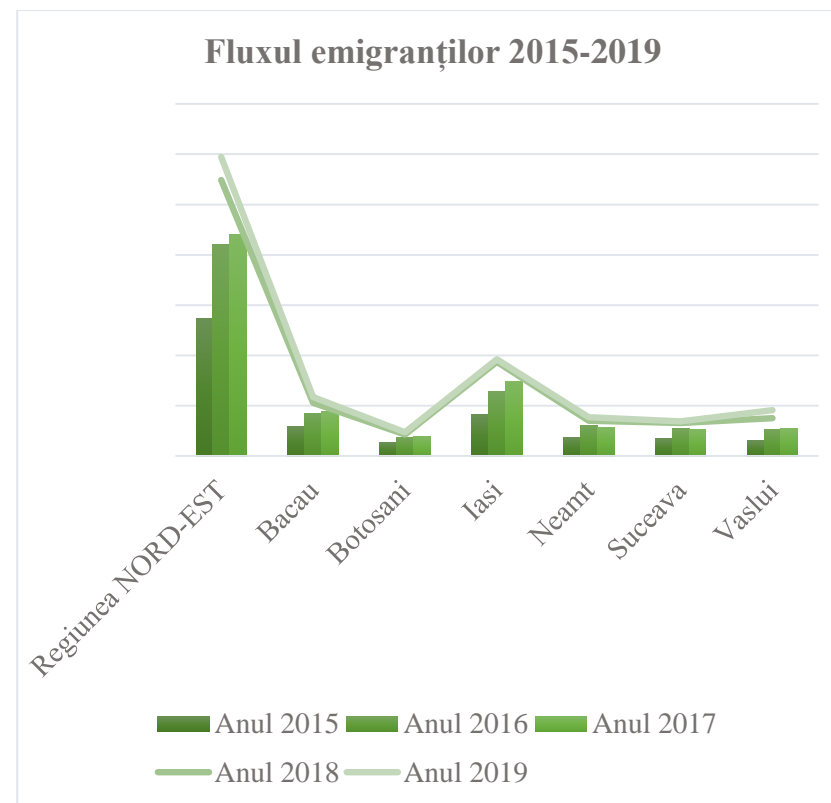

Figura nr.2.2.11 Fluxul emigranților 2015-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Astfel, în ceea ce privește schimbările de domiciliu devine una împărțită. Discrepanțele le regăsim între mediul urban și cel rural. În anul 2019, s-au înregistrat 5.945 de emigranți definitivi, cu 1.748 mai mulți față de anul 2016.

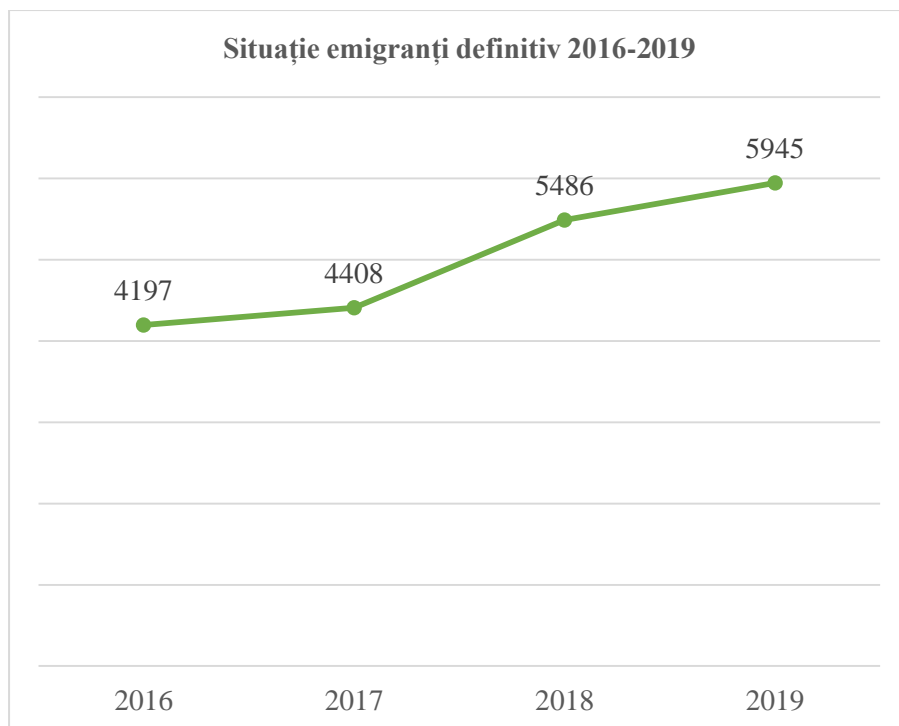

Figura nr.2.2.12 Situație emigranți 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Îmbătrânirea demografică constituie un alt indice demonstrativ în caracterizarea Regiunii Nord Est, care a înregistrat un procent mai mare al tinerilor până în 15 ani, un procent mai mare al populației apte de muncă (15 – 64 ani) și un procent mai mic al vârstnicilor de peste 65 de ani. Din punct de vedere al îmbătrânirii

demografice și a înlocuirii forței de muncă, regiunea are o situație favorabilă, fiind înregistrați un număr de 70.1975 de pensionari în trimestrul III al anului 2020.

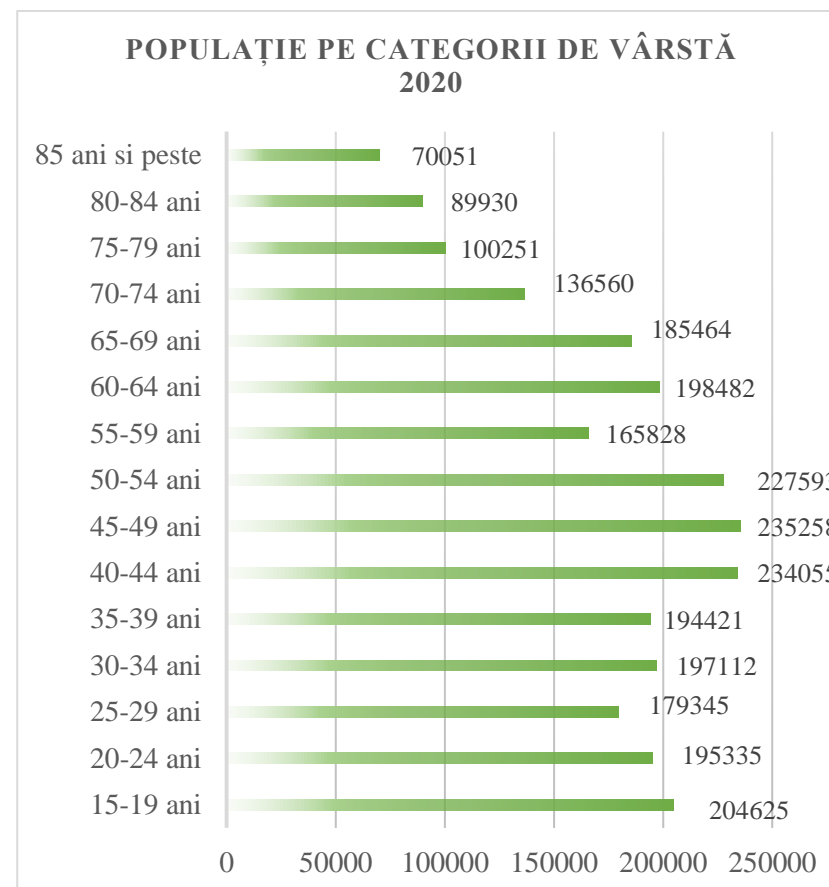

Figura nr.2.2.13 Situație populație pe categorii de vârstă 2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

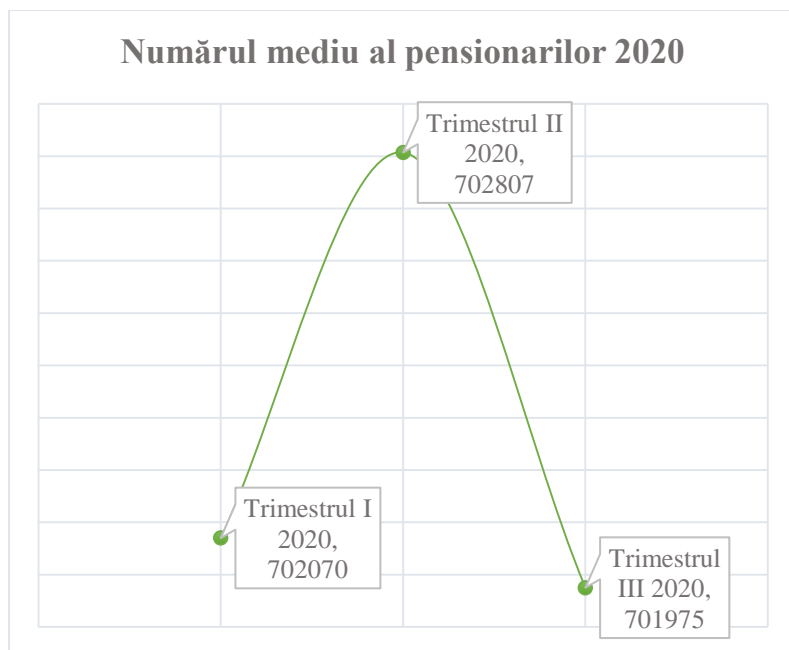

Figura nr.2.14 Numărul mediu al pensionarilor 2020, sursă: *Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie*

Conform Balanței Forței de Muncă elaborată de Institutul Național de Statistică, în anul 2019, resursele de muncă ale regiunii Nord-Est au fost în număr de 1954,7 mii persoane, din care populația ocupată civilă a fost de 1194,9 din aceste resurse. Prin urmare, 38% este ocupată de populația activă civilă.

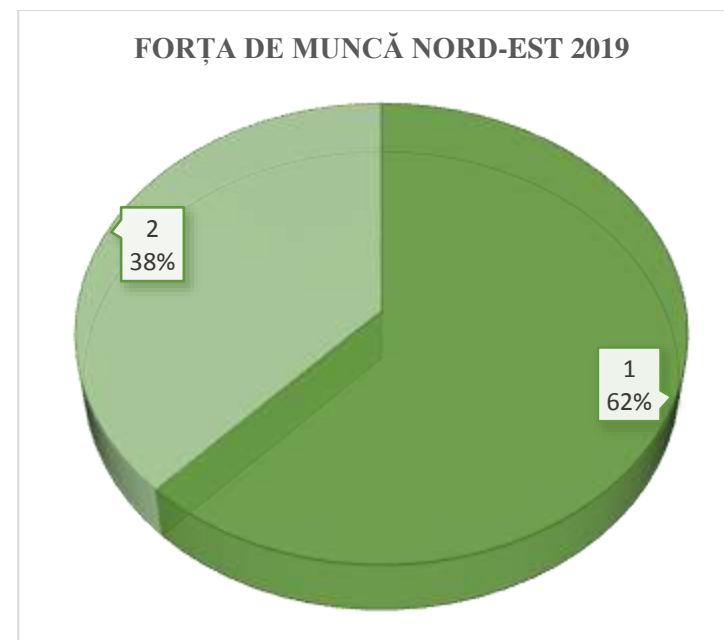

Figura nr.2.15 Forța de muncă NE 2019, sursă: *Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie*

Rata șomajului înregistrat în anul 2019 a fost de 4.3%, fiind înregistrați 51.030 șomeri. Regiunea Nord Est, este una din cele mai avantajoase zone pentru investiții din Europa, având în vedere forța de muncă califică și costurile relativ scăzute. Datorită centrelor universitare din regiune, forța de muncă prezintă un nivel înalt de

pregătire profesională și educație. Referitor la potențialul de dezvoltare al regiunii, pe primul loc se află turismul, zonele de munte fiind favorabile pentru dezvoltarea acestei ramuri economice.

Așadar, îndreptându-ne atenția strict asupra calității vieții și bunăstării cetățenilor români din mediul rural, se poate observa faptul că, se întârzie să se înscrie în mod decisiv pe linia recuperării decalajelor față de condiția medie a cetățenilor Uniunii Europene. Echiparea localităților din mediul rural este caracterizată de persistența deficitelor și contrastelor, resursele disponibile fiind valorificate într-o măsură insuficientă și deseori ineficient.

Principalele piedici în calea obținerii unor performanțe mai bune privind dezvoltarea localităților din mediul rural fac referire la:

- ❖ Deficitul de capacitate administrativă, atât la nivel local, cât și la nivel național.
- ❖ Disfuncțiile care se manifestă la interfața între politicile publice la nivel național, regional și la nivel local, din cauza organismelor deconcentrate.

❖ **Educație Regiunea NE**

Regiunea NE conform datelor publicate pe site-ul Institutului Național de Statistică deține un număr de 6.076.830 milioane de elevi, a căror activitate se desfășoară într-un număr redus de unități de învățământ și anume 1.092, cu 1.200 de unități școlare mai puține față de anul 2016.

Județe	ANI				
	2015	2016	2017	2018	2019
Bacău	105779	104170	102692	101194	100102
Botoșani	70872	69585	68185	66484	64370
Iași	191754	189342	187435	185980	186319
Neamț	76214	74450	72924	71655	70290
Suceava	128369	125107	124176	123818	123448
Vaslui	71780	69775	67574	65373	63154

Tabel nr.2.2.6 Populație rezidentă Regiunea Nord-Est 2016-2020, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

La nivel regional, în rândul unităților școlare se identifică în anul 2019, un număr de 61 de facultăți, cu 6 mai puține față de anul 2016, ele fiind în același timp și centre universitare.

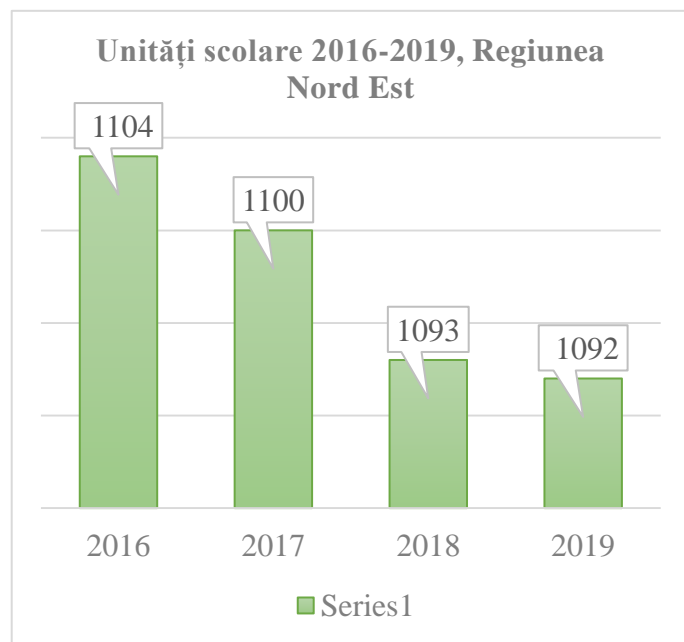

Figura nr.2.2.16 Unități școlare 2016-2019 Regiunea NE, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

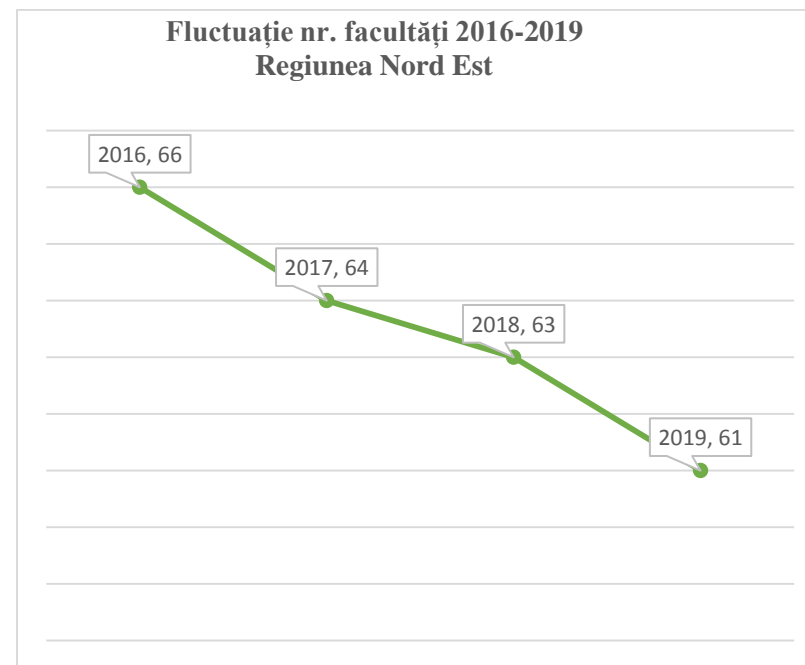

Figura nr.2.2.17 Fluctuație nr. facultăți NE 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

❖ Sănătate Regiunea NE

Regiunea Nord-Est, se confruntă cu probleme destul de mari în sectorul medical, cauzate de resursele umane insuficiente, personalului medical redus comparativ cu nevoile, infrastructurii medicale insuficiente sau degradate, infrastructurii de sănătate deficitare și accesului redus la servicii medicale.

Aproape fiecare UAT din Regiunea Nord-Est beneficiază de cel puțin un cabinet medical de familie. Deși prezența cabinetelor nu este o problemă semnificativă, numărul medicilor de familie este insuficient. Majoritatea comunelor înregistrează aproximativ 2.000

de locuitori/medic de familie, dar în toate județele regiunii sunt și cazuri de comune care înregistrează de la 3.000 până la 7.000 locuitori pe medic de familie. Această situație se manifestă și pe fondul scăderii numărului medicilor de familie în toate județele regiunii, mai puțin în Suceava.

Un număr semnificativ de comune nu beneficiază de nici o farmacie, locuitorii fiind nevoiți să se deplaseze în orașe pentru procurarea medicamentelor. În ceea ce privește numărul de paturi în spitale, Regiunea Nord-Est se află pe locul 5 în topul regiunilor din România.

Figura nr 2.2.18, <https://www.shutterstock.com/>

Categoriile de unități sanitare	Ani			
	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Spitale	89	86	69	70
Ambulatorii de specialitate	24	15	14	14
Ambulatorii integrate spitalului	48	45	46	48
Policlinici	10	8	9	:
Dispensare medicale	27	25	25	25
Centre de sanatate	2	2	2	2
Centre de sanatate mintala	15	15	15	15
Sanatorii balneare	5	4	4	4
Preventorii	1	1	1	1
Unități medico-sociale	18	18	18	18
Centre de diagnostic și tratament	4	3	3	3
Centre medicale de specialitate	17	18	13	16
Centre de diagnostic si tratament cu paturi de spital			11	2
Centre medicale de specialitate cu paturi de spital			22	31
Centre de dializă			3	1
Puncte de lucru ale centrelor de dializă	:		8	12
Cabinete medicale de medicină generală	77	68	71	72

Cabinete medicale școlare	256	258	259	332
Cabinete medicale studențești	10	10	10	10
Cabinete medicale de familie	1703	1660	1614	1593
Societate medicală civilă	91	105	101	146
Cabinete stomatologice	1954	1993	1943	2026
Cabinete stomatologice școlare	54	55	56	60
Cabinete stomatologice studențești	7	7	7	7
Societate stomatologică civilă medicală	127	136	176	208
Cabinete medicale de specialitate	1549	1540	1614	1803
Societate civilă medicală de specialitate	188	211	165	232
Farmacii	1188	1196	1298	1236
Puncte farmaceutice	329	312	319	356
Depozite farmaceutice	28	30	27	32
Laboratoare medicale	623	631	664	656
Laboratoare de tehnică dentară	422	406	409	409
Centre de transfuzie	6	6	6	6
Alte tipuri de cabinete medicale	107	115	115	118

Tabel nr.2.2.7 Categoriile de unități sanitare 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

❖ Turism Regiunea NE

Regiunea Nord-Est este acoperită în procent de 11.53% din suprafață de Arii Naturale Protejate de interes național. În acest sens, județul Botoșani are un aport de cu 8.76%, urmat de Neamț cu 1.93%. În ceea ce privește Ariile Naturale Protejate de importanță județeană, acestea reprezintă 21.8% din suprafața regiunii, județele Suceava și Neamț având cea mai semnificativă contribuție cu 9.4%, respectiv 4.4% din suprafață.

Principalele tipuri de turism care pot fi practicate sunt: turismul cultural (muzeistic, etnografic, artistic), religios, balneo-

terapeutic, de agrement, de tranzit, agroturism. Sectoarele productive care ocupa locurile imediat următoare, în clasament, sunt prelucrarea lemnului, mecanică și industria textilă. Din punct de vedere al ocupării, predominat este populația ocupată în agricultură, silvicultură și pescuit.

Rețeaua ecologică Natura 2000 este o rețea europeană de arii naturale protejate, care cuprinde arii de protecție avifaunistică și arii speciale de conservare. În Regiunea Nord-Est există 55 de arii naturale protejate care au devenit situri Natura 2000.

Figura nr.2.2.19, Turism Jud.Neamț, sursă: <https://ideipentruvacanta.ro/>

Relief	Clima	Rețeaua Hidrografică	Resurse naturale
- zone de deal și câmpie care se pretează unei game largi de culturi agricole.	-în zona muntoasă a regiunii (zona vestică a județelor Suceava, Neamț și Bacău), climatul este continental moderat, cu veri răcoroase și ierni bogate în precipitații sub forma de ninsoare.	-opt cursuri importante de apa, repartizate pe direcția Nord-Sud, cele mai mari bazine hidrografice revenind Siretului (42.890 kmp) și Prutului (10.990 kmp).	-Mangan în județele Neamț și Suceava; -Turbă în județele Botoșani și Suceava; -Zăcămintele de sisturi bituminoase la Tazlau-Neamț;
- zonele de munte cu peisaje spectaculoase sunt favorabile dezvoltării turismului.	-în zona subcarpatică de dealuri și câmpie (părțile estice ale județelor Suceava, Neamț, Bacău precum și întreg teritoriul județelor Botoșani, Iași, Vaslui), climatul este continental, cu veri călduroase și secetoase și ierni reci și de cele mai multe ori fără zăpadă.	-pe râul Bistrita s-a amenajat încă din anii '70 o "salbă" de șapte microhidrocentrale și cel mai mare lac de acumulare al regiunii („Izvoru Muntelui”), cu un volum la nivel normal de retenție de 1.130 mil.mc.	-Sulfuri polimetalice în Județul Suceava; -Sare în județele Bacău și Suceava -Zăcămintele de sulf în masivul Căliman; -Gaze naturale în județele Bacău și Neamț.
-este caracterizată printr-o îmbinare armonioasă între toate formele de relief : 30% munți, 30% relieful subcarpatic, iar 40% podiș.	-temperatura medie anuală a aerului este de 2 °C în zona de munte și de 9 °C în zona subcarpatică de dealuri și câmpie.		-Ape minerale carbogazoase în județele Neamț și Suceava.
-regiunea este delimitată geografic astfel: ▪ Vest - Munții Carpați cu înălțimi apropiate de 2000 m în Nord (Vf. Pietrosu, Vf. Rarau, Vf. Giupalău, Vf. Ocolasu Mare, Vf. Hasmasu Mare) și			-Ape minerale sulfuroase și feruginoase în județele Iași, Vaslui și Bacău.

<p>cu o scădere de înălțime spre Sud (Munții Ciuc, Munții Trotusului și, în mica măsură, Munții Vrancei).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jumătatea estică este împărțită în două mari zone: Câmpia colinară a Moldovei, în partea nordică și Podișul Bârladului, în partea de Sud. ▪ Nord –Vest - Podișul Sucevei cu o înălțime medie de 500 metri 			
			<p>-Materiale de constructii: Calcare; Argile; Gresii; Gipsuri; Nisipuri cuarțoase; Nisipuri pentru construcții. Acestea se găsesc în toate județele regiunii;</p>

Tabel nr.2.2.8 Caracterisitici relief Regiunea NE, Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Sagnai pe perioada 2014-2020, p.80-83, prelucrare proprie

Teritoriul Regiunii Nord-Est prezintă un număr de 103 arii protejate Natura2000, din care 24 de situri de tipul arie de protecție specială avifaunistică (SPA) și 79 de tipul sit de importanță comunitară (SCI). Siturile de tip SPA ocupă o suprafață de aproximativ 297 mii ha – 8%, iar cele de tip SCI 265 mii ha – 7% din suprafața regională. Există monumente ale naturii, zone naturale protejate de interes național, în Regiunea Nord-Est, mai exact Parcul Național Munții Călimani, Parcul Național Cheile Bicazului Hășmaș, Parcul Național Ceahlău.

Regiunea Nord-Est prezintă un potențial important balnear, datorită fondului de resurse disponibile. Climatul Regiunii este potrivit pentru tratamentele terapeutice și includ arii cu un bio-climat tonic, sedativ și de salină. Stațiuni importante cu potențial balneo-climateric sunt: Slănic Moldova, Târgu Ocna, Sarata Bai, Strunga, Nicolina, Durau, Oglinzi, Baltatesti și Negulești, Vatra Dornei, Câmpulung Moldovenesc, Gura Humorului și centrul balnear de la Ghermănești

Figura nr.2.2.20, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

La nivelul Regiunii Nord-Est discrepanțele de dezvoltare dintre vestul regiunii și estul regiunii se resimt mai ales în mediul rural.

Deținând un potențial turistic ridicat, care poate fi comparat cu alte zone turistice din țară și din străinătate, acesta se datorează condițiilor favorabile de care dispune Regiunea Nord Est, a frumuseții locurilor, zonelor montane din județul Bacău, Neamț, Suceava, precum și a inestimabilului patrimoniu cultural și religios existent care se îmbină armonios cu ospitalitatea, tradițiile populare, obiceiurile, specificul gastronomiei moldovenești, tradiționalele gustări de vinuri din podgoriile Cotnari și Huși.

Figura nr.2.2.21, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

Turismul rural și agroturismul, s-au dezvoltat în ultima perioadă în Regiunea Nord-Est, Bucovina fiind una dintre zonele agroturistice consacrate datorită arealelor cu caracteristici specifice, Țara Hușilor din nordul Sucevei (se întinde și în județul Maramureș, zona Moldovița – Izvoarele Sucevei în județul Suceava) ș.a. Masivul Ceahlău este o altă zonă importantă din regiune, Bicaz, Ceahlău și Durău fiind cunoscute drept cele mai speciale zone datorită frumuseții naturale.

Principalele tipuri de turism care pot fi practicate aici sunt:

1. Turism cultural

- ❖ Muzeistic.
- ❖ Etnografic.
- ❖ Artistic.

2. Turism religios

- ❖ Mănăstirile: Putna, Neamț, Sucevița, Moldovița, Voroneț, Humor, Arbore, Agapia, Văratec, Dragomirna, Bistrița, Zâmbca.

3. Turism balneo-terapeutic

- ❖ Stațiunile: Vatra Dornei, Câmpulung-Moldovenesc, Balătești, Oglinzi, Slănic Moldova, Târgu Ocna.

4. Agroturism

- ❖ de agrement, rural.

5. Turism sportiv

- ❖ alpinism, vânătoare, pescuit, sporturi extreme – zborul cu parapanta, rafting, orientare turistică, mountainbike, schi, ș.a.

Figura nr.2.2.22, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

Specificul deosebit al satelor din Regiunea Nord-Est, gradul de dotare al localităților, joacă un rol important în turismul de lungă durată cu activități sportive, agrement și implicit în optimizarea sănătății (Vatra Dornei, Solca, Cacica, Valea Bistriței).

În ceea ce privește domeniul economic tradițional al regiunii, industria de prelucrare a lemnului cunoaște o creștere semnificativă în ultimii ani, nu numai din perspectiva locurilor de muncă (11.6% în 2004), ci și din punctul de vedere al cifrei de afaceri (100% mai mult decât în 2001 spre exemplu). Prin urmare, creșterea ponderii industriei de mobile în totalul de afaceri evidențiază o valorificare masivă a lemnului.

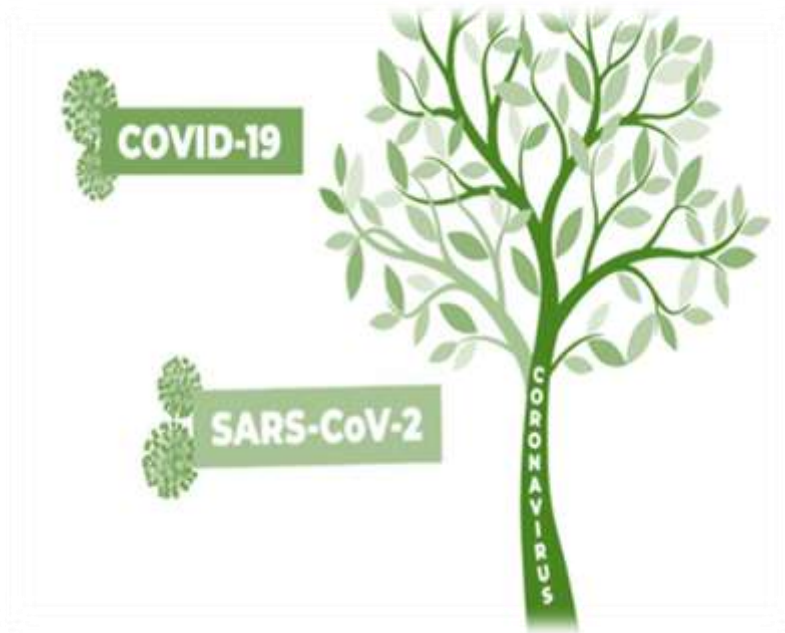
Planul de Dezvoltare Regională Nord Est (PDR Nord-Est) reprezintă instrumentul prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social, reprezentând în același timp contribuția regiunii la elaborarea Planului Național de Dezvoltare. PDR Nord-Est a fost realizat de către Direcția Plan Programare Fonduri Structurale din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională Nord Est într-un larg cadru partenerial, stabilit conform Hotărârii de Guvern 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului Național de Dezvoltare.

Pentru 2030, Regiunea Nord Est își propune următoarele elemente:

- ❖ un spațiu competitiv, durabil și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești!
- ❖ obiectivul general: derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter-regionale.

Grupurile de lucru regionale au fost dezvoltate pe următoarele tematici:

- ❖ Dezvoltarea infrastructurii și protejarea mediului
- ❖ Dezvoltarea mediului de afaceri
- ❖ Dezvoltarea turismului
- ❖ Dezvoltarea resurselor umane și a serviciilor sociale
- ❖ Agricultură și dezvoltare rurală

În prezent, Regiunea Nord-Est se confruntă cu criza sanitară și economică generate de virusul SARS-CoV2, pandemie ce a afectat sever consumul individual, investițiile, comerțul intracomunitar și fluxurile de capital. De asemenea, numeroase domenii de activitate au fost diminuate sau oprite, afectate fiind în special următoarele sectoare: serviciile hoteliere de restaurant și catering, industria prelucrătoare, transportul, comerțul cu amănuntul.

Prin urmare, datorită măsurilor de disponibilizare sau de șomaj tehnic, o bună parte din populație se confruntă cu o reducere semnificativă a veniturilor.

Astfel, în recentul plan de redresare economică, Comisia Europeană susține pe baza lecțiilor învățate din pandemia COVID-19, un proces bazat pe transformarea digitală și neutralitatea climatică.

Obiectivele Agendei Digitale Europa 2020 au fost preluate și adaptate situației actuale din România, subliniindu-se astfel impotanța pe care o au infrastructura și serviciile digitale în educație, sănătate, economie, ocupare, etc.

Cele 4 arii definite în acest sens sunt: e-guvernare, securitate cibernetică, cloud computing, open data, big data, interoperabilitate, TIC în educație, sănătate, cultură și e-incluziune, etc.

Planul Național de Dezvoltare stabilește cadrul strategic care fundamentează accesul țării noastre la asistența financiară din fondurile de tip structural acordate de Uniunea Europeană (PHARE, SAPARD, ISPA).

Acesta constituie documentul pe baza căruia se va negocia asistența financiară acordată României în calitate de Stat Membru și destinată implementării politicilor europene.

Obiectivul general constă în continuarea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și implicit la reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter-regionale.

O Europă mai inteligentă	OP 2: O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică	OP 3: O Europă mai conectată	OP4 – O Europă mai socială	O Europă mai aproape de cetățeni
<ul style="list-style-type: none"> •Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate. •Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. •Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor. •dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat. 	<ul style="list-style-type: none"> •Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de sera. •Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării. •Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile. 	<ul style="list-style-type: none"> •Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității. 	<ul style="list-style-type: none"> •îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii. 	<ul style="list-style-type: none"> •favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane. •favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane •Asigurarea funcționării sistemului de management.

Figura nr.2.2.23 Obiective (..), sursă: mfe.gov.ro, prelucrare proprie

Programul Operațional Regional a beneficiat în perioadele anterioare de identitate vizuală, ajungând la un grad de notorietate de 62% și un nivel de opinie favorabilă de 42%. Pentru a păstra capitalul de imagine, vor fi menținute de elemente din identitatea curentă, astfel încât POR 2021-2027 va avea o identitate vizuală adaptată. Ca orientare generală, lucrarea vizează realizarea următoarelor obiective strategice pe termen scurt, mediu și lung:

- ❖ *Orizont 2013*: Încorporarea organică a principiilor și practicilor dezvoltării durabile în ansamblul programelor și politicilor publice ale României ca stat membru al UE;
- ❖ *Orizont 2020*: Atingerea nivelului mediu actual al țărilor Uniunii Europene la principalii indicatori ai dezvoltării durabile.
- ❖ *Orizont 2030*: Aproximarea semnificativă a României de nivelul mediu din acel an al țărilor membre ale UE din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile.

STRUCTURA POR NORD-EST 2021-2027

Conform structurii POR NORD-Est se propune pentru această regiune o:

- ❖ regiune mai competitivă, mai inovativă
- ❖ regiune mai digitalizată
- ❖ regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul
- ❖ regiune mai accesibilă
- ❖ regiune mai atractivă
- ❖ asistență tehnică

Obiectivul specific al axei prioritare 1 constă în dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și în adoptarea tehnologiilor avansate. Mai concret, se urmărește inițial integrarea organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și proiecte de cooperare interregionale și internaționale, aliniate domeniilor RIS3. Consolidarea capacității de cercetare-inovare la nivel regional, inclusiv a întreprinderilor și promovarea colaborării între organizațiile CDI și mediul de afaceri reprezintă o a doua operațiune urmărită, urmată de dezvoltarea capacității de transfer tehnologic regional și dezvoltarea clusterelor cu accent pe exploatarea inovativă și completarea verigilor lipsă din cadrul lanțului valoric.

Alte obiective specifice sunt impulsionearea creșterii și a competitivității IMM-urilor, și dezvoltarea competențelor pentru specializarea inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat. Aceste obiective urmăresc de fapt, investiții pentru facilitarea creșterii și dezvoltării tehnologice a companiilor, implementarea mecanismelor de economie circulară în IMM-uri regionale, dezvoltarea capacității ecosistemului antreprenorial de inovare pentru crearea și maturizarea start-up/spinn-off în domenii de specializare inteligentă, dezvoltarea competențelor la nivelul entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială, în special IMM și organizații CDI și TT adecvate susținerii specializării inteligente, dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați cât și dezvoltarea capacității regionale de operaționalizare a propunerilor de proiecte aferente RIS3.

A doua axă prioritară Nord-Est, o regiune mai digitalizată, are următorul **obiectiv specific**: fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor. Aici se dorește în principal digitalizarea administrației publice locale, inclusiv prin dezvoltarea de sisteme integrate inteligente, transformarea digitală a companiilor prin adoptarea tehnologiilor și instrumentelor digitale și investiții pentru crearea, dezvoltarea de huburi de inovare digitală.

Axa prioritară trei, o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul, are drept **obiectiv specific** promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special

în mediul urban și reducerea poluării, promovarea mobilității urbane sustenabile. Printre acțiunile avute în vedere se enumără investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, reconversia funcțională a spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane/abandonate, implementarea mobilității urbane durabile.

Axa prioritară 4, o regiune mai accesibilă are ca obiectiv specific dezvoltarea unei mobilități regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere. Operațiunile urmărite constau în reabilitarea, modernizarea, construirea de legături rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T și dezvoltarea de soluții pentru decongestionarea/fluidizarea traficului (pasaje, variante ocolitoare, extinderi la 4 benzi, măsuri de siguranță).

În cadrul **axei prioritare 5**, Nord-Est o regiune educată, **obiectivul specific** face referire la îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formarea și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii, care urmărește dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru nivel antepreșcolar și

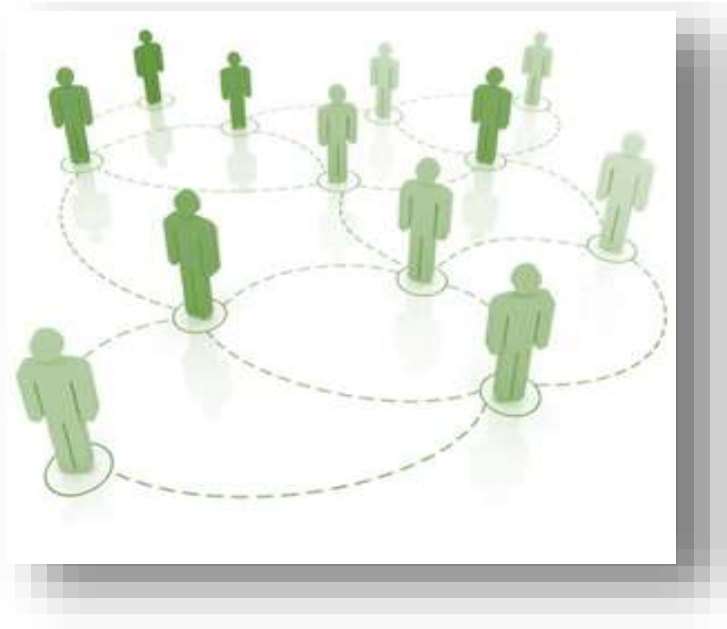
preșcolar, dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământul secundar superior și dezvoltarea infrastructurii de învățământ universitar.

Axa prioritară 6, o regiune mai atractivă, are drept **obiective specifice** favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane și favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice, de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane. Aici se au în vedere conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, dezvoltarea turismului balneo-climateric, dezvoltarea turismului de agrement, sprijinirea întreprinzătorilor specializați în meșteșugurile tradiționale, promovarea investițiilor orientate către infrastructura verde și siguranța spațiilor publice.

Axa prioritară 7, asistența tehnică susține sprijinirea AM POR NE, achiziția de bunuri și servicii necesare desfășurării activităților specifice, îmbunătățirea personalului AM POR NE prin instruirea acestuia, ș.a.

3. Contextul județean general privind dezvoltarea comunităților rurale

3.1 Caracterizarea generală județului Neamț

Județul Neamț se află în nord-estul României, la limita dintre Carpații Orientali și Podișul Moldovei. Este cunoscut mai ales pentru frumusețea Masivului Ceahlău și a peisajului în general. Cu o suprafață de 5.890 de km pătrați reprezintă aproximativ 25 % din teritoriul țării, astfel încât din punct de vedere geografic se încadrează între 46° 40' și 47° 20' latitudine nordică și 27° 15' longitudine estică. Județul are în componență 2 municipii, 3 orașe și 78 de comune. Vecinii județului Neamț sunt:

1. La Nord, Nord-Vest cu județul *Suceava*
2. La Est cu județele *Iași și Vaslui*
3. La Sud cu județul *Bacău*
4. La Vest cu județul *Harghita*

Organizarea administrativ-teritorială însumează 421 localități, cuprinzând două municipii (Piatra-Neamț, care este și reședința de județ și Roman), trei orașe (Bicaz, Roznov și Târgu

Figura nr.3.1 Harta județului Neamț, sursa: <https://pe-harta.ro>

Neamț), 78 de comune și 339 de sate. Județul Neamț este înfrățit din 1991 cu regiunea Champagne-Ardenne, fiind primul județ care a realizat acest lucru cu o regiune occidentală. Numeroase comune s-au înfrățit cu localități din Franța sau Belgia. Există relații de colaborare cu Germania, Elveția, Olanda, Italia sau Danemarca.

A. Date istorice

Cele mai vechi urme de locuire umană de pe teritoriul actual al județului Neamț datează din *paleoliticul superior* (cca. 100.000 ani i.e.n.), ele fiind evidențiate îndeosebi pe Valea Bistriței, unde s-au descoperit numeroase situri arheologice. Evoluția comunităților umane, concentrarea lor în adevărate *sate*, introducerea uneltelor din piatră slefuită, corn, os, lut ars, pe langa cele din silex, diversificarea tehnicilor de modelare și de decorare a *ceramicii*, dezvoltarea vieții spirituale, toate acestea au condus treptat la formarea celei mai strălucite civilizații preistorice a Europei: Complexul Precucuteni-Cucuteni-Tripolie (aprox. 4.200 - 2.600 i.e.n.).

Cercetările efectuate de către specialiștii Muzeului de Istorie Piatra Neamț în stațiunile arheologice de la Izvoare-Piatra Neamț, Traian-Dealul Viei, Târpești, Frumușica, Calu, Văleni, Ghelăiești, dar și în alte locuri, au evidențiat în special valoarea plasticii antropomorfe și zoomorfe, a ceramicii pictate, aducând o contribuție de excepție la o mai bună cunoaștere a acestei civilizații. De altfel, sălile acestui muzeu adăpostesc cea mai impresionantă colecție de obiecte aparținând acestei culturi.

Epoca bronzului și apoi *epoca fierului*, caracterizate prin apariția și dezvoltarea metalurgiei, sunt evidențiate prin așezările de pe cuprinsul bazinelor Bistriței și Moldovei. Treptat, ele au lăsat locul

societății tracice și apoi civilizației dacice. Acesteia din urmă îi aparțin așezările descoperite în zona orașului Piatra Neamț, la Batca Doamnei, Cozla și Calu, care au oferit importante informații referitoare la nivelul înalt de dezvoltare economicosocială, militară și spirituală atins de civilizația dacică din această parte a țării. Chiar și după constituirea provinciei **Dacia**, mărturiile arheologice de la Poiana-Dulcești atesta gradul înalt de civilizație atins de dacii liberi în sec. II-III e.n.

Figura nr. 3.2, sursă: <http://www.encyclopedia-dacica.ro/>

Figura nr. 3.3, sursă: <http://www.encyclopedia-dacica.ro/>

Apariția popoarelor migratoare a modificat puternic evoluția populației daco-carpice existente în sec. IV e.n. pe teritoriul actual al județului. Influența acestora, dar și cea a civilizației romane sau romano-bizantine, au dus la apariția, între secolele V-VII e.n., a culturii Costisa-Botosana, care a coincis, pentru această parte a țării, cu perioada formării poporului roman. Dintre așezările care datează din această perioadă, merită amintită cea de la Davideni, unde a existat între sec. V-VIII o comunitate romanică, aflată într-un proces de creștinare.

Semnificative pentru perioada secolelor VIII-IX sunt așezările de la Bornis-Dragomirești, Izvoare-Bahna, Poiana-Dulcești și

Brășăuți-Dumbrava Roșie, care aparțin culturii Dridu. Informațiile privitoare la primele două secole ale mileniului II sunt insuficiente sau prea puțin analizate. În schimb se cunosc suficiente elemente legate de populația autohtonă a secolului XIII, dar mai ales despre așezările medievale de la Piatra-Neamț - Batca Doamnei și Pietricica. Începând cu a doua jumătate a sec. XIV, evoluția așezărilor rurale a dus la formarea primelor centre cu nuanță urbană: Piatra lui Crăciun, Roman și Neamț. Cu timpul, capătă o mai mare importanță datorită constituirii unei Curți Domnești, iar Romanul devine unul dintre cele mai însemnate centre, făcând parte din sistemul defensiv al Moldovei, aici fiind întemeiată în anul 1408 și o episcopie.

Figura nr. 3.4, sursă: <http://www.encyclopedia-dacica.ro/>

La fel de vechi ca și Piatra Neamț sau Roman, orașul Tîrgu Neamț va deveni mai cunoscut odată cu ridicarea, pe Culmea Pleșului, a Cetății Neamțului. Tot din perioada medievală datează începuturile Mănăstirii Neamț, unul dintre cele mai vechi și mai vestite centre religioase din țară, alături de Mănăstirile Bistrița, Secu, Sihastria, Agapia sau Văratec.

Figura nr.3.5, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

Figura nr.3.5, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

Continua creștere a producției de mărfuri și a celei agricole, dar și intensificarea schimburilor comerciale, face ca dezvoltarea economică a ținutului să fie din ce în ce mai vizibilă. Astfel, spre sfârșitul sec. al XVIII-lea sunt atestate o serie de centre de schimburi, iar odată cu începutul sec. XIX încep să apară și primele fabrici. Revoluția tehnică, reformele de după 1859, cucerirea independenței de stat în 1877 și măsurile legislative ce au urmat au dus la dezvoltarea capitalismului industrial și în această parte a țării.

Participarea României, începând cu 1916, la primul Război Mondial a făcut însă ca situația generală a județului să aibă mult de suferit. În anii de după război s-a reușit refacerea vieții economice, perioada interbelică fiind o perioadă relativ prosperă (vezi harta județului în 1929). Intrarea României în cel de-al doilea Război Mondial, moment ce l-a găsit pe mareșalul Ion Antonescu la Piatra Neamț, a determinat trimiterea pe front a unităților militare din zona Neamțului, alături de alte unități din țară, și participarea la lupta pentru reîntregirea Patriei. Evoluția ulterioară a evenimentelor, mai ales după străpungerea de către armata sovietică a fortificației Tg. Neamț-Pășcani, a făcut ca multe dintre localitățile din estul județului să sufere mari distrugerii.

Anii de după război și schimbarea regimului politic în 1947, au determinat o nouă etapă în evoluția istorică a județului Neamț, în

care se pot distinge, totuși, și transformări pozitive, care și-au pus amprenta asupra zonei și locuitorilor săi.

Figura nr.3.6 Harta județului Neamț 1947, sursa: romaniainterbelica.memoria.ro

B. Relieful

❖ formele de relief au înălțimi cuprinse între 1907m (vârful Ocolașul Mare) și 169 m (lunca Siretului). Astfel, forma de relief predominantă a județului este cea muntoasă, suprapusă parțial Carpaților Orientali, Subcarpaților Moldovei și Podișului Moldovenesc. Carpații Orientali (prin munții Bistriței, masivul Ceahlău, munții Hășmaș, munții Tarcău și munții Stănișoarei), ocupă 278.769 ha (51% din suprafața județului). Cele mai impresionante forme de relief ale Județului Neamț, sunt:

MASIVUL CEHLĂU

❖ impresionează atât prin frumusețea deosebită a peisajului oferit, cât și prin aspectul său impunător. A devenit unul dintre reperele turistice cele mai cautate, fiind unul dintre munții cei mai căutați de către turiștii din țară, dar și din străinătate. Prezența vie în folclorul local, înconjurat de o aureola magico-mitologică, imaginea Ceahlăului se reflectă distinct în paginile de literatură sau în operele artiștilor plastici, ca de altfel întreg ținutul Neamțului.

Figura nr.3.7, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

CHEILE BICAZULUI

Formațiunile carstice existente pe raza județului Neamț sunt în număr de cinci:

- ❖ Peștera Munticelu (Ghiocelu) situată pe versantul stâng al Văii Biczului, în Masivul Surduc-Munticelu, la extremitatea nordică a
- ❖ Munților Hășmaș, pe raza comunei Bicazu Ardelean. Peștera are 120 de metri lungime și nu este accesibilă publicului.
- ❖ Peștera Tosorog situată în nord-estul Munților Hășmaș, pe Valea Bradului, la 28 de kilometri sud-est de orașul Bicaz, tot pe teritoriul comunei Bicazu Ardelean. Nici aceasta nu este accesibilă publicului.
- ❖ Complexul Detunate aflat în masivul Ceahlău, pe teritoriul orașului Bicaz.
- ❖ Peștera Groapa cu Var pe teritoriul comunei Ceahlău.
- ❖ Peștera 3 Fântâni aflată în comuna Damuc.

Cu toate că, Cheile Biczului au apărut într-o masă de calcare jurasice, de-a lungul traseului Lacu Roșu – Bicazu Ardelean se întâlnesc și alte asocieri de conglomerate și jaspuri, care, alături de existența rocilor variate ca formă și alcătuire, fac ca aici să existe unul dintre cele mai remarcabile itinerare turistice din România.

Figura nr.3.8 Cheile Biczului, sursă: pinterest.com

C. Rețeaua hidrografică

- ❖ lungimea totală a râurilor ce traversează județul Neamț este de peste 2000 km. Dintre acestea, Bistrița are 118,0 km, Moldova 70,0 km, Cracău 58,0 km, Ozana 54,0 km, Siret 42,1 km.
- ❖ din punct de vedere al debitelor, cele mai importante râuri ale județului sunt Siret, Moldova și Bistrița.
- ❖ din punct de vedere al regimului de alimentare, apele subterane au o pondere de 15-30%, iar cele din topirea zăpezii între 30-40%.
- ❖ lacurile existente pe teritoriul județului sunt artificiale, fiind amenajate în scopuri complexe (hidroenergetice, pentru atenuare viituri, irigații, piscicultură, rezervă de apă, agrement).
- ❖ acumularea Izvorul Muntelui este cea mai importantă ca suprafață, având o lungime de aproximativ 3120 ha și un volum de apă de aproximativ 1251 milioane m³.

Figura nr.3.9, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

D. CLIMA

Clima județului Neamț este temperat continentală, caracteristicile acesteia fiind determinate de variațiile de altitudine și de particularitățile circulației atmosferice. Temperatura medie anuală crește progresiv de la vest spre est, din zona montană spre regiunea dealurilor subcarpatice și de podiș.

Temperatura maximă absolută de 38,6 oC (august 1952) s-a înregistrat la Piatra-Neamț, în timp ce minimă de -33,2 o C (februarie 1954) s-a înregistrat la Roman. Precipitațiile au valorile medii cele mai mari în regiunea montană, scăzând cu cât ne deplasăm spre est (Ceahlău-Toaca peste 700 mm, Piatra-

Neamț 649 mm, Roman 529 mm).

E. Arii protejate în județul Neamț

Ariile protejate în județul Neamț sunt următoarele:

- ❖ 10 rezervații forestiere ("Pădurea de argint", "Codrii de aramă", Pângărați etc.);

- ❖ rezervații paleontologice și fosiliere (Munții Cozla, Pietricica și Cernegura din Piatra-Neamț);
- ❖ rezervații geologice (Cheile Sugaului, Cascada Duruitoarea etc);
- ❖ 3 parcuri dendrologice cu arbori seculari;
- ❖ 12 rezervații floristice, faunistice, acvatică, peisagistice și mixte;
- ❖ monumente ale naturii: 4 stejari seculari și un ulm secular (Piatra Teiului etc.).

Figura nr.3.10, Obiective turistice jud.Neamț, sursă: coltisorderomania.ro

Ariile naturale de interes național și local ocupă suprafața de 38.448 ha. Dintre acestea, poate cele mai impresionante sunt **Parcul Național Ceahlău**, cu o suprafața de 7.742 ha și Parcul Național "Cheile Bicazului", cu 3.315 ha. O altă arie protejată, de interes național, este rezervația naturală de la Vânători și care cuprinde 26.380 ha.

Alte arii protejate de interes local sunt :

- ❖ Rezervația forestieră de la Dobreni;
- ❖ Lacul Izvorul Muntelui (cu 150 ha);
- ❖ Rezervația floristică "Dealul Vulpii" și rezervorul fosilifer; "Cernegura" (aflate în apropiere de Piatra-Neamț);
- ❖ Cheile Sugaului – Munticelu;
- ❖ Peșterile Tosorog și Munticelu (din zona Bicaz Chei);
- ❖ Stânca de la Serbești (com. Stefan cel Mare);
- ❖ *Pădurea de argint* sau *Codrii de aramă*, situate între localitățile; Agapia și Varatec;
- ❖ Rezervațiile Naturale Dobreni, Gosman, Brates, Borca;
- ❖ Lacul Cuiejdel (cel mai mare lac de baraj natural din România) și Secu;
- ❖ Rezervația "Codrul Secular Runc";
- ❖ Ariile naturale protejate Pietricia, Cozla și Agircia (din zona Piatra-Neamț);

❖ Ariile speciale avifaunistice: Lacurile Pângărați și Vaduri;

La nivelul județului Neamț au fost declarate situri de importanță comunitară următoarele arii naturale protejate: CEHLĂU (Parc Național aflat în administrarea CJ Neamț), CHEILE BICAZULUI - HĂȘMAȘ (Parc Național aflat în administrarea Regiei Naționale a Pădurilor), CHEILE SUGAULUI - MUNTICELU (Rezervație naturală aflată în custodia Clubului Montan Roman), PĂDUREA GOSMAN (în custodia Direcției Silvice Neamț), VÂNĂTORI-NEAMȚ (Parc Natural aflat în administrarea RNP).

F. ECONOMIA județului Neamț

Economia Județului Neamț este în declin de la finele anului 2006, ajungând pe locul 3 încă din prima jumătate a anului 2007 în topul falimentelor. Cele mai multe falimente s-au înregistrat în domeniul comerțului.

Întreprinderile mici și mijlocii, în special microîntreprinderile constituie segmentul cel mai important al economiei județului Neamț.

Datele statistice prezintă următoarea situație:

Începând cu anul 2009, din cauza situației economice, numărul de microîntreprinderi a scăzut cu aproape 10.30%. Numărul de întreprinderi mari a scăzut progresiv din 2005 până 2009, de la 26 de întreprinderi la 18; iar în cazul întreprinderilor cu peste 1000 de

angajați, de la 3 la una singura. În 2010, Comisia Națională de Prognoză estima o creștere de 1,5% în 2011, urmată de un plus de 3,9% în 2012 și de 4,5% în 2013. Prognoza preliminară arăta că până în 2014 industria ar fi trebuit să ajungă la 4,1%, agricultura să crească până la 2,9%, construcțiile cu 6,1%, iar serviciile cu 4,9%.

În momentul de față, conform sursei electronice TopFirme, în județul Neamț există un număr de 32.914 agenți economici – reprezentând 1.54% din totalul agenților economici din România, a căror profit e de 0.92% din profitul net realizat în România. Din acest număr, doar 10.170 sunt întreprinderi active la nivel de secțiune CAEN, potrivit ultimei actualizări INSSE din 07.12.2009.

Cu toate acestea, datorită pandemiei COVID-19, lucrurile nu au mers în direcția cea bună, astfel încât, în județul Neamț au fost grav afectate sectoarele de activitate din domeniul hotelier de cantină și de catering, cel al transporturilor ș.a.

Conform INSSE, efectivul salariaților în 2019 din județul Neamț era de 89.445, unde 45263 sunt reprezentanți ai sexului masculin iar restul de 44.182 sunt reprezentante ale sexului feminin.

Potrivit ultimei actualizări INSSE din data de 14.01.2021, în județul Neamț numărul șomerilor înregistrați în luna noiembrie 2020 era de 7.722 de personae, dintre care 3.666 sunt reprezentante ale sexului feminin. Potrivit datelor de pe INSSE, putem constata că spre

deosebire de luna septembrie 2020, în luna noiembrie a scăzut numărul șomerilor a scăzut cu 0,08%.

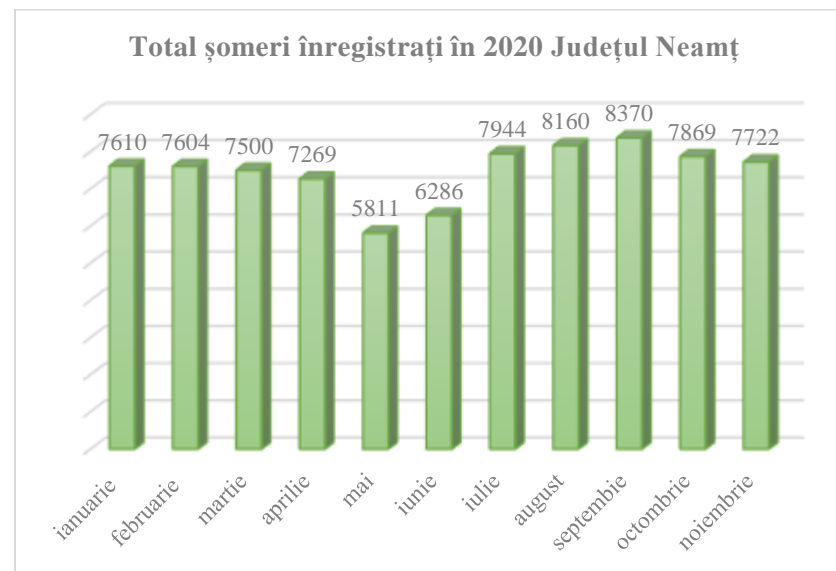

Figura nr. 3.1.6, Șomeri 2020, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

G. TURISMUL în județul Neamț

Obiectivele de interes turistic din județul Neamț:

- ❖ Stațiunile balneare Băltătești și Oglinzi, stațiunea turistică Durău.
- ❖ Stațiunile turistice de interes național Piatra-Neamț și Târgu Neamț.

- ❖ Salba vechilor mănăstiri - începând cu *Neamțul*, una dintre cele mai vechi mănăstiri din Moldova (1367), cu mormântul lui Petru Mușat, însemnat centru de tipărituri; apoi *Secu*, ctitoria lui Nestor Ureche (1602), cu frumoase manuscrise, adevărate opere de artă; *Agapia*, mentionata documentar în 1437 și ajunsă celebră prin picturile din tinerețe ale lui Nicolae Grigorescu; *Varatecul* și celelalte.
- ❖ Obiectivele memorialistice (casele memoriale I. Creanga, C. Hogas, V. Micle, Al. Vlahuta, M. Sadoveanu) și muzeale.

Județul Neamț este inclus în Lista obiectivelor de patrimoniu național cu un număr de 552 de monumente, mănăstiri, cetăți, situri arheologice și alte obiective de patrimoniu național.

În activitatea de turism funcționează 15 hoteluri, 120 de pensiuni turistice și agroturistice și 50 de cabane. Aceste structuri de primire nu turistică cu funcțiuni de cazare dețin licențe de funcționare eliberate de Ministerul Transporturilor, Construcțiilor și Turismului.

Conform INSSE, în județul Neamț, structurile de cazare turistică înregistrate în anul 2020 erau de 306. Dintre acestea, nu sunt incluse capacitățile de cazare instalate de mai puțin de 5 locuri.

Figura nr.3.1.7, Harta turistică a județului Neamț, sursa: <http://softconsulting.cluj.astral.ro/>

Tipuri de structuri de primire turistică	Valoare
Hoteluri	166
Hosteluri	166
Moteluri	66
Vile turistice	88
Cabane turistice	55
Bungalouri	399
Campinguri	11
Popasuri turistice	55
Căsuțe turistice	100
Tabere de elevi si preșcolari	22
Pensiuni turistice	444
Pensiuni agroturistice	1533
Spații de cazare de pe navele fluviale și maritime	11

Tabel nr.3.1 Structuri primire turistica jud. Neamț 2020, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

CJ. Neamț dispune de o strategie de dezvoltare a turismului județului încă din anul 2009. Obiectivele și acțiunile pentru dezvoltarea turismului în județul Neamț sunt:

1. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii

- ❖ Realizarea unei autostrăzi care să facă legătura dintre Moldova și Ardeal și care să traverseze județul Neamț.
- ❖ Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii.
- ❖ Modernizarea/reabilitarea drumurilor naționale, județene și comunale.
- ❖ Reabilitarea/înființarea sistemelor de canalizare și alimentare cu apă din întreg județul.
- ❖ Realizarea infrastructurii și dezvoltarea unui sistem integrat de management al deșeurilor la nivelul județului Neamț.

2. Reabilitarea patrimoniului cultural

- ❖ Restaurarea obiectivelor de patrimoniu cu potențial turistic și realizarea amenajărilor corespunzătoare pentru punerea în valoare a acestora.
- ❖ Reabilitarea patrimoniului cultural.

- ❖ Identificarea și amenajarea corespunzătoare a unor locații în interiorul sau vecinătatea obiectivelor culturale, în care turiștii să poată servi o gustare sau băutură răcoritoare, astfel încât vizita la un muzeu să fie atât o oportunitate de instruire, cât și una de relaxare.
- ❖ Îmbunătățirea interpretării exponatelor pentru vizitatori, inclusiv material lingvistic suplimentare.

3. Reabilitarea spațiilor de cazare și crearea/dezvoltarea zonelor de agrement

- ❖ Reabilitarea spațiilor de cazare la standarde europene.
- ❖ Reabilitarea spațiilor de cazare și crearea/dezvoltarea zonelor de agrement.
- ❖ Dezvoltarea turismului de afaceri prin crearea facilităților pentru întâlniri în cadrul structurilor hoteliere.
- ❖ Crearea, modernizarea și diversificarea dotărilor de agrement.
- ❖ Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesară pentru realizarea unei oferte de petrecere a timpului liber (hipism, parasitism, sporturi extreme, etc.), la periferia orașelor și a stațiunilor.
- ❖ Crearea unor zone de atracții turistice – parcuri de distracție,

parcuri de folclor/cultură.

- ❖ Sprijinirea intrării în circuitul turistic internațional a stațiunilor turistice.

4. Punerea în valoare a pensiunilor turistice

- ❖ Amenajarea spațiului înconjurător al pensiunilor turistice.
- ❖ Punerea în valoare a: – resurselor gastronomice specifice zonei/localității.
- ❖ Oferirea unui meniu compus din produse alimentare naturale și specifice.
- ❖ Prezentarea unei oferte de activități externe: ce se poate vizita, vedea, cumpăra și atracțiile din jurul unității turistice.

5. Reabilitarea stațiunilor turistice

- ❖ Dezvoltarea zonelor montane pentru a oferi facilitate și atracții oaspeților pe parcursul întregului an.
- ❖ Elaborarea unor planuri de dezvoltare durabilă pentru parcurile naționale și naturale, prin care să se identifice oportunitățile de extindere a activităților turistice deja existente și introducerea altora noi, în special ciclism, sporturi de apă, urmărirea păsărilor și mamiferelor, etc.

6. Dezvoltarea unui sistem de marcare a atracțiilor turistice

- ❖ Dezvoltarea unui sistem de marcare a obiectivelor turistice în întregul județ (semnale de intrare/ieșire în județ, panouri, hărți, indicatoare pe drumurile naționale și județene, în gări, autogări, etc).
- ❖ Dezvoltarea unui sistem de marcare a atracțiilor turistice.
- ❖ Instalarea indicatoarelor turistice maro inscripționate cu litere albe și pictograme conform normelor europene pentru obiectivele turistice.

7. Crearea centrelor de informare turistică

- ❖ Crearea de centre de informare turistică în toate municipiile și orașele cu potențial turistic și ghisee de informare în zona atracțiilor turistice, care să ofere informații turistice, rezervării de cazare, vânzări de bilete la spectacole, hărți turistice și vânzări de publicații.
- ❖ Dezvoltarea rețelelor de comunicare între centrele de informare din regiune și cele naționale și internaționale și integrarea standardizată a acestora prin interconectare vizând direct dezvoltarea și îmbunătățirea sistemului de rezervări,

crearea de rețele de rezervare on-line a serviciilor turistice.

8. Promovarea potențialului turistic (1)

- ❖ Crearea unor circuite turistice la nivelul județului și/sau rute turistice tematice, care să permită vizitatorilor să cunoască atât atracțiile urbane și obiectivele de patrimoniu, cât și stilul de viață rural.
- ❖ Introducerea zonelor rurale în circuitul turistic – dezvoltarea ecoturismului prin punerea în valoare a tradițiilor locale, meșteșugurilor locale, arhitecturii tradiționale, a florei și a faunei.
- ❖ Organizarea de târguri, expoziții muzeale, etnografice și manifestări culturale, expoziții florale, festivaluri, acțiuni și campanii de promovare integrate produsului turistic local și sprijinirea participării la acest tip de evenimente pe plan intern și internațional.

9. Promovarea potențialului turistic (2)

- ❖ Editarea de publicații promoționale și materiale audio-video.
- ❖ Întocmirea unor hărți GPS a tuturor traseelor autorizate, prezentarea traseelor în formă detaliată, punct cu punct și în forma circuitelor.

- ❖ Perfecționarea și actualizarea paginilor web dedicate turismului.
- ❖ Extinderea SITE-urilor administrației locale cu un capitol despre turism.
- ❖ Dezvoltarea unei baze de date complexe în domeniul turismului.
- ❖ Dezvoltarea parteneriatului între sectorul public și cel privat în vederea dezvoltării și promovării turismului în județul Neamț.

10. Crearea și dezvoltarea brandului turistic

- ❖ Brandul turistic = crearea, dezvoltarea și menținerea unei relații reciproc avantajoase între județul Neamț și o serie de consumatori de produse turistice cu un mesaj convingător care să fie transmis constant în timp.
- ❖ Crearea și dezvoltarea brandului turistic.
- ❖ Identificarea și dezvoltarea unui brand turistic de destinație pe baza atributelor principale ale resurselor turistice ale județului, a atracțiilor și facilităților proprii, cu parcurgerea următoarelor etape: selectarea echipei/firmei pentru realizarea brandului, evaluarea pieței țintă, identificarea produselor, adaptarea produselor la piață, formularea brandului,

prezentarea factorilor de turism, pregătirea strategiei de comunicare și crearea și dezvoltarea de noi produse.

- ❖ Păstrarea unui mediu înconjurător sănătos a: aerului, solului, apelor subterane sau de suprafață, a pădurilor, florei, faunei, etc.

- ❖ Păstrarea curățeniei în localități, înfrumusețarea acestora, etc.
- ❖ Conștientizarea tuturor locuitorilor că turismul în Județul Neamț depinde de atitudinea fiecăruia dintre noi.

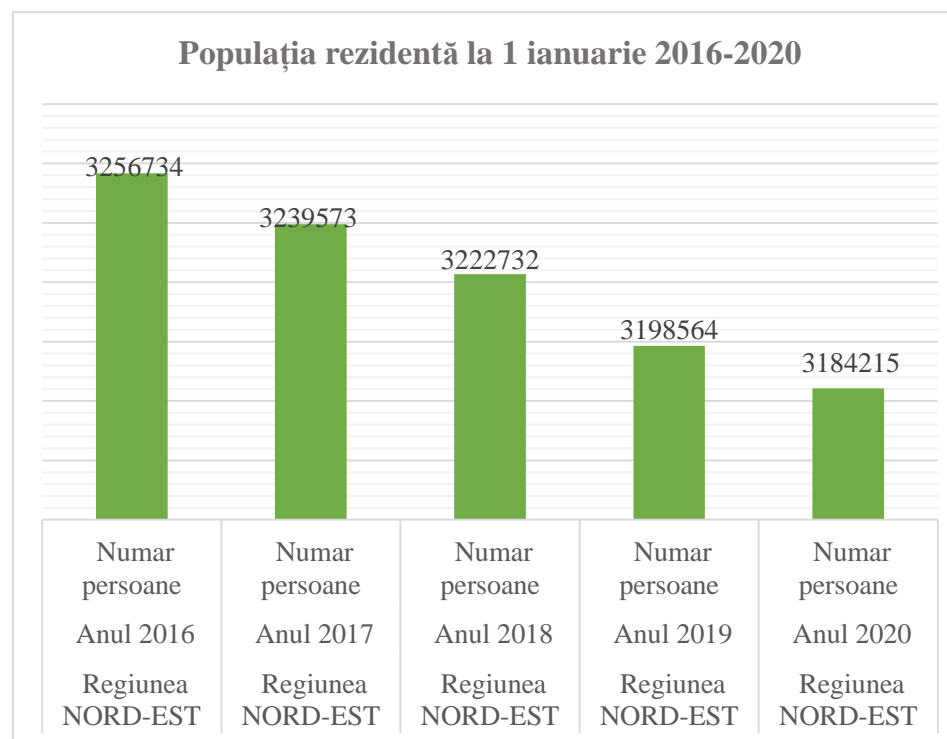

Figura nr.3.1.4 Populația rezidentă jud. Neamț 2016-2020, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Conform INSSE, populația rezidentă a regiunii Nord-Est de la 1 ianuarie 2020 era de 3184215, în scădere masivă din anul 2016. În județul Neamț aceeași sursă ne arată că în ianuarie 2020 era înregistrat un număr de 438460 de locuitori.

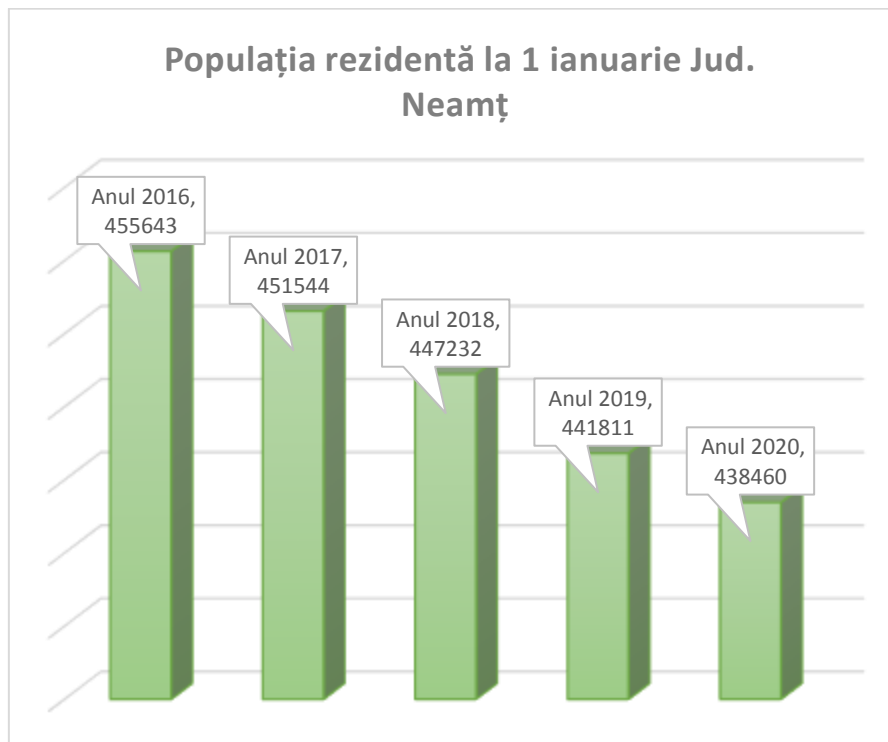

Figura nr.3.1.5 Populația rezidentă jud. Neamț 2016-2020, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

3.2 Județul Neamț- dezvoltarea comunităților rurale

Zonele rurale din toată Europa suferă schimbări rapide. Pe de o parte, provocările persistente, precum infrastructura slabă, serviciile rurale de calitate scăzută și emigrarea tinerilor, continuă să pună sub presiune multe comunități rurale și accelerează rapid declinul acestora. Pe de altă parte, există și oportunități noi și interesante pentru oamenii din mediul rural și pentru întreprinderile rurale care rezultă din „factorii cheie ai schimbării rurale din secolul XXI”, factori ce includ o serie de modificări de valori sociale și preferințe ale consumatorilor, impactul tehnologiilor digitale, imperativul dezvoltării economiilor circulare și emisiilor reduse de carbon, bioeconomia emergentă și așa mai departe.

Politica de dezvoltare rurală a UE are o înregistrare de lungă durată a stimulării diverselor forme de inovare, ca răspuns la astfel de provocări și oportunități, și o inițiativă relativ nouă care are potențial să adauge – și să se bazeze pe – acest concept de „*Sate inteligente*”. Pe scurt, Satele Inteligente pot fi înțelese ca și „comunități rurale care refuză să aștepte să se întâmple o schimbare”. Astfel de comunități sunt formate din oameni din mediul rural care iau inițiativa de a se mobiliza și de a explora soluții practice pentru provocările de zi cu zi cu care se confruntă, precum și de a profita de noi oportunități pentru

îmbunătățirea calităților de viață și a nivelului de trai. Și, desigur, există mii de comunități rurale din UE care fac acest lucru în diferite moduri.

În semn de recunoaștere a fenomenului în creștere al satelor inteligente, Comisia Europeană a lansat o acțiune a UE pentru satele inteligente în primăvara lui 2017, iar acest lucru a atras un interes larg, de la instituțiile UE, guvernele naționale și regionale până la părțile interesate din teren. Satele inteligente au fost evidențiate în continuare în Comunicarea Comisiei privind viitorul alimentelor și agriculturii (noiembrie 2017) ca o prioritate pentru a ajuta „comunitățile locale să abordeze problemele legate de conectivitatea în bandă largă inadecvată, oportunități de angajare și furnizarea de servicii într-un mod clar și cuprinzător”. Conceptul de „Sate inteligente” este acum încorporat în proiectul de legislație pentru politica agricolă comună post-2020 (PAC), iar statele membre vor avea, prin urmare, oportunitatea de a pune la dispoziție sprijinul în planurile strategice ale PAC pentru comunitățile rurale care doresc să dezvolte sate inteligente. Unele cadre strategice existente la nivel superior pentru satele inteligente există deja în unele state membre și oferă inspirație în acest sens.

Spațiul rural al României are un potențial extraordinar care trebuie pus în valoare și exploatat durabil, atât pentru a reînvia ființa identitară a românilor, cât și pentru a crește calitatea vieții acestora.

Dezvoltarea comunitară urmărește exact acest lucru, cu atât mai mult în mediul rural; este un proces formativ care are ca scop creșterea calității vieții pentru toți membrii unei comunități și presupune crearea capacității membrilor comunităților de a fi proactivi.

Actorii sectorului non-profit care lucrează în mediul rural folosesc adesea procesele specifice dezvoltării comunitare în proiectele lor curente. Există mai multe tipuri de metodologii specifice dezvoltării comunitare; toate se bazează pe învățarea experiențială, ceea ce duce la construirea capacității actorilor din mediul rural și asigură, în plus, sustenabilitatea demersului.

În Uniunea Europeană, dezvoltarea rurală a devenit al doilea pilon al Politicii Agricole Comune. Obiectivul major al MAPDR, raportat la noua orientare a PAC, este implementarea unei dezvoltări rurale durabile, prin asigurarea pe termen lung a dezvoltării și stabilității sociale, economice și culturale a spațiului rural, în conexiune directă cu protecția și conservarea mediului și peisajelor, a menținerii

fertilității solului, păstrării tradițiilor și patrimoniului cultural românesc.

Principiile urmărite de MAPDR pentru aplicarea unei politici de dezvoltare durabilă, vizează:

- ❖ multifuncționalitatea agriculturii;
- ❖ abordarea multisectorială și integrată a economiei rurale;
- ❖ flexibilitatea financiară;
- ❖ transparența în elaborarea, implementarea și gestionarea fondurilor;

În județul Neamț sunt 78 de comune. Județul Neamț exploatează o suprafață agricolă totală de 283.663 ha, din care arabil -170 992 ha, pășuni și fânețe-109 569 ha, și vii, livezi- 3 102 ha. Conform INSSE, ultimul raport publicat în anul 2003, referitor la suprafețele cultivate ne indică porumbul ca fiind principala cereală cultivată pe teritoriul județului Neamț.

Principalele culturi	Ani
	Anul 2003
	Hectare
Grau și seară	25715
Porumb boabe	61974
Floarea soarelui	7462
Sfeclă de zahăr	2148
Cartofi	9568
Legume	5415

Tabel nr.3.1.1 Culturi agricole jud. Neamț 2003, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

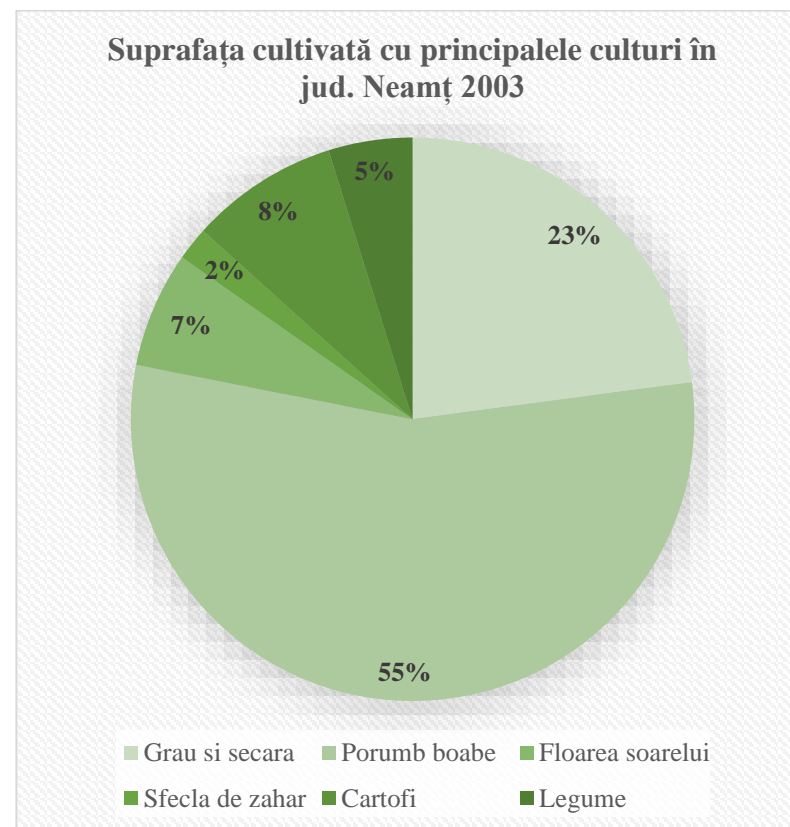
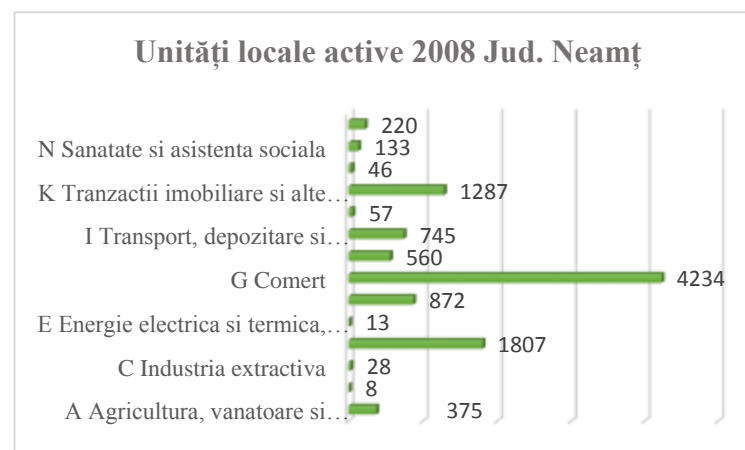

Figura nr.3.1.6 Suprafața cultivată 2003 Regiunea NE, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Regulamentul (UE) 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului European a avut ca obiectiv dezvoltarea rurală, cu următoarele priorități fundamentale: transferul de cunoștințe și inovarea în agricultură, în silvicultură și în zonele rurale, viabilitatea exploatațiilor, competitivitatea tipurilor de agricultură în toate regiunile și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare și a gestionării durabile a pădurilor, organizarea lanțului alimentar, inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, bunăstarea animalelor, gestionarea riscurilor în agricultură, refacerea, conservarea și consolidarea ecosistemelor care au legătură cu agricultura și silvicultura, promovarea utilizării eficiente a resurselor și tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid carbon în sectoarele agricol, alimentar și silvic, promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei în zonele rurale și a dezvoltării economice a acestora.

În continuare se dorește ca direcția strategică să vizeze creșterea economică susținută stimulând agenții economici în vederea

încurajării angajării de personal salariat în vederea reducerii șomajului, dezvoltarea cu precădere a sectoarelor cu potențial inclusiv de specializare inteligentă, dezvoltarea economiei rurale prin creșterea vizibilității serviciilor și produselor locale, atragerea de investitori în județ, stimularea și susținerea spiritului antreprenorial în rândul populației din mediul rural și al populației tinere din mediul urban cu scopul consolidării mediului de afaceri existent. În ceea ce privește industriile locale active din industrie, comerț și alte servicii observăm conform INSSE, după CAEN Rev.1, clase de mărime după numărul de salariați, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe că numărul unităților locale active pe comerț sunt cele mai numeroase.

Figur nr.3.1.7 Unități locale 2008 Jud. Neamț, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

În schimb, conform INSSE observăm că raportul pe anii 2016-2019, referitor la numărul unităților locale active pe grupe de vârstă din județul Neamț diferă față de anul 2008, rezultând în anul 2019 un număr total de 8.853 de unități.

CAEN Rev.2 (activități ale economiei naționale - secțiuni)	Grupe de vârstă	Ani			
		2016	2017	2018	2019
		Număr	Număr	Număr	Număr
Agricultură, silvicultură și pescuit	0-9 persoane	380	366	375	362
	10-49 persoane	59	60	62	67
	50-249 persoane	5	6	3	4
	250 persoane si peste	1	1	1	1
Industria extractivă	0-9 persoane	23	24	22	22
	10-49 persoane	7	7	7	5
	50-249 persoane			1	2
Industria prelucrătoare	0-9 persoane	959	966	973	981
	10-49 persoane	226	225	226	212
	50-249 persoane	78	79	72	65
	250 persoane si peste	11	11	9	8
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0-9 persoane	9	8	5	3
	10-49 persoane	3	4	4	4
	250 persoane si peste	1	1	1	1

Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	0-9 persoane	44	46	46	44
	10-49 persoane	8	9	7	8
	50-249 persoane	3	3	3	3
	250 persoane si peste	1	1	1	1
Construcții	0-9 persoane	707	718	743	786
	10-49 persoane	99	96	97	117
	50-249 persoane	14	11	14	12
	250 persoane si peste	1	1	1	1
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	0-9 persoane	2904	2952	2968	2910
	10-49 persoane	248	257	266	261
	50-249 persoane	32	30	31	30
	250 persoane si peste		2	3	2
Transport și depozitare	0-9 persoane	577	617	653	702
	10-49 persoane	50	57	66	77
	50-249 persoane	11	10	9	7
	250 persoane si peste	1	2	2	2
Hoteluri și restaurante	0-9 persoane	485	486	481	476
	10-49 persoane	64	64	61	66
	50-249 persoane	5	5	5	5
Informații și comunicații	0-9 persoane	191	187	203	219
	10-49 persoane	13	15	13	11
	50-249 persoane	3	3	3	3

Intermedieri financiare și asigurări	0-9 persoane	101	102	107	105
	10-49 persoane	10	8	9	9
	50-249 persoane	1	2	2	2
Tranzacții imobiliare	0-9 persoane	160	172	170	181
	10-49 persoane	11	8	11	12
	50-249 persoane	2	2	1	:
Activități profesionale, științifice și tehnice	0-9 persoane	716	735	762	798
	10-49 persoane	20	13	16	14
	50-249 persoane	1	1	:	:
	250 persoane si peste			1	
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	0-9 persoane	172	181	195	217
	10-49 persoane	26	25	26	28
	50-249 persoane	4	5	6	6
	250 persoane si peste	2	3	2	1

Tabel nr.3.1.2 Unități locale jud. Neamț 2016-2019, sursa: Institutul Național de Statistică

Prin urmare, rezultă un număr mediu de salariați ai județului Neamț în anul 2019 de 70.504, înregistrându-se o rată de creștere de doar 0.01 % față de anul 2018 când au fost înregistrați un număr de 69517 de salariați. Conform INSEE, identifică următoarele valori pentru perioada 2016-2019:

Localități	Ani			
	2016	2017	2018	2019
	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
MUNICIPIUL PIATRA-NEAMȚ	35069	36055	36728	37389
MUNICIPIUL ROMAN	14916	15080	16053	16310
ORAȘ BICAZ	1307	1317	1351	1375
ORAȘ ROZNOV	761	768	821	822
ORAȘ TARGU NEAMT	4509	4636	4890	4978
AGAPIA	222	232	253	257
ALEXANDRU CEL BUN	908	955	1035	1049
BAHNA	147	166	206	210
BĂLȚĂTEȘTI	374	388	381	389
BÂRGĂUANI	32	118	122	120
BICAZ-CHEI	335	341	467	475
BICAZU ARDELEAN	153	159	162	165
BIRA	92	95	68	67
BODEȘTI	89	305	343	357
BOGHICEA	35	61	70	71
BORCA	549	560	579	601
BORLEȘTI	289	306	346	349
BOTEȘTI	143	139	135	138
BOZIENI	36	44	34	35
BRUSTURI	212	210	217	225
CÂNDEȘTI	159	165	161	164
CEAHLĂU	113	137	183	194
CORDUN	229	292	317	444
COSTISA	331	344	357	364

CRĂCĂOANI	286	298	303	309
DAMUC	229	233	239	243
DOBRENI	268	279	289	294
DOCHIA	26	34	89	92
DOLJEȘTI	122	127	177	181
DRAGĂNEȘTI	67	69	69	71
DRAGOMIREȘTI	73	76	99	105
DULCEȘTI	103	141	153	159
DUMBRAVA ROȘIE	1834	1913	2285	2311
FARCAȘA	86	119	147	151
FAUREI	125	130	124	130
GADINȚI	24	55	57	57
GÂRCINA	131	154	207	217

Tabel nr.3.1.3 Salariați 2016-2019 jud. Neamț, sursă: Institutul Național de Statistică

Așadar, îndreptându-ne atenția strict asupra calității vieții și bunăstării cetățenilor români din mediul rural, se poate observa faptul că, se întârzie să se înscrie în mod decisiv pe linia recuperării decalajelor față de condiția medie a cetățenilor Uniunii Europene. Echiparea localităților din mediul rural este caracterizată de persistența deficitelor și contrastelor, resursele disponibile fiind valorificate într-o măsură insuficientă și deseori ineficient.

Principalele piedici în calea obținerii unor performanțe mai bune privind dezvoltarea localităților din mediul rural fac referire la:

- ❖ Deficitul de capacitate administrativă, atât la nivel local, cât și la nivel național;
- ❖ Disfuncțiile care se manifestă la interfața între politicile publice la nivel național, regional și la nivel local, din cauza organismelor deconcentrate.

Ținând cont de faptul că spațiul rural reprezintă un ansamblu de colectivități umane, dezvoltarea acestuia nu trebuie văzută ca ceva abstract și nici confundată cu dezvoltarea agriculturii, turismului sau a oricăror altor activități economice. Dezvoltarea durabilă a spațiului

rural reprezintă un proces de creștere a calității vieții și bunăstării locuitorilor din mediul rural, fără a compromite bunăstarea generațiilor următoare, pe baza exploatării raționale și eficiente a resurselor disponibile prin structuri economice moderne și competitive, în condițiile gestionării cu pricepere a activităților publice.

4. Pofilul Comunei Sagna și analiza situației existente

4.1 Date geografice și încadrarea în teritoriu

Pentru a putea face o planificare a dezvoltării comunei Sagna pentru perioada 2021 – 2027, unde să fie incluse obiectiv propunerile de activități este necesară o analiză a situației existente a acesteia în momentul întocmirii strategiei. Analiza socio – economică are rolul de a identifica situația existentă dar și potențialul de dezvoltare al localității. Mai exact, analiza socio – economică reprezintă o imagine actuală a diviziunii administrative Sagna. Ca atare, au fost culese date

din următoarele domenii: prezentare generală a localității, cadrul socio-economic, populația, resursele umane, piața muncii, mediul înconjurător, dar și administrația locală.

În cadrul analizei socio-economice au fost identificate delimitările a mai multor domenii relevante, fiecare domeniu având mai multe sectoare correlate nevoilor și potențialului pe sectoare.

Domeniu	Sector
SOCIAL	-Populația și ocuparea forței de muncă. -Educație, cultură și artă. -Servicii medicale și asistență socială. -Condiții de locuit și alte dotari.
ECONOMIC	-Agricultura și creșterea animalelor. Silvicultura. -Industria. -Servicii și comerț. -Turism și agroturism.
INFRASTRUCTURA	-Infrastructura de drumuri și -transport. -Tehnico-edilitar. -Energetică.
URBANISM	-Managementul și amenajarea teritoriului.
MEDIUL ÎNCONJURĂTOR	-Protecția mediului. -Managementul integrat al deșeurilor. -Spații verzi și stabilizare terenuri.
ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ	-Întărire instituțională. -Management organizațional. -Management financiar.

Figura nr.4.1 Domenii activitate, prelucrare proprie

Situată în partea de S-E a județului, Comuna Sagna se învecinează cu comunele Tămășeni, Bara, Doljești, la sud cu comuna Gadinți, la est cu comunele Stanița și Poenari, iar la vest cu municipiul Roman și comuna Cordun. Localizată pe DJ 21A 60 km față de municipiul Piatra Neamț și 8 km față de municipiul Roman, comuna cuprinde trei localități: V-E: Lutca, Sagna, Vulpășești. De asemenea, teritoriul administrativ al comunei are o suprafață de 5449 hectare.

Nord – Tășeni, Doljești, Bira
Sud - Gadinți
Est – Stanița, Poenari
Vest – municipiul Roman și comuna Cordun

Comuna Sagna are în componență următoarele drumuri comunale:

- CD 65 Vulpășești-Sagna-Lutca-Tămășeni.
- DC 178 Luțca-Tămășeni.
- DC 185 Luțca – Cordun.

Având acces prin DJ 207A la drumul European E85, comuna este străbătută de o cale ferată Roman-Buhăiești, asigurându-se în acest mod legături de acces rutier pentru călători și pentru mărfuri (stația CFR Sagna –Vulpășești- halta Stanița.

Pe lângă prezența căilor de comunicație DJ 207 A (Roman-Sagna-Boghjicea-Iași), DJ 207D (Sagna-Gdinți-Ion Creangă) și DJ 207K (comuna Sagna-comuna Doljești), aeroporturile din Regiunea Nord-Est (Bacău, Iași, Suceava) contribuie la consolidarea legăturii pentru cursele interne și internaționale pentru posibili pasageri ai comunei Sagna.

4.2 Relief

Localizată la limita culoarului Moldova-Siret, Comuna Sagna este caracterizată prin prezența formelor de relief deluroase. Situația acesteia în partea cea mai joasă din județ marchează o denivelare de peste 2000m față de lunca râului Siret.

De menționat faptul că imaginea Luncii Siretului este dată de prezența unor șesuri largi de 2-5 km, alcătuite din prundișuri, nisipuri, luturi cu grosimi care depășesc 15 m. Fenomenul de meandrare, cu trei trepte de nivel ale luncii este caracteristic pentru Lunca Siretului unde, primele două trepte sunt cuprinse între 0.5 m – 2 m (suferă schimbări constante datorită viiturilor), trepte de 3 – 4 m (a cărei structuri este mai stabile constituind astfel o terasă de luncă zvântată).

Subunitatea deluroasă de pe stânga Siretului are înălțimi cuprinse între 160 m la confluența cu lunca Siretului și 450 m în punctele cele mai înalte ale dealurilor. În unele cazuri unele porțiuni ale dealurilor sunt caracterizate de suporturi de calcar și gresii

sarmatiene dure. Conform ultimelor înregistrări din data de 05.01.2018, suprafața totală a comunei este de 5449 ha.

Tip suprafață	HA
Arabilă	2132
Cultivată	2844
Cu pădure	2285
TOTAL	5449

Tabel nr.4.2.1 Suprafață com. Sagna 2018, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

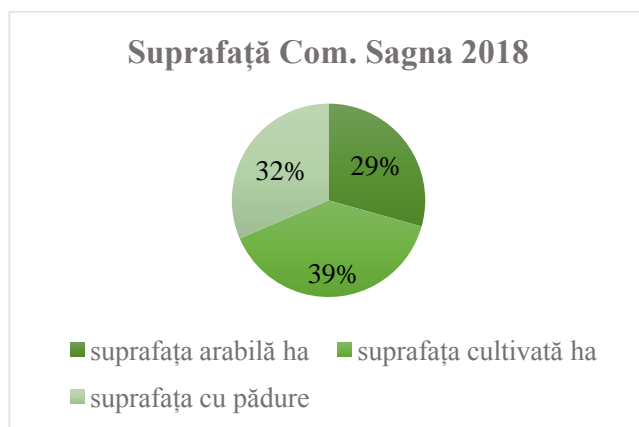

Figura nr.4.2.2 Suprafața com. Sagna sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.3 Clima

Zona climatică continentală din partea de est a județului Neamț este caracteristică teritoriului comunei Sagna. Anotimpul rece și cel cald fac resimțită prezența maselor de aer puternic continentalizate, în regimul termic, cel al umidității și al precipitațiilor.

În zona luncilor Siretului datorită vegetației existente se crează o notă locală microclimatică bine diferențiată față de a zonelor vecine.

Văile conferă o adevărată culoare de circulație maselor de aer, fapt pentru care vara temperaturile înregistrate sunt foarte ridicate, iar iarna temperaturile sunt mult mai coborâte.

Temperatura medie anuală este de aproximativ 9°C. În ceea ce privește umiditatea, aceasta este mai mică decât a învecinateților comunei Sagna.

4.4 Rețeaua hidrografică

Teritoriul comunei Sagna se situează în bazinul hidrografic al râului Siret și a afluenților acestuia caracterizat printr-o mobilitate a albiei și o pantă medie.

Regimul de scurgere a pâraielor cunoaște un maxim primăvara (aprilie-mai) și minim la sfârșitul verii și începutul toamnei. Primăvara când se suprapune perioada de ploii cu cea de topire, se produc inundații care afectează zonele adiacente albiilor majore ale pâraielor, producând dezastre materiale în rândul locuințelor.

Pârâul care brăzdează teritoriul comunei Sagna este pârâul Vulpășești, care străbate teritoriul pe direcția E-V, în lungul satelor Vulpășești și Sagna și adună apele pârâurilor mici Sagna și Izvoru. Nivelul apelor subterane variază între 6-8 m adâncime.

4.5 Repere istorice

❖ Sagna

Prima mențiune documentară despre satul Sagna a fost la data de 03 septembrie 1428. Conform dicționarului Toponimic, numele satului Sagna este întâlnit în grafii deformate precum Sahna, Segna. În schimb, în documentele interne acesta este întâlnit în forme

În anul 1864 odată cu transformările administrative, a avut loc o reorganizare regională, astfel încât ținuturile au devenit județe, ocoale-plași. Astfel, comuna Sagna s-a înființat ca unitate administrativă, după 1950, până atunci subordonându-se județului Roman.

În perioada următoare 1864-1950, satele Vulpășești, Buruenești, Gadinți precum și cătunul La Duliba au aparținut de comuna Sagna. Din 1950, Sagna și-a păstrat statutul de comună fiindu-i subordonat satul Luța alături de Vulpășești, iar la ultima împărțire administrative din 1968 și satul Gadinți, component rămasă valabilă până în anul 2004 când a luat ființă comuna Gadinți.

Numele de personalități legate de localitate –Neculai Păduraru- sculptor, desenator și Pictor născut la data de 19.06.1946 la Sagna, profesor la Universitatea Națională de Arte București.

Români din alte localități învecinate, de origine catolică sau ortodoxă, au adus cu ei tradiții, obiceiuri, limba, credința, modul de organizare astfel încât, celelalte etnii s-au integrat rapid în acel spațiu.

Din punct de vedere al religiei, s-au format comunități rurale mixte dar unitare în ceea ce privește interesele comune ale economiei locale. Printr-o migrare lentă, sporul demografic natural a populat satul Sagna.

❖ Vulpășești

Istoria moșiei Vulpășeștilor este strâns legată de proprietara ei, Mănăstirea Precista din Roman. În testamentul medelnicerului Toader Manol, fiul lui Manole și al Saftei, apar primele informații documentare despre sat. Domnul Moldovei din acele timpuri, Grigore Ghica, întregea satul Vulpășești, de la ținutul Roman, Mănăstirii Precista, conform unui document din 1807.

Numele locuitorilor particularizează acest sat, în sensul că majoritatea celor recenzați aveau doar nume mic (prenume) dublat de apelative care indicau funcții locale sau ocupații, zona geografică de unde provin. Dacă localnicii se diferențiau între ei după meseriile deținute, noi veniții se distingeau prin atribuirea de nume după locul de origine sau după religia apartenență.

În ceea ce privește evoluția administrativă până în anul 1864 satul Vulpășești a avut statutul de sat arondat Ocolului de Sus (1772-1833), Ocolului Siretului (1833), respectiv Ocolului Siretului de Sus (1834-1864. Vulpășești a fost înglobat în satul Sagna pentru scurte perioade de timp (1816-1820; 1843), iar în 1832 a fost împărțit în două sate până în 1833, când a fost reunificat.

Ulterior, în perioada 1772-1864, Vulpășești a mai înglobat pentru anumite perioade de timp cătunele Călugărița 1803-1820) și Negrești (fost Calugărița- 1841-1844; 1846-1854; 1857-1859). În 1864, Vulpășești capăta statutul de comună, pe care îl va pierde însă în 1875. Vulpășești a făcut parte din comunele Gadiți (1875-1886; 1929-1930), Sagna (1886-1894; 18896-1828; 1931 - astăzi) Baira (1895). Numele satului apare în diverse grafii deformate, precum Vulpeștii, Chulupeschesty, Golpășești, Lupășeștii, ș.a.

❖ Lutca

Unul dintre cele mai recente sate componente comunei Sagna, numele provine de la pârâul malului unde se situează așezarea. În zilele de astăzi s-au constatat un număr mic de documente ale monografiei locului. Prima mențiune despre Luțca apare în anul 1970, timp în care satul apare pe harta lui Hon von Oztellowitz.

Presupunerea intelectualilor satului Luțca era că o parte a locuitorilor s-au așezat pe locul actual al satului, ceilalți locuitori ai cătunului lui Iosif, mutându-se dintr-o zonă predispusă inundațiilor, formând astfel noua așezare a cărui nume este Luțca. La sfârșitul secolului al XVII-lea, unele suse documentare admiteau existența unei biserici de lemn în sat.

În ceea ce privește evoluția administrativă, satul Luțca a fost arondat din punct de vedere administrativ până la reforma administrativă din 1864, ținutului Roman și Ocoalelor Mijlocului (1790-1808; 1816-1832).

Satul Luțca a avut statut de comună, pentru o scurtă perioadă de timp (1864-1875), fiind formată din satele Luțca și Sterpul și fiind subordonată plășii Moldova din Județul Neamț.

După 1875, când a pierdut statutul de comună, satul Luțca a fost inclus în comunele Tămășeni (1876-1880; 1895), Carol I (1881-1894; 1896-1928; 1931-1949), Gadinți (1929-1930) și Sagna (1950-astăzi). În 1864, denumirea comunei a fost Luțca-Sterpul. După împărțirile administrative din perioadele 1950, 1952, 1956, 1965 și 1968, satul Luțca a fost inclus mereu ca făcând parte din comuna Sagna. În grafiile satului, erau menționate următoarele toponime ale satului Luțca: Litca, Lunca, Lusca, Lutzka, Lutica și Lutsca.

4.6 Situația demografică și indicatorii reprezentativi

La 1 ianuarie 2020, populația rezidentă era de 19.328.838 persoane dintre care 9.868.177 femei. Față de anul 2016, populația rezidentă a scăzut cu 431.747 persoane, în principal din cauza migrației externe și a natalității scăzute.

Populația rurală din 2020 reprezintă 46 % din totalul populației stabile a României.

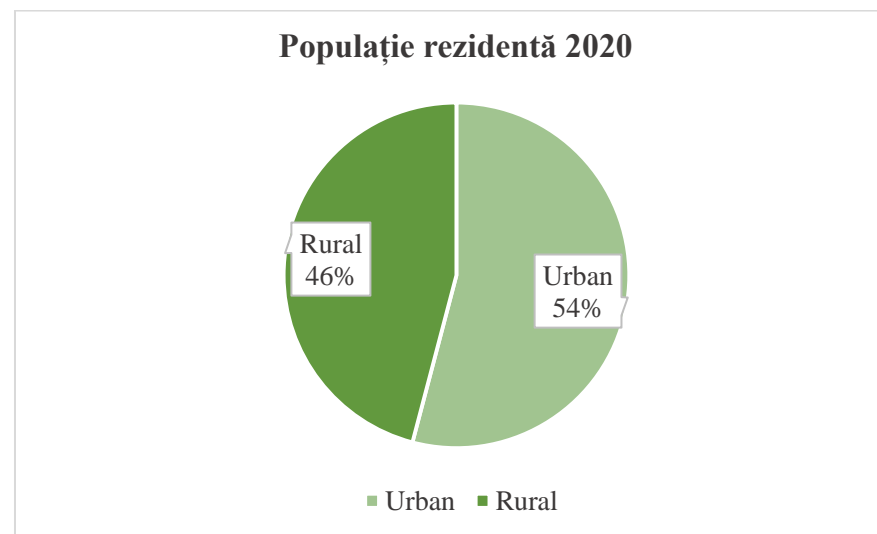

Figura nr.4.6.1 Populație rezidentă 2020, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Îmbătrânirea populației rurale a luat amploare în ultimul deceniu, unul dintre fenomenele cauzatoare fiind determinat de migrarea tinerilor către zonele urbane și către statele membre ale Uniunii Europene. Fiind descurajați de nivelul scăzut al veniturilor provenite din activitățile zonei –agricultură–, din lipsa altor activități economice aceștia preferă să părăsească definitiv zona rurală.

Conform datelor furnizate de primăria comunei Sagna, populația stabilă a comunei după domiciliu la 1 iulie 2018 era de 5.289 locuitori.

COMUNA SAGNA SEXE ANUL 2018

	Masculin	2670
	Feminin	2619
TOTAL		5289

Tabel nr.4.6.1 Populație com. Sagna 2018, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

POPULAȚIE DUPĂ DOMICILIU 2018

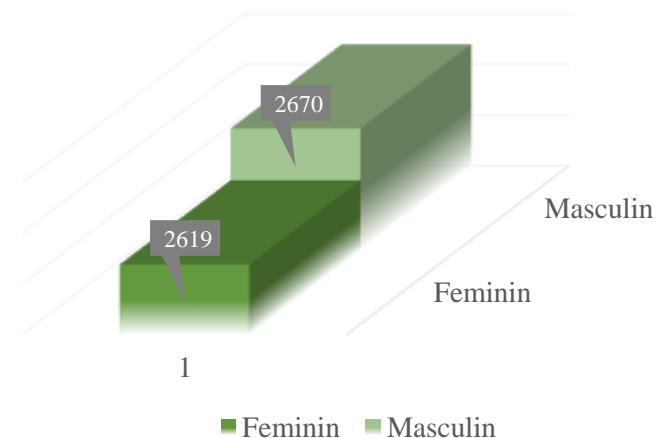

Figura nr.4.6.2 Populație după domiciliu 2018 com. Sagna, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Conform recensământului din data 2018, populația totală a comunei Sagna este 5.325 de persoane.

Locuitorii aparțin celor trei sate componente ale comunei și anume Sagna, Luța și Vulpășești.

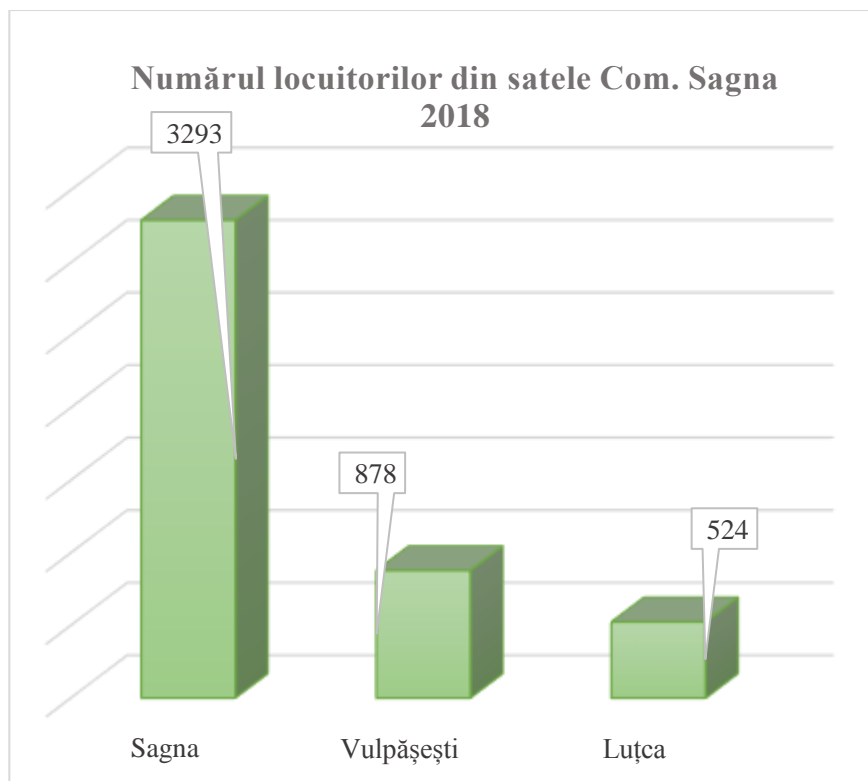

Figura nr. 4.6.3 Numărul locuitorilor din satele Com. Sagna 2018, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

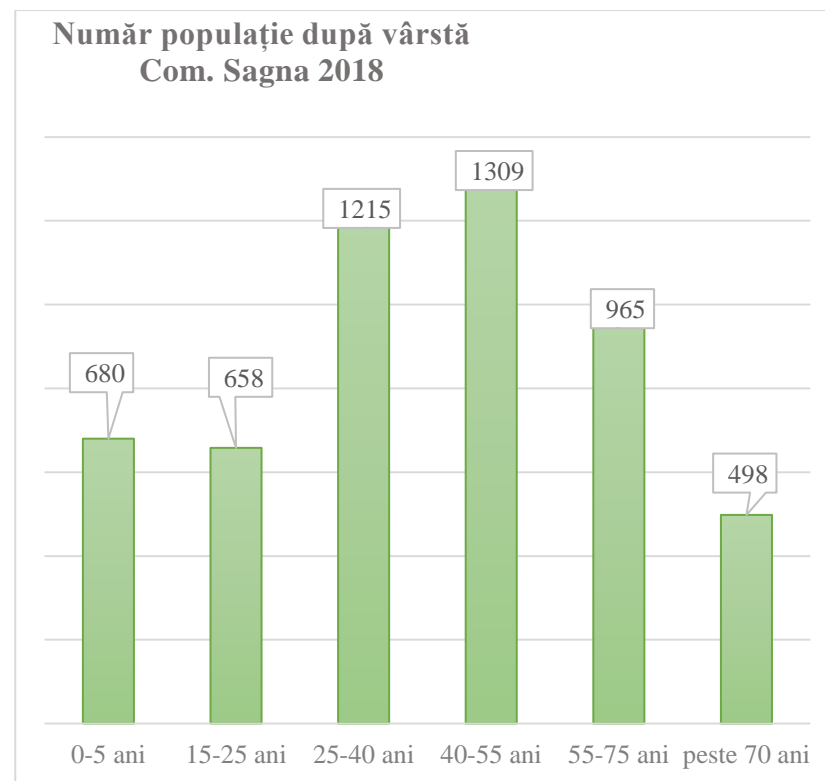

Figura nr.4.6.4 Număr populație după vârstă, Com. Sagna 2018, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

În ceea ce privește rata natalității din comuna Sagna este de 22% și rata mortalității este de 58%.

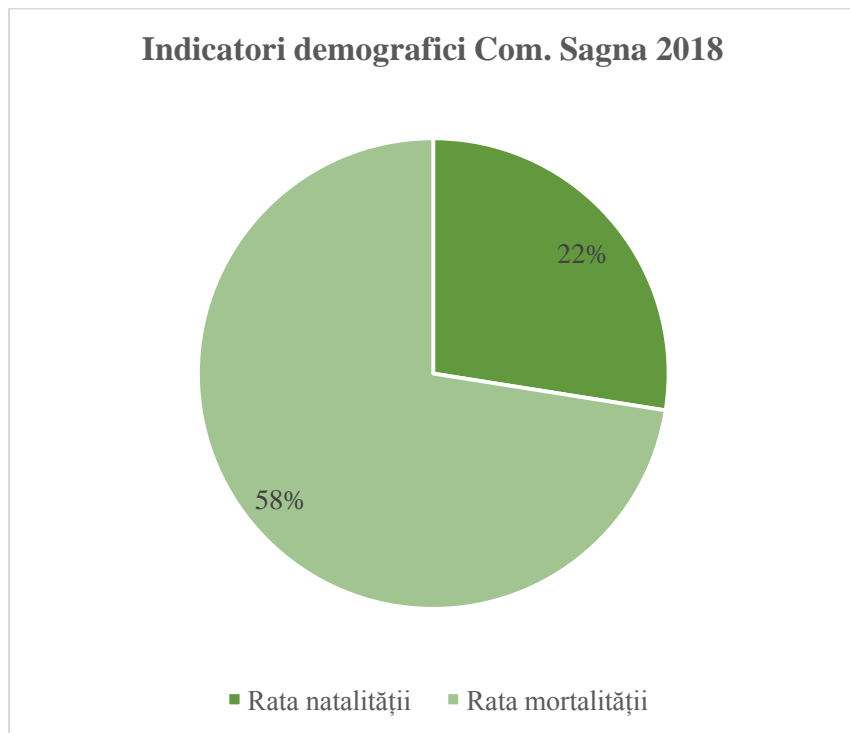

Figura nr.4.6.5 Indicatori demografici Com. Sagna 2018, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Conform recensământului populației din anul 2018, numărul de copii din comuna Sagna este de 608, dintre care regăsim următoarea categorie:

Nivelul instituției	Număr persoane
Preșcolar	72
Primar	153
Gimnaziu	118

Tabel nr. 4.6.2 Număr școlari com. Sagna 2018, sursa: Institutul Național de Statistică

În urma recensământului, s-a ajuns la concluzia ca numărul de tineri va scădea acest trend fiind specific la nivel național dar nu și la nivel de zonă a Moldovei, unde sporul natural este în general pozitiv.

Datele de mai sus trebuie luate cu rezerva de rigoare deoarece în ultimii ani s-au produs mutații semnificative prin plecarea unei părți din populație la munca în străinătate. Date comensurabile despre această categorie de populație sunt mai greu de obținut deoarece nu întotdeauna migrația s-a produs pe căi legale.

4.7 Mediul economic local și analiza pieței muncii

Potrivit rezultatelor definitive ale recensământului populației după domiciliu 2020, comunicate de Institutul de Național de Statistică, în mediul rural românesc trăiesc 9.662.705 de persoane.

România a fost departe de atingerea obiectivului EU 2020 stabilit de Programul național de reformă care menționa o rată de ocupare a forței de muncă de 70% până în 2020.

Conform INSSE, în 2020 au fost înregistrate următoarele valori pe grupe de vârstă:

Vârstă	Trimestrul I 2020	Trimestrul II 2020	Trimestrul III 2020
15 - 24 ani	23,9%	24,4%	24,7%
25 - 34 ani	78%	77%	77,6%
35 - 54 ani	81,9%	81,5%	82,2%
25 - 54 ani	80,8%	80,2%	80,9%
55 - 64 ani	47,6%	48,2%	49,6%
15 - 64 ani	65,4%	65,2%	66%
15 ani și peste	52,2%	52,1%	52,6%

Tabel nr.4.7.1 Mediul economic local național 2020, sursa: Institutul Național de Statistică

În România, în 2019 populația activă pe piața muncii era de 8750,5 mii de persoane rezultând o rată brută de activitate de 45,3%, conform ultimei actualizări din data de 29.9.2020 INSSE.

Contribuția agriculturii la PIB a fost întotdeauna ridicată, însă având în vedere resursele neutilizate, ea rămâne scăzută. Volumul forței de muncă din agricultură, înregistrată în anul 2020 la nivel național a fost de 1.325 (UAM).

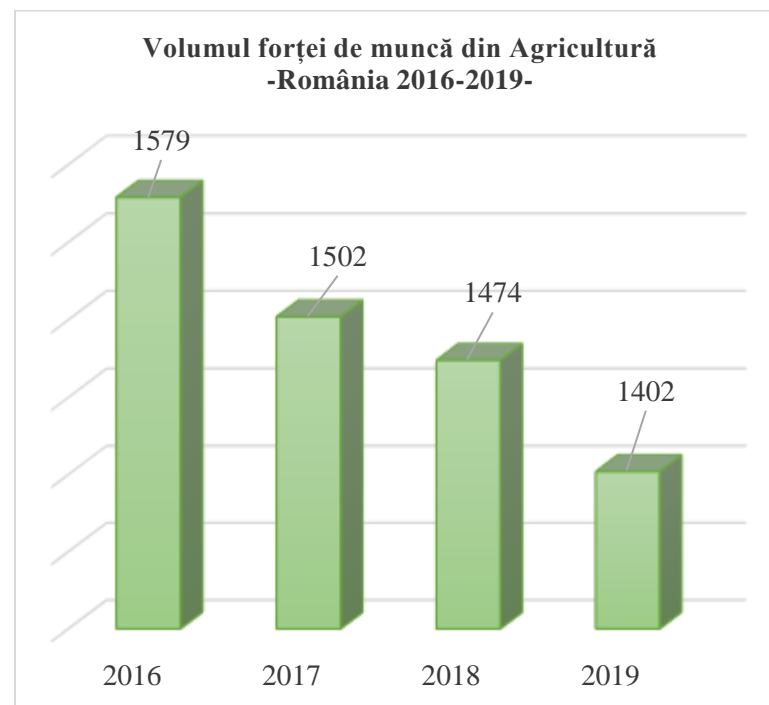

Figura nr.4.7.2, Volumul forței de muncă în agricultură 2016-2019, sursa: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Potențialul economic al comunei Sagna este predominant agricol, locuitorii ocupându-se cu cultivarea pământului, creșterea animalelor și prelucrarea lemnului.

În schimb, în ceea ce privește activitatea industrială este slab reprezentată. În comuna Sagna figurează un număr de 35 de societăți comerciale cu capital privat, 7 întreprinderi individuale și 7 persoane fizice autorizate.

Ca domeniu de activitate predomină comerțul. Meșteșugurile tradiționale și activitățile meșteșugărești, satisfac numai cerințele locuitorilor comunei.

Localitatea prezintă potențial de afaceri, datorită resurselor de care dispune, unde investitorii ar putea desfășura activități în domeniul agricol, înființarea de ferme zootehnice sau de prelucrare a produselor animaliere, precum și în turism.

În aceste condiții resursele financiare ale populației, bazate pe agricultură în principal și creșterea animalelor sunt reduse.

Numărul de salariați ai comunei Sagna este de 26, iar numărul șomerilor este de 17 persoane.

Categorie	Număr
Funcționari publici	14
Demnitari	2
Contractuali	10

Tabel nr.4.7.2 Salariați com. Sagna 2020, sursa Primăria Com. Sagna, prelucrare proprie

4.7.1 Agricultură și creșterea animalelor. Silvicultură

Agricultura reprezintă unul dintre cele mai importante sectoare din România, cu discrepanțe semnificative în materie de productivitatea sectorului agricol față de Uniunea Europeană.

Condițiile geografice și climaterice deosebit de favorabile ale zonei au determinat locuitorii să practice o serie de activități predominant agricole cum ar fi: cultivarea porumbului, grâu, floarea soarelui, creșterea animalelor.

Conform INSSE, suprafața fondului funciar după modul de folosință al comunei Sagna este de 5.449 HA în 2014, pe când în 2018 s-au înregistrat 5.322 HA, observându-se o scădere cu 127 de HA,

conform ultimelor actualizate de Direcția pentru agricultura județului Neamț.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Sursa – Tempo	Sursa – Direcția pentru Agricultură județului Neamț
	Anul 2014	Anul 2018
Total	5549 HA	5322 HA
Arabilă	2072 HA	2072 HA
Pășuni	455 HA	455 HA
Fânețe	229 HA	229 HA
Vii și pepiniere	19 HA	19 HA

Tabel nr.4.7.3 Suprafața agricolă com. Sagna, sursă: Direcția pentru Agricultură jud. Neamț 2014-2018, prelucrare proprie

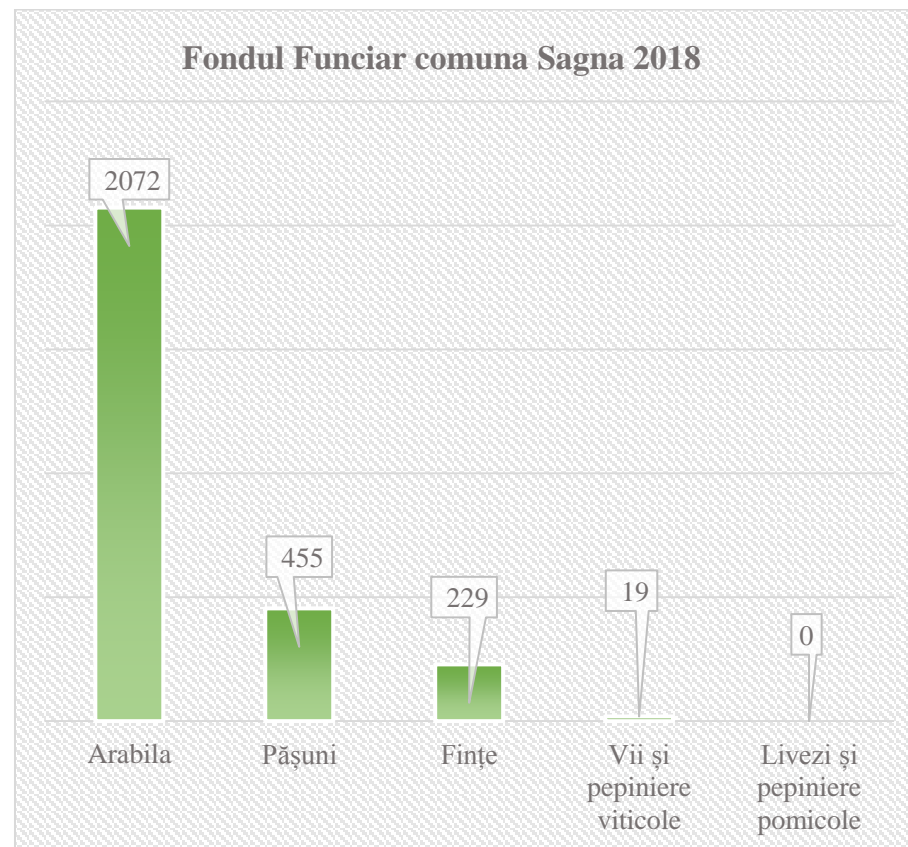

Figura nr.4.7.1 Fondul Funciar com. Sagna 2018, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Organizarea pe plan local al agriculturii:

Nr crt	Tip organizare	Specificul activității
1	S.C. Rovasag S.R.L Sagna	Cultivarea terenurilor agricole
2	S.C Moldova Farming Bacău	Cultivarea terenurilor agricole
3	S.C. Marsat Roman	Cultivarea terenurilor agricole
4	S.C. Eurobiolat Vulpășești	Cultivarea terenurilor agricole
5	S.C. Ecstatic S.R.L. Roman	Cultivarea terenurilor agricole
6	S.C. Beta Agry S.R.L Piatra Neamț	Cultivarea terenurilor agricole
7	Roman Cornel	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
8	Ignea Dumitru	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
9	Butelca Doru	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
10	Crăciun Ion	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
11	Leonte Neculai	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
12	Ivan Marius	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
13	Vartolomei Marius	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
14	Chirica Vasile	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
15	Blaj Eduard	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole
16	Moldovanu Dan	Cultivarea terenurilor agricole și creșterea animalelor agricole

Tabel nr.4.7.3 Societăți Agricole, sursă: Strategia de Dezvoltare Durabilă Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

Tehnologii de cultivare utilizate:

- ❖ Gradul de utilizare a suprafețelor agricole: 100%.
- ❖ Prelucrarea terenurilor agricole: mecanică 100%.

Gradul de echipare și dotare tehnică în agricultură:

Tractoare	Moto-cultivatoare	Semănători	Mașini de erbicidat	Plug+disc
23	4	9	4	12

Tabel nr. 4.7.4 Utilaje com. Sagna 2018, sursă: Strategia de Dezvoltare Durabilă Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

La nivelul comunei Sagna există 2285 hectare păduri proprietate de stat.

Fânețele și pășunile ocupă o suprafață de 684 ha, constituind baza furajeră pentru animale. Rezultă un profil mixt agro – forestier în care domină activități legate de fondul forestier al teritoriului.

4.8 Industria

În comuna Sagna se regăsesc activități industriale din domeniul prelucrării lemnului, domeniul alimentar și nealimentar și turism. În momentul de față alte ramuri industriale nu se regăsesc încă în comună, predominând în principal domeniul alimentar și nealimentar.

La nivelul comunei Sagna, activitatea industrială este relativ scăzută, existând un potențial de dezvoltare a industriilor de valorificare a resurselor locale, respective industria alimentară (prelucrare carne, lapte, fructe).

Dezvoltarea industrială a comunei trebuie să se facă în funcție de resursele existente, iar autoritățile locale se pot implica în stimularea afacerilor:

- ❖ fixarea prin PUG a unei zone de intravilan destinată amplasamentelor industriale și asigurarea utilitatilor și a cailor de acces;
- ❖ dezvoltarea spiritului antreprenorial și oferirea de informații în domeniul afacerilor și al finanțării prin contactarea unor firme de consultanță;
- ❖ înființarea unui abator la standard european, care să deservească și localitățile limitrofe;
- ❖ înființarea unor ferme de bovine;
- ❖ înființare fabrică de prelucrare carne;

- ❖ construirea de brutării și alte fabrici de panificație;
- ❖ identificarea potențialelor firme dornice să investească și acordarea unor facilități, cum ar fi teren, scutiri și reduceri de taxe, etc.

4.8.1 Serviciile

După ramura de activitate, agenții economici din comuna Sagna sunt repartizați astfel:

- ❖ 20 unități în domeniul Comerț;
- ❖ 4 unități în domeniul construcțiilor;
- ❖ 2 service- uri auto;
- ❖ 1 brutărie;
- ❖ 1 restaurant;

Comuna dispune de un dispensar veterinar, 2 cabinete medicale deservite de 2 medici și 5 cadre medii. În comună nu există punct bancar, notarial, service electrocasnice, etc. Aceste minusuri determină populația să se deplaseze în alte localități pentru rezolvarea problemelor personale, ceea ce înseamnă costuri suplimentare și timp irosit. În schimb mai regăsim:

- ❖ frizerie-coafor;
- ❖ Centru de colectare lapte;
- ❖ Servicii de telecomunicații asigurate prin poștă;

O serie dintre serviciile necesare în comună pentru a satisface nevoile cetățenilor și creșterea ratei de ocupare a forței de muncă sunt Service pentru reparații agricole;

- ❖ Cizmărie, croitorie;
- ❖ Punct de informare a populației cu privire la legislația europeană;
- ❖ Numărul de agenți economici din comuna Sagna este de 136.

Mai jos, regăsim o listă cu societăți, întreprinderi, persoane fizice autorizate din Comuna Sagna, Neamț:

Nr.crt	Denumire	Domeniu de activitate	Reprezentant	Cod fiscal
1	SC CGM INVEST S.R.L. Lutca	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Cozma Gheorghe	16871019
2	S.C. Bega Construct S.R.L. Sagna	Lucrări de construcții clădiri rezidențiale și nerezidențiale	Bortos Eusebiu	151153355
3	S.C.VIMIROX S.R.L Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Chirica Mioara	7750590
4	S.C. Rovasag Prod S.R.L. Sagna	Cultivarea cerealelor,	Anghel Vasile	6948093

		plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase		
5	S.C. FORTRANS COM S.R.L. Sagna	Silvicultura și exploatare forestieră	Craciun Nastase	6525972
6	S.C.Eurobiolat S.R.L. Vulpășești	Activități în ferme mixte (cultură vegetală combinată cu creșterea animalelor)	Bulai Marian	19007689
7	S.C.Avamir S.R.L. Vulpasesti	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Carmaciu Vasile	15320852
8	S.C. Comfert S.L.R. Bacau Punct lucru Sagna	Cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	Grigoriu Catalin	11136173
9	S.C. IV LORENA S.R.L. Sagna	Producția mobilierului pentru birou și magazine	Ivan Vasile	17872063
10	S.C. Codrin & Alex S.R.L. Sagna	Fabricarea pâinii, prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	Munteanu Gabriela	17585660

11	S.C.CONSTRUC TOR FAVORIT SRL Sagna	Comerț cu amănuntul în magazine specializate la altor produse n.c.a. (usi metalice)	Bortos Eusebiu	17526060
12	CORCODEL VASILE P.F.A Sagna	Întreținerea și repararea autovehicolelor	Bîrzu Loredana	21292412
13	S.C UZY CONSTRUCT S.R.L. Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Blaj Eduard Catalin	18985800
14	BALINT PETRU PFA Sagna	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vanzare predominanta de produse nealimentare	Balint Petru	21243622
15	S.C. DENILEX 2007 S.R.L Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, bauturi și tutun	Bîrzu Loredana	22472519
16	Universal Market SRL Sagna	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse nealimentare	Blaj Eduard Catalin	21766303
17	S.C STEO TRAVEL S.R.L.	Comerț cu amănuntul	Lucaci Lucia	18210447

	Sagna	produse alimentare, băuturi și tutun		
18	Pro Funeral Sistem S.R.L. Sagna	Transporturi terestre de călători, ocazionale	Aniculaies ei Vasile Catalin	21627143
19	S.C. SITAREX S.RL Sagna	Activități de ambalare	B o r t o s E u s e b i u	
20	S.C.Top Gecad S.R.L. Sagna	Activitati de inginerie si consultanta tehnica legate de acestea	Chira Daniel	23633877
21	S.C. LA IMOBILIARE SRL Roman Punct lucru Sagna	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	Lombardo Annunziat o	22538842
22	S.C. ADD GRUPMET SRL Sagna	Restaurante	Paulet Adelina	31530627
23	S.C. ISEO S.R.L. Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Ivan Constantin	4236293
24	S.C.Rotila Construct S.R.L Sagna	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	Rotila Vasile	25859901
25	I.I.Martinas Ionel Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Martinas Ionel	1650728277 26 52

26	S.C. Daide SRL Lutca	Restaurante (Pizzerie)	Lungu Felicia	18977513
27	I.I. Simon Adrian Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, bauturi si tutun	Simon Adrian	
28	S.C. Nicomun SRL Vulpasesti	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Munteanu Nicolae	260955888
29	I.I. Lungu Iosif Sagna	Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare	Lungu Iosif	20519186
30	S.C.Vasoradra S.R.L. Lutca	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	Chitimus Vasile	28386069
31	PF Apetrei Mariana Sagna	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Apetrei Mariana	21232054
31	S.C.Cristian Dorelex SRL Vulpasesti	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Cristian Dorina	22228990
32	I.I.Sima Doru Vulpasesti	Comerț cu amănuntul produse alimentare,	Sima Doru	21510444

		băuturi și tutun		
33	I.I. Lebada Vasile Vulpasesti	Comerț cu amănuntul produse alimentare, băuturi și tutun	Lebada Vasile	15874351
34	S.C.BEEA CAFFE S.R.L. Sagna	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	Agu Gabriel	26853869
35	S.C. IMPAM SRL Sagna	Comercializare fructe și legume	Preda Maria	25771558
36	PFA Butelca Doru Vulpasesti	Cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de seminte oleaginoase	Butelca Doru	28436280
37	SC Eugen Inpex SRL Sagna	Baruri și alte activități de servire a băuturilor	Paulet Eugen	6501612
38	SC Gica Trans SRL Lutca	Alte activități poștale și de curier	Cozma Gheorghe	24667258
39	I.I. DIVILE PAUL LIVIU Sagna	Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale	Divile Paul Liviu	21447320
40	I.I. Blaj Lucica Sagna	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare	Blaj Lucica	25850694

		predominanta de produse nealimentare		
41		Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)	Bulai Irina Elena	29820505
42	S.C. EUROAGRANI A S.R.L. Lutca	Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)	Bulai Irina Elena	29820505
43	SC Universal Shop SRL Sagna	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse nealimentare	Bulai Irina Elena	29820505
44	SC ELECTRO ANDSILV SRL Lutca	Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse nealimentare	Roca Cristina	23510505
45	COMAN D.DANIEL P.F.A. Sagna	Lucrări de instalații electrice	Andries Florica Viorica	30371507
46	HARABAGIU VIRGIL P.F.A. Sagna	Întreținerea și repararea autovehiculelor	Harabagiu Virgil	20518709

47	S.C. Ecstatic S.R.L. Roman	Comerț cu ridicata a produselor chimice (îngrășăminte, pesticide)	Oteleanu Dragos	8517429
48	S.C. Beta Agry S.R.L. Piatra Neamt	Cultivarea cerealelor, porumbului și a altor plante n.c.a.	Rascanescu Cosmin Dan	17837546
49	P.F.A. Roman Cornel	Cultivarea cerealelor, plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	Roman Cornel	20866231

Tabel nr. 4.8.1 Întreprinderi com. Sagna, sursă: Strategia de Dezvoltare Durabilă Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

Pe raza comunei sunt 3 depozite de materiale construcții:

- ❖ S.C. UNIVERSAL SHOP SRL SAGNA
- ❖ S.C. UZY CONSTRUCT SRL SAGNA
- ❖ II LUNGU IOSIF

4.9 Turism și agroturism

Construirea unor oferte turistice complex este esențială în atragerea de turiști. O ofertă complex include însă o zonă de agrement (cu terenuri de tenis, golf, biliard, etc), cazare, pescuit, etc.

În acest sens, pentru exploatarea potențialului turistic sunt necesare fonduri pentru amenajarea de pensiuni agroturistice și alte obiective turistice, fonduri care pot fi accesate în continuare prin Fondurile Structurale.

Dezvoltarea turismului este dependentă de modernizarea infrastructurii. Accesul în comună se face pe un drum județean modernizat, acest lucru fiind un avantaj pentru dezvoltarea turismului în zonă.

Puncte de atracție turistică:

- ❖ Monument de arhitectură religioasă: Biserica de lemn “Sf.Nicolae” din Sagna, construită în anul 1530, refacută în anul 1809.

Figura nr.4.9 Biserica Sf. Nicolae, sursă: Strategia de Dezvoltare Durabilă Sagna 2014-2020

- ❖ Pădurea din localitatea Vulpășești

Administrația locală are în vedere o serie de sarcini pentru a susține dezvoltarea turismului la nivelul comunei Sagna.

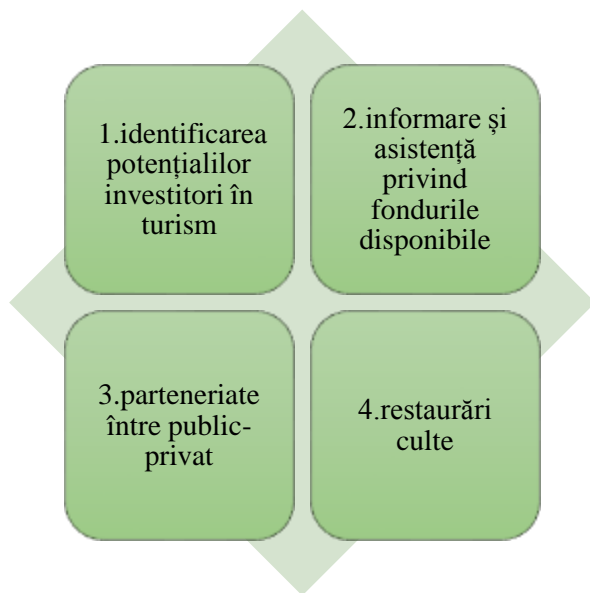

Figura nr.4.9.1 Obiective dezvoltare turism, sursă: *prelucrare proprie*

4.10 Educație, cultură și artă

4.10.1 Educație

Unul din factorii esențiali în dezvoltarea unei comunități rurale este reprezentat de capitalul uman. Dezvoltarea rurală durabilă depinde de nivelul educației populației. Nivelul scăzut de instruire se reflectă în calitatea forței de muncă din mediul rural, fiind un factor restrictiv pentru dezvoltarea economică din această zonă.

Conform datelor primite din partea administrației locale, în sistemul educațional românesc din comuna Sagna este de 343 de persoane.

Nivelul instituției	Număr persoane
Preșcolar	72
Primar	153
Gimnaziu	118

Tabel nr. 4.10.1 Nr. școlari com. Sagna, sursă: *Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie*

Referitor la infrastructura școlară există discrepante evidente, calitatea educației este redusă pe de o parte din cauza slabei dotări a infrastructurii educaționale, iar pe de altă parte din cauza nivelului de pregătire/experiență a profesorilor.

Infrastructura și facilitățile aferente educației și formării profesionale constituie instrumente importante pentru conversia forței de muncă agricole în forța de muncă non-agricolă în vederea diversificării economiei rurale.

Unitățile de învățământ din spațiul rural, reprezentate de grădinițe, unități primare și gimnaziale sunt slab dotate în ceea ce privește materialul tehnic și didactic.

Școlile din spațiul rural sunt insuficient dotate din punctul de vedere al Tehnologiei IT.

De asemenea o altă problemă importantă o constituie dificultatea de a atrage personal calificat în zonele rurale.

Situația critică actuală a învățământului, în zonele rurale, se datorează unor factori interni și externi mediului rural cum ar fi:

- ❖ Discrepanțele de mentalitate în rândul populației civile (folosirea copiilor la muncile agricole în detrimentul școlii și în zilele de astăzi);
- ❖ Lipsa instituțiilor de nivel liceal în zona rurală;
- ❖ Personal didactic necalificat, suplinirea în acest sens a lipsei de cadre didactice prin înlocuirea acestora cu „pseudo-profesori”;
- ❖ lipsa surselor materiale de venit, familiale, care nu permit susținerea și întreținerea în școală a copiilor;
- ❖ Nealocarea de fonduri suficiente pentru educație și subvenții pentru familiile din zonele rurale cu venituri mici de către guvern;
- ❖ Starea infrastructurii educaționale și lipsa dotării corespunzătoare;

Infrastructura de educație din comuna Sagna se bazează pe următoarele unități școlare:

SAGNA	<ul style="list-style-type: none">▪ Școala cu clasele I-VII Sagna▪ Grădinița Sagna
LUTCA	<ul style="list-style-type: none">▪ Grădinița Lutca
VULPĂȘEȘTI	<ul style="list-style-type: none">▪ Școala cu clasele I-IV Vulpășești▪ Grădinița Vulpășești

Tabel nr.4.10.2 Structuri unități școlare com. Sagna, sursă:Primăria Comunei Sagna, prelucrare proprie

Mai concret, cele trei unități școlare sunt structurate astfel:

1. Școala Gimnazială Sagna

- ❖ școală cu personalitate juridică, cu nivele de școlarizare: preșcolar, primar și gimnazial
- ❖ cuprinde 3 corpuri:
 1. CORP A - 8 săli de clasă+ 1 Laborator de Biologie
 2. CORP B - 4 săli de clasă + 2 cabinete (Informatică + Chimie)
 3. CORP C - Grădinița cu program normal Sagna

Structurile arondate Școlii Gimnaziale Sagna sunt:

2. Școala Primară Vulpășești

- ❖ stuctură arondată cu nivelele de școlarizare: preșcolar și primar.

3. Grădinița cu program normal Lutca

- ❖ structură arondată cu nivelul de școlarizare preșcolar.

În cadrul comunei Sagna există 2 biblioteci, una situată în cadrul Școlii Gimnaziale Sagna și una comunală. Conform INSSE, în anul 2019 au fost raportate la nivelul comunei Sagna un număr de 19.040 de exemplare volume de cărți. De asemenea, s-a constatat un număr de cititori activi de 404 persoane, dintre care 176 în cadrul bibliotecii școlare și 76 în cadrul bibliotecii comunale, restul de 152 de cititori preluând volume de la biblioteci județene. În anul 2019 conform INSSE, au fost eliberate 5288 de volume (cărți, broșuri, ziare, reviste, material audio-vizuale, ș.a), cu 1.721 de exemplare mai puține față de anul 2018. În cadrul comunei Sagna în anul 2019 figurează doar 1 personal angajat. Mobilierul existent trebuie recondiționat anual.

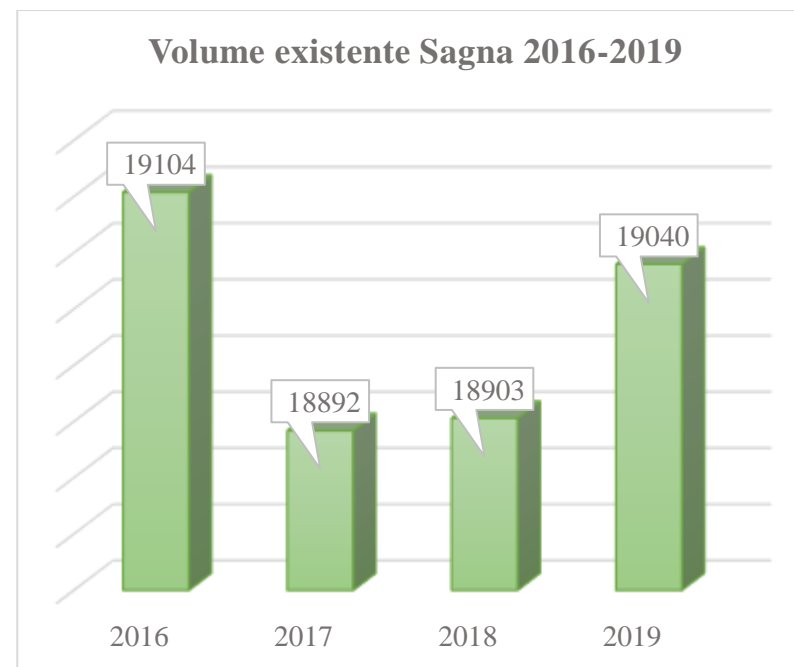

Figura nr. 4.10.1 Nr. volume cărți existente 2016-2019 com. Sagna, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

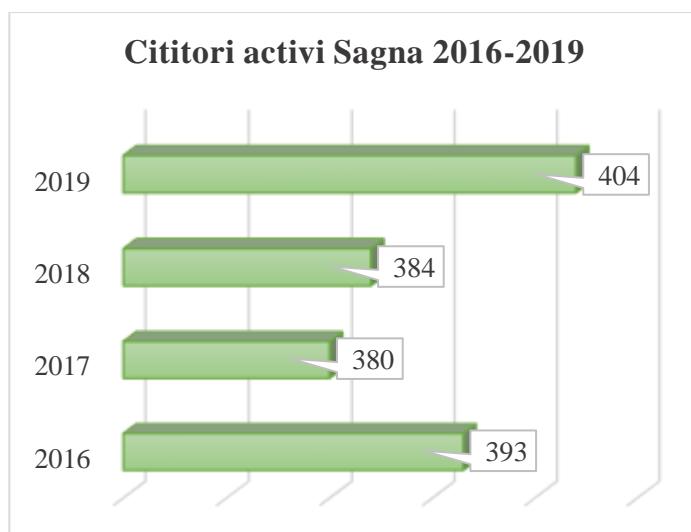

Figura nr.4.10.2 Cititori activi com. Sagna 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

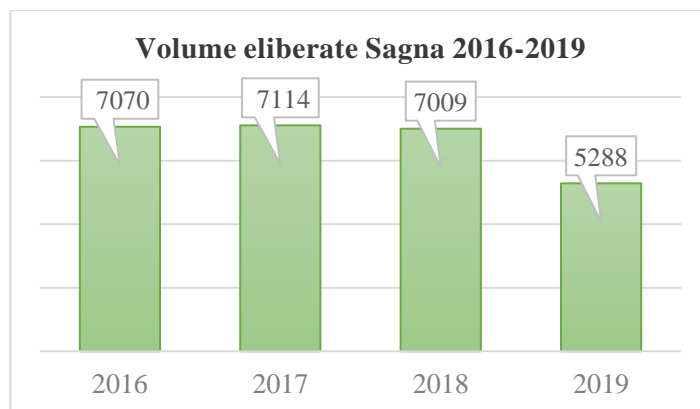

Figura nr.4.10.3 Volume eliberate com Sagna 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Școala este alimentată cu apă potabilă din fântâna proprie cu hidrofor, are tâmplarie termopan însă grupul sanitar este situat în exterior. Grădinița Sagna are centrală proprie pentru încălzire și tâmplărie termopan. De asemenea, printre proiectele finalizate în perioada 2016-2020 a fost reabilitată și grădinița cu program normal Luțca, iar în cadrul școlii Sagna au fost amenajate grupuri sociale și instalații termice.

Cadrele didactice ale comunei Sagna au suferit unele fluctuații în perioada 2016-2019, conform INSSE

Niveluri de educație	ANI			
	Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019
Învățământ preșcolar	6	6	6	5
Învățământ primar și gimnazial (inclusiv învățământul special)	26	29	23	25
Învățământ primar (inclusiv învățământul special)	10	10	10	9
Învățământ gimnazial (inclusiv învățământul special)	16	19	13	16
Învățământ primar și gimnazial	26	29	23	25
Învățământ primar	10	10	10	9
Învățământ gimnazial	16	19	13	16

Tabel nr. 4.10.3 Nr. cadre didactice 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Conform datelor primite din partea administrației locale în comuna Sagna există un număr de 33 de persoane cadre didactice, și 8 persoane auxiliar. Dotările efective din cadrul comunei Sagna sunt în număr de 193 de echipamente IT.

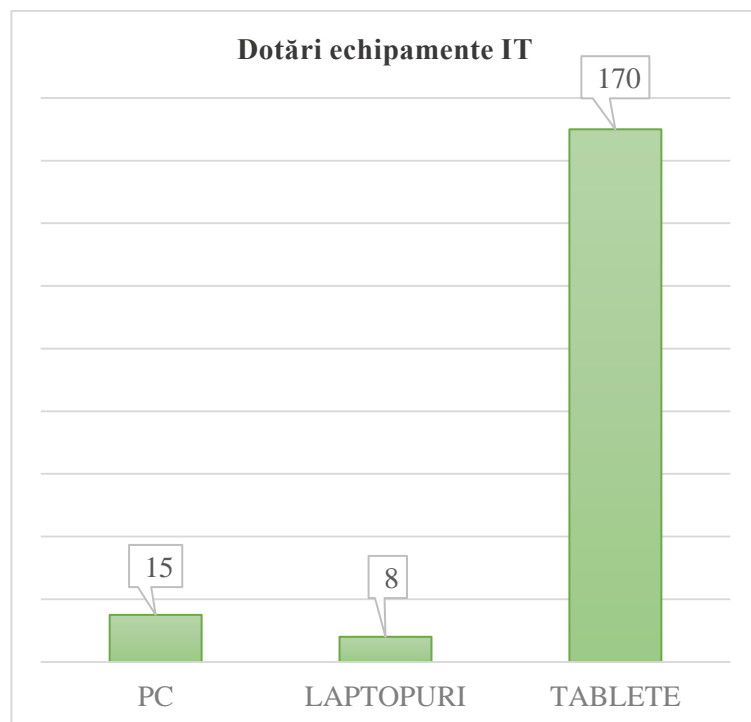

Figura nr. 4.10.4 Dotări echipamente IT com. Sagna 2020, sursă: Primăria com. Sagna, prelucrare proprie

4.10.2 Cultură și artă

Mediul cultural al României continuă să se degradeze pe fondul reducerii sprijinului financiar acordat domeniului, atât din partea bugetului public cât și din partea finanțatorilor privați, criza pandemică cu SARS-CoV2, afectând și aceste sectoare.

Figura nr. 4.10.2.1 Școală de clasă com. Sagna, sursă: Primăria com. Sagna

În anul 2019 se înregistrau 9222 de biblioteci în România, însă doar o parte desfășoară activități specifice.

Infrastructura culturală din comuna Sagna cuprinde 2 cămine culturale (unul nefuncțional și unul funcțional) și o bibliotecă comunală.

1. Căminul cultural Sagna	<ul style="list-style-type: none">❖ construit în anul 1958.❖ reabilitat în 2006.❖ funcțional.
2. Căminul cultural Vulpășești	<ul style="list-style-type: none">❖ construit în 1953.❖ nu se desfășoară nici un fel de activitate culturală în prezent.
3. Biblioteca comunală Sagna	<ul style="list-style-type: none">❖ funcționează într-un apartament de bloc cu o suprafață utilă de 60 mp.❖ dotată cu 4 calculatoare, prin programul Biblionet.❖ necesară dotarea cu mobilier (rafturi, scaune, birouri).

Tabel nr 4.10.2.1 Infrastructura culturală com. Sagna, sursă: Primăria Sagna, prelucrare proprie

În comună există 5 biserici, dintre care 4 ortodoxe și 1 catolică

Biserica	Hramul	Data hram	Nume preot paroh
1. Biserica Ortodoxă cu hramul „Sfântului Nicolae”, Sagna	„Sfântul Nicolae”	06 decembrie	Preot paroh Anghel Vasile
2. Biserica Ortodoxă cu hramul „Sfântului Spiridon”, Vulpășești	„Sfântul Spiridon”	12 decembrie	Preot Anghel Vasile
3. Biserica Ortodoxă cu hramul „Mihail și Gavril”	„Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”	08 noiembrie	Preot paroh Popa Iulian
4. Biserica Catolică cu hramul „Înălțarea Domnului”, Sagna	„Înălțarea Domnului”	În funcție de data Sf. Paști	Preot Stolnicu Iacob

Tabel nr. 4.10.2.2, Biserici com. Sagna, sursă: Primăria com. Sagna, prelucrare proprie

Biserica Catedrală din Sagna cu hramul Inimii Marii Domnului

Biserica Ortodoxa din Sagna cu hramul Pogorarea Sf. Duh

Biserica Ortodoxa din Sagna cu hramul Sfantului Nicolae

Figura nr.4.10.2.2 Bisericile Com. Sagna, sursă: Strategia de Dezvoltare Locală 2014-2020 Sagna

1. Biserica Ortodoxă din Sagna cu hramul "Sfântului Nicolae"

În Anuarul Bisericesc din 1936, datele consemnează Biserica parohială Sf. Nicolae ca fiind clădită din bârne de stejar, ctitoria și vechimea acesteia rămânând neclară, neexistând date exacte. Potrivit tradiției existența bisericii ar data din 1530, fiind ulterior reparată de enoriași în 1909 și 1925.

Lăcașul a fost ridicat din bârne de stejar, încheiate la colțuri în coadă de rândunică, după tehnica vremii respective, acoperită cu șindrilă, temelia fiind așezată pe piatră de râu. Datele consemnează că pentru o mai bună protecție a bârnelor, pereții exteriori au fost și ei acoperiți cu șindrilă. La exterior se observă unele elemente arhitecturale precum consolele pe care se sprijină acoperisul.

Specific stilului moldovenesc, planul bisericii este în formă de cruce, împărțită în altar, naos, pronaos și pridvor, acesta fiind o adăugire ulterioară construcției bisericii. Sistemul de boltire se remarcă în interior prin prezența impunătoare a bolții naosului, având o bază octogonală, cu laturi inegale și nervuri simple. În interior sunt vizibile de asemenea și consolele.

Arhitectura interioară a bisercii se remarcă prin stranelor frumoase lucrate, decorate, potrivit registrelor parohiei din 1924.

Atenția este atrasă de strana arhierescă a cărei structuri înfățișează tălpile sale cu doi lei sprijiniți pe labelle picioarelor, având gurile întredeschise. Ornamentele decupate din lemn, motivele florale traforate și sculptate împodobesc tăbliile laterale și baldachinul acesteia. Preotul paroh Vasile Anghe amintea printre altele că “Foarte valoros este și iconostasul pentru icoana hramului, la baza căruia se află amplasați doi pești sculptați în tehnica ronde-bosse, vechi reprezentări creștine”.

În specificul arhitectural, se remarcă catapeteasma original, de-a lungul timpului fiind restaurată pictura și suportul icoanelor. Frumusețea motivelor sculptate însumează armonia ansamblului. Ușile împărătești, măiestrit decorate pun în valoare cromatica lăcașului “Cromatica aurie predominantă, precum și policromia medalioanelor pictate confer ușilor împărătești valențe artistice suplimentare”, adaugă parohul de la Sagna.

De asemenea, pictura ușilor diaconești, datate la 12 iulie 1895 conform unei inscripții în chirilică este de o frumusețe aparte. Masa altarului, cioplită dintr-un trunchi masiv de stejar este formată din opt fețe și un guler rotund în partea de jos. În inventarul bisericii sunt păstrate cărți de cult din secolul XIX.

În pridvorul bisericii se regăsesc două cuiere de lemn, pe care sunt reprezentate portrete de îneri și cruci înflorate dispuse alterativ,

având registrele pictate în tempere. În Eparhia Romanului și Bacăului aceste modele de cuiere au o valoare deosebită prin unicitatea modelului.

Legende le gate de existența bisericii sunt destul de numeroase, localnicii locului crezând că ar fi fost ridicată pe locul uneia mai vechi, tot din lemn, ctitorită în vremea voievodului Ștefan. Această ipoteză nu poate fi însă consemnată de vreo mărturie scrisă.

Lăcașul ar fi fost ridicat în secolul al XVI-lea și refăcut integral de-a lungul timpului printr-o serie de restaurări. Actuala construcție nu este însă mai veche de secolul XVII. Anuarul bisericesc de la 1936 arată că la Sagna au fost făcute reparații capitale în anii 1909 și 1925.

În ultimii 20 de ani, biserica a suferit intervenții de restaurare, astfel încât interiorul a fost pictat în tempera, iar catapeteasma a fost restaurată. De asemenea și acoperișul de șindrilă a fost refăcut.

Astfel, după religie regăsim următoarea categorie a populației:

- ❖ Catolici – 2829 de persoane
- ❖ Ortodocși – 2496 de persoane

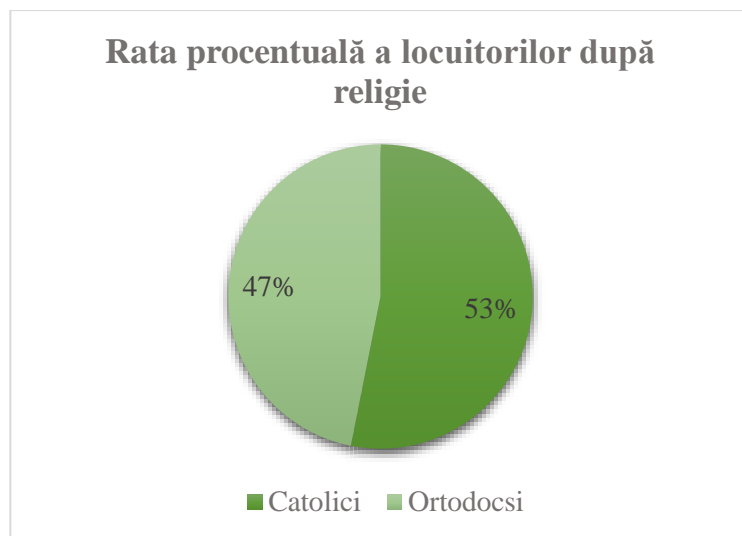

Figura nr. 4.10.2.3 Rata procentuală a locuitorilor după religie com. Sagna, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

4.11 Sănătate și servicii sociale

4.11.1 Sănătate

Serviciile de sănătate pot fi catalogate în zonă ca fiind precare în zonele rurale, situându-se cu mult sub nivelul serviciilor medicale practicate în zonă urbană. Doar serviciile sanitare primare sunt asigurate în majoritatea comunelor.

Personalul medical calificat este în general scăzut în mediile rurale, numărul medicilor fiind relativ mic în raport cu numărul locuitorilor (40.647 de medici înregistrați în anul 2019 conform datelor statistice de pe INSSE).

Numărul dispensarelor medicale comunale este foarte mic. În comuna Sagna, din 2016 până în 2019 conform INNSE, s-au păstrat numărul unităților sanitare active, fiind înregistrate 2 cabinete stomatologice noi, după cum urmează:

Categoriile de unități sanitare	Formă proprietate	2016	2017	2018	2019
1.Cabinete medicale de familie	Privată	2	2	2	2
2.Cabinete stomatologice	Privată	-	-	-	2
3.Farmacii	Privată	1	1	1	1

Tabel nr.4.11.1, Nr. unități sanitare com. Sagna 2016-2019, sursă: Institutul Național de Statistică

Pentru probleme grave, populația este obligată să se deplaseze în alte localități, deoarece dispensarul trebuie reabilitat astfel încât să îndeplinească standardele necesare autorizărilor, inclusive celor legate de facilități.

În comuna Sagna există Centrul Socio - Medical Sf. Maria Sagna – Asociația Caritas Roman – care pune la dispoziție următoarele:

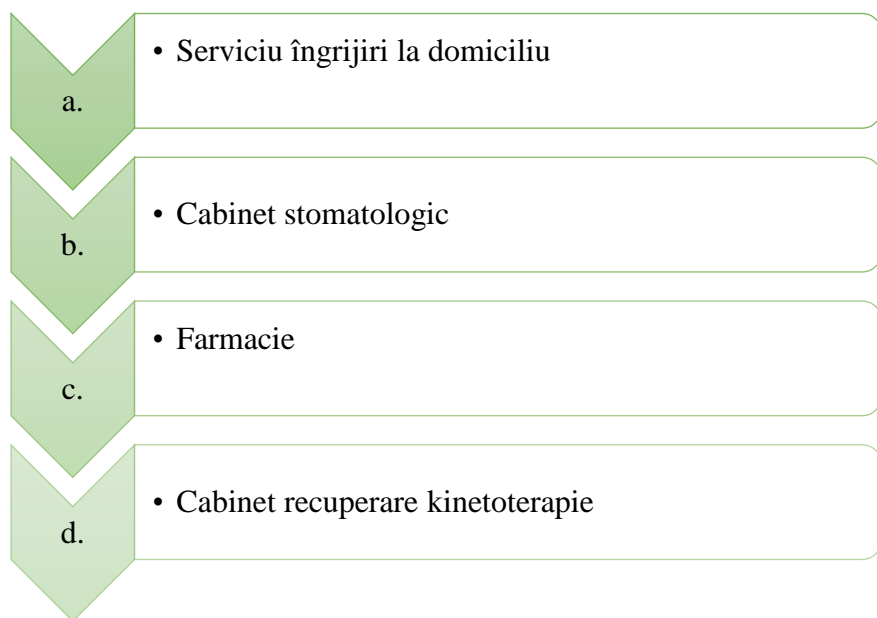

Figura nr.4.11.1, Servicii medicale com. Sagna, sursă:Strategia de dezvoltare Locală 2014-2020, prelucrare proprie

4.11.2 Servicii sociale

Sistemul de asistență socială din România încă se confruntă cu lipsuri și deficiențe sistematice, având o dezvoltare inegală, mai ales în zona rurală.

Serviciile sociale cuprind acordarea de servicii adresate persoanelor varstnice, cu handicap, copiilor aflați în situații de

dificultate, victimelor violenței în familie, altor categorii de persoane cu venituri mici cât și plata prestațiilor sociale.

Prezența redusă a specialiștilor în domeniu, substituirea acestora cu persoane personal necalificat, constituie una dintre cele mai des întâlnite probleme. Deficitul de specialiști din mediul rural este dublat de numărul redus al personalului cu atribuții de asistență socială. Aproape 50% din consiliile locale au transferat atribuțiile de gestionare a beneficiilor de asistență socială unuia sau mai multor angajați, de regulă lucrătorului social, secretarului primăriei sau bibliotecarului.

La nivel comunal, în ceea ce privește infrastructura de servicii sociale există serviciul social acreditat în cadrul primăriei, unde se oferă consiliere persoanelor care solicită.

În cadrul comunei Sagna s-au întocmit următoarele anchete sociale:

- ❖ Instituții – 33 de anchete;
- ❖ Școala – 25 de anchete;
- ❖ Vmg – 20 de anchete;
- ❖ Asf – 86 de achete;

La nivelul comunei Sagna majoritatea problemelor sociale întâlnite în rândul copiilor se datorează ponderei populației plecată în străinătate. Conform ultimelor date transmise de administrația locală

ponderea ajunge la 29%., existând șun număr de 11 asistați sociali conform datelor primite din partea administrației locale Sagna.

4.12 Condiții de locuit și alte dotări

Fondul de locuințe pe întreaga comună este în general în stare bună (întreținute) totalizând un număr de 1932 de locuințe, conform datelor primite de la primărie, cu 192 de locuințe în plus față de anul 2014.

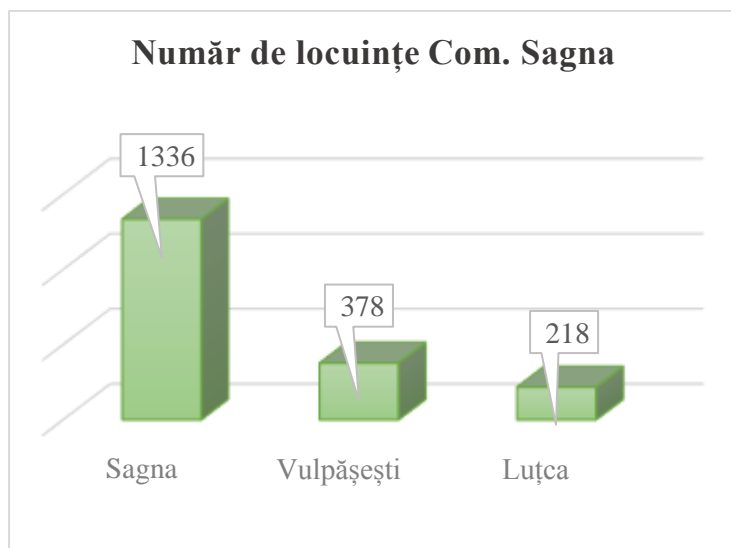

Figura nr. 4.12.1, Număr de locuințe com. Sagna, sursă: Institutul Național de Statistică, prelucrare proprie

Locuințele sunt pe o structură din caramidă în proporție de 60%. În ultimii ani s-a remarcat o tendință de îmbunătățire a confortului la locuințele nou construite, clădirile fiind realizate din zidărie caramidă cu stâlpișori din beton armat.

Numărul mediu de camere într-o locuință este de 3, numărul mediu de persoane într-o gospodărie este de 4 persoane, cu o suprafață locuibilă de aproximativ 80mp, cu nivel P, P+1.

Dotarea locuințelor din anul 2020, conform datelor primite din partea personalului administrativ a Primăriei Comunei Sagna poate fi urmărită în tabelul de mai jos:

	Instalație electrică	Apă canalizare	și Gaz
Număr	1932	260	496

Tabel nr.4.12.1 Dotarea locuințelor 2020, sursă: Primăria com. Sagna, prelucrare proprie

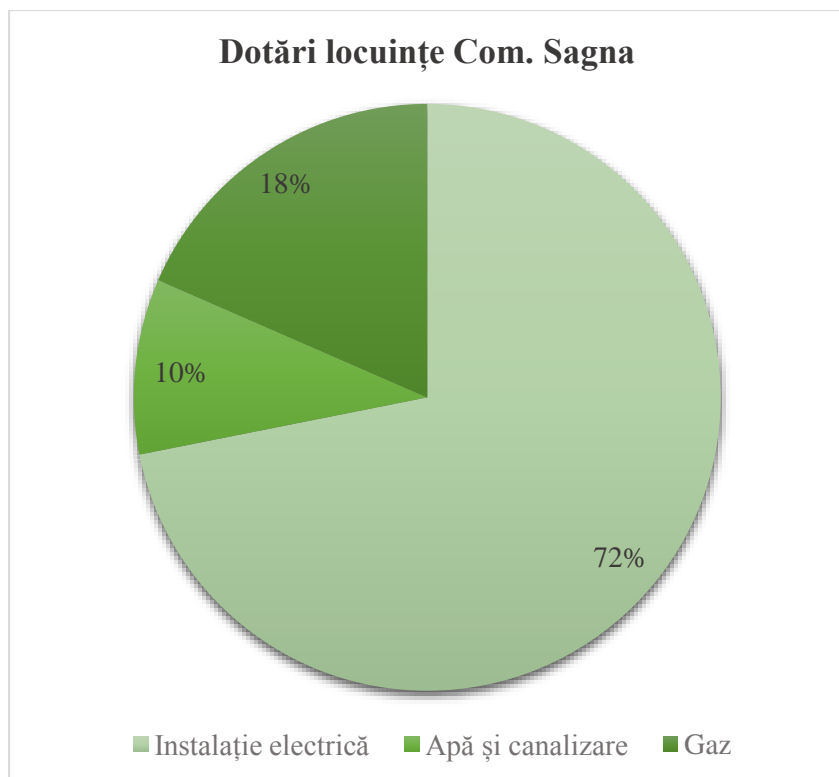

Figura nr.4.12.2, Dotări locuințe com. Sagna, sursă: Primăria com. Sagna, prelucrare proprie

Comuna dispune de telefonie fixă și internet prin rețeaua ROMTELECOM, de telefonie mobilă pentru rețeaua Orange, Vodafone. Locuitorii comunei Sagna beneficiază de televiziune prin cablu de la firma UPC și prin satelit de la DOLCE. Pe raza comunei

sunt 620 de posturi telefonice la populație, 7 la instituții și 6 telefoane publice.

4.13 Infrastructura

O importanță majoră, în localitățile rurale o au alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate. Acestea sunt esențiale din punctul de vedere al următorilor al indicatorilor: confortul locuitorilor, igiena și sănătatea acestora, atractivitatea comunei pentru investitorii privați, valorificarea potențialului turistic și protecția mediului.

Deși în lista proiectelor finalizate în perioada 2014-2020, figurează modernizarea de drumuri comunale și sătești în comuna Sagna, înființarea de piste pentru bicicliști în comuna Sagna, alimentarea cu gaze natural în localitățile Luțca și Sagna, modernizarea iluminatului public, mai sunt necesare o serie de activități de îndeplinit pentru o infrastructură eficientă a comunei Sagna printre care extinderea rețelei de alimentare cu apă și canalizare în cele trei localități ale comunei.

Infrastructura fizică (apă – canal, electricitate, gaze naturale, drumuri, etc.) a comunei trebuie modernizată, extinsă și necesită fonduri de care comuna nu dispune. Situația actuală în domeniul infrastructurii fizice este superioară altor comune similare.

Însă costurile de modernizare și introducere a infrastructurii fizice vor fi mai crescute și datorită poziției geografice. Singura soluție pentru rezolvarea infrastructurii fizice (de care depinde dezvoltarea economică propriu-zisă) este accesarea fondurilor structurale legate de modernizarea infrastructurii rurale.

În același timp trebuie foarte atent studiate pragurile până la care comuna se poate îndatora în scopul asigurării cofinanțării proiectelor și a plății studiilor de fezabilitate. Vor trebui executate studii de fezabilitate, apoi identificate resursele financiare, urmând ca în continuare să se pornească execuția lucrărilor, începând cu tronsoanele unde populația este mai numeroasă.

Pentru introducerea rețelelor de utilități va trebui colaborat cu autoritățile din comunele limitrofe, deoarece rețele comune de utilități pentru un număr mai mare de beneficiari (ex. apă, canalizare, stație de epurare a apelor uzate, gaz metan, colectare deșeuri) înseamnă costuri mai mici de exploatare și întreținere.

4.13.1 Infrastructura de drumuri și transporturi

Comuna Sagna se află situată pe DJ 207A la o distanță de 8 km de orașul Roman, 60 km de reședință de județ – Piatra Neamț, la 51 de km de orașul Bacău.

Figura nr.4.13.1 Infrastructura Com. Sagna, sursă: Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sagna 2014-2020

Satele componente ale comunei sunt amplasate de-a lungul drumului județean DJ 207A pe direcția V-E: **Luțca, Sagna, Vulpășești.**

Căi de acces	Drumuri comunale
DJ 207A – Roman – Sagna – Boghjicea – Iași;	DC 65 Vulpășești – Sagna – Luțca – Tămășeni;
DJ 207D – Sagna – Gadinti – Ion Creangă;	DC 178 Luțca – Tamășeni;
DJ 207K – comuna Sagna – comuna Doljești;	DC 185 Luțca - Cordun.

Tabel nr.4.13.1 Drumuri comunale Sagna, sursă: Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

Pentru dezvoltarea infrastructurii, autoritățile locale își propun în perioada 2021-2027:

- ❖ Modernizarea drumurilor de interes local;
- ❖ Modernizarea drumurilor agricole în comuna Sagna;
- ❖ Modernizarea iluminatului public în comuna Sagna;

Este o infrastructură care necesită modernizare. Infrastructura rutieră va trebui modernizată în paralel cu introducerea - extinderea celorlalte rețele de utilități (apă, canal, gaze naturale, etc.). Dezvoltare turistică și agroturistică a comunei impune modernizarea rețelei de drumuri către zonele de interes care se pretează la astfel de activități. Mijloacele de transport folosite de populație sunt autobuze și microbuze ale unei firme de transport în comun, S.C. SOLEGA SRL ROMAN.

14.13.2 Infrastructura de utilități

1. Energie electrică

Gospodăriile comunei sunt racordate la rețeaua electrică în proporție de 100%. Distribuția energiei electrice se realizează printr-un sistem de rețele electrice de medie și joasă tensiune 220V/ 380V.

Este necesar înființarea unui parc fotovoltaic în comuna Sagna dar și a modernizării iluminatului public.

Există posibilitatea realizării unor stații energetice regenerabile (eoliene, panouri solare).

2. Alimentare cu apă

Comuna Sagna dispune de o rețea de alimentare cu apă potabilă pe o distanță de 12.5km în satul Sagna – lucrare realizată în perioada 2007 – 2013 printr-un proiect în valoare de 3.328.623,3 lei- lucrarea nu a fost recepționată datorită debitului insuficient de apă. În rezolvarea problemei printre proiectele finalizate în perioada 2016-2020 a fost realizată aducțiunea cu apă din sistemul de alimentare cu apă al municipiului Iași. Pentru acoperirea necesităților pentru întreaga comună sunt necesare lucrări de introducere a rețelei cu apă în satele Luța și Vulpășești dar și o extindere a celei existente în satul Sagna.

3. Canalizare

Există o rețea de canalizare pe o lungime de 7.72 km în localitatea Sagna și o stație de epurare de 240mc/zi. În perioada 2007

– 2013 a fost implementat proiectul „Colectoare de canalizare și stație de epurare ape uzate, menajere în localitatea Sagna, județul Neamț” în valoare de 3.893.069,39 lei.

Majoritatea gospodariilor țărănești sunt echipate cu latrine. O parte din casele de locuit din comuna și câteva unități de alimentație publică au pentru colectarea apelor uzate, bazine vidanjabile.

4. Gaz metan

Printre proiectele finalizate din perioada 2014-2016 este inclusă și alimnetația cu gaze naturale, localitățile Lutca și Sagna județul Neamț. Este necesară extinderea de alimentare cu gaze naturale și în satul Vulpășești.

Locuitorii continuă însă să prepare alimente folosind combustibili solizi (lemne) și butelii cu butan. Pentru încălzire se utilizează combustibilul solid (lemn) și sobe clasice. Există centrale termice pe combustibili solizi (lemn) la instituțiile publice (primăria, școlile).

5. Colectarea deșeurilor

Există un sistem de colectare a deșeurilor adunate în gospodariile populației externalizat – Contract de delegare a gestiunii serviciilor publice de salubritate cu SC ROSSAL SRL Roman.

În comună nu există platforme organizate pentru depozitarea deșeurilor menajere, dar dispune de terenuri pentru amenajarea unor

astfel de platforme. Comuna Sagna face parte din proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Neamț” pentru gestionarea deșeurilor care va contribui la dezvoltarea durabilă a județului Neamț. Comuna Sagna face parte din zona 2 care va transporta deșeurile la stația de transfer de la Cordon.

4.14 Mediul înconjurător

În România, spațiul rural se remarcă printr-o bună stare de conservare a resurselor naturale de sol și apă, prin varietatea peisajelor tradiționale și o amplă diversitate biologică. Referitor la suprafața agricolă, o parte din aceasta a fost afectată de utilizarea incorectă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor, de irigari, drenaje sau de aplicarea unor lucrări mecanice inadecvate, care, pe suprafețe reduse, au condus la o puternică degradare a componentelor de mediu. Un alt aspect negativ îl constituie abandonul suprafețelor agricole, în special al pășunilor care a generat degradarea unor suprafețe însemnate de pajiști.

De asemenea, creșterea economică susținută, începe să amenințe multe specii de plante și animale, conduce la degradarea resurselor naturale și la modificarea peisajului rural. Problemele de mediu nu sunt foarte mari la nivelul comunei în momentul de față deoarece lipsesc agenții economici mari poluatori pe raza comunei.

Problemele de mediu sunt legate de poluarea casnică:

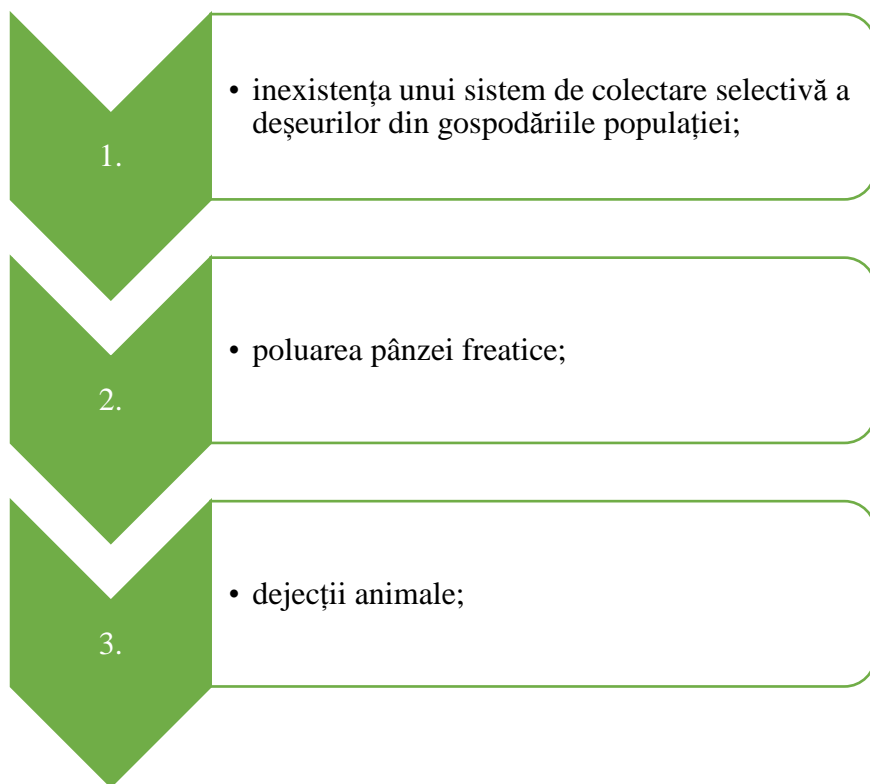

Figura nr. 4.14.1 Poluare Com. Sagna, sursă: Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

De aceea se propune pentru perioada 2021-2027 regularizarea și amenajarea albiilor pârâielor.

4.14.1 Spații verzi și stabilizare terenuri

În ultimii ani asistăm la o adevărată ofensivă lansată de diverși specialiști (ecologi, ecoeconomisti, sociologi, agenți de marketing

s.a.) care încearcă să identifice atitudinile, trăirile, speranțele, dar și grijile oamenilor și a instituțiilor față de evoluțiile negative ce au loc în sfera consumului, a resurselor naturale, sau nivelul dezastrelor ce afectează deja zone largi din ecosistem. Diminuarea spațiilor verzi amplifică riscurile ecologice ale comunităților, având un impact negativ imediat asupra viabilității și sustenabilității acestora, asupra calității vieții și stării de sănătate a populației.

Pe teritoriul comunei Sagna nu există amenajate spații verzi – parcuri sau spații de joacă pentru copii, se impune necesitatea amenajării unor astfel de locuri. De aceea, printre proiectele propuse pentru perioada 2021-2027 se impune:

- ❖ Amenajarea de spații de agrement și parcuri de joacă în comuna Sagna.

Se impune monitorizarea situațiilor de risc legate de:

- ❖ exces de apă – în timpul precipitațiilor abundente– trebuie realizate regularizări – în satele Sagna și Vulpasesti - sunt necesare lucrări pe o suprafață de aproximativ 21 ha;
- ❖ alunecări de teren în satul Vulpășești - sunt necesare lucrări de reabilitare pe o suprafață de aproximativ 13 ha.

4.14.2 Managementul integrat al deșeurilor. Surse majore de poluare

Principalele surse de poluare la nivelul comunei sunt legate de poluarea casnică:

- ❖ gospodăriile populației prin existența parțială a canalizării și inexistența colectării rezidurilor rezultate în urma creșterii animalelor;

Datorită neutilizării pe scara largă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor în agricultură, nu există pericolul poluării cu substanțe chimice. Comuna Sagna se pretează la creșterea animalelor și la agricultură, însă desfășurarea intensivă a acestor activități și cu profitabilitatea corespunzătoare, necesită dezvoltarea unor unități de producție mecanizate. În acel moment se va pune problema controlului poluării. Comuna Sagna este inclusă în proiectul ”Sistem de Management Integrat al Deșeurilor în Județul Neamț”- SMID cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin POS Mediu. Aceasta face parte din Zona 2 – care va transporta deșeurile la stația de transfer de la Cordon.

4.15 Capacitatea administrației locale

Sediul primăriei a fost construit în anul 1940, s-au făcut lucrări de extindere în anii 1977 -1978. În anul 2007 s-a înlocuit tâmplăria veche cu tâmplărie din termopan, în anii 2012 - 2013 s-au făcut lucrări de

amenajare interioară, s-a construit grup sanitar interior. În cadrul primăriei există 3 comisii de specialitate după cum urmează:

1. ACTIVITĂȚI ECONOMICO - FINANCIARE, AGRICULTURĂ ȘI PROTECȚIA MEDIULUI:

- ❖ ROCA VASILICĂ - PRESEDINTE
- ❖ ROMAN CORNEL - SECRETAR
- ❖ CRĂCIUN NĂSTASE - MEMBRU
- BULAI MARIAN – MEMBRU

2. ÎNVĂȚĂMÂNT, SĂNĂTATE ȘI FAMILIE, ACTIVITĂȚI SOCIAL - CULTURALE, CULTE:

- ❖ LEONTE NECULAI - PREȘEDINTE
- ❖ ANDRIEȘ OANA - SECRETAR
- ❖ IACOB CATALIN – MEMBRU
- ❖ MATEI ANICA – MEMBRU
- ❖ SIMON GHEORGHE – MEMBRU

3. AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI URBANISM, JURIDICĂ ȘI DISCIPLINĂ:

- ❖ SIMON PETRU - PREȘEDINTE
- ❖ DIVILE SERGIU - SECRETAR
- ❖ BLAJ CĂTĂLIN - MEMBRU
- ❖ MIRCEA IOAN – MEMBRU
- ❖ BORTOS TEODOR - MEMBRU

Primăria Comunei Sagna desfășoară următoarele activități: secretariat consiliu, stare civilă, lucrări publice, control comercial, administrativ, relații cu publicul, impozite și taxe locale, autoritate tutelară și protecție social. În aparatul primăriei regăsim:

Nr. crt	Nume personal	Funcție
1.	Iacob Gheorghe	Primar
2.	Dubau Florin	Viceprimar
3.	Lungu Teodora	Secretar
4.	Adăscăliței Camelia	Inspector contabil
5.	Olariu Mirela	Inspector
6.	Coman Geta	Inspector
7.	Felecanu Petronela	Inspector specialitate
8.	Iacob Liliana Dorina	Inspector
9.	Mîrț Maria	Inspector
10.	Ivan Mihai-Marius	Inspector
11.	Lazur Maria	Inspector
12.	Fabian Stefania	Inspector
13.	Sandu Ioana	Referent
14.	Cimpoeșu Liliana	Bibliotecar
15.	Ciuchi Ciprian	Guard
16.	Mărtinaș Ioan	Muncitor
17.	Lucaci Fidel	Sofer
18.	Ciuchi Eugenia	Muncitor
19.	Abalintoaie Iosif	Muncitor
20.	Lucaci Iosif	Muncitor
21.	Balint Cristian	Muncitor
22.	Tilbure Aurel	Muncitor
23.	Mărtinaș Adrian	Muncitor
24.	Bordea Petru	Paznic
25.	Rădăuceanu Nicolae	Paznic

Tabel nr.4.15 Personal Primăria Com. Sagna, sursă: Primăria Sagna, prelucrare proprie

Dotările IT ale primăriei constau în: 10 calculatoare, 1 copiator, 1 fax, 1 copiator multifuncțional. Primăria deține și: 1 Autoturism Dacia Logan, mașina pompieri, tractor+remorca, plug semipurtat, greder, masina împrastiat antiderapant, motounealta. Este necesar dotarea primăriei cu componente IT, deoarece cele existente, sunt uzate. De asemenea, aparatul administrativ are în vedere achiziția de de autoturisme, autoutilitare și utilaje pentru gospodărire comunală.

Administrația locală se confruntă cu mai multe probleme care vor trebui rezolvate în viitorul apropiat.

Dintre acestea enumerăm:

- ❖ modernizare/ reabilitare/ dotare primărie;
- ❖ construire cămin cultural în satul Vilpășești;
- ❖ achiziție generatoare pentru primărie;
- ❖ achiziții de autoturisme, autoutilitară și utilaje pentru gospodărire comunală;
- ❖ construire sediu SVSU și garaj;
- ❖ dotare la standarde corespunzătoare pentru îmbunătățirea calității serviciilor oferite populației, inclusiv cu echipamente IT care să permită menținerea înregistrărilor (de taxe și impozite, de terenuri, etc.) în condiții corespunzătoare și care

să contribuie la scurtarea timpului de rezolvare a problemelor care apar;

- ❖ programe de perfecționare a personalului propriu, inclusiv familiarizarea cu programe informatice pentru menținerea înregistrărilor (cadastru, taxe și impozite, etc.);
- ❖ programe de perfecționare pentru accesarea fondurilor europene și pentru
- ❖ pregătirea cetățenilor comunei, potențiali solicitanți de fonduri pentru dezvoltare comunitară;
- ❖ întărire instituțională;
- ❖ dezvoltarea sistemelor de comunicare cu comunitatea pentru a permite participarea cetățenilor la luarea deciziilor și implicarea acestora;

BUGETUL LOCAL ANUL 2020 ȘI ESTIMARI PENTRU ANII 2021-2023

Denumire indicator	Prevederi anuale buget 2020	Trim I 2020	Trim.II 2020	Trim.III 2020	Trim.IV 2020	Estimari 2021	Estimari 2022	Estimari 2023
TOTAL VENITURI-BUGET LOCAL	10.425,00	5.603,80	2.064,20	1.483,00	1.274,00	6.276,00	6.206,00	6.058,00

BUGETUL LOCAL PE ANUL 2020 SECȚIUNEA DE FUNCȚIONARE

Denumire indicator	Prevederi anuale buget 2020	Trim I 2020	Trim.II 2020	Trim.III 2020	Trim.IV 2020
TOTAL VENITURI-BUGET LOCAL	6.470,00	1.919,00	2.064,20	1.483,00	1.003,80

BUGETUL LOCAL PE ANII 2018-2020 SECȚIUNEA DE DEZVOLTARE

Denumire indicator	2018	2019	2020
TOTAL VENITURI-BUGET LOCAL	5.965,40	8.319,97	3.955,00

Tabel nr.4.15.1 Bugete locale com. Sagna, sursă <http://www.primariasagna.ro/>, prelucrare proprie

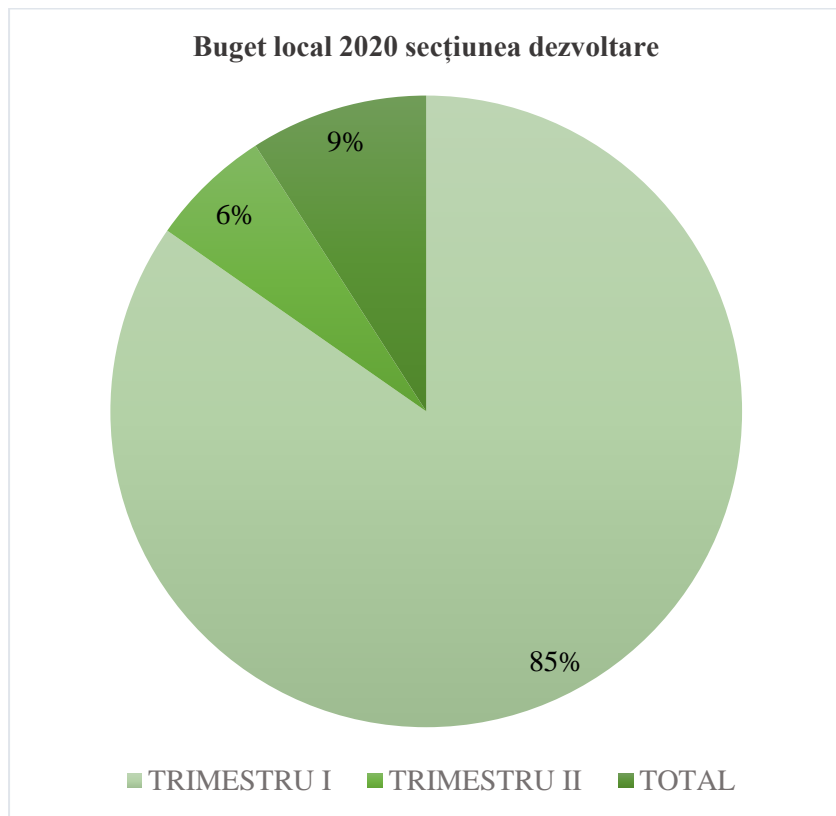

Figura nr.4.15.1 Buget local 2020, sursă: Buget Primăria Sagna, prelucrare proprie

2020 SECȚIUNEA DE DEZVOLTARE BUGET LOCAL	
1.Sume primite de la UE/ alți donatori aferente cadrului financiar 2014-2016	1048,00 RON
2.Subvenții de la bugetul de stat	2.170,00 RON
3. Transferuri voluntare altele decât subvențiile	737,00 RON

Tabel nr.4.15.2 Buget dezvoltarea locală 2020, sursă: Buget Primăria Sagna, prelucrare proprie

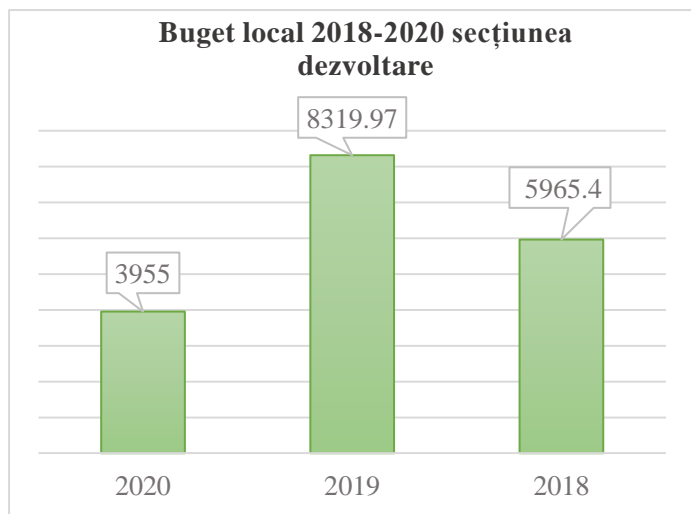

Figura nr.4.15.2 Buget local secțiunea de dezvoltare 2018-2020, sursă: Buget Primăria Sagna, prelucrare proprie

În comuna Sagna este Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență cu un număr de 47 de persoane.

SVSU este condus de un șef SVSU și are următoarea componență:

- ❖ Compartiment de prevenire – 9 persoane
- ❖ Echipaj stingere incendii Sagna – 5 persoane
- ❖ Echipaj stingere incendii Vulpăpșești – 5 persoane
- ❖ Echipaj stingere incendii Luțca – 5 persoane
- ❖ Echipa salvare de la incendii – 4 persoane
- ❖ Echipa de căutare – 3 persoane

- ❖ Echipa de alarmare – 3 persoane
- ❖ Echipa sanitară – 3 persoane
- ❖ Echipa sanitar veterinară – 2 persoane
- ❖ Echipa întreținere și reparații – 5 persoane
- ❖ Echipa evacuare salvare deblocare – 3 persoane

Figura nr.4.15.3 SVSU Sagna sursă: Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

Figura nr.4.15.4 SVSU Sagna sursă: Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sagna 2014-2020, prelucrare proprie

ORGANIGRAMA PRIMĂRIEI SAGNA, COM. SAGNA

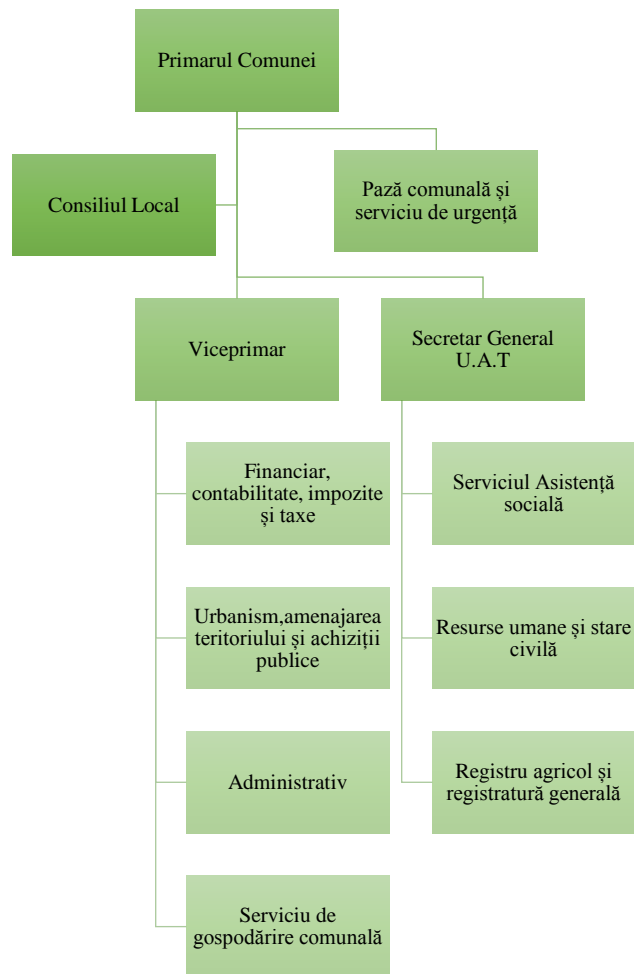

Figura nr. 4.15.5 Organigrama com. Sagna, sursă: Primăria Sagna, prelucrare proprie

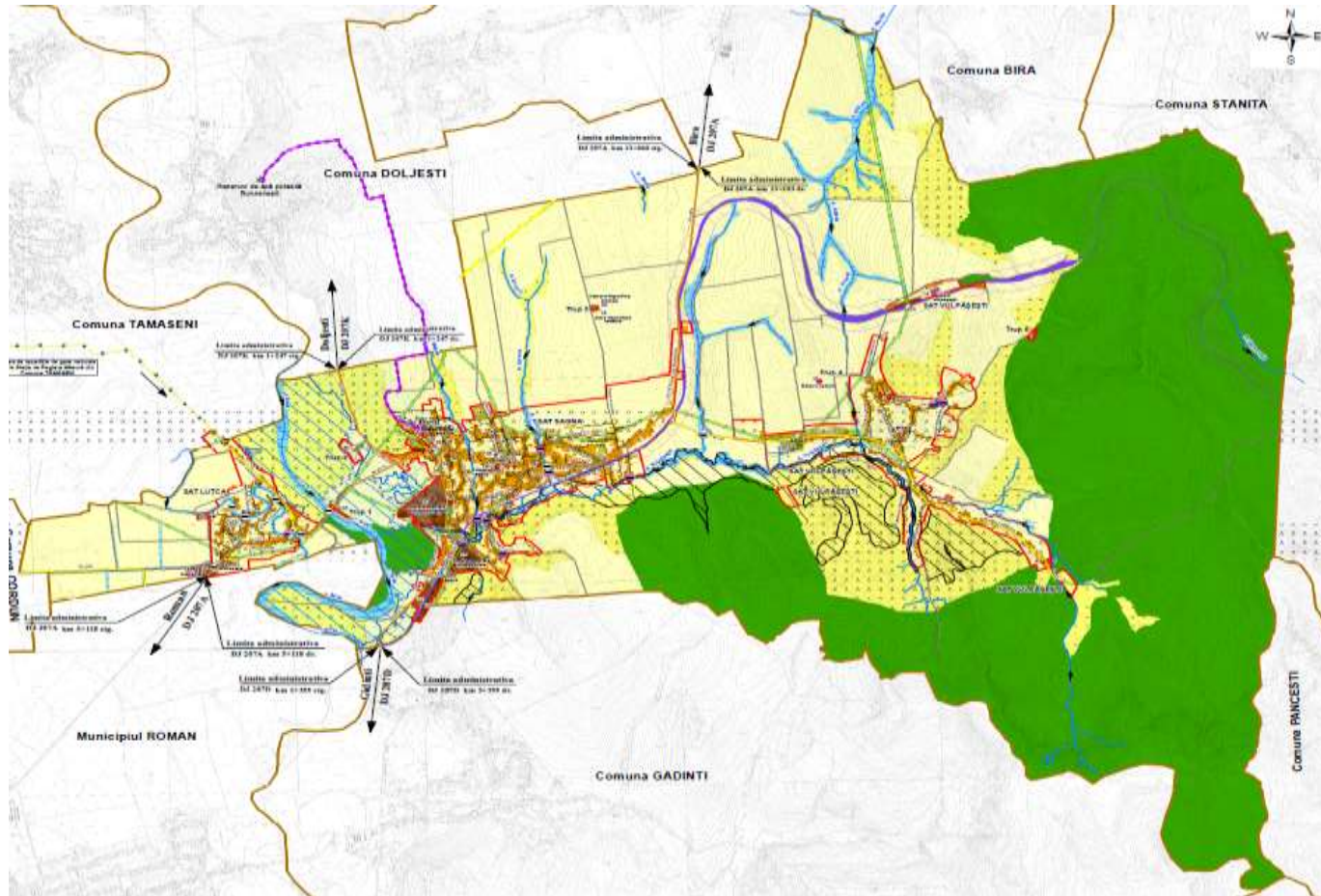

Figura nr. 4.15.6 Harta administrativă com. Sagna, sursă: PUG SAGNA

5. Analiza SWOT

Strategia de Dezvoltare Locală se fundamentează pe analiza relevantă a situației existente din comuna Sagna. Rolul analizei Swot este de a evidenția în principal cerințele, constrângerile, opțiunile de dezvoltare, relevând punctele tari, slabe, respectiv oportunitățile de dezvoltare și posibilele riscuri ce trebuie evitate.

5.1 Analiza SWOT globală pentru Comuna Sagna

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 5449 Ha suprafața comunei; ➤ existența a importante resurse naturale pe raza comunei (2072 ha teren arabil, 455 ha pășune, 229 fânețe, condiții favorabile agriculturii, condiții bune de creștere a animalelor). ➤ forța de munca este ieftină pe raza comunei; ➤ grad de poluare redus datorită inexistenței agenților economici ➤ poluatori (cu excepția poluării rezultate în urma activităților gospodărești și a creșterii animalelor); ➤ comuna este electrificată în proporție de 100% - racord locuitorii comunei și 100% iluminat public; ➤ rețea de apă – canalizare introdusă în comună (12.5 km apă și 7.72 km rețea canalizare) și stație de epurare cu capacitate de epurare de 240mc/zi); ➤ acces la rețeaua de telefonie fixă și internet; ➤ infrastructura de educație relativ modernizată; ➤ proiecte pentru infrastructură de utilități, în derulare; ➤ existența unui efectiv crescut de animale în gospodării; ➤ zonă favorabilă activităților economice; ➤ apropierea de alte localități poate duce la proiecte comune de infrastructură (utilități) cu o reducere semnificativă a costurilor; ➤ potențial turistic ridicat; ➤ intervenția omului în mediul înconjurător este redusă; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nivelul de modernizare al rețelei de drumuri comunale este redus; ➤ dotare relativ scăzută în domeniul asistenței sociale și al sănătății; ➤ baza materială a educației și a culturii este relativ scăzută; ➤ condițiile de locuit nu corespund standardelor; ➤ resurse financiare scăzute la dispoziția Primăriei; ➤ insuficiența dezvoltării activităților economice derulate de locuitorii comunei; ➤ lipsa serviciilor pentru populație; ➤ inexistența unor actori locali care să preia unele din greutățile administrației; ➤ slabă participare a locuitorilor comunei la viața comunității; ➤ absența personalului înalt calificat în administrație; ➤ probleme sociale legate de sărăcie; ➤ absența fondurilor de start pentru demararea afacerilor; ➤ nivel relativ scăzut al proiectelor pentru accesarea fondurilor europene.

Oportunități	Riscuri
<ul style="list-style-type: none"> ➤ membru a Uniunii Europene, România are șansa unor oportunități de dezvoltare echilibrată a regiunilor; ➤ potențial de creștere a activității economice datorită resurselor naturale; ➤ existența unor potențiale surse de finanțare externe prin intermediul unor fonduri diverse (de modernizare a administrației, de dezvoltare rurală, de coeziune), etc. ➤ posibilități de atragere a investitorilor datorită existenței forței de muncă pe plan local; ➤ mediul geografic permite dezvoltarea anumitor ramuri economice (ex. industria alimentară, turism, etc.) ➤ posibilitatea accesării pieței europene. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ necesitatea investițiilor financiare mari în agricultură și creșterea animalelor; ➤ insuficiența dezvoltare a infrastructurii poate alunga potențialii investitori în economie; ➤ continuarea plecării populației tinere către alte zone și țări; ➤ lipsa de coeziune a măsurilor de dezvoltare economică și socială; ➤ imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile datorită absenței personalului calificat în domeniu și a fondurilor de cofinanțare; ➤ imposibilitatea de a accesa finanțări nerambursabile de anvergură pentru dezvoltarea comunei datorită imposibilității asigurării cofinanțării.

5.2 ANALIZA SWOT pe domenii prioritare

5.2.1 Cultura

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Comuna Sagna dispune de un patrimoniu cultural bogat (4 biserici, dintre care 3 ortodoxe și 1 catolică, 2 cămine culturale, 1 bibliotecă comunală dotată corespunzător) ➤ Monumente de arhitectură religioasă -Biserica de lemn „Sfântul Nicolaie” Sagna; -Crucea memorială din satul Vulpășești a eroilor din războiul 1916-1918. ➤ program cultural de ziua comunei – prima duminică după Sf. Maria (suspendat doar pe perioada pandemiei cu coronavirusul SARS CoV2); ➤ populația comunei se implică activ în activitățile culturale; ➤ existența unor talente native locale în domeniul artelor – Pictor sculptor Nicolae Păduraru; ➤ renovarea, extinderea și modernizarea Căminului Cultural din satul Sagna, perioada 2014-2020; ➤ în prezent se fac demersuri pentru construirea unui cămin cultural în satul Vulpășești; ➤ în perioada 2016-2019, numărul cititorilor activi a crescut de la 393 (2016) la 404 (2019), cu 0,23% mai mult față de 2016; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ infrastructura fizică necesită mai ➤ multă atenție pentru a corespunde standardelor; ➤ inexistența activităților culturale pe raza comunei; ➤ lipsa unui punct de informare în cadrul CC; ➤ fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile culturale; ➤ lipsa personalului calificat capabil să elaboreze proiecte/ programe ➤ pentru accesarea de fonduri nerambursabile în domeniul culturii și artei; ➤ în perioada 2016-2019 numărul volumelor eliberate a scăzut de la 7070 la 5288, cu 1.782 mai puține.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oportunitatea de a organiza evenimente cu tematici tradiționale; ➤ finanțări guvernamentale pentru cultură și artă în mediul rural 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ persoanele cu grad de școlarizare ridicat părăsesc localitatea pentru slujbe mai bine plătite;

<p>(program de reabilitare a căminelor culturale prin Ministerul Culturii);</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ există spații pentru activități culturale; ➤ informatizarea bibliotecii și a serviciilor oferite de aceasta; ➤ existența potențialului de reactivare a valorilor de cultură și artă populară; ➤ potențial pentru crearea unui brand tradițional; ➤ valorificarea potențialului economic al activităților tradiționale. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ discrepanțele existente între nevoile culturale și interesele comunității ➤ modernismul influențează modul de viață al populației rurale; ➤ pierderea interesului cu privire la domeniul cultural; ➤ evoluția tehnologică poate altera activitățile cu specific local; ➤ talentele locale atrase de centrele culturale consacrate; ➤ dirijarea fondurilor locale spre alte priorități;
--	---

Tabel nr.5.2.1 Analiza SWOT pentru Cultură Comuna Sagna

5.2.2 Educație

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența infrastructurii fizice pentru învățământ (2 școli, 3 grădinițe); ➤ existența personalului calificat în domeniul educației: 33 cadre didactice; ➤ existența infrastructurii de comunicații, inclusiv internet; ➤ existența proiectelor în desfășurare pentru îmbunătățirea infrastructurii de educație. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ infrastructura fizică necesită mai multă atenție pentru a corespunde standardelor; ➤ infrastructura de educație necesită modernizare/reabilitare și dotare; ➤ abandonul școlar; ➤ baza materială precară; ➤ insuficiența dotărilor și a mijloacelor de informare moderne; ➤ lipsa condițiilor necesare care să atragă și să mențină personalul calificat pe raza comunei; ➤ fondurile nu sunt suficiente pentru a acoperi necesitățile.
➤ Oportunități	➤ Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ finanțări guvernamentale pentru învățământ în mediul rural (program de reabilitare a școlilor prin Ministerul Educației); ➤ fondurile pentru învățământ vor trece în administrarea comunităților locale; ➤ posibilitatea modernizării infrastructurii și a bazei materiale (se are în vedere reabilitarea și dotarea Școlilor din Sagna, Vulpășești, grădinița Sagna, construirea de terenuri de sport în satul Luțca, Sagna și Vulpășești, construirea unei grădinițe cu program prelungit în satul Sagna); ➤ existența programelor specific pentru dezvoltarea resurselor umane; ➤ cerințele pieței muncii moderne aflată în continuă schimbare; ➤ modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodelor de predare-învățare; ➤ încheierea parteneriatelor public-privat pentru dezvoltarea infrastructurii educaționale; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ decalaje mari de dezvoltare față de alte comunități europene similare; ➤ persoanele cu grad de școlarizare ridicat părăsesc localitatea pentru slujbe mai bine plătite; ➤ absența persoanelor capabile să elaboreze proiecte de dezvoltare a infrastructurii pentru educație; ➤ alocarea unor resurse financiare la nivel național ce nu acoperă în totalitate necesitățile sectorului educațional; ➤ lipsa condițiilor atractive pentru desfășurarea procesului educațional; ➤ cadrul legal instabil al sistemului educațional; ➤ scăderea numărului populației poate influența numărul de unități de învățământ în cadrul cărora se desfășoară activitatea didactică;

Tabel nr.5.2.1 Analiza SWOT pentru Educație Comuna Sagna

5.2.3 Asistență socială

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ serviciul acreditat de asistență socială din cadrul Primăriei; ➤ centrul socio-medical SF. Maria Sagna; ➤ existența programelor legale de ajutoare sociale; ➤ ponderea scăzută a persoanelor cu handicap grav; ➤ existența unor spații care pot fi reabilitate și transformate în obiective sociale; ➤ căminele culturale sunt soluția pentru găzduirea activităților sociale, activități care pot aduce și fonduri pentru reabilitarea clădirilor; ➤ acces direct la informații privind formele de ajutor de stat datorită liniilor de comunicații existente; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ în 2018 ponderea persoanelor plecate în Sagna a ajuns la 29%; ➤ insuficiența personalului calificat în servicii sociale; ➤ absența actorilor locali capabili să presteze sau să preia servicii sociale; ➤ lipsa programelor pentru susținerea și încurajarea reîntegrării active pe piața muncii; ➤ fonduri reduse la nivel local pentru servicii sociale; ➤ dotarea materială în domeniu este veche și insuficientă; ➤ existența unei categorii numeroase de persoane aflate în situație de risc; ➤ lipsa de spații adecvate; ➤ lipsa unor centre sociale; ➤ neatractivitatea mediului rural pentru specialiștii în domeniu;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea ca infrastructura existentă să servească ca spații pentru furnizarea de servicii sociale în urma reabilitărilor și modernizărilor absolut necesare; ➤ existența de spații excedentare la nivel de comună; ➤ existența politicilor sociale de susținere din partea UE; ➤ oportunități de finanțare nerambursabilă prin fonduri guvernamentale și prin fonduri structurale; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ neîndeplinirea standardelor în domeniul asistenței sociale; ➤ salarii mici în rândul specialiștilor din serviciul asistență socială; ➤ interpretarea greșită a scopului serviciilor de asistență socială; ➤ creșterea numărului de copii ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate și sporirea numărului de copii abandonati; ➤ slaba capacitate de absorbție a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorită absenței specialiștilor și a consultanței în domeniu; ➤ insuficiența fondurilor locale pentru activități sociale; ➤ absența fondurilor pentru cofinanțarea proiectelor sociale potențiale a fi finanțate cu fonduri UE;

Tabel nr.5.2.3.1 Analiza SWOT pentru Asistență socială Comuna Sagna

5.2.4 Sănătate

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 3 cabinete medicale; ➤ cabinet stomatologic; ➤ centru socio medical SF. Maria Sagna; ➤ 2 Farmacii umane; ➤ existența personalului calificat pentru furnizarea de servicii în domeniul sănătății; ➤ acces direct la informații datorită liniilor de comunicații existente; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ infrastructura de sănătate nu acoperă necesitățile populației la nivelul întregii comune; ➤ infrastructura de sănătate necesită modernizare; ➤ dotarea materială este veche și insuficientă; ➤ insuficiența personalului medical; ➤ neatractivitatea mediului rural pentru specialiștii în domeniu; ➤ lipsa unui program de monitorizare și control a factorilor de risc pentru sănătatea populației locale; ➤ indiferența populației față de adoptarea unui mod de viață sănătos; ➤ fonduri insuficiente pentru acoperirea nevoilor medicale ale populației.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea modernizării și dotării la standarde UE a infrastructurii de sănătate; ➤ informarea și conștientizarea populației cu privire la adoptarea unui mod de viață sănătos, promovarea principiilor naturiste; ➤ digitalizarea sistemului de sănătate; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nedeplinirea standardelor în domeniul sănătății; ➤ folosirea ineficientă a dotărilor; ➤ migrația medicilor și a personalului medico-sanitar spre alte țări sau mediul urban; ➤ slaba capacitate de absorbție a fondurilor existente la nivel de guvern sau a fondurilor UE datorită absenței specialiștilor și a consultanței în domeniu;

Tabel nr.5.2.4.1 Analiza SWOT pentru Sănătate Comuna Sagna

5.2.5 Condiții de locuit și alte dotări

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 1.932 de locuințe; ➤ 1.932 de locuințe- alimentate cu energie electrică (100%); ➤ 260 de locuințe- alimentate cu apă și canalizare; ➤ 496 de locuințe- alimentate cu gaz; ➤ accesul populației la informații privind la codul construcțiilor și la exigențele condițiilor de locuit; ➤ acces la telefonie fixă, mobilă, TV; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ condițiile de locuit încă neadaptate la exigențele actuale; ➤ locuitorii nu dispun de fondurile necesare pentru aplicarea noilor standarde și utilizarea facilităților actuale de locuit; ➤ decalaje mari între diversele categorii sociale; ➤ insuficiența promovare a politicilor moderne de urbanism; ➤ lipsa spațiilor de tip ANL care să ofere condițiile necesare pentru atragerea și menținerea personalului calificat în comună; ➤ insuficiența dotărilor IT în contextul evoluției tehnologice actuale;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea creșterii standardului de viață prin îmbunătățirea condițiilor de locuit; ➤ existența materialelor și tehnologiilor noi pentru construcții; ➤ oportunități de finanțare prin fonduri guvernamentale privind investiții imobiliare; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ renunțarea la arhitectura tradițională; ➤ utilizarea neadecvată și ineficientă a materialelor moderne de construcție; ➤ lipsa experienței în gestionarea fondurilor pentru construcții;

Tabel nr.5.2.5.1 Analiza SWOT pentru Condiții de locuit Comuna Sagna

5.2.6 Agricultură și silvicultură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ bogăția naturală a comunei propice în special pentru cultivarea porumbului, grâului, floarea soarelui; ➤ existența pe teritoriul comunei a resurselor naturale: 5322 ha teren arabil, 455 ha pasuni, 229 ha fânețe; ➤ existența în comună a unităților agrozootehnice; ➤ existența condițiilor prielnice pentru înființarea de ferme și fabrici de nutrețuri combinate; ➤ terenuri favorabile în Lunca Siretului pentru culturile de legume; ➤ existența potențialului de prelucrare primară și avansată a produselor agricole și animale; ➤ existența oportunităților de finanțare externă nerambursabilă care pot contribui la dezvoltarea agriculturii și silviculturii; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fragmentarea suprafețelor agricole; ➤ abandonul unor suprafețe de pășuni; ➤ inexistența unui sistem centralizat de desfacere a produselor agricole; ➤ forța de muncă îmbătrânită pentru creșterea animalelor; ➤ slaba dezvoltare a exploatațiilor agricole și lipsa specialiștilor în agricultură; ➤ exploatarea silvice necesită investiții; ➤ slaba dezvoltare a infrastructurii de drumuri agricole și forestiere; ➤ lipsa proiectelor de finanțare în domeniul silviculturii;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unor fonduri de la guvern pentru dezvoltare rurală; ➤ posibilitatea obținerii de credite pentru agricultură și silvicultură; ➤ condiții favorabile pentru creșterea animalelor; ➤ crearea de noi locuri de muncă; ➤ existența unor instituții specializate: Oficiul Județean pentru Consultanță Agricolă Neamț; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ degradarea calității solurilor/suprafețelor agricole; ➤ utilizarea incorectă a îngrășămintelor chimice și a pesticidelor; ➤ condiții climaterice și de mediu nefavorabile (ploi, inundații, alunecări de teren, secetă, etc.); ➤ capacitate scăzută a populației de a investi în creșterea animalelor; ➤ lipsa informării cu privire la normele europene pentru agricultură și fondurile disponibile în domeniu; ➤ cadrul legislativ instabil;

Tabel nr.5.2.6.1 Analiza SWOT pentru Agricultură și silvicultură Comuna Sagna

5.2.7 Industrie

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența întreprinderilor în comuna Sagna (136 de agenți economici); ➤ există forță de muncă cu calificarea necesară pentru activitățile existente; ➤ prezența resurselor natural impulsionează dezvoltarea economică; ➤ cadru natural propice pentru dezvoltarea de activități economice; ➤ potențial pentru înființare de ferme zootehnice; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ nesiguranța mediului de afaceri; ➤ alinierea la normele europene implică costuri suplimentare și va conduce unele firme spre faliment; ➤ starea proastă a infrastructurii fizice și de utilități; ➤ promovare insuficientă a potențialului zonei;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea atragerii de investitori datorită existenței forței de muncă ieftine; ➤ orientarea activităților din spațiul rural spre activități economice nonagricole prin promovarea de noi tehnologii; ➤ posibilitatea dezvoltării mediului de afaceri; ➤ facilități acordate de stat în domeniul agricol și zootehnic: subvenții, etc.; ➤ neutilizarea intensivă a îngrășămintelor chimice a permis păstrarea calității solului; ➤ valorificarea potențialului agroturistic; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ infrastructura fizică insuficient dezvoltată; ➤ slaba competitivitate a activităților industriale locale; ➤ inexistența la populație a fondurilor minime pentru dezvoltarea de activități industriale; ➤ pregătire managerială redusă; ➤ dese modificări legislative în domeniul fiscal; ➤ acces redus la credite; ➤ neatractivitate economică a zonei; ➤ datorită izolării și a infrastructurii precare;

Tabel nr.5.2.7.1 Analiza SWOT pentru Industrie Comuna Sagna

5.2.8 Servicii

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unor servicii pentru populație (posta, TV, net, telefonie ➤ fixă și mobilă, servicii medicale, service auto, servicii de înfrumusețare, etc.) ➤ personal calificat pentru serviciile prestate; ➤ existența cererii de servicii pentru populație; ➤ cadrul socio – economic permite diversificarea activităților economice individuale; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ structura populației pe grupe de vârstă dezechilibrată- populație îmbătrânită; ➤ insuficiența serviciilor oferite populației; ➤ inexistența serviciilor de consultanță pentru afaceri; ➤ parteneriatul public – privat este slab dezvoltat; ➤ lipsa informației în domeniu; ➤ oportunități de finanțare, juridic, etc.; ➤ lipsa programelor de formare în domeniul serviciilor; ➤ venituri reduse din servicii; ➤ relativa izolare geografică față de orașele mari și starea precară a drumurilor; ➤ absența fondurilor de start la populație pentru pornirea afacerilor;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea dezvoltării și creșterii calității serviciilor prestate către populație; ➤ posibilitatea diversificării ariei de servicii pentru populație; ➤ folosirea tehnologiilor noi, moderne în prestarea serviciilor; ➤ existența politicilor de dezvoltare a serviciilor în mediul rural; ➤ creșterea gradului de ocupare și a valorii economice a localității. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ accesibilitate redusă a populației la serviciile oferite; ➤ slaba competitivitate a prestatorilor de servicii locali; ➤ pregătire managerială redusă; ➤ dese modificări legislative în domeniul fiscal; ➤ neatractivitatea economică a zonei datorită izolării și a infrastructurii precare.

Tabel nr.5.2.8.1 Analiza SWOT pentru Servicii Comuna Sagna

5.2.9 Turism

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ cadrul natural favorabil (peisaje, calitatea aerului și a apei); ➤ existența unor obiective turistice care pot fi valorificate; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fonduri reduse pentru investiții în turism/agroturism; ➤ lipsa unei oferte turistice complexe; ➤ slaba modernizare a infrastructurii;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ investiții în derulare pentru modernizarea infrastructurii; ➤ existența potențialului de dezvoltare a turismului/agroturismului; ➤ construirea unui parteneriat public-privat; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slaba promovare turistică a zonei; ➤ slaba dezvoltare a unităților de primire turistică; ➤ infrastructura insuficient modernizată;

Tabel nr.5.2.9.1 Analiza SWOT pentru Servicii Comuna Sagna

5.2.10 Infrastructură

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rețea proprie de drumuri (drumuri comunale 8 km dintre care 6.8 modernizate, drumuri vicinale 36 de km dintre care 12.2 modernizate, ulițe); ➤ transportul de tranzit este asigurat de unități de transport publice și private; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ slaba dezvoltare a infrastructurii de drumuri comunale și necesitatea modernizării acestei rețele; ➤ distanța mare față de centrele urbane; ➤ lipsa personalului propriu pentru întreținerea rețelei de drumuri locale; ➤ inexistența la nivelul comunei a specialiștilor care să întocmească ➤ proiecte de infrastructură; ➤ fonduri locale insuficiente;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea calității vieții populației locale; ➤ posibilitatea utilizării tehnologiilor noi pentru modernizarea infrastructurii de drumuri; ➤ posibilitatea de a apela la specialiști și firme din Piatra Neamț, Târgu Neamț, Bicăz în domeniul dezvoltării infrastructurii; ➤ posibilitatea obținerii de credite pentru infrastructură; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ capacitate scăzută a autorităților locale de a finanța investiții mari în infrastructură; ➤ posibilități reduse de a asigura cofinanțarea la potențiale proiecte mari de infrastructură; ➤ creșterea gradului de poluare; ➤ insuficienta colaborare cu unități administrativ teritoriale învecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional;

Tabel nr.5.2.10.1 Analiza SWOT pentru Infrastructură Comuna Sagna

5.2.11 Tehnico edilitară

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 12,5 km de rețea de apă; ➤ 7,7 km de rețea de canalizare; ➤ stație de epurare cu capacitate de epurare de 240mc/ zi; ➤ 260 de locuințe sunt alimentate cu apă și canalizare; ➤ 496 de locuințe sunt alimentate cu gaz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ necesitatea extinderii rețelei de alimentare cu apă potabilă și a rețelei de canalizare; ➤ mare parte din locuitorii comunei nu renunță la sursele tradiționale de apă; ➤ inexistența unui serviciu de colectare selectivă a deșeurilor menajere la standarde și a dotărilor necesare – utilaje, rampă depozitare, etc.
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ creșterea calității vieții locuitorilor comunei; ➤ posibilitatea reducerii dezechilibrelor ecologice cauzate de lipsa canalizării; ➤ existența unor fonduri de la guvern pentru modernizarea infrastructurii rurale; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lipsa resurselor financiare, inclusiv pentru cofinanțarea proiectelor europene pentru îndeplinirea obiectivelor de investiții propuse; ➤ Fonduri insuficiente alocate la nivel național pentru dezvoltarea drumurilor comunale;

Tabel nr.5.2.11.1 Analiza SWOT pentru Infrastructura tehnico-edilitară Comuna Sagna

5.2.12 Energetică

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ 100% gospodării electrificate; ➤ 100% iluminat public stradal; ➤ existența unor resurse energetice la nivelul comunei (, potențial eolian, panouri fotovoltaice); ➤ potențial pentru construire Centrală fotovoltaică de producere a energiei electrice prin conversia energiei solare 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ inițiative reduse pentru valorificarea resurselor energetice; ➤ lipsa interesului pentru utilizarea surselor alternative de energie; ➤ lipsa fondurilor pentru investiții în energie; ➤ inexistența la nivelul comunei a specialiștilor care să întocmească ➤ proiecte de finanțare;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posibilitatea valorificării potențialului eolian și de panouri fotovoltaice; ➤ creșterea nivelului de trai și a gradului de civilizație; ➤ disponibilitatea tehnologiilor moderne de valorificare a resurselor energetice; ➤ disponibilitatea soluțiilor ecologice de valorificare a resurselor energetice; ➤ posibilitatea obținerii de credite pentru investiții în energie; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ capacitate scăzută a autorităților locale de a finanța investiții mari în energie; ➤ posibilități reduse de a asigura cofinanțarea la potențiale proiecte mari în domeniu; ➤ insuficienta colaborare cu unități administrativ teritoriale învecinate pentru promovarea unor proiecte de interes regional; ➤ capacitate scăzută a populației de a prelua costuri specifice de utilizare și întreținere a infrastructurii; ➤ nerespectarea standardelor de siguranță și protecție; ➤ aplicarea neadecvată și inconsecvența politicilor energetice;

Tabel nr.5.2.12.1 Analiza SWOT pentru Energetică Comuna Sagna

5.2.13 Protecția mediului

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ poluare redusă a aerului, apei și solului; ➤ utilizarea la scară redusă a pesticidelor și îngrășămintelor chimice în agricultură; ➤ utilizarea îngrășământului natural în agricultură; ➤ inexistența activităților industriale poluante; ➤ relativa depărtare de platformele industriale poluante; ➤ existența resurselor naturale locale; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ inexistența unui sistem de monitorizare al poluării apei, aerului și solului pe raza comunei; ➤ dejecțiile animale afectează calitatea mediului; ➤ absența unei rampe de depozitare a deșeurilor menajere; ➤ absența sistemului de colectare selectivă a deșeurilor; ➤ inexistența unor actori locali interesați în parteneriate pentru protecția mediului; ➤ absența fondurilor locale pentru proiecte de mediu;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ existența unor programe cu finanțare internațională orientate direct spre protecția mediului și a naturii; ➤ creșterea interesului autorității locale în promovarea de parteneriate pentru protecția mediului; ➤ posibilitatea dezvoltării de colaborări în domeniul protecției mediului; ➤ existența POS Mediu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fenomene de saturare, suprapasunat, eroziune; ➤ existența unor zone predispuse la ➤ dezastre naturale: inundații, alunecări de teren; ➤ insuficiența fondurilor destinate protecției mediului; ➤ depozitarea necontrolată a deșeurilor de către populație; ➤ costurile proiectelor de mediu finanțate prin fonduri UE implică cofinanțări mari de care autoritatea locală nu dispune;

Tabel nr.5.2.13.1 Analiza SWOT pentru Protecția mediului Comuna Sagna

5.2.14 Administrația publică

Puncte tari	Puncta slabe
<ul style="list-style-type: none"> ➤ implicarea activă a conducerii în procesul de reformă a administrației; ➤ existența unor procedure organizaționale care facilitează desfășurarea raporturilor de muncă în instituție; ➤ existența programelor de pregătire a personalului primăriei; ➤ actualizarea periodică a organigramei institutiei; ➤ aplicarea unui management financiar riguros bazat pe utilizarea rațională și eficientă a bugetului/fondurilor disponibile; ➤ dotare cu echipamente IT; ➤ existența personalului propriu care poate constitui nucleul pentru dezvoltarea de programe; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ eficiența redusă a politicilor publice aplicate la nivelul primăriei; ➤ salariile reduse și posibilitățile reduse de motivare financiară îndepărtează oamenii pregătiți de domeniul administrației; ➤ imposibilitatea promovării salariaților în cadrul instituției; ➤ personal insuficient și alocarea de sarcini suplimentare care depășesc fișa postului; ➤ absența expertizei în absorbția de fonduri structurale; ➤ lipsa unor metodologii de raportare și evaluare lunară a activității desfășurate; ➤ fonduri reduse alocate formării profesionale continue la nivelul instituției; ➤ baza materială precară; ➤ dotări IT depășite din punct de vedere tehnic; ➤ patrimoniu restrans;
Oportunități	Amenințări
<ul style="list-style-type: none"> ➤ oportunități de modernizare a administrației: Dezvoltarea Capacității Administrative; 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ fluctuații de personal; ➤ ciclurile electorale perturbă uneori funcționarea administrației locale; ➤ absența resurselor financiare; ➤ inexistența parteneriatelor pentru dezvoltarea de programe; ➤ imposibilitatea stimulării potențialilor parteneri; ➤ cadrul legislativ instabil;

Tabel nr.5.2.14.1 Analiza SWOT pentru Administrația publică Comuna Sagna

6. Planul strategic de dezvoltare

6.1 Prezentarea obiectivelor atinse în perioada 2014-2020

Prezentarea obiectivelor menționate în strategia de dezvoltare locală a Comunei Sagna în perioada 2014 – 2020 este necesară pentru identificarea rezultatelor, efectelor, mecanismelor implementării și formularea de recomandări și lecții învățate. Evaluarea rezultatelor

strategiei este utilă pentru furnizarea dovezilor și a informațiilor cu caracter strategic referitor la ceea ce s-a obținut și cum s-a obținut, prin implementarea acestora, în vederea îmbunătățirii strategiei pentru perioada 2021 – 2027. Astfel, pe orizontul de timp 2014 – 2020, au fost realizate următoarele proiecte:

❖ Aducțiune apă din sistemul de alimentare cu apă al mun. Iași în comuna Sagna
❖ Renovare, modernizare și extindere Cămin Cultural în sat Sagna, com. Sagna, jud. Neamț
❖ Modernizarea iluminat public
❖ Modernizare drumuri comunale și sătești în comuna Sagna
❖ Alimentare cu gaze naturale, localitățile Lutca și Sagna, județul Neamț
❖ Realizarea PUG com. Sagna
❖ Achiziția unui buldoexcavator pentru com. Sagna
❖ Lucrări de înregistrare sistematică pentru sectoarele cadastrale din comuna Sagna
❖ Amenajare grupuri sociale și instalații termice la Școala Sagna
❖ Înființare piste de bicicliști în comuna Sagna
❖ Reabilitare Grădinița cu program normal în sat Lutca, comuna Sagna

Tabel nr.6.1 Obiective atinse 2014-2020 com. Sagna, sursă: Primăria Sagna, prelucrare proprie

Impactul Strategiei de Dezvoltare Locală 2014-2020 este evaluat prin prisma efectului de ansamblu al beneficiilor aduse de strategie asupra unui număr cât mai mare de persoane, justificând astfel utilitatea ei. Se re-marcă faptul că marea parte a măsurilor implementate au vizat domeniul infrastructurii de alimentare cu gaz, edilitare, modernizării de drumuri, urmat de cel al investițiilor pentru educație (reabilitarea Grădiniței cu program normal în sat Lutca, comuna Sagna). Impactul așteptat prin implementarea acestor măsuri vizează creșterea calității vieții populației din comuna Sagna.

6.2 Viziune, misiune și direcții de dezvoltare

Viziunea strategică însumează sensul evoluției de dezvoltare a unei comunități și determină direcției de transformare a viziunii în realitate. Viziunea privind dezvoltarea unei comunități, reprezintă o stare dorită, proiectată în viitor și care configurează o posibilă și așteptată dezvoltare. Ea presupune o gândire dinamică și capabilă care să evalueze pe termen lung șansele de dezvoltare pentru atingerea scopului dorit. Deși, de multe ori, între viziune și evoluția ulterioară a acesteia există numeroase abateri, definirea viziunii reprezintă o condiție pentru dezvoltarea oricărei comunități. Totodată, viziunea creată trebuie să genereze o atitudine de încredere în viitor și în posibilitățile concrete de dezvoltare în sensul transformării

viziunii propuse în fapte, stimulând participarea eficientă a tuturor factorilor care trebuie și pot să contribuie la schimbare. O viziune bună oferă posibilitatea tuturor membrilor, instituții, organizații și chiar cetățeni să își identifice interesele și deci să-și construiască motivația necesară pentru punerea ei în practică, fiind împărtășită și acceptată de toți cei implicați.

Viziunea de dezvoltare a Comunei Sagna este generată de rezultatul analizei situației existente din punct de vedere socio-economic, al mediului și nivelului de echipare tehnică și socială, pornind de la punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările identificate.

În procesul de planificare strategică s-au desprins o serie de concluzii care pun bazele dezvoltării Comunei.

Astfel, ca răspuns la oportunitățile detaliate, viziunea pentru dezvoltare a Comunei Sagna este concentrată pe regenerarea rurală a comunei, regenerare care trebuie să aibă ca rezultat creșterea calității vieții, înțelegând prin aceasta un mediu de viață curat și civilizată, ofertant pentru petrecerea timpului liber, susținut de o infrastructură modernă și de accesul la servicii publice de bună calitate și pe creșterea economică. De asemenea se dorește și valorificarea potențialul cultural. Atingerea acestor obiective strategice asociază în

mod obligatoriu interesul pentru dezvoltarea unei administrații publice prompte și eficiente.

Un factor important în retenția forței de muncă și a populației în general, îl reprezintă calitatea locuirii. Asigurarea unor condiții decente de locuit și a unui mediu de viață ofertant, care să răspundă pretențiilor ridicate ale cetățeanului modern, european, reprezintă o prioritate a viziunii de dezvoltare. În acest sens, instituțiile administrației publice locale au ca obiective atât asigurarea unor servicii caracterizate de un înalt profesionalism bazate pe rezolvarea cât mai promptă a problemelor cetățenilor, cât și buna gospodărire a teritoriului administrat. Toate acțiunile care se vor întreprinde ca urmare a planului strategic nu vor avea un impact negativ asupra mediului înconjurător, protecția mediului reprezentând o obligație asumată și respectată de către toți actorii participanți la realizarea obiectivelor strategiei.

Prezenta strategie se referă doar la domeniul de intervenție în care are atribuții Consiliul Local, fiind excluse domeniile care nu cad în sarcina acestei instituții, cum ar fi activitățile private în domeniul economic. Aceste activități private pot fi însă sprijinite de către administrația locală, mai ales ca în viitor vor aduce venituri la bugetul

local. Strategia se referă și la acele posibilități ale autorităților locale de a sprijini dezvoltarea economică și socială a comunității. Pentru implementarea anumitor măsuri este nevoie de o colaborare cu alte autorități locale vecine și cu Consiliul Județean Neamț, precum și cu alte instituții abilitate. Este vorba mai ales de infrastructura mare, unde se impun colaborări cu diverși parteneri.

Misiunea administrației publice locale a comunei Sagna este orientată spre asigurarea unei dezvoltări durabile a comunei cu scopul de a crește nivelul de trai al locuitorilor, utilizând într-un mod eficient resursele naturale și umane disponibile. Valorile esențiale care se conturează în cadrul Strategiei de dezvoltare locală a Comunei Sagna are în vedere următoarele:

- ❖ **Integritate:** Acțiunile implementate de administrația publică locală a comunei Sagna vor fi caracterizate pe toată perioada implementării planului strategic, pe adoptarea unui comportament onest, etic și corect.
- ❖ **Responsabilitate:** Responsabilii de implementarea strategiei de dezvoltare locală își asumă obligația de a efectua acțiunile până la sfârșit, asumându-și în același timp răspunderea pentru consecințe.

- ❖ **Tradiție:** Comuna Sagna își propune să respecte valorile profesionale, culturale și tradițiile comunității locale, în plină armonie cu mediul înconjurător.
- ❖ **Profesionalism:** Comuna Sagna va da dovadă de performanță și rapiditate în soluționarea problemelor, pentru obținerea unor performanțe sporite.
- ❖ **Inovare:** Pentru atingerea obiectivelor strategice vor fi utilizate metode îmbunătățite, eficiente și eficace, fiind susținute comunicarea cu partenerii și comunitatea.

Consiliul Local al Comunei Sagna va stabili ordinea priorităților în funcție de nevoile locale și de resursele financiare disponibile. Strategia de dezvoltare economico-socială durabilă a comunei Sagna este o strategie pe termen lung care necesită o atenție deosebită în ceea ce privește obiectivele și rezultatele acesteia.

Rezultatele pe termen lung trebuie evaluate cu rezerva de rigoare având în vedere multitudinea factorilor neprevăzuți care pot influența obținerea acestora.

Planificarea strategică rurală este axată pe următoarele direcții de acțiune:

DIRECȚII DE ACȚIUNE
❖ Dezvoltarea durabilă a comunei - schimbări majore la nivel de concepție, referitoare la utilizarea rațională a resurselor de către toate categoriile implicate (populație, instituții, operatori economici, etc);
❖ Întărirea capacității instituționale;
❖ Dezvoltare unui network rural în vederea unei mai bune colaborări între localități și utilizarea celor mai bune practici;
❖ Dezvoltarea parteneriatelor public-private;
❖ Aplicarea unui management coerent și eficient al resurselor (atât integrarea fluxurilor de resurse materiale, umane, financiare, energetice cât și integrarea fluxurilor de resurse materiale și energetice într-un ciclu natural);
❖ Aplicarea tehnicilor de eco-piață (emiterea de reglementări pentru eco-taxă, furnizarea utilităților publice în sistem de piață, analizarea și evaluarea investițiilor după criterii de mediu, elaborarea bugetului local ținând cont de problemele de mediu);
❖ Identificarea și evaluarea nevoilor comunității și corelarea acestora cu capacitatea administrației publice de a răspunde nevoilor identificate;

Tabel nr.6.1 Direcții de dezvoltare 2021-2027, sursă: Primăria Sagna, prelucrare proprie

Obiectivul general

- ❖ reducerea decalajelor față de oraș și îmbunătățirea calității vieții locuitorilor comunei prin asigurarea serviciilor publice absolut necesare pentru apropierea standardului general de dezvoltare către nivelul unor comunități similare din Uniunea Europeană;

Obiective specifice principale:

- ❖ dezvoltarea și modernizarea infrastructurii fizice prin modernizarea drumurilor de interes local construirea unor căi de acces spre zonele izolate, extinderea rețelei de alimentare cu apă, extinderea rețelei de canalizare;
- ❖ dezvoltarea și modernizarea infrastructurii sociale pentru îmbunătățirea calității vieții prin modernizarea infrastructurii de învățământ, cultura, sănătate și servicii sociale;
- ❖ stimularea dezvoltării economice în zona pentru creșterea nivelului de trai al populației – diversificarea activităților economice și reducerea dependenței de agricultură și creșterea animalelor;
- ❖ protecția mediului prin înființarea unui parc fotovoltaic;

6.3 Analiza nevoilor și a potențialului pe sectoare și pe domenii de activitate

6.3.1 Definirea problemei

Prezenta cercetare a fost realizată de S.C. SPES CONSULTING S.R.L. Iași în scopul identificării nevoilor și dorințelor locuitorilor comunei Sagna, precum și a agenților economici ce funcționează pe raza comunei, în ceea ce privește îmbunătățirea condițiilor de trai și dezvoltarea durabilă a comunității, concluziile acestei cercetări urmând să fundamenteze Strategia de dezvoltare locală a Comunei Sagna, județul Neamț.

Consultarea locuitorilor comunei și a agenților economici are rolul de a realiza un tablou detaliat al realității vieții în comunitate, identificând nevoi, așteptări, interese și convingeri ale acestora privind aspecte legate de situația actuală și dezvoltarea așteptată a comunității lor. Totodată, acest proces are avantajul de a asigura premisele pentru alegerea și prioritizarea corectă a direcțiilor de dezvoltare și de investiții, în același timp responsabilizând și implicând direct cetățenii în dezvoltarea comunității lor, simțindu-se astfel parte a acestui proces de evoluție.

Așadar, cercetarea realizată la nivelul comunei Sagna a înregistrat opiniile și atitudinile populației cu privire la:

- ❖ Satisfacția față de condițiile de viață și serviciile publice de care beneficiază în comună;
- ❖ Încrederea în instituțiile publice;
- ❖ Percepția schimbărilor și a potențialului de dezvoltare a comunei.

6.3.2 Obiectivele de cercetare

Obiectivul general al studiului desfășurat:

- ❖ Identificarea nevoilor cu care se confruntă locuitorii comunei Sagna și agenții economici ce își desfășoară activitatea pe raza comunei pentru stabilirea direcțiilor strategice de dezvoltare a comunei.

Obiective specifice ale studiului desfășurat:

- ❖ Măsurarea gradului de satisfacție față de condițiile de viață din comună;
- ❖ Măsurarea gradului de satisfacție față de serviciile publice de care beneficiază la nivel local;
- ❖ Gradul de încredere în capacitatea instituțiilor publice de a asigura dezvoltarea durabilă a comunității;

- ❖ Identificarea priorităților de dezvoltare la nivelul local din perspectiva locuitorilor comunei

6.3.3 Evaluarea informațiilor disponibile

Ipotezele de la care pornește studiul elaborat sunt:

- ❖ Comuna Sagna, județul Neamț este compusă din satele: Sagna, Vulpășești, Luțca;
- ❖ Conform recensământului din 2018, populația stabilă a Comunei Sagna este de 5325 locuitori;
- ❖ Resursele necesare realizării studiului există:
 - Materiale: birou de lucru, computer, imprimantă, telefon, fax, conexiune la internet;
 - Umane: personalul specializat al echipei care efectuează colectarea datelor, centralizarea, analiza și prelucrarea datelor;
- ❖ Timp: cercetarea a fost realizată în luna februarie 2021;

6.4 Alegerea instrumentului de cercetare-motivație

Instrumentele disponibile pentru realizarea acestui studiu sunt:

- ❖ investigarea surselor statistice;
- ❖ interviul;
- ❖ chestionarul;
- ❖ observarea;

În etapa următoare se impune o analiză a avantajelor și dezavantajelor prezentate de aceste instrumente, cu scopul de a justifica alegerea instrumentului care a fost utilizat în cazul acestui studiu.

Nr crt	Instrumente disponibile	Avantaje	Dezavantaje
1	Investigarea surselor statistice	- sunt realizate pe baza unor esantioane foarte mari care conduc la rezultate apropiate de realitate;	- nu exista statistici realizate cu acest scop de instituțiile abilitate;
2	Interviul	- posibilitatea de a descoperi și alte tipuri de probleme care au fost omise inițial;	<ul style="list-style-type: none"> - necesită un timp de realizare îndelungat; - deplasarea pe teren a persoanelor implicate în realizare presupune costuri ridicate; - rezultate dificil de structurat din cauza varietății; - înclinația intervievaților spre răspunsuri evazive sau incomplete la întrebări incomode; - subiectivismul anchetatorilor;

3	Chestionarul	<ul style="list-style-type: none"> - timp de realizare foarte scurt; - poate fi realizat pe mai multe firme simultan; - în forma sa on-line nu implică deplasarea pe teren, ceea ce presupune costuri reduse; - sub acoperirea anonimatului, respondenții prezintă problemele reale cu care se confruntă; 	<ul style="list-style-type: none"> - pot apărea chestionare completate parțial care vor trebui excluse la analiza rezultatelor; - nu încurajează explicațiile în profunzime;
4	Observarea	<ul style="list-style-type: none"> - culegerea informațiilor se realizează de către consulanții specializați care dețin deprinderile necesare observării subiecților astfel încât să evite erorile de observare; 	<ul style="list-style-type: none"> - timp de realizare îndelungat; - implică multe resurse materiale și financiare; - acoperă o arie mică ca spațiu; - subiectivismul observatorilor;

Tabel nr. 6.2 Instrumente utilizate, prelucrare proprie

În concluzia acestei analize a instrumentelor ce pot fi utilizate, precizăm că instrumentul care ne aduce cele mai mari beneficii în raport cu dezavantajele identificate este **CHESTIONARUL**.

6.5 Crearea instrumentului de cercetare

❖ *Redactarea chestionarului*

Chestionarele utilizate în cadrul anchetei (unul pentru persoane fizice și unul pentru agenți economici) au fost concepute astfel încât să servească îndeplinirii în cea mai mare măsură posibilă a obiectivului general și a obiectivelor specifice ale studiului. Astfel, au fost utilizate diferite tipuri de întrebări, cu variante de răspuns, acolo unde acestea au putut fi identificate de realizatorii chestionarului, dar și cu posibilitatea de răspuns liber, pentru ca respondenții să completeze cu variante ce nu se încadrează între cele predefinite. Fiind aplicate de către operatori, chestionarele nu au cuprins întrebări filtru, acestea fiind adresate în mod direct, iar respondenții care nu se încadrau în populația analizată fiind eliminați.

❖ *Stabilirea metodelor de colectare a datelor*

Analizând diferitele modalități de realizare a anchetei (personală, interceptată, telefonică, poștală sau pe internet),

avantajele și dezavantajele specifice fiecărei modalități, informațiile despre piață deținute dar și bugetul disponibil pentru realizarea studiului, echipa a decis că cea mai potrivită modalitate de anchetă este cea personală, realizată de către operatori, întrucât:

- aplicarea chestionarului se realizează de către personal instruit;
- reduce numărul de chestionare incomplete, întrucât operatorii pot oferi informații suplimentare asupra întrebărilor, dacă respondenții întâmpină dificultăți în înțelegerea acestora;
- permite realizarea unui sondaj de mai lungă durată, întrucât rata de renunțare este mai mică decât în cazul celorlalte modalități de anchetă;
- permite o diversitate de întrebări;
- ancheta personală are rata de răspuns cea mai mare, față de celelalte tipuri care se bazează în mare parte pe voluntariat și disponibilitate din partea respondenților;
Ancheta personală are însă și limitele sale:
- nu permite completarea simultană a mai multe chestionare de către un operator;
- timp îndelungat pentru completarea tuturor chestionarelor pe
- eșantionul stabilit;

- costuri mari cu deplasare, salarii operatori, etc;
- nesiguranța respondenților privind caracterul anonim;
- reticență față de întrebările sensibile;
- erori sistematice datorită operatorului - posibilitatea direcționării sau influențării răspunsurilor de către operator.

❖ *Structura chestionarului utilizat*

Așa cum s-a precizat anterior, au fost utilizate două chestionare diferite pentru categoriile de respondenți intervievați, unul conceput pentru persoane fizice și unul pentru agenți economici. Având în vedere că ancheta a fost realizată de către operatori, **chestionarul aplicat persoanelor fizice** nu a mai cuprins întrebări filtru, întrucât respondenții au fost întrebați direct dacă sunt locuitori ai comunei Sagna, cei ce răspundeau negativ fiind excluși automat din studiu. Astfel, chestionarul a fost alcătuit din 37 de întrebări grupate în două unități care conturează aspecte diferite ale cercetării:

Unitatea 1: Întrebări socio-demografice

Prima unitate din chestionar cuprinde întrebările 1 - 6 și are ca scop conturarea profilului respondentului prin elemente precum: sex, localitate de domiciliu, vârstă, studii, venit net pe familie și statut.

Unitatea 2: Întrebări ce conturează opinia respondentului privind obiectul cercetării: infrastructura de transport, utilități, servicii de educație, sănătate, aspecte sociale ale comunității, turism, activități economice, sport, administrație locală.

Chestionarul aplicat agenților economici a fost alcătuit din 18 întrebări, grupate în patru unități:

Unitatea 1: Întrebări ce permit conturarea profilului respondenților – agenți economici sub aspectul formei de constituire, domeniului de activitate, aria geografică de desfășurare a activității - *întrebările 1 -3*.

Unitatea 2: Aspecte ce țin de mediul de afaceri la nivelul comunei (obstacole întâmpinate în dezvoltarea afacerilor, surse de finanțare și oportunități, priorități de investiții) – *întrebările 4 – 7 și 16 – 18*.

Unitatea 3: Întrebări ce vizează implicarea administrației publice în sprijinirea mediului de afaceri local – *întrebările 8 – 12*.

Unitatea 4: *Întrebările 13, 14, 15* ce au ca scop conturarea impactului crizei generate de COVID-19 asupra evoluției activității.

❖ *Testarea chestionarului*

Fiecare dintre cele două chestionare a fost testat pe un eșantion pilot pentru a obține un feed-back care să aducă informații utile pentru îmbunătățirea acestora. În urma analizei chestionarelor din etapa de testare acestea au fost îmbunătățite astfel încât să ne ofere răspuns la toate obiectivele cercetate.

❖ *Dimensionarea și formarea eșantionului de anchetă*

Pentru stabilirea mărimii eșantionului s-au avut în vedere următoarele aspecte:

- Perioada de timp la dispoziție pentru realizarea cercetării corelată cu timpul necesar desfășurării unei cercetări pe bază de chestionar;
- Contextul actual generat de pandemia de coronavirus, care a impus distanțarea socială și reticența oamenilor pentru contact cu necunoscuți;
- Aria de desfășurare a cercetării (satul Sagna – reședință și satele aparținătoare comunei);
- Costurile realizării cercetării corelate cu resursele disponibile;

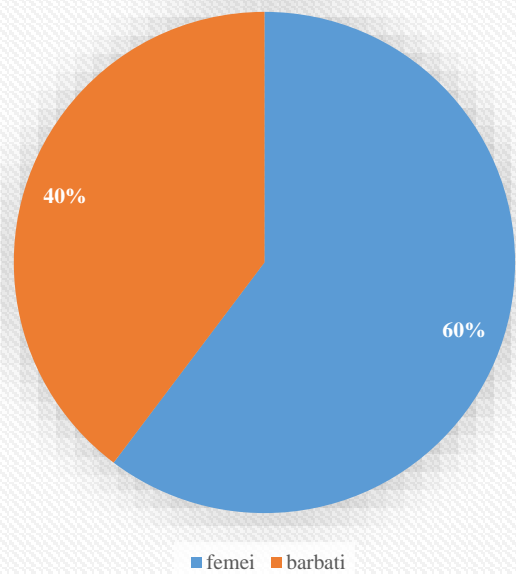
Ancheta nu s-a desfășurat cu operatori, au putut fi completate un număr de 73 de chestionare.

❖ *Interpretarea datelor*

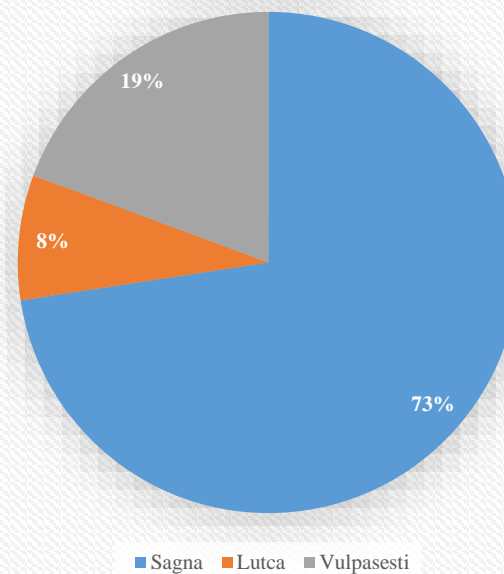
În urma centralizării chestionarelor aplicate persoanelor fizice și prelucrării răspunsurilor obținute, rezultatele obținute reflectă următoarea situație:

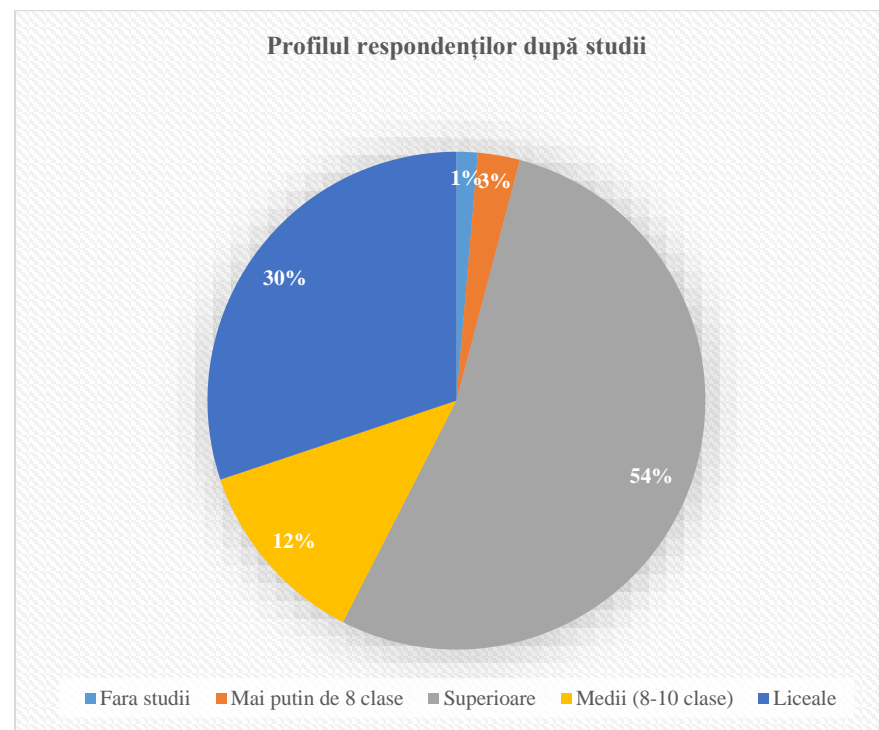
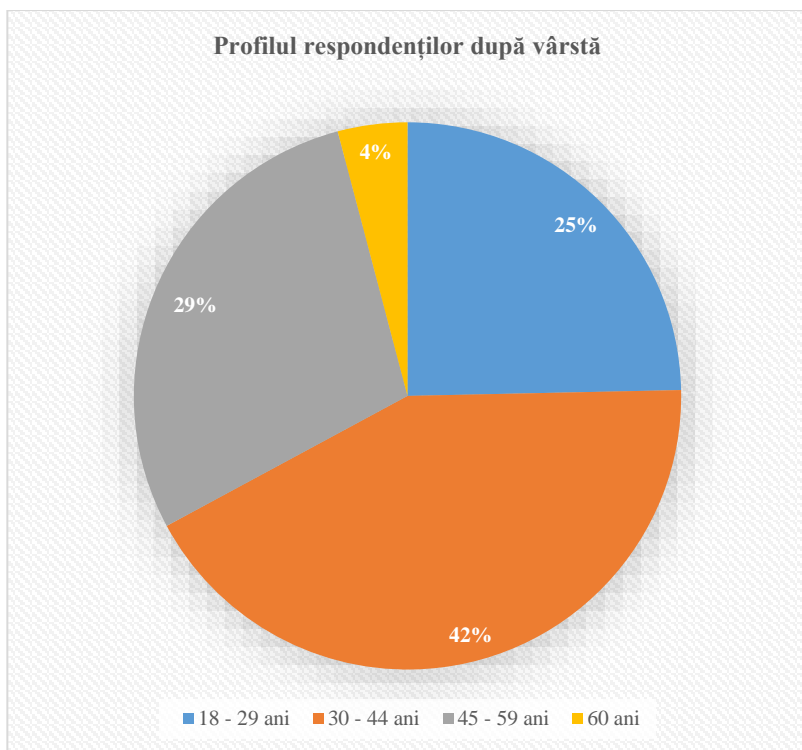
Profilul respondenților a rezultat în urma întrebărilor 1 – 6 (prima unitate din chestionar) și cuprinde informații privind sexul, domiciliul, vârsta, nivelul de studii, venit și ocupație.

Profilul respondenților funcție de sex

Localitatea de reședință

Figurile 6.5.1,6.5.2,6.5.3,6.5.4- Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING SRL în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Conform datelor obținute în urma studiului realizat în comuna Sagna, în anul 2021, cei mai mulți respondenți au afirmat că au venituri peste 3001 Ron (43%), 1000-1500 (15%), 1500-2000 Ron (12%), sub 1000 Ron (11%), între 2501-3000 Ron (9%).

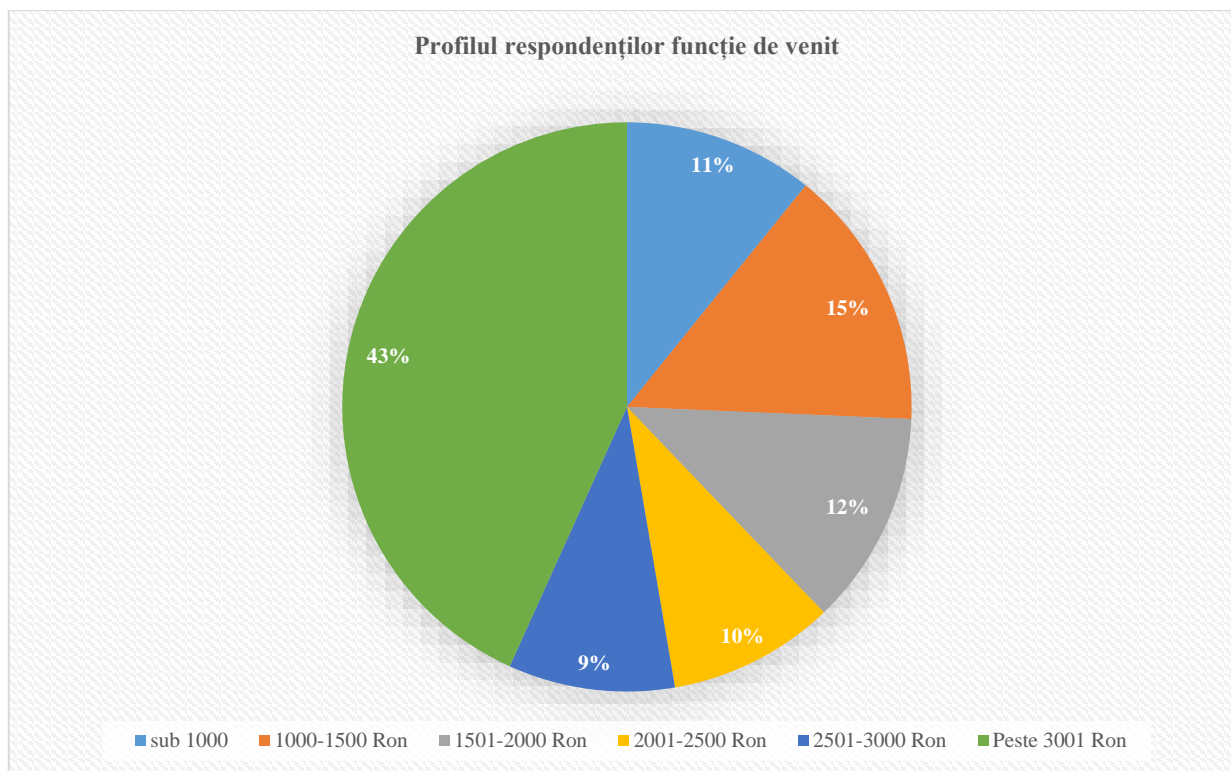

Figura 6.5.6- Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

În ceea ce privește statutul respondenților, majoritatea dintre aceștia au un loc de muncă (66%), asigurând veniturile gospodăriei. Doar 3% dintre respondenți au declarat că sunt șomeri și 5% pensionari. Persoanele casnice ocupă un loc important în grafic cu 21%, urmați de elevi (5%).

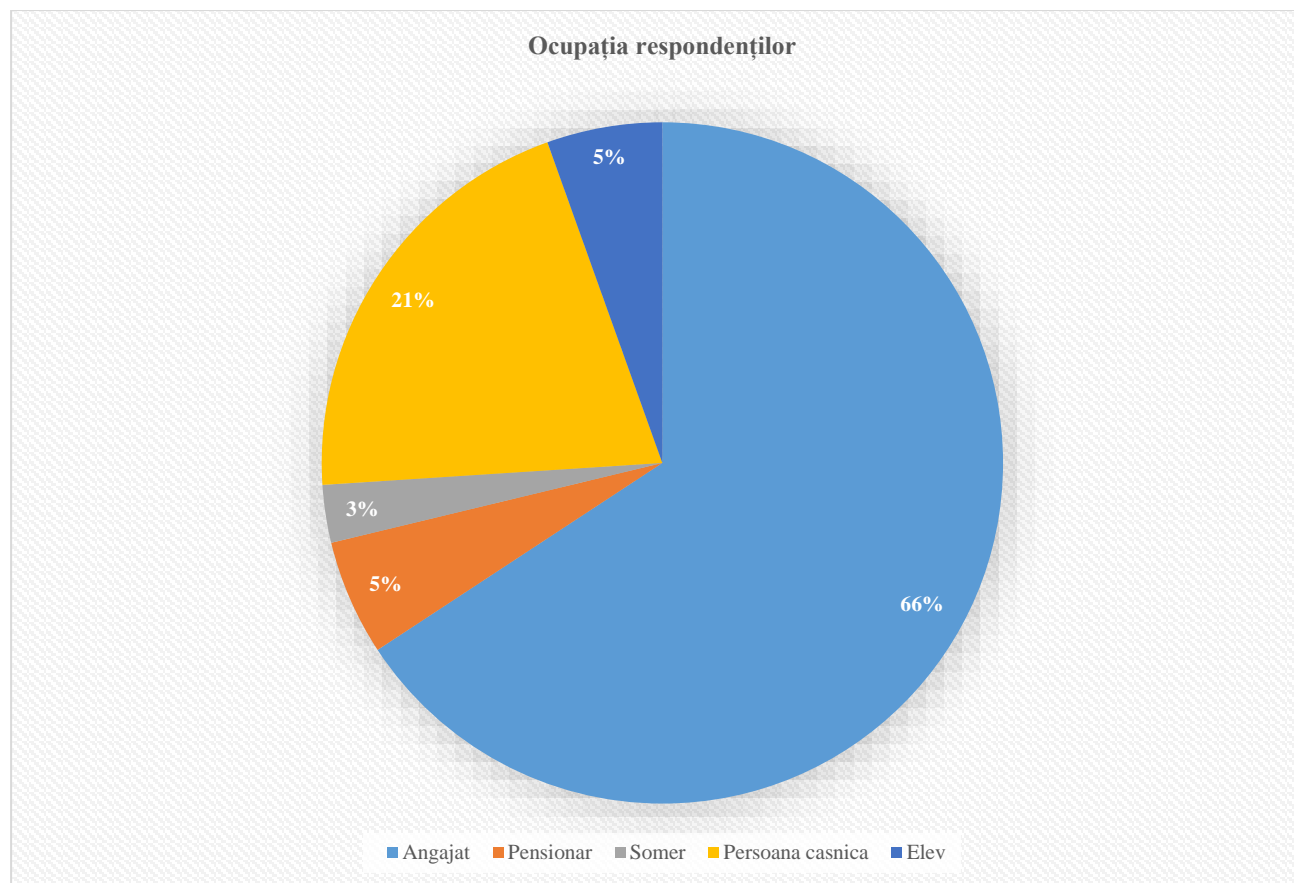

Figura 6.5.7, Sursă Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Rezultatele obținute arată că au fost îndeplinite obiectivele privind eșantionarea, în sensul în care respondenții sunt în proporții aproximativ egale femei (60%) și bărbați (40%), au fost chestionați locuitori din toate satele componente ale comunei, au fost intervievate persoane din toate categoriile de vârstă și cu ocupații diferite.

Următoarele 5 întrebări din chestionar se referă la infrastructura rutieră și pietonală de pe teritoriul comunei.

Întrebarea 7: Cât de mulțumit/ă sunteți de starea trotuarelor din comună?

Conform răspunsurilor primite, 47% din respondenți sunt mulțumiți, 8% mulțumiți, și 4% din cei chestionați nu au o opinie formată privind acest aspect. Procentajul celor nemulțumiți este de 25% iar a celor foarte nemulțumiți este de 16%.

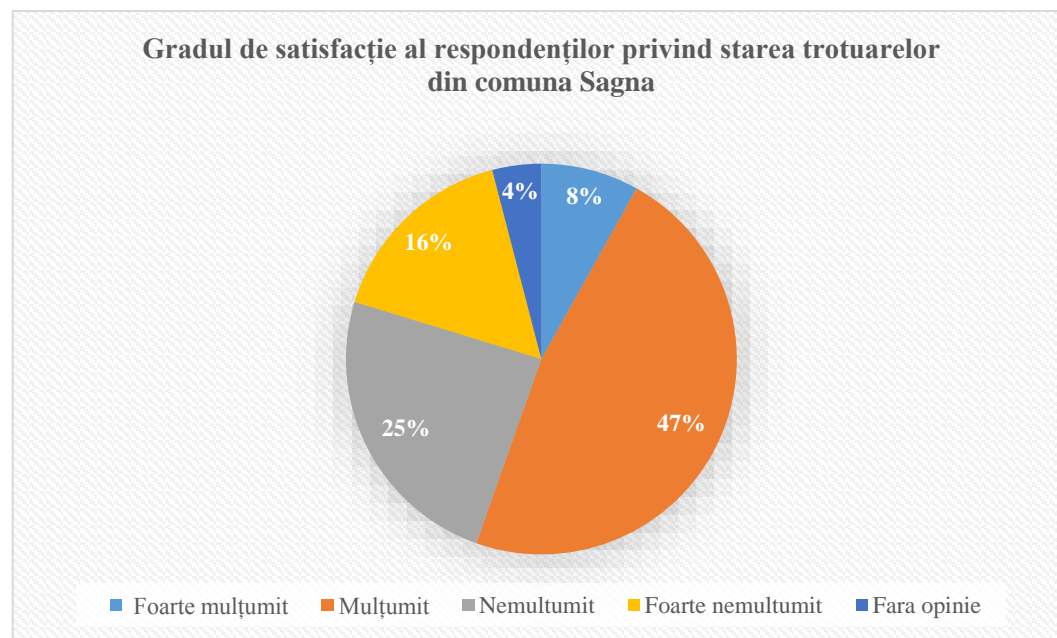

Figura 6.5.8- Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 8: Cât de mulțumit/ă sunteți de starea rigolelor și șanțurilor din comună?

În strânsă legătură cu starea trotuarelor, a fost solicitată opinia respondenților și în ceea ce privește starea rigolelor și a șanțurilor din comună. Rezultatele obținute arată că aproximativ 37% din persoanele intervievate sunt nemulțumite, 21% foarte nemulțumite, 5% fără opinie, în timp ce 30% dintre respondenți sunt mulțumiți și 7% foarte mulțumiți.

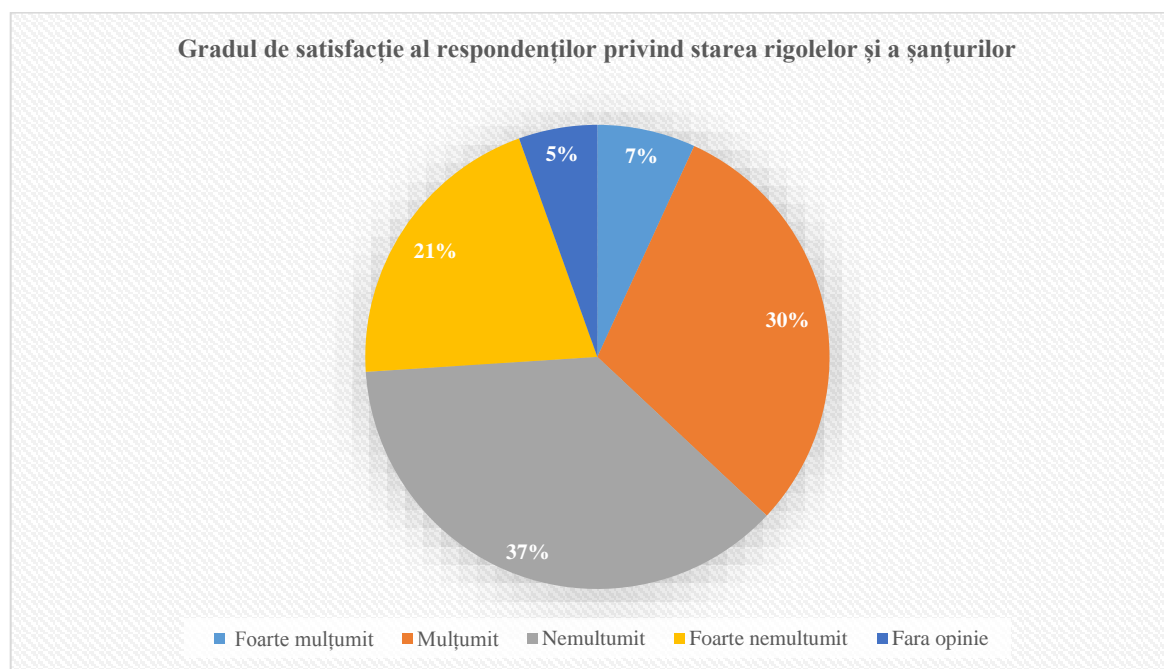

Figura 6.5.9- Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 9: Sunteți mulțumit/ă de starea drumurilor din comună?

Gradul de mulțumire al respondenților a fost măsurat și în ceea ce privește starea drumurilor, rezultatele obținute fiind reprezentate în graficul de mai jos. Răspunsurile persoanelor intervievate arată existența nemulțumirii față de acest aspect în total de 64% dintre răspunsuri fiind *Nemulțumit* și *Foarte nemulțumit*.

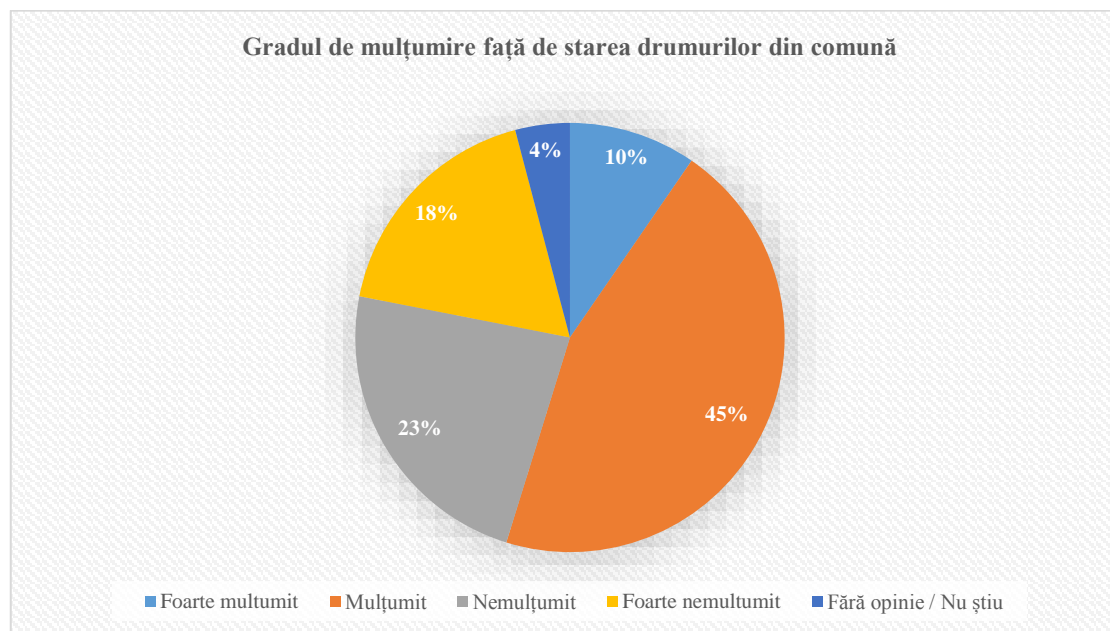

Figura 6.5.10 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 10: Unde considerați că ar fi utilă înființarea unor piste pentru biciclete în comuna dvs.?

La întrebarea privind utilitatea amenajării de piste pentru biciclete, respondenții au avut posibilitatea de a selecta răspunsuri multiple și de a adăuga noi variante de răspuns. Astfel, s-a identificat că 43% dintre cei chestionați consideră că ar fi utilă o pistă de biciclete în localitate și 34% pe drumurile ce leagă satele comunei. Doar 15% dintre cei 73 de respondenți consideră că pistele de biciclete nu ar fi necesare.

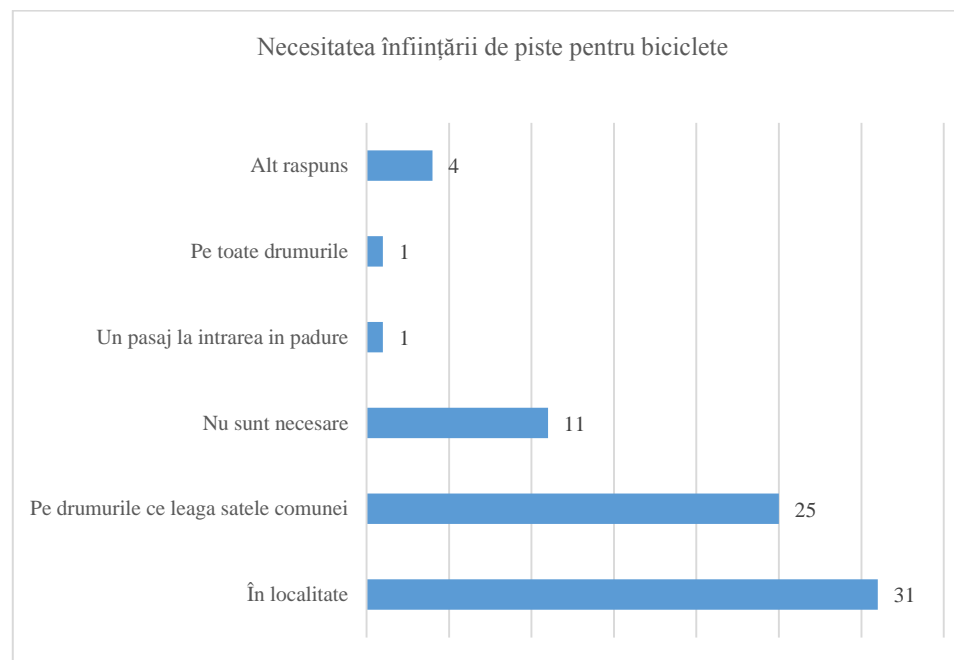

Figura 6.5.11 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 11: Considerați necesară înființarea unui serviciu de transport elevi pentru facilitarea accesului la instituțiile de învățământ?

Din răspunsurile primite 71% dintre respondenți au afirmat necesitatea percepției asupra transportului de elevi și doar 15% au infirmat această necesitate.

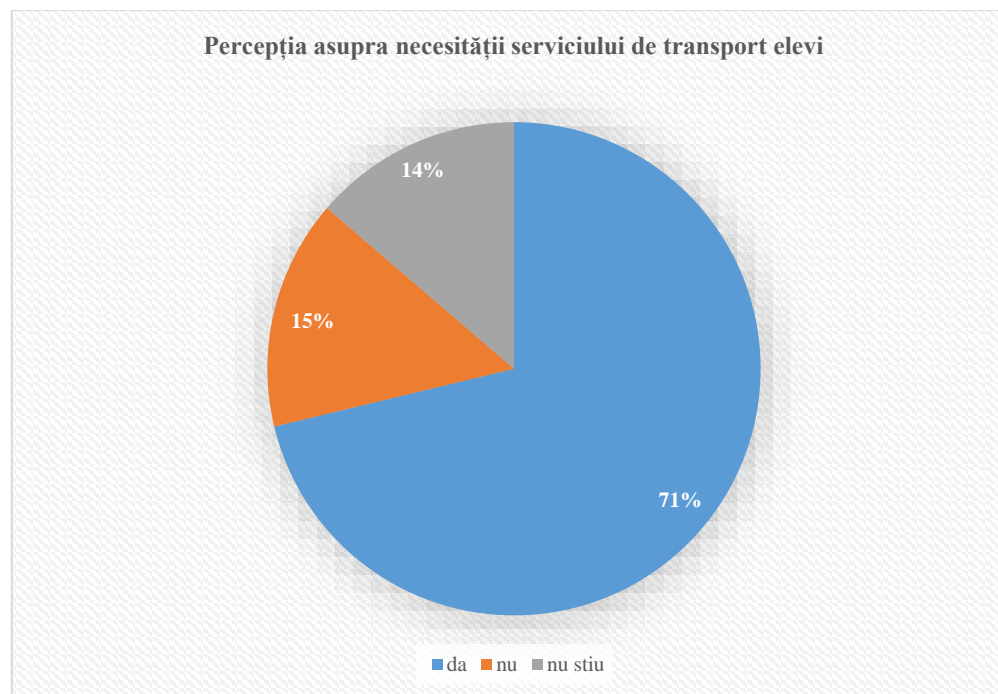

Figura 6.5.12 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 12: Cât de mulțumit/ă sunteți de calitatea utilităților din comună? (iluminat public, apă potabilă și canalizare, salubritate, deszăpezire, telecomunicații și gaz).

Din răspunsurile la această întrebare rezultă că cetățenii comunei Sagna rezultă că sunt respondenți nemulțumiți de apă potabilă și gaz.

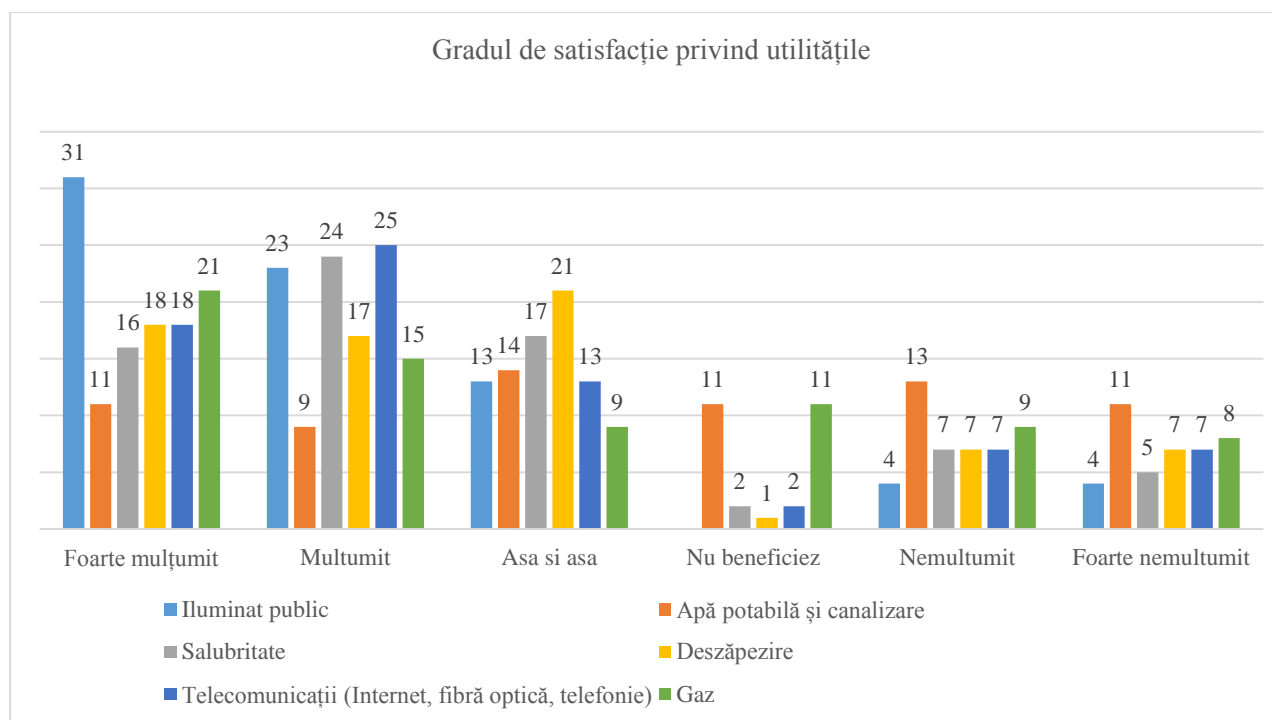

Figura 6.5.13 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 13: Ce părere aveți despre școlile și grădinițele din Comună?

Gradul de mulțumire al respondenților a fost măsurat și în ceea ce privește infrastructura educațională, rezultatele obținute fiind reprezentate în graficul de mai jos. Referitor la infrastructura educațională, doar 49% dintre cei chestionați consideră că școlile și grădinițele sunt în stare bună și doar 7% apreciază că numărul sălilor de clasă este suficient, în timp ce 17% din persoanele interviewate nu au o opinie asupra situației și au ales

varianta de răspuns *Nu știu*. Nemulțumirea respondenților reiese prin intermediul opțiunii referitoare la deteriorarea sălilor de curs (20%), iar restul de 7% afirmă insuficiența sălilor de curs.

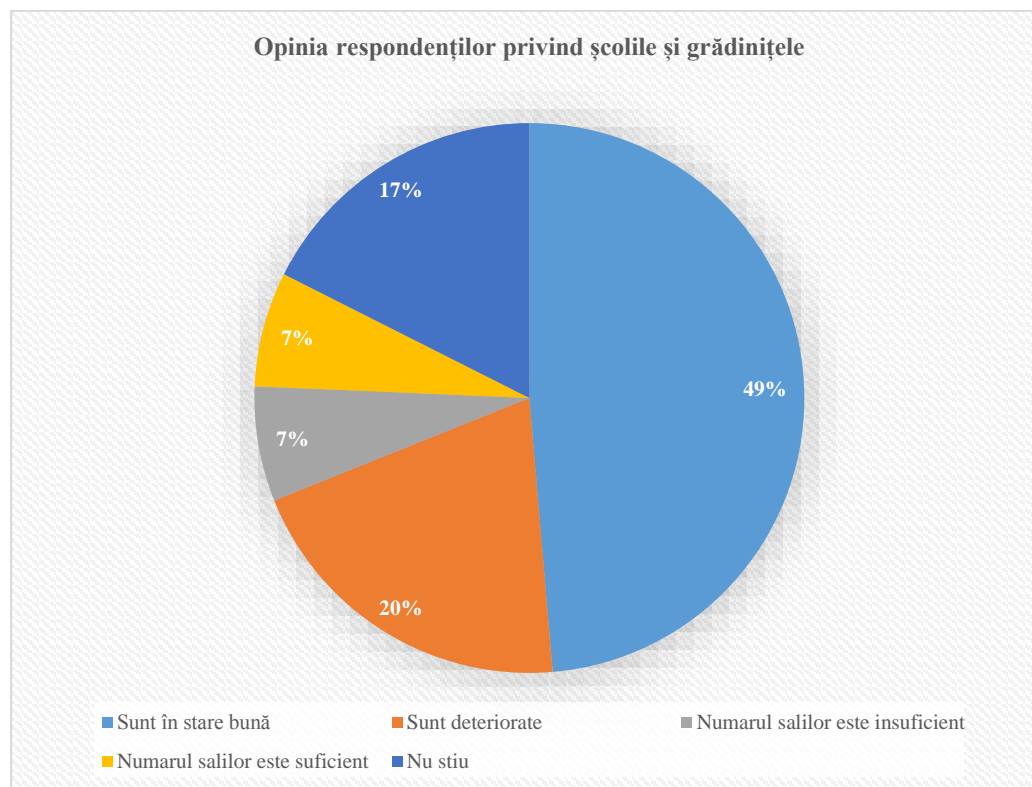

Figura 6.5.14 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 14: Ce părere aveți despre dotarea sălilor de curs din școli și grădinițe?

La această întrebare 24,32% afirmă faptul că dotările sunt învechite, 10,13% că nu sunt dotate suficient. 18,24% au afirmat că sunt bine dotate și doar 7,10% că sunt foarte bine dotate. Restul respondenților de 16,21% nu au o părere în acest sens

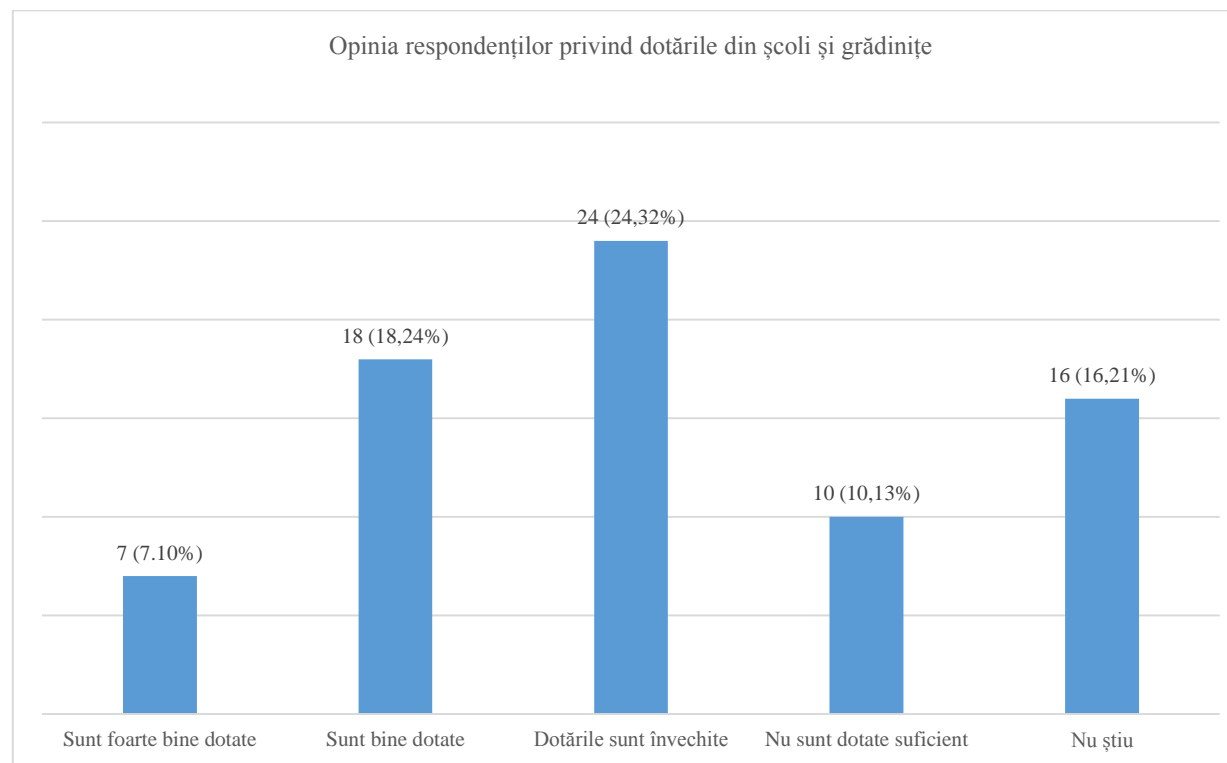

Figura 6.5.15 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 15: Ce părere aveți despre înființarea unor creșe în comună?

Gradul de mulțumire al respondenților a fost măsurat și în ceea ce privește necesitatea înființării unor creșe în comună. Răspunsurile la această întrebare arată că un procent de 79% dintre cei 73 de respondenți consideră necesară înființarea unor creșe, în timp ce 7% consideră că nu ar fi necesară, iar restul de 14% nu au o părere în acest sens.

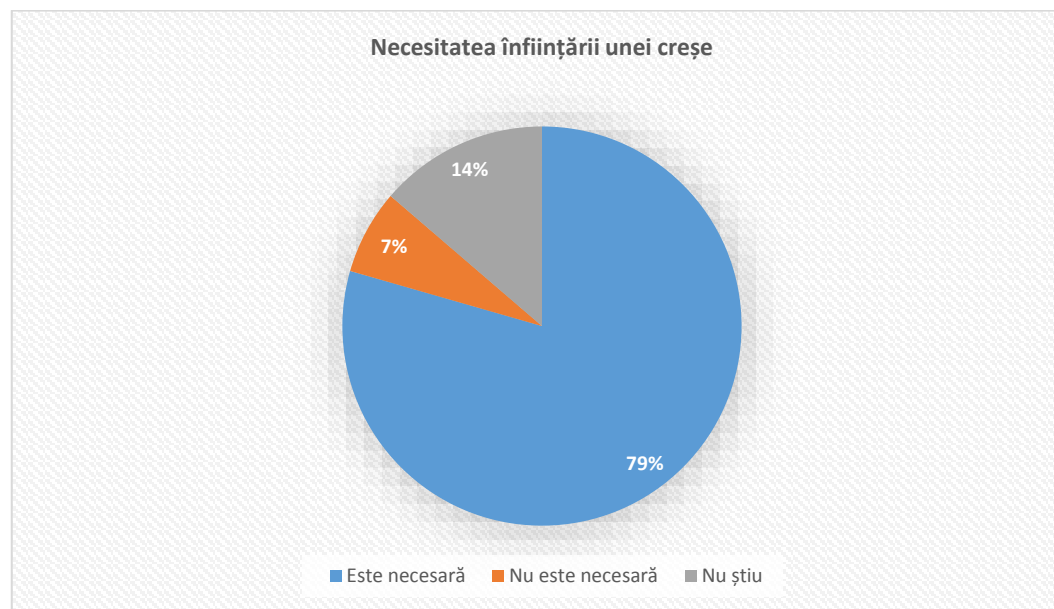

Figura 6.5.16 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 16: Cât de mulțumit/ă sunteți de calitatea serviciilor medicale având ca referință următoarele criterii: foarte mulțumit, mulțumit, așa și așa, nemulțumit, foarte nemulțumit.

La această întrebare, 32 de respondenți sunt partial mulțumiți de activitatea medicilor și 29 față de calitatea spațiilor în care medicii își desfășoară activitatea. Doar 8 respondenți sunt total nemulțumiți de activitatea medicilor și 6 față de calitatea spațiilor în care își desfășoară activitatea.

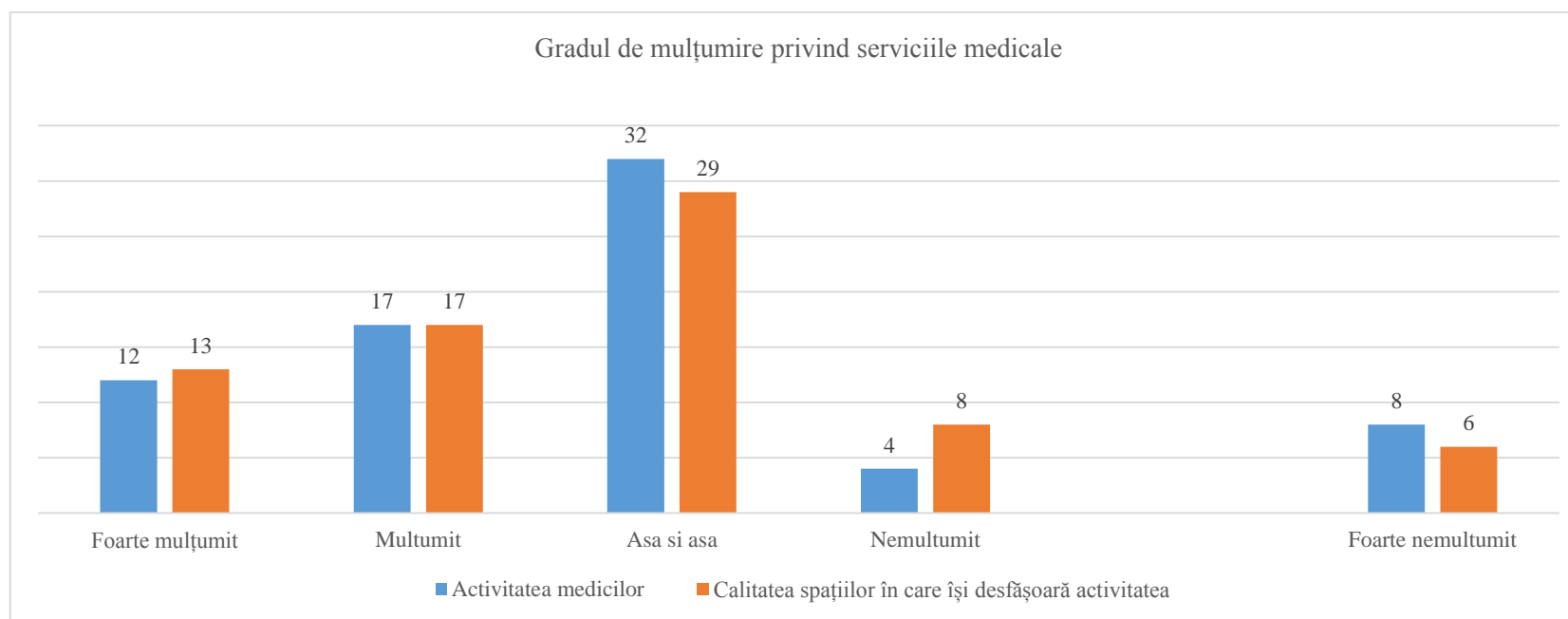

Figura 6.5.17 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 17: Ce investiții considerați necesare pentru dezvoltarea în domeniul sanitar din comuna Sagna?

La această întrebare, majoritatea menționau necesarul medical competent, necesitatea modernizării de drumuri și a finalizării rețelelor de canalizare și gaz, urmate de opțiuni precum crearea unor spații de joacă, locuri de muncă, etc.

Întrebarea 18: *Ce grupuri cu risc social considerați că ar trebui sprijinite cu prioritate?*

Conform răspunsurilor primite la această întrebare, primele trei categorii defavorizate care ar trebui sprijinite cu prioritate sunt: persoanele cu dizabilități (27%), copii cu risc de abandon școlar (19%) și victimele violenței în familie (18%). 16% consideră persoanele vârstnice drept grup de risc, urmate de persoanele cu venituri reduse (11%).

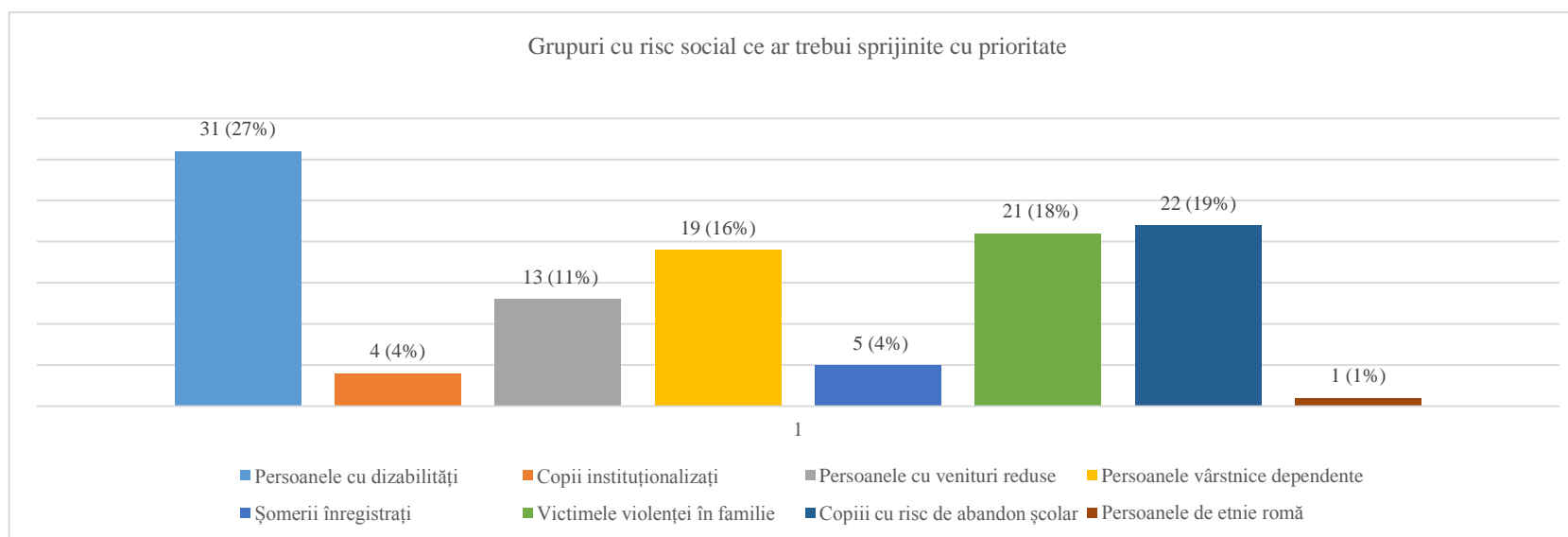

Figura 6.5.18 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 19: Care considerați că sunt factorii care determină implicarea civică a cetățenilor?

La această întrebare, peste 72% dintre respondenți (52 de răspunsuri) au considerat că implicarea civică a cetățenilor este motivată în cea mai mare măsură de dorința de a dezvolta comuna, iar 18% de dorința de socializare.

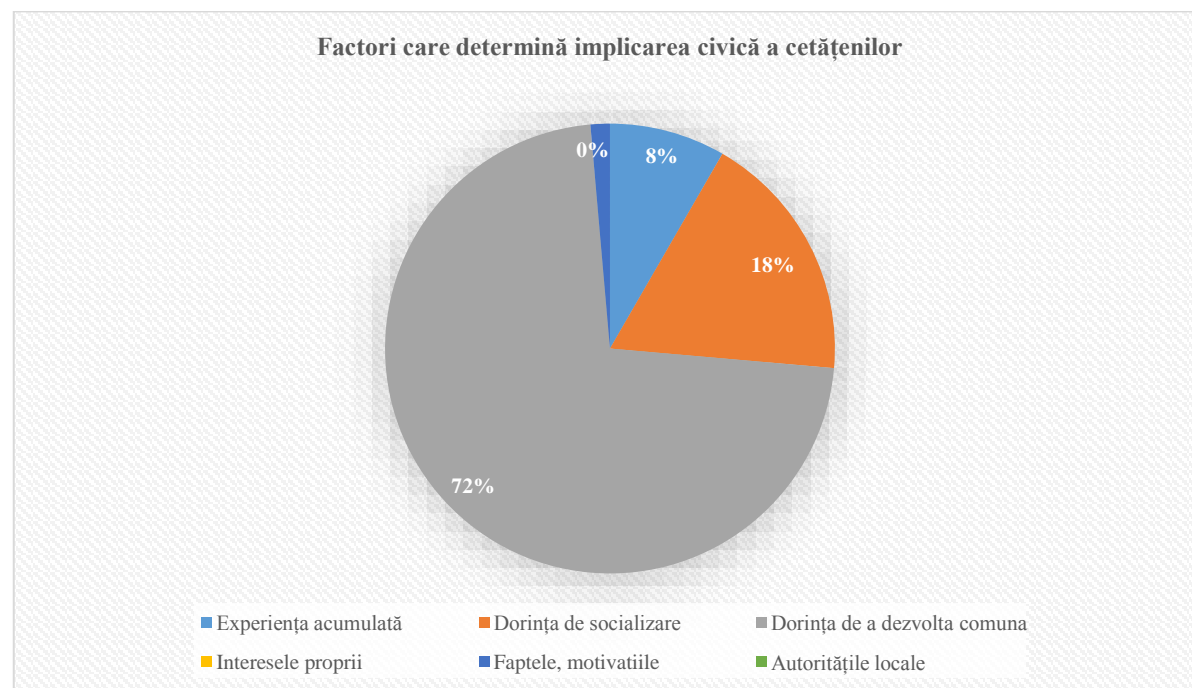

Figura 6.5.19 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 20: Sunteți interesat să activați în domeniul turistic (ex: agroturism, pensiuni, etc.)?

La această întrebare, 39% și-au exprimat interesul în activarea acestora în domeniul turistic și doar 32% și-au exprimat dezacordul față de acest aspect.

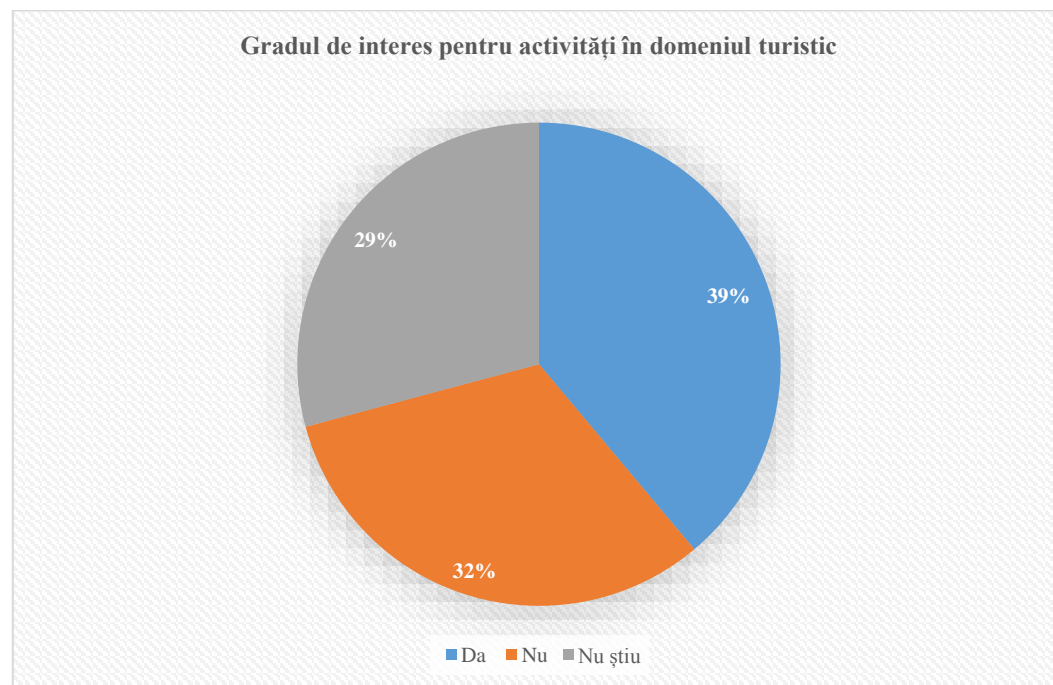

Figura 6.5.19 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 21: Menționați trei obiective din comună cu potențial turistic care nu sunt exploatate în prezent sau sunt foarte puțin exploatate.

La această întrebare cei mai mulți dintre respondenți au menționat drept obiective turistice ale comunei Sagna, Bisericile Creștin Ortodoxe cât și zona împădurită a comunei.

Întrebarea 22: În comună se păstrează datinile și obiceiurile?

Din cele 73 chestionare analizate în cadrul studiului, doar 77% din respondenți consideră că datinile și obiceiurile mai sunt păstrate de către localnici în mica măsură, în timp ce 18% consideră că acestea se mai păstrează și 5% că nu se mai păstrează.

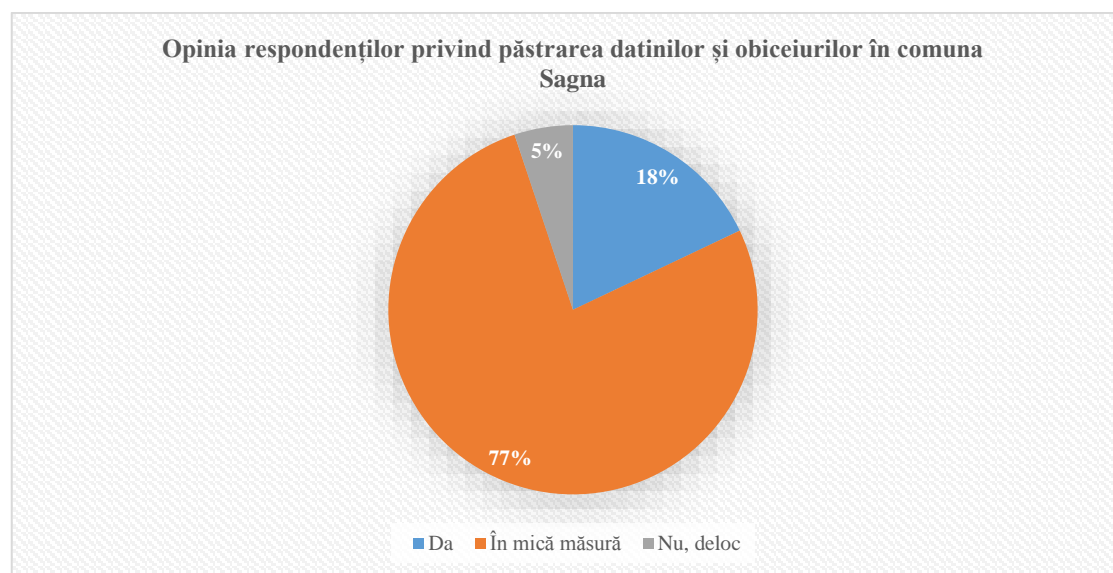

Figura 6.5.20 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 23: Dacă la întrebarea 22 ați bifat unul dintre ultimele două răspunsuri, care sunt motivele?

La întrebarea aceasta 33% dintre respondenți au menționat lipsa de interes a autorităților locale, iar 28% au selectat opțiunea referitoare la resursele financiare insuficiente.

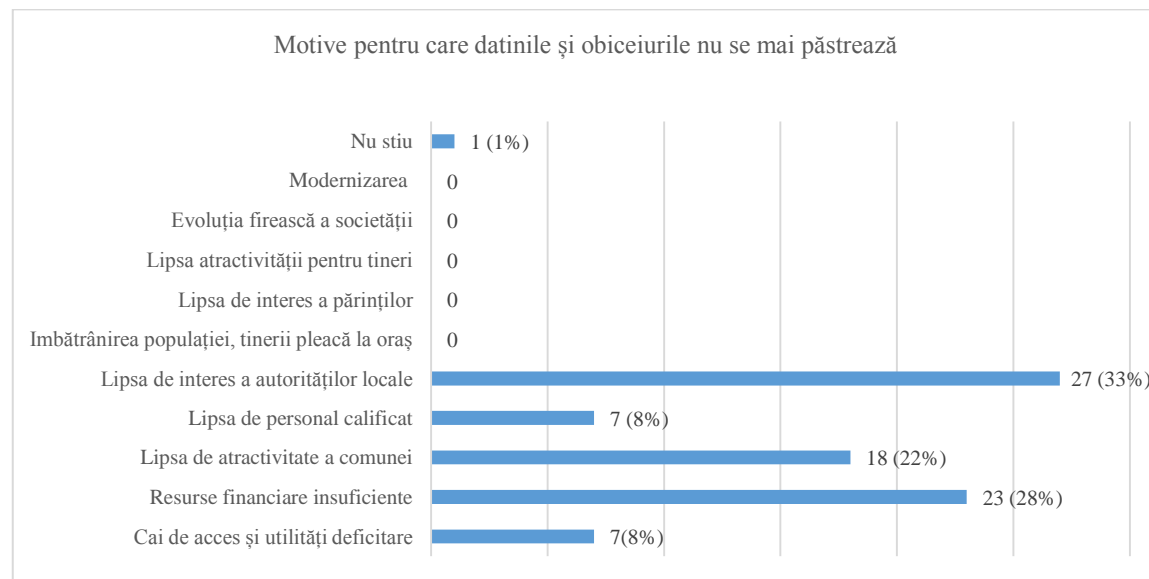

Figura 6.5.21 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 24: Considerați că activitățile în agricultură sunt sprijinite suficient?

Așa cum se observă din graficul obținut în urma centralizării răspunsurilor primite, 49% dintre persoanele anchetate consideră că domeniul agricol nu este susținut suficient de către autorități și doar 15% sunt de părere că activitățile în agricultură sunt sprijinite, în timp ce restul respondenților (36%) nu au o părere formată asupra acestui subiect.

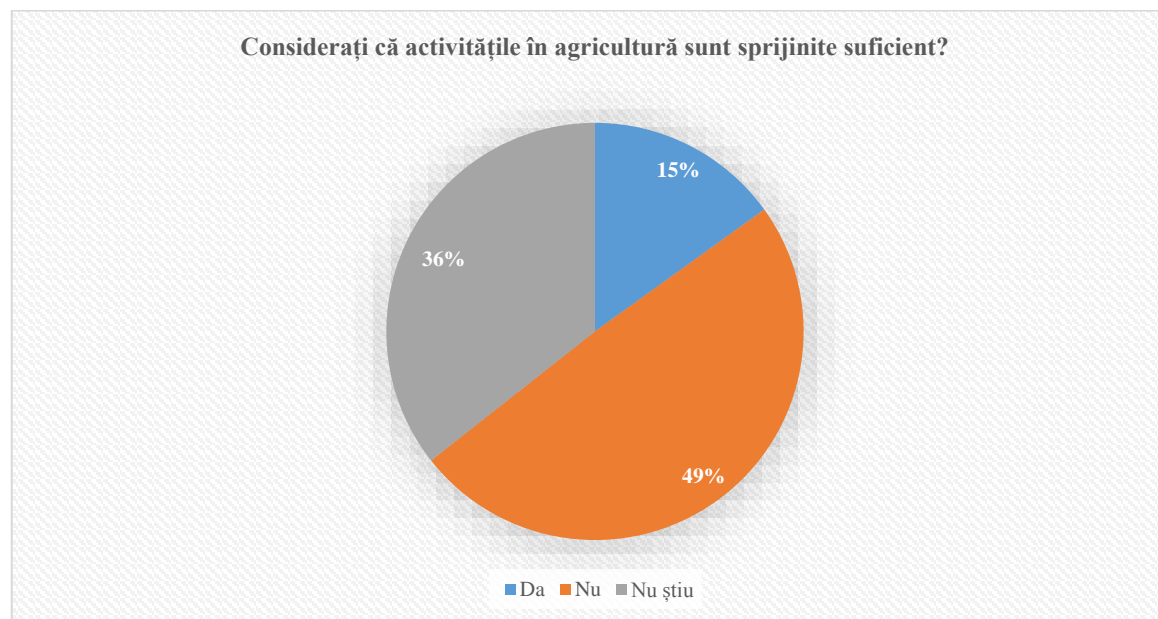

Figura 6.5.22 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 25: Practicați agricultura?

La această întrebare, 52% dintre respondenți au afirmat că practică agricultura doar pentru întreținerea familiei, 8% atât pentru întreținerea familiei cât și pentru comercializare și 40% nu practică agricultura.

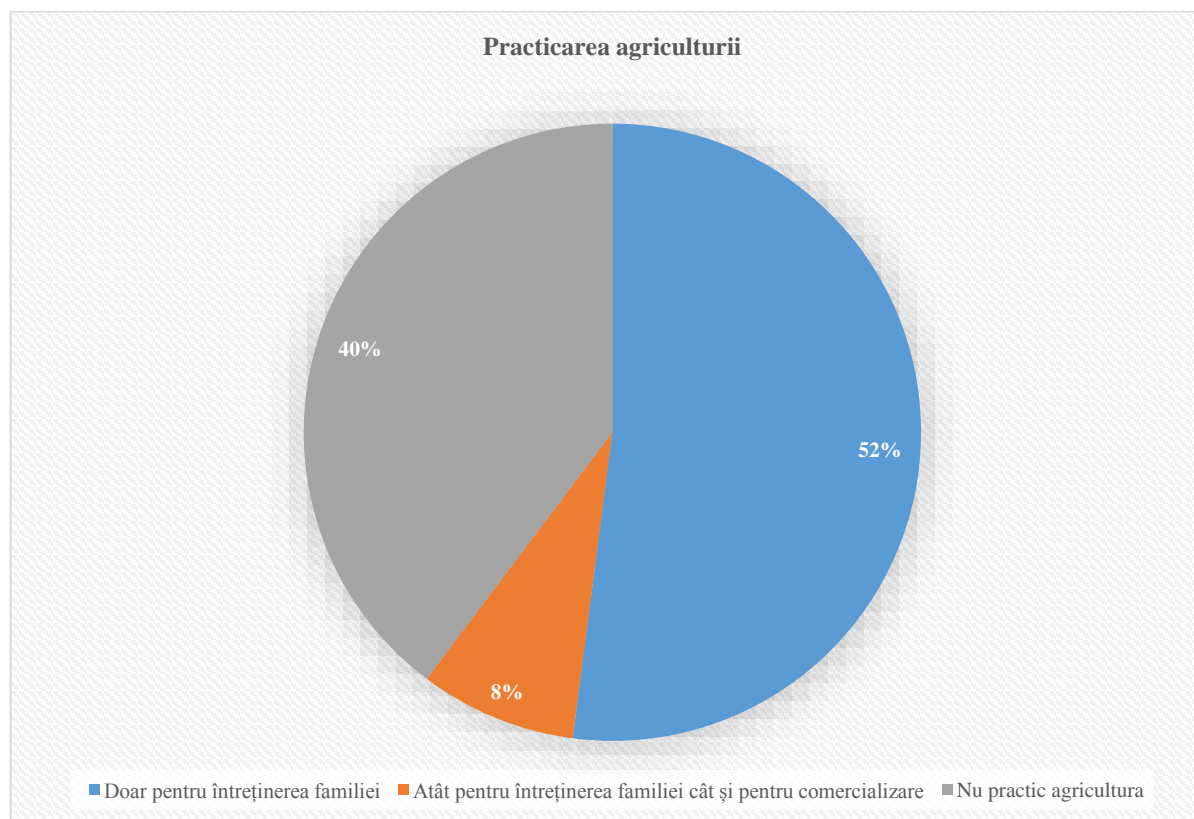

Figura 6.5.23 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 26: Sunteți membru al unui grup sau a unei asociații de producători?

La această întrebare doar 6% dintre respondenți au afirmat apartenența acestora la o asociație de producători.

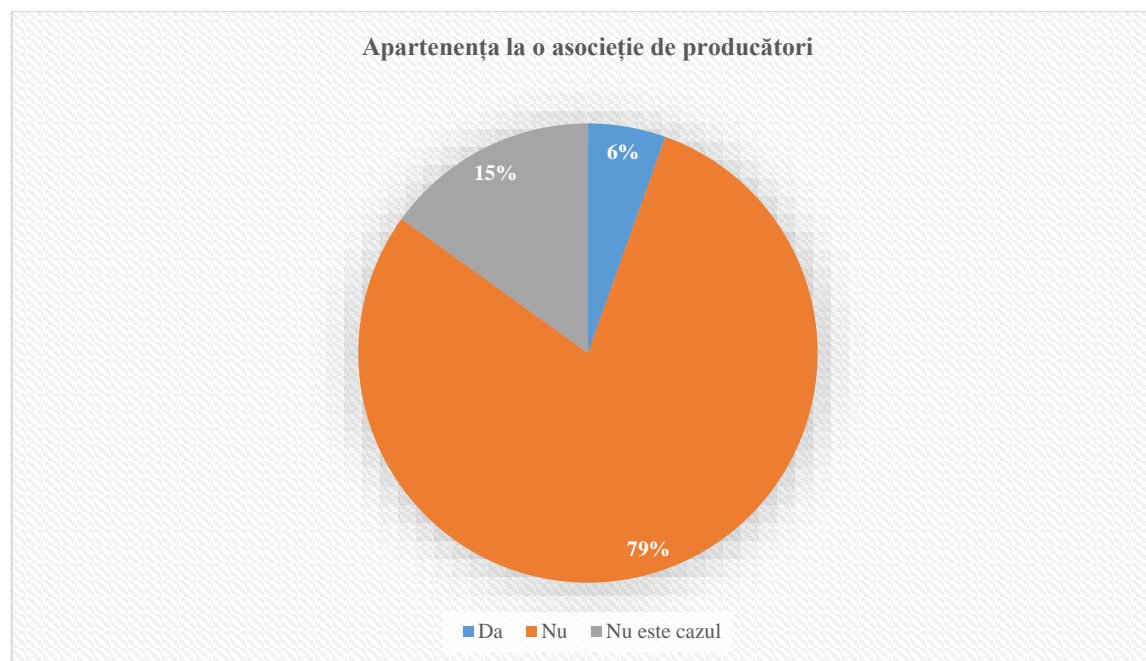

Figura 6.5.24 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 27: Ce activități economice ar trebui încurajate pentru a se dezvolta pe teritoriul comunei?

În opinia respondenților, activitățile care trebuie sprijinite pentru dezvoltarea comunității locale sunt în primul rând cele de producție (29%), urmate îndeaproape de servicii (26%) și activitățile non-agricole (23%).

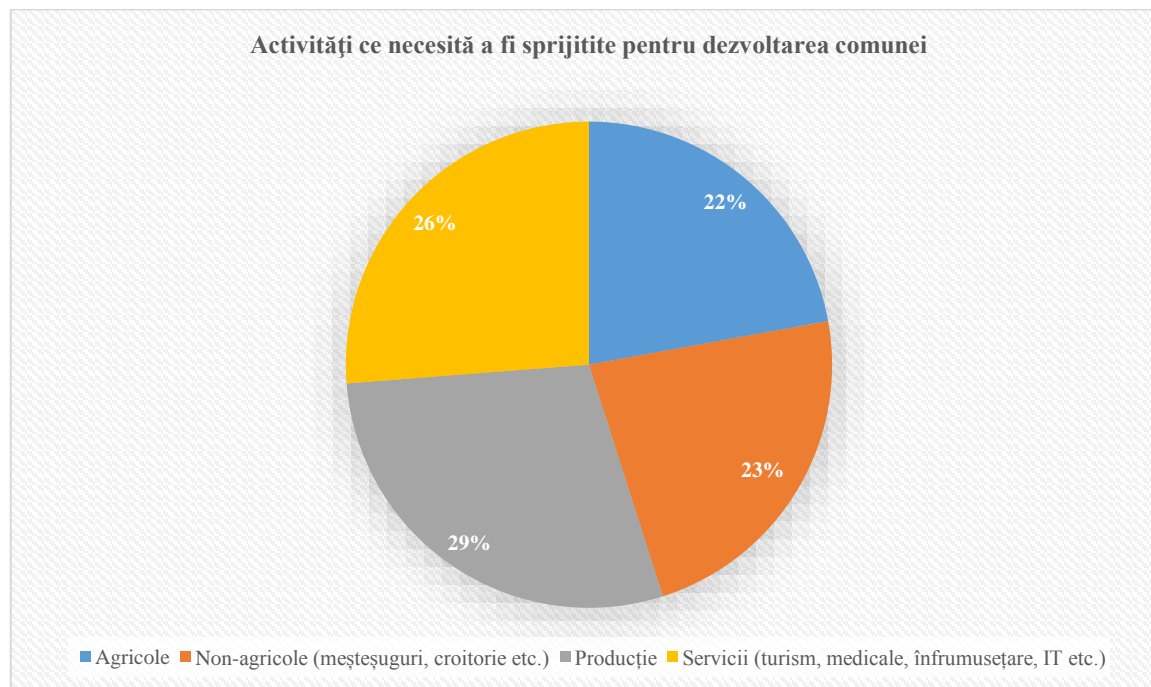

Figura 6.5.25 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 28: Ce părere aveți despre dezvoltarea unei piețe pentru desfacerea produselor locale?

87% dintre respondenți consideră necesară dezvoltarea unei piețe pentru desfacerea produselor locale, în timp ce 5% consideră că nu ar fi necesară, iar 8% *nu știu*.

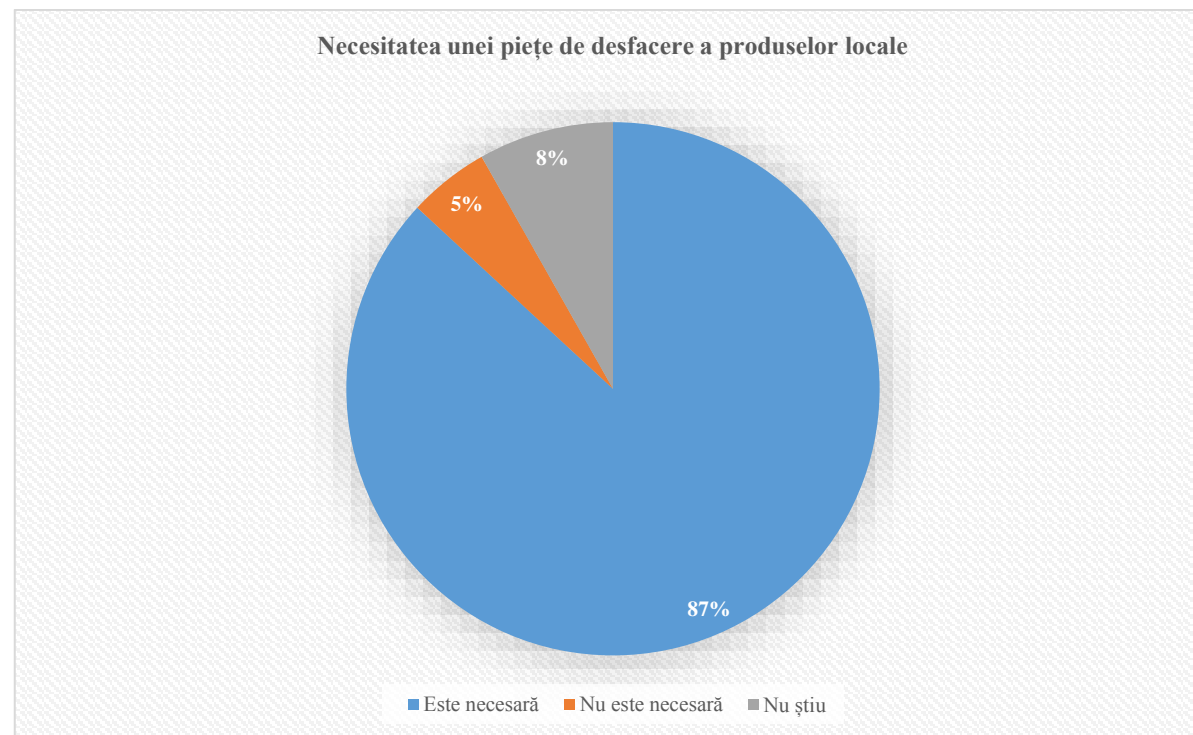

Figura 6.5.26 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 29: Ce importanță acordați, pe o scala de la 1 la 10, unde 1 semnifică nici o importanță iar 10 foarte mare importanță, dezvoltării activităților sportive în comună.

Centralizarea rezultatelor (obținută prin înmulțirea numărului de răspunsuri cu nota acordată), arată că cei mai mulți dintre respondenți își doresc un teren de fotbal.

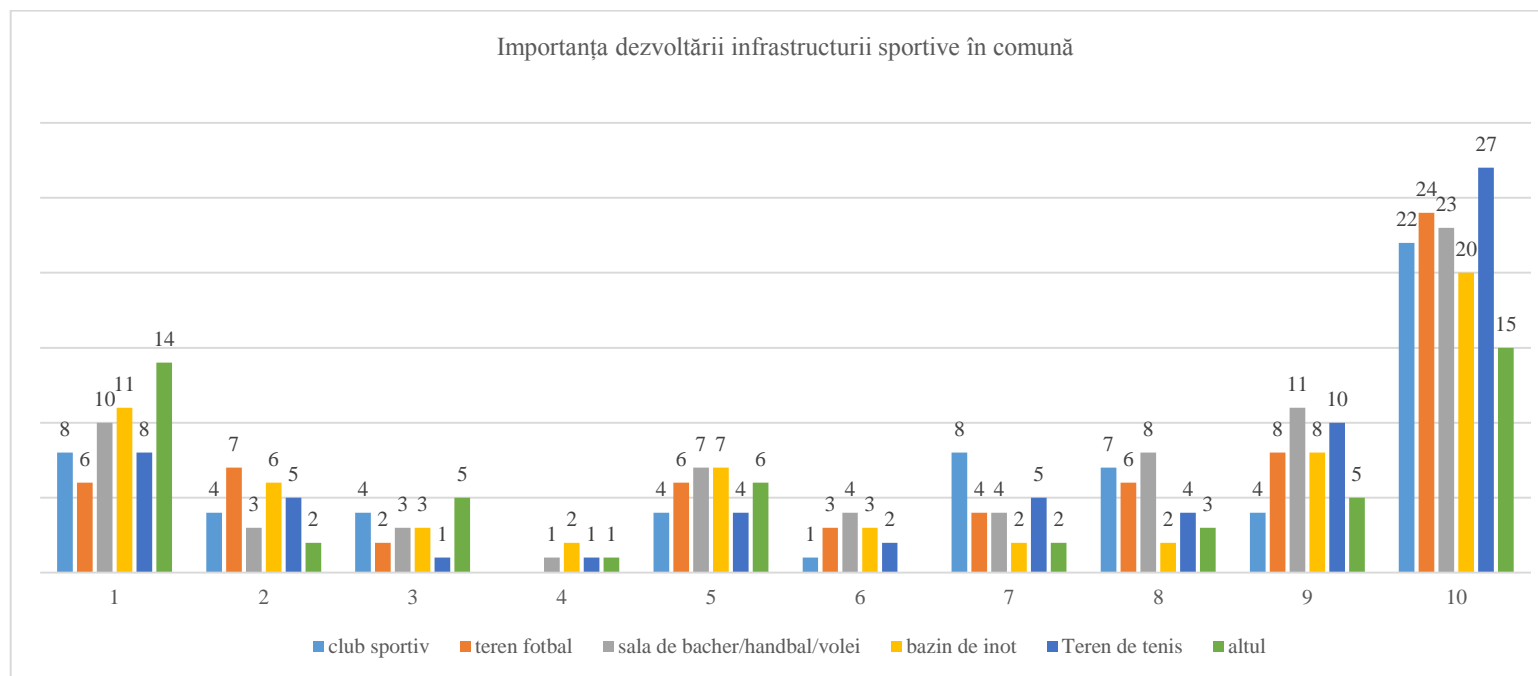

Figura 6.5.27 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 30: Cum evaluați capacitatea instituției Primăriei de a gestiona proiectele de dezvoltare?

Din punct de vedere al încrederii în capacitatea Primăriei de a gestiona proiectele de dezvoltare, doar 30% din respondenți se arată optimiști în privința capacității instituției de gestionare a proiectelor de investiții, în timp ce 29% din cei intervievați au o încredere scăzută.

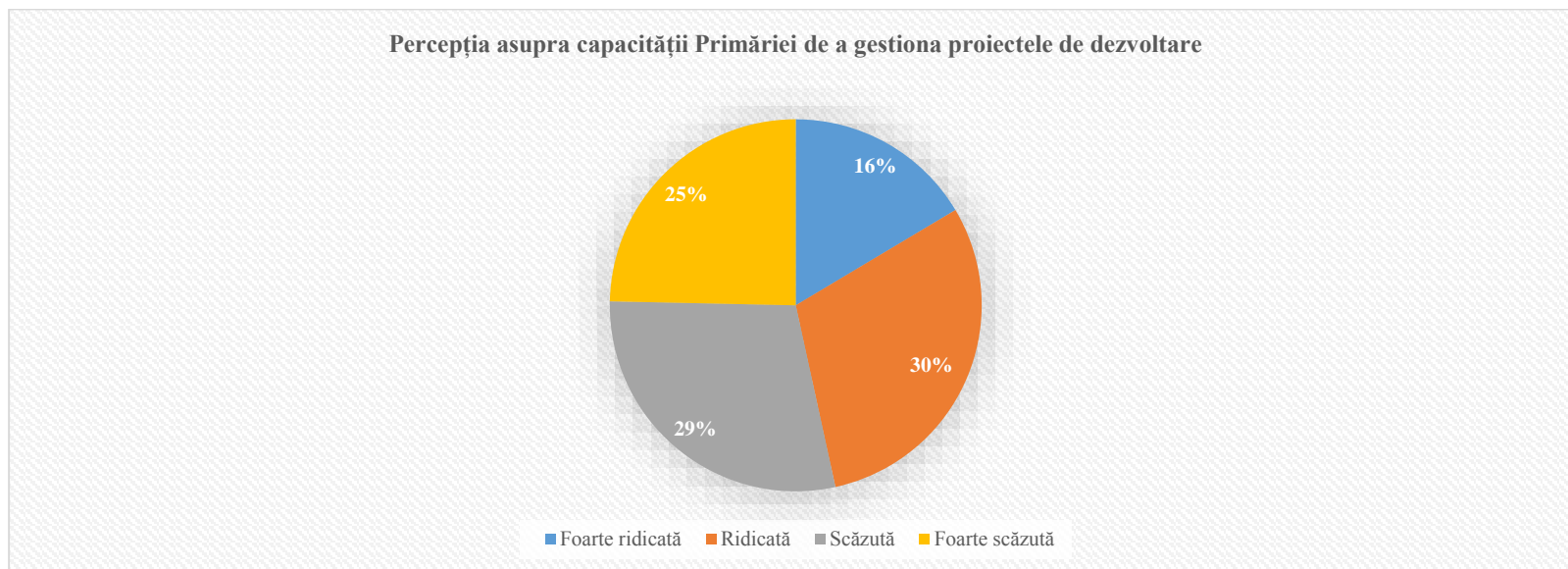

Figura 6.5.28 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 31: Care este probabilitatea de a utiliza un sistem online pentru diverse servicii publice ale Primăriei (de exemplu: eliberarea unor documente, plată impozite și taxe locale etc)?

La această întrebare, mai mult de jumătate dintre persoanele interviuate declară că ar utiliza un sistem online pentru servicii publice ale Primăriei: 32% - aproape sigur și 41% - probabil, în timp ce 23% puțin probabil că vor utiliza un sistem online în relația cu Primăria.

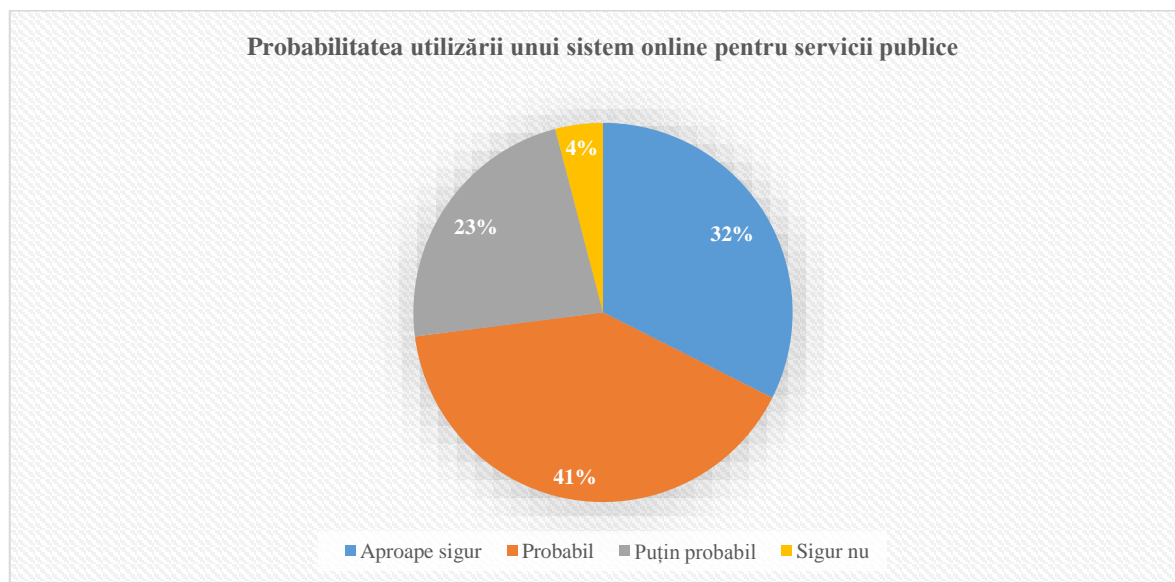

Figura 6.5.29 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 32: Cum apreciați procesul digitalizării în dezvoltarea rurală (ex: emiterea de documente electronice, iluminat inteligent, aplicații mobile etc.)

În ceea ce privește digitalizarea, un procent de 74% consideră că este necesară pentru dezvoltarea comunității, în timp ce 22% nu văd cum aceasta ar putea ajuta, iar 4% consideră că nu este necesară.

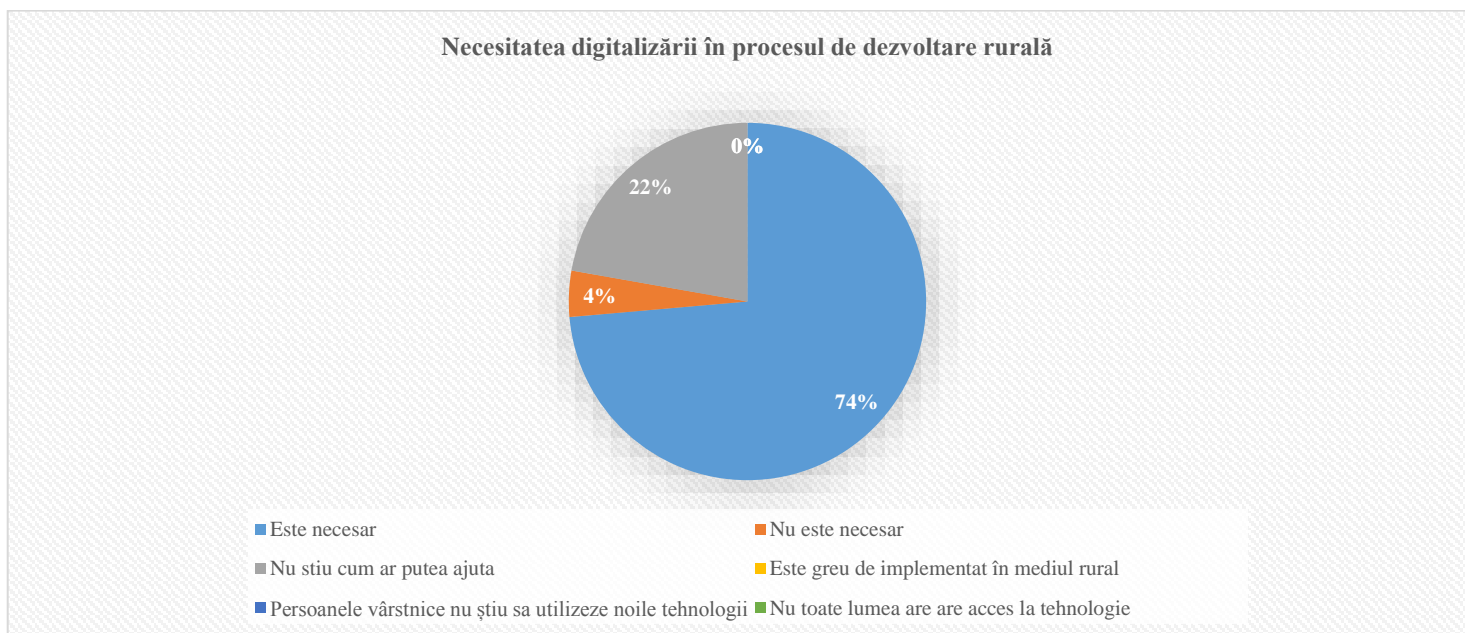

Figura 6.5.30 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 33: Care considerați că sunt principalele probleme la nivelul comunei?

La această întrebare, a rezultat că principala problemă este reprezentată de resursele financiare insuficiente. Cu un număr aproximativ egal de răspunsuri, următoarele probleme identificate de respondenți sunt migrația tinerilor și atragerea investițiilor.

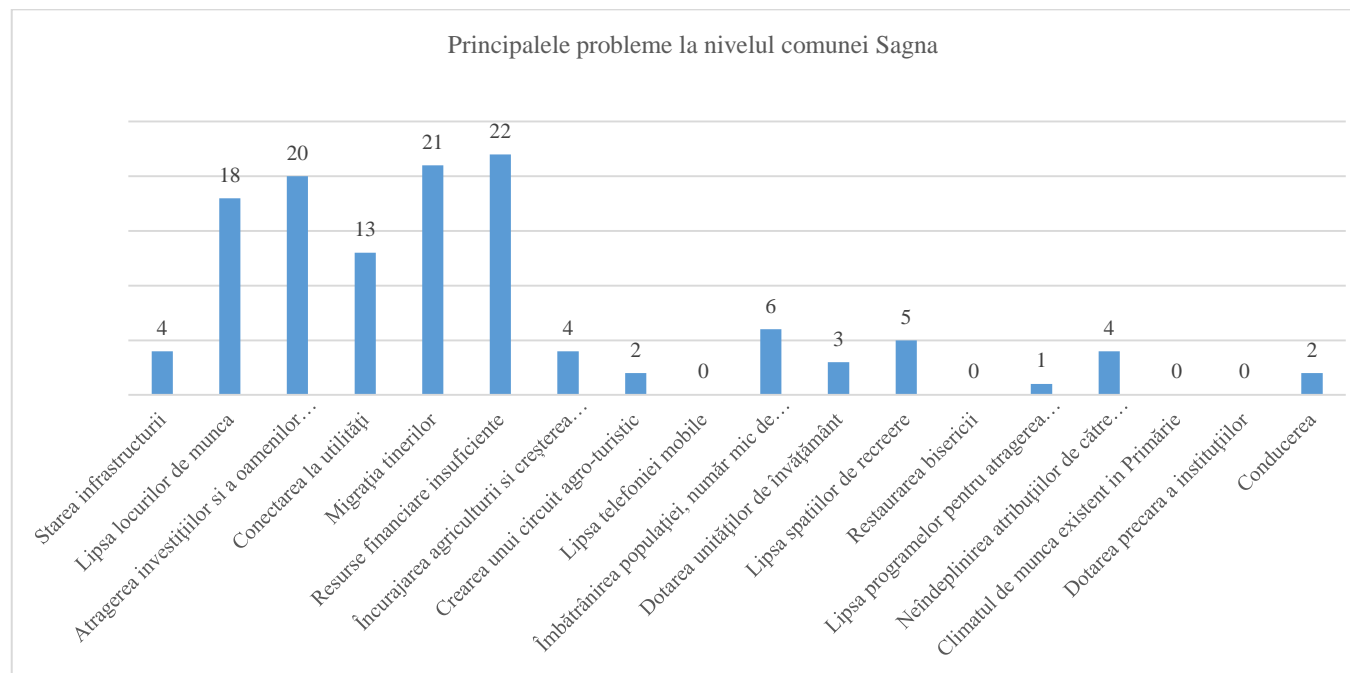

Figura 6.5.31 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 34: Care dintre următoarele sectoare de activitate considerați că ar trebui dezvoltate cu prioritate pentru un trai mai bun în localitatea dumneavoastră?

Potrivit răspunsurilor primite, primele 3 sectoare de activitate ce ar trebui dezvoltate cu prioritate și care ar conduce la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor comunei sunt: educația – cu 64 răspunsuri *Prioritate mare*, sănătatea – cu 65 răspunsuri *Prioritate mare*, servicii publice – cu 48 răspunsuri și agricultura – cu 42 spunsuri *Prioritate mare*.

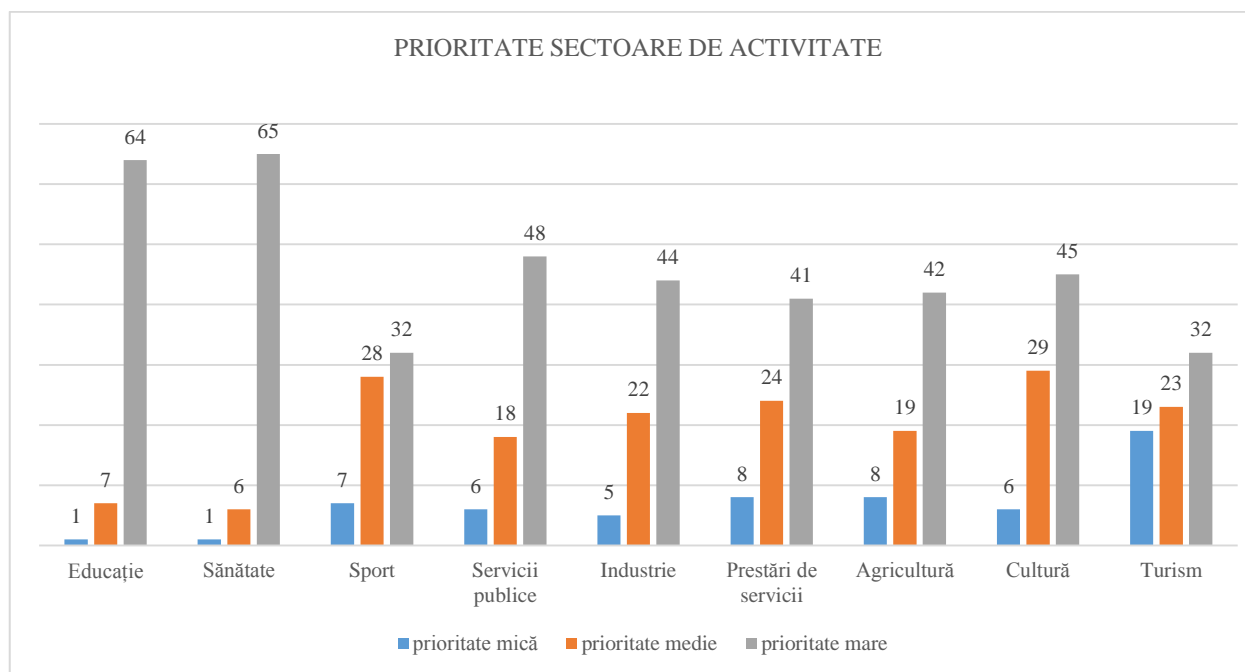

Figura 6.5.32 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 35: Ați fi interesat/ă să realizați un proiect pentru accesarea de fonduri structurale în perioada 2021-2027?

La această întrebare 61% dintre respondenți au afirmat dorința accesării de fonduri structural și doar 39% au infirmat-o.

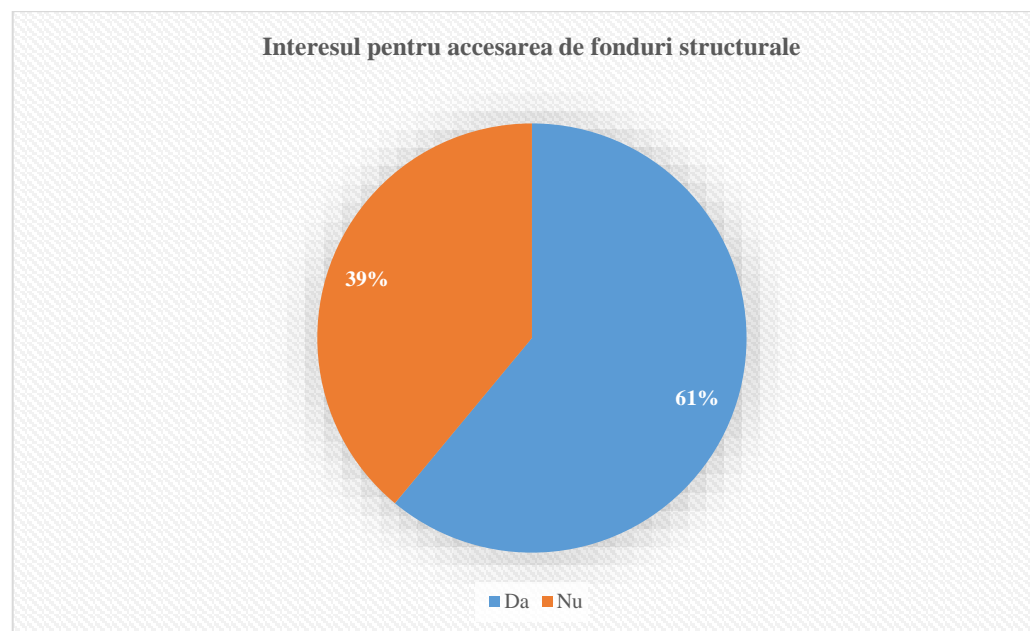

Figura 6.5.33 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 36: Vă rugăm să vă exprimați opinia cu privire la prioritatea investițiilor propuse pentru perioada 2021 – 2027 (1 = prioritate mică, 2= prioritate medie, 3= prioritate mare, cu variante multiple de răspuns).

Conform răspunsurilor primite, cetățenii comunei Sagna consideră că prioritatea nr. 1 în ceea ce privește extinderea rețelelor de apă și canalizare (81 de răspunsuri), urmată de înființarea unui centru rezidențial (61 de răspunsuri)..

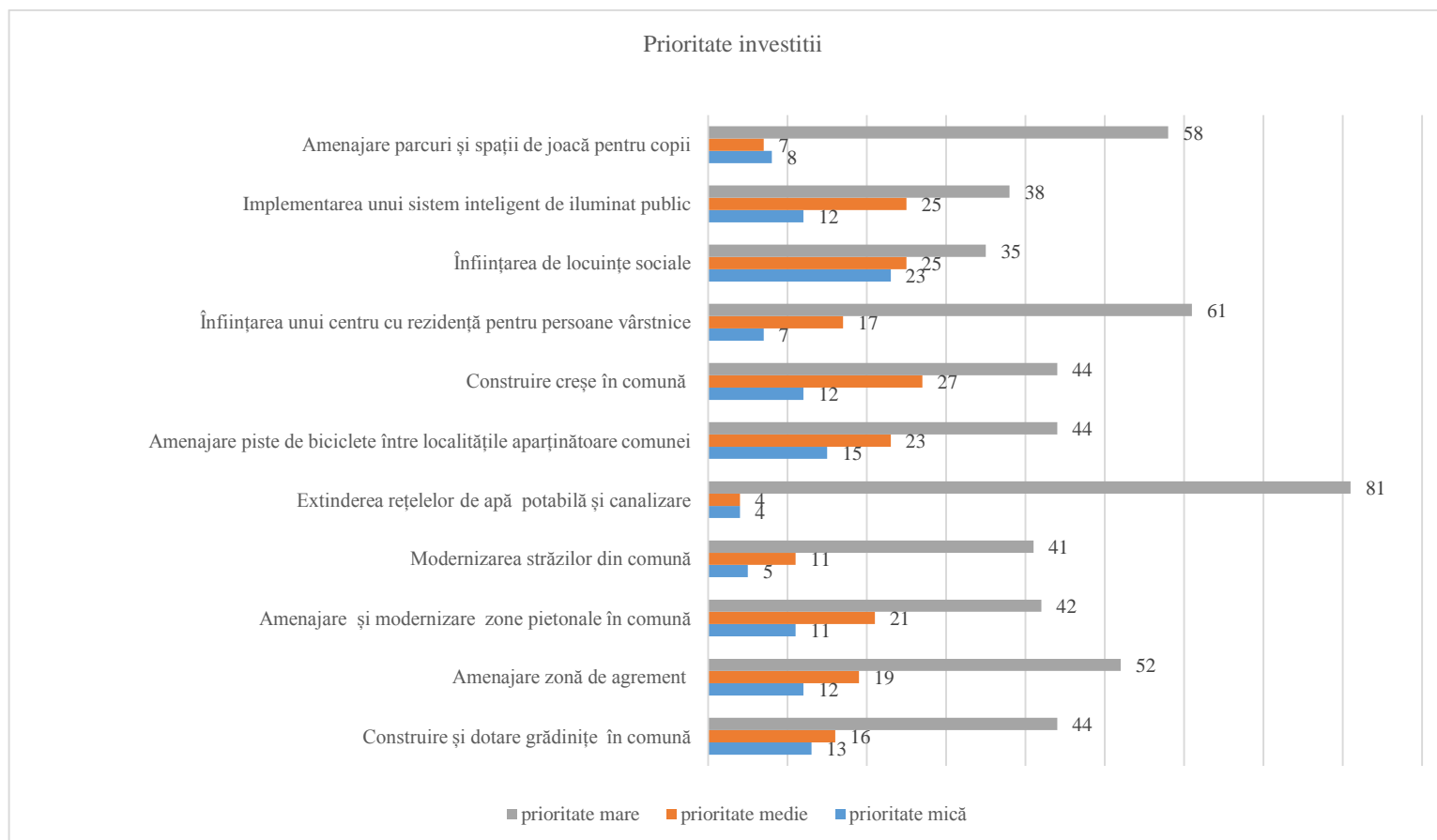

Figura 6.5.34 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 37: După parcurgerea acestui chestionar, considerați că sunt aspecte ce ar putea îmbunătăți calitatea vieții în comună și care nu au fost atinse aici? Dacă da, vă rugăm enunțați.

Cele mai multe răspunsuri la această întrebare fac referire la necesitatea racordării la utilități a tuturor persoanelor.

În urma centralizării chestionarelor aplicate *persoanelor juridice* și prelucrării răspunsurilor obținute, rezultatele obținute reflectă următoarea situație:

Toți agenții economici care au răspuns studiului au **sediu** înregistrat în satul Sagna, **cu activitate și piață de desfacere** în aceeași localitate, având ca **formă de organizare juridică** Societate cu Răspundere Limitată (SRL) și activități principale în domeniile comerț și servicii.

Având în vedere numărul mic de respondenți, rezultatele cercetării sunt prezentate punctual în cele ce urmează:

Întrebarea 4: Ce obstacole ați întâmpinat în dezvoltarea afacerii și cât de mult v-au afectat? Principalele probleme identificate:

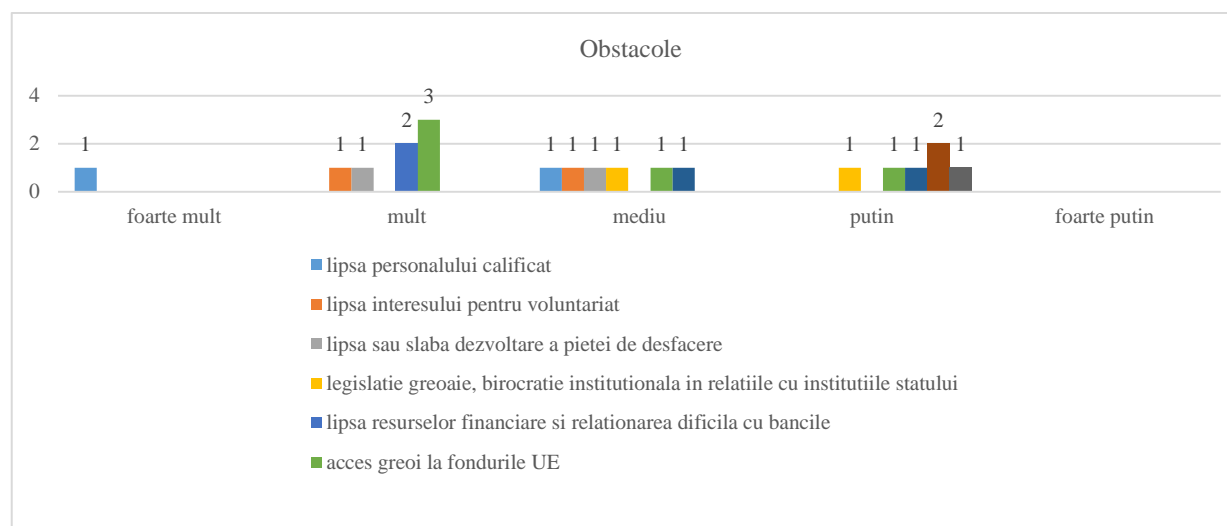

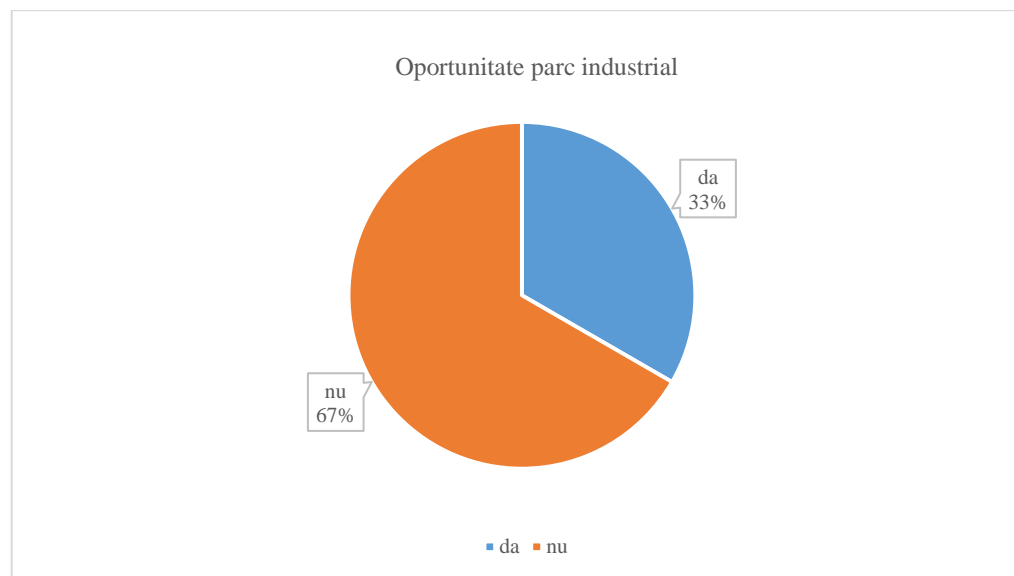
Figura 6.5.35 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 5: Care sunt sursele dumneavoastră de finanțare pentru principalele investiții?

Toți respondenții au precizat fondurile proprii ca sursă de finanțare a investițiilor.

Întrebarea 6: Considerați oportună înființarea unui parc industrial în comună?

Doi respondenți au precizat că este oportună înființarea unui parc industrial și unul nu.

Întrebarea 7: Cum apreciați dezvoltarea economică a comunei?

Cei trei respondenți consideră comuna Sagna ca având un nivel mediu de dezvoltare.

Întrebarea 8: Comuna vă oferă oportunitățile pe care vi le doriți din punct de vedere al dezvoltării afacerii?

Doar un respondent nu consideră că la nivel local există oportunități pentru dezvoltarea afacerilor lor.

Următoarele 3 întrebări din chestionar (9, 10 și 11) solicitau opinia respondenților asupra implicării administrației publice locale pentru încurajarea și dezvoltarea mediului de afaceri local. Astfel, răspunsurile primite arată că un întreprinzătorii local este nemulțumit de implicarea Primăriei în susținerea mediului de afaceri local, precum și de faptul că nu este informat/consultat asupra proiectelor de investiții locale.

Întrebarea 12: Cum apreciați procesul digitalizării în dezvoltarea rurală?

Toți respondenții consideră digitalizarea un proces necesar pentru dezvoltarea comunității locale.

Întrebarile 13, 14 și 15 au solicitat opinia respondenților asupra situației generate de pandemia de coronavirus. Astfel, s-a ajuns la concluzia că afacerile locale au fost afectate prin scăderea cererii, deficitul de personal, dificultăți în continuarea producției însă într-o notă optimistă, toți respondenții au precizat că își vor continua activitățile fără nicio modificare, întrucât apreciază că pandemia a avut efecte medii asupra afacerilor lor.

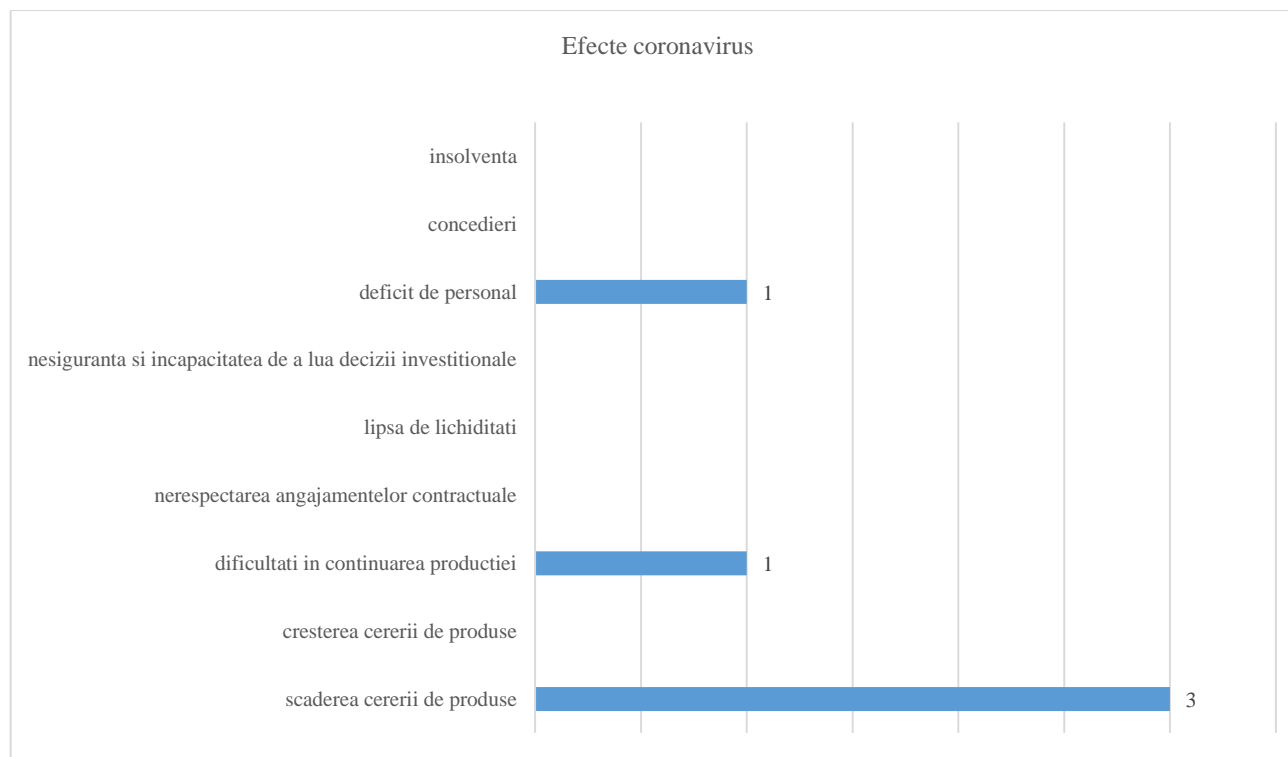

Figura 6.5.37 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 16: Care considerați că sunt principalele probleme în comună ? Enumerați maxim 3, în funcție de importanța lor.

Principalele probleme identificate sunt: lipsa investitorilor

Întrebarea 17: Care dintre următoarele sectoare de activitate considerați că ar trebui dezvoltate cu prioritate pentru un trai mai bun în localitatea dumneavoastră?

În opinia respondenților, primele trei sectoare de activitate a căror dezvoltare ar contribui la creșterea nivelului de trai sunt: *educația, sănătatea, industria și agricultura.*

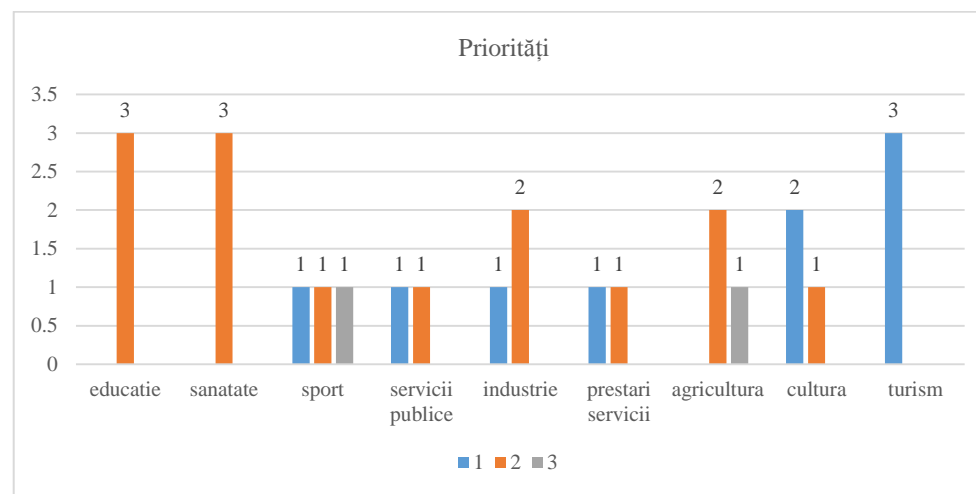

Figura 6.5.38 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

Întrebarea 18: Vă rugăm să vă exprimați opinia cu privire la prioritatea investițiilor propuse pentru perioada 2021 – 2027 (1 = prioritate mică, 2= prioritate medie, 3= prioritate mare)

Din punct de vedere al priorității investițiilor, s-a constatat că în egală măsură, cele mai importante sunt *extinderea rețelei de apă potabilă și canalizare și modernizarea drumurilor, amenajare de parcuri, amenajare zone agrement.*

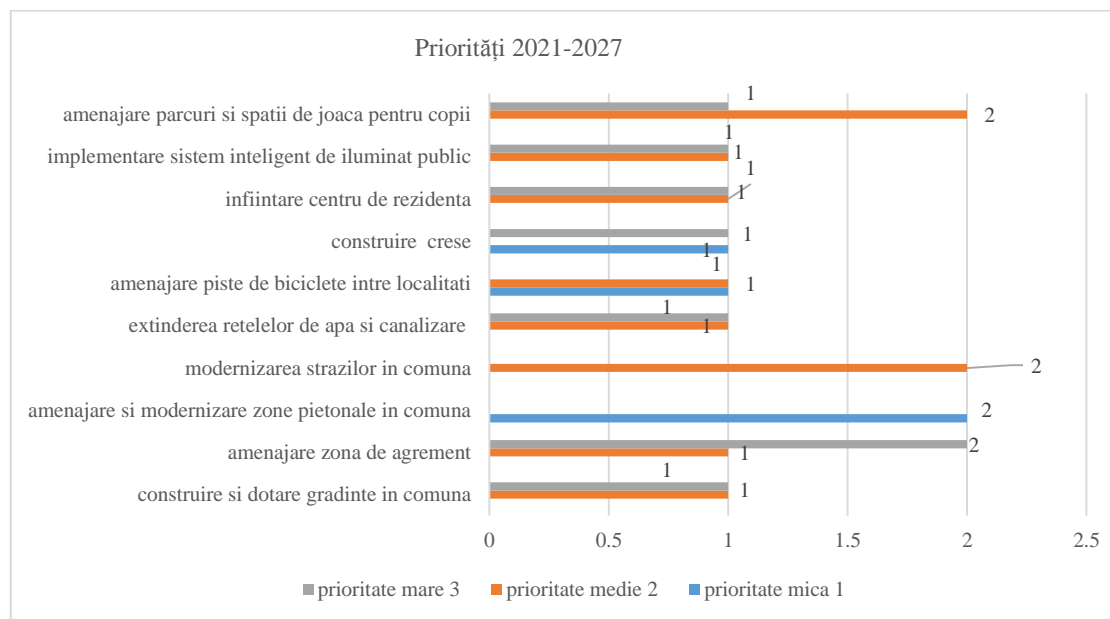

Figura 6.5.39 - Sursa Studiu realizat de SPES CONSULTING în iarna anului 2021, prelucrare proprie

În urma analizei rezultatelor de la punctul anterior considerăm că cercetarea realizată și-a îndeplinit obiectivul de a identifica nevoile cu care se confruntă locuitorii comunei Sagna și agenții economici ce își desfășoară activitatea pe raza comunei, astfel încât să fundamenteze direcțiile strategice de dezvoltare a comunei.

După cum arată o serie de cercetări la nivel european, comparativ cu țările UE, România se situează pe ultimul sau penultimul loc, în privința multor indicatori referitori la condițiile de viață ale populației, iar mediul rural atârână greu la balanța nefavorabilă, în cazul țării noastre.

Locuirea și activitatea în mediul rural oferă o serie de elemente de atracție, dar sunt supuse și unor servituți importante și chiar unor riscuri vitale, prin fenomene distructive, în condițiile precare de amenajare a teritoriului și gestionare a situațiilor de urgență care pot să apară).

Între servituțiile prezente în mediul rural românesc, putem aminti: **izolarea unor așezări umane**, datorită situării în spații greu accesibile, drumurilor deteriorate, lipsei mijloacelor de transport,

ceea ce conduce la depopularea unor arii întinse situate, cu precădere, în zone colinare și de munte; **lipsa/precaritatea resurselor de existență**, în general, dar cu precădere în așezările mici, sau în cadrul anumitor comunități, între care și populațiile de romi, cu atât mai mult cu cât aceștia din urmă nu dispun de proprietăți agricole și/sau forestiere, au posibilități extrem de reduse de ocupare într-o activitate aducătoare de venit, cel mai adesea datorită neîndeplinirii criteriilor de școlaritate și calificare; **neajunsuri majore în asigurarea accesului la utilitățile publice; slaba acoperire cu servicii sociale a unor zone**: serviciile de educație, de îngrijire a sănătății și de asistență socială etc.

În cele ce urmează, vom transpune nevoile identificate la nivelul comunei Sagna într-o planificare strategică ce presupune identificarea și trasarea unei viziuni comune de dezvoltare asupra viitorului comunei, prin prisma căreia se identifică atât managementul local, cât și comunitatea locală.

6.6 Domenii prioritare și măsuri specifice

OBIECTIV STRATEGIC 1

DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ A INFRASTRUCTURII RUTIERE ȘI A INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE

PRIORITĂȚI	MĂSURI
1.1 Dezvoltarea infrastructurii rutiere	1.1.1 Modernizarea și reabilitarea infrastructurii rutiere de interes local. 1.1.2 Îmbunătățirea accesibilității teritoriale. 1.1.3 Sporirea siguranței de circulație rutieră și pietonală pe drumurile publice. 1.1.4 Dezvoltarea infrastructurii de acces agricol.
1.2 Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare	1.2.1 Dezvoltarea sistemului de alimentare cu apă potabilă. 1.2.2 Dezvoltarea sistemului de canalizare. 1.2.3 Înființarea rețelei de distribuție a gazelor naturale. 1.2.4 Creșterea gradului de confort și siguranță a populației, din punct de vedere al iluminatului public. 1.2.5 Îmbunătățirea și modernizarea rețelei de comunicații la nivel local.

Tabel nr. 6.3.1 Obiectiv strategic 1, prelucrare proprie

OBIECTIV STRATEGIC 2

PROTEJAREA MEDIULUI ȘI OPTIMIZAREA UTILIZĂRII RESURSELOR REGENERABILE DE ENRGIE

PRIORITĂȚI	MĂSURI
2.1 Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și a sistemului de iluminat	2.1.1 Gestionarea eco-eficientă a consumului de energie prin valorificarea potențialului resurselor regenerabile de energie.
2.2 Îmbunătățirea managementului deșeurilor	2.2.1 Îmbunătățirea calității și eficienței serviciului de salubritate prin decizii optime de planificare și implementare privind reducerea, reutilizarea, reciclarea și eliminarea deșeurilor menajere. 2.2.2 Îmbunătățirea eficienței serviciului de salubritate prin dotare corespunzătoare. 2.2.3 Eficientizarea controlului privind depozitarea deșeurilor netratate provenite din agricultură și din activitățile de creștere a animalelor.

Tabel nr. 6.3.2 Obiectiv strategic 2, prelucrare proprie

OBIECTIV STRATEGIC 3
ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII VIEȚII

PRIORITĂȚI	MĂSURI
3.1 Îmbunătățirea serviciilor de învățământ și educație	<p>3.1.1 Îmbunătățirea infrastructurii educaționale în vederea asigurării unui cadru propice de desfășurare a actului educațional în unitățile de învățământ de pe raza comunei.</p> <p>3.1.2 Asigurarea unui mediu benefic dezvoltării educaționale și personale a elevilor.</p> <p>3.1.3 Asigurarea de facilități pentru desfășurarea activităților sportive și recreative în cadrul unităților de învățământ.</p> <p>3.1.4 Asigurarea accesului la educație a populației aflate în situații de risc, implicit prevenirea abandonului școlar.</p> <p>3.1.5 Creșterea calității serviciilor educaționale din comună prin digitalizarea unităților de învățământ și dotarea acestora cu echipamente IT performante.</p>
3.2 Îmbunătățirea serviciilor de sănătate și asistență socială	<p>3.2.1 Dezvoltarea unui sistem de servicii medicale moderne, performante și accesibile tuturor categoriilor de persoane.</p>

	<p>3.2.2 Îmbunătățirea stării de sănătate a cetățenilor prin creșterea accesului la servicii de sănătate preventive și curative.</p> <p>3.2.3 Dezvoltarea și eficientizarea unor servicii sociale proiectate și furnizate adecvat, adaptate nevoilor tuturor categoriilor de grupuri vulnerabile.</p> <p>3.2.4 Îmbunătățirea nivelului de trai al locuitorilor aflați într-o situație de vulnerabilitate.</p>
<p>3.3 Dezvoltarea facilităților de agrement și petrecere a timpului liber</p>	<p>3.3.1 Îmbunătățirea managementului local în sectorul sportiv și susținerea activităților sportive.</p> <p>3.3.2 Înființarea și modernizarea spațiilor verzi.</p> <p>3.3.3 Înființarea și dotarea locurilor de joacă pentru copii.</p>
<p>3.4 Dezvoltarea sectorului cultural</p>	<p>3.4.1 Păstrarea și promovarea tradițiilor și obiceiurilor locale, animarea vieții culturale și creșterea calității vieții socio-culturale.</p> <p>3.4.2 Modernizarea așezărilor culturale.</p> <p>3.4.3 Diversificarea activităților cultural-artistice.</p>

Tabel nr. 6.3.3 Obiectiv strategic 3, prelucrare proprie

OBIECTIV STRATEGIC 4

DEZVOLTAREA SECTORULUI ECONOMIC

PRIORITĂȚI	MĂSURI
4.1 Crearea unui mediu de afaceri stimulativ și competitiv	4.4.1 Creșterea numărului de agenți economici în comună, sprijinirea dezvoltării acestora și diversificarea activității economice 4.4.2 Îmbunătățirea colaborării dintre agenții economici și autoritățile publice 4.4.3 Creșterea gradului de informare a agenților economici în privința accesării fondurilor europene
4.2 Agricultură și creșterea animalelor	4.4.4 Creșterea productivității în sectorul agricol și zootehnic, reducerea populației ocupate în agricultura de subzistență; 4.4.5 Diversificarea activităților agricole generatoare de venit;
4.3 Turism și agroturism	4.4.6 Promovarea unei politici de încurajare a activităților de interes turistic în asociere cu alte activități care pot căpăta specific local; 4.4.7 Crearea infrastructurii pentru turism și agroturism – căi de acces și alte utilități;

Tabel nr. 6.3.4 Obiectiv strategic 4, prelucrare proprie

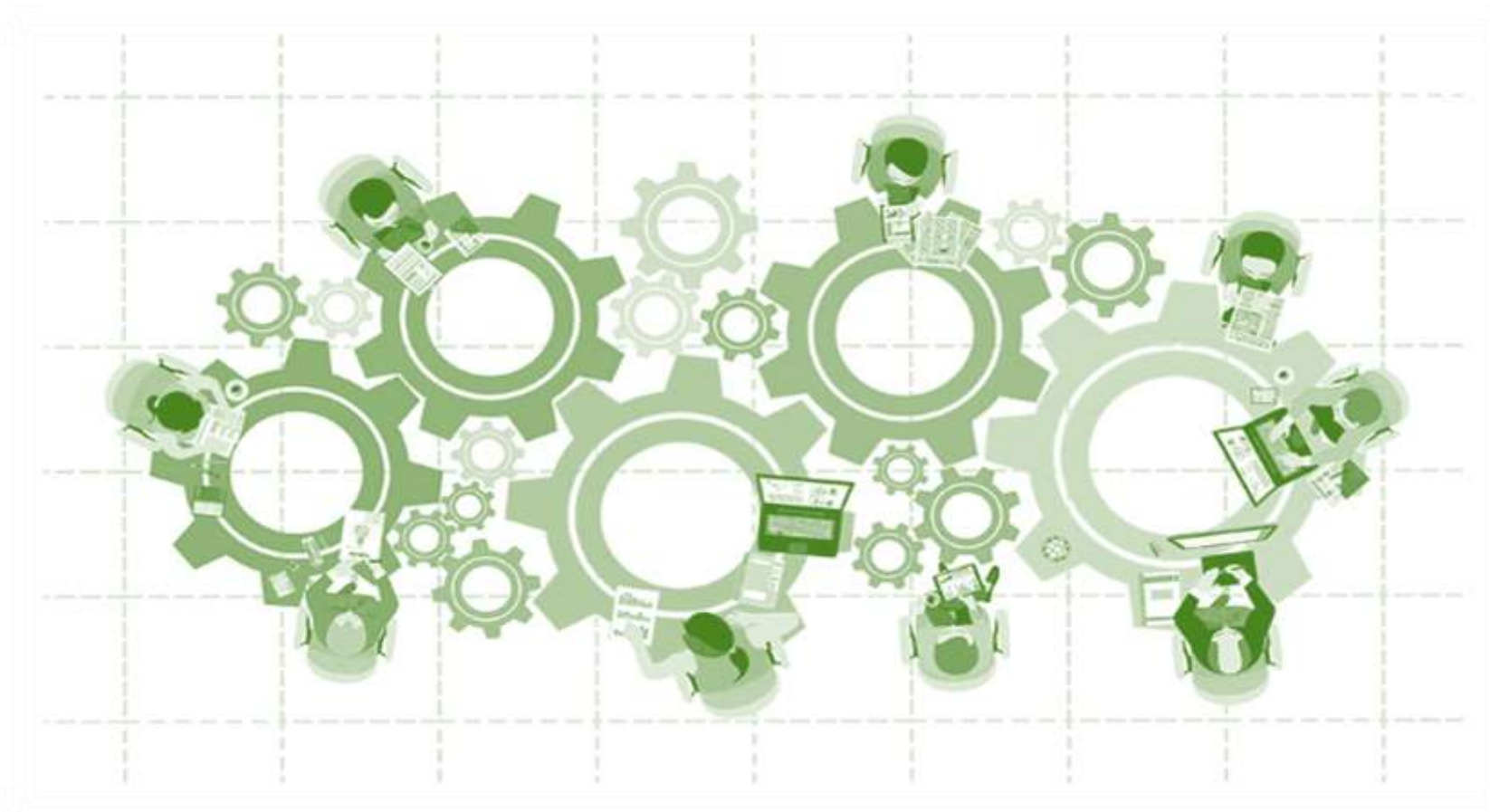
OBIECTIV STRATEGIC 5

DEZVOLTAREA SECTORULUI ADMINISTRATIV

PRIORITĂȚI	MĂSURI
5.1 Intărire instituțională	5.5.1 Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de administrația publică locală prin întărirea capacității instituționale, dotare la standarde corespunzătoare (inclusiv în IT); 5.5.2 Elaborarea unui sistem de administrare bazat pe promovarea autonomiei locale și consolidarea cadrului instituțional;
5.2. Promovarea si dezvoltarea parteneriatelor public-private	5.5.3 Constituirea de parteneriate public – private pentru exploatarea unor investiții ale comunității și pentru valorificarea unor resurse locale din patrimoniul public; 5.5.4 Încurajarea formelor de asociere a societății civile pentru participarea la viața publică a comunității – identificarea nucleelor existente si potientiale și sprijinirea acestora;
5.3. Cresterea calitatii resurselor umane	5.5.5 Derularea unor programe de perfecționare profesională continuă a personalului din administrația publică în corelație cu exigențele impuse de creșterea autonomiei în administrația publică locală și cu exigențele pentru executarea sarcinilor de serviciu;
5.4. Consolidarea managementului finantelor publice	5.5.6 Aplicarea de măsuri concrete și fezabile pentru obținerea veniturilor proprii, crearea si menținerea echilibrului bugetar; 5.5.7 Elaborarea unei strategii pentru obținerea de fonduri extrabugetare care să susțină proiecte/programe de interes local;

Tabel nr. 6.3.5 Obiectiv strategic 5, prelucrare proprie

6.7 Portofoliu de proiecte pentru perioada 2021-2027

Titlu proiect	Modernizarea drumurilor de interes local în comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere fluente, în condiții de confort și siguranță.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea căilor de acces prin modernizarea și reabilitarea drumurilor la standarde europene; ❖ Asigurarea accesului locuitorilor și agenților economici la infrastructura de bază; ❖ Diminuarea riscurilor de producere a eventualelor accidente rutiere; ❖ Dezvoltarea socio-economică a comunei; ❖ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Realizarea obiectivului de investiție propus prin proiect; ❖ Recepția la terminarea lucrării, respectiv la expirarea termenului de garanție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Agenții economici; ❖ Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Sagna; ❖ Potențiali investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.1 Modernizarea drumurilor de interes local în comuna Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Modernizarea drumurilor agricole în comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de trafic rutier și asigurarea unei circulații rutiere fluente, în condiții de confort și siguranță.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea accesibilității exploatațiilor agricole; ❖ Îmbunătățirea infrastructurii rutiere locale prin modernizarea drumurilor de exploatație agricolă ; ❖ Sporirea circulației pe drumurile publice; ❖ Dezvoltarea socio-economică a comunei; ❖ Îmbunătățirea/restructurarea/modernizarea fermelor;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Agenții economici; ❖ Participanții la traficul rutier de tip agricol care tranzitează Comuna Sagna; ❖ Potențiali investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.2 Modernizarea drumurilor agricole în comuna Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Înființare rețea de alimentare cu apă și rețea de canalizare în satele Luțca și Vulpășești, comuna Sagna, Județul Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii utilitare din satele Luțca și Vulpășești, com. Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației din comuna Sagna; ❖ Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din comuna Sagna la asigurarea de condiții conform standardelor europene; ❖ Facilitarea accesului consumatorilor la utilitățile de bază; ❖ Dezvoltarea socio-economică a comunei;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Recepția la terminarea lucrării/expirarea termenului de garanție și monitorizarea post-execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Instituțiile publice; ❖ Potențiali investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.3 Înființare rețea de alimentare cu apă și canalizare, prelucrare proprie

Titlu proiect	Extindere rețea de alimentare cu apă și rețea de canalizare în satul Sagna, com. Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii utilitare în comuna Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea condițiilor de viață din satul Sagna; ❖ Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din satul Sagna la asigurarea de condiții conform standardelor europene; ❖ Facilitarea accesului consumatorilor la utilitățile de bază; ❖ Dezvoltarea socio-economică a comunei;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Agenții economici; ❖ Instituțiile publice; ❖ Potențiali investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.5 Extindere rețea de apă și canalizare, prelucrare proprie

Titlu proiect	Extindere rețea de alimentare cu gaze naturale în satul Vulpășești comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii utilitare în satul Vulpășești comuna Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea condițiilor de viață din satul Vulpășești; ❖ Facilitarea accesului tuturor locuitorilor din satul Vulpășești la asigurarea de condiții conform standardelor europene; ❖ Facilitarea accesului consumatorilor la utilitățile de bază; ❖ Atragerea de noi investitori și crearea de noi locuri de muncă la nivelul comunei; ❖ Dezvoltarea socio-economică a comunei;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna, satul Vulpășești; ❖ Agenții economici; ❖ Instituțiile publice; ❖ Potențiali investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.6 Extindere rețea de gaze naturale, prelucrare proprie

Titlu proiect	Modernizare iluminat public în comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea cerințelor de vizibilitate pe drumurile din comuna Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Îmbunătățirea rețelei de iluminat public; ❖ Creșterea gradului de confort al populației din punct de vedere al iluminatului public; ❖ Îmbunătățirea climatului de ordine publică și sporirea siguranței circulare pe drumurile publice; ❖ Reducerea numărului de accidente rutiere în comuna Sagna;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Agenții economici; ❖ Participanții la traficul rutier care tranzitează Comuna Sagna; ❖ Potențiali investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.7 Modernizare iluminat public, prelucrare proprie

Titlu proiect	Reabilitare și dotare Școala Gimnazială Sagna, com. Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii actuale a sistemului de învățământ pe raza satului Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Crearea de condiții moderne pentru școlarii din comuna Sagna; ❖ Îmbunătățirea condițiilor de învățământ de nivel local; ❖ Creșterea calității serviciilor educaționale din comună; ❖ Prevenirea migrației, abandonului, eșecului școlar și creșterea motivației de învățare;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.8 Reabilitare și dotare Școala Gimnazială Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Reabilitare și dotare Școala Vulpășești, com. Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii actuale a sistemului de învățământ pe raza satului Vulpășești.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Crearea de condiții moderne pentru școlarii din comuna Sagna; ❖ Îmbunătățirea condițiilor de învățământ de nivel local; ❖ Creșterea calității serviciilor educaționale din comună; ❖ Prevenirea migrației, abandonului, eșecului școlar și creșterea motivației de învățare;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.9 Reabilitare și dotare Școala Vulpășești, prelucrare proprie

Titlu proiect	Reabilitare și dotare Grădinița Sagna, com. Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii actuale a sistemului de învățământ pe raza satului Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Crearea de condiții moderne pentru școlarii din comuna Sagna; ❖ Îmbunătățirea condițiilor de învățământ de nivel local; ❖ Creșterea calității serviciilor educaționale din comună; ❖ Prevenirea migrației, abandonului, eșecului școlar și creșterea motivației de învățare;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.10 Reabilitare și dotare Grădinița Sagna , prelucrare proprie

Titlu proiect	Construcție Grădiniță cu program prelungit în satul Sagna, com. Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii actuale a sistemului de învățământ pe raza satului Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Crearea de condiții moderne pentru școlarii din comuna Sagna; ❖ Îmbunătățirea condițiilor de învățământ de nivel local; ❖ Creșterea calității serviciilor educaționale din comună; ❖ Prevenirea migrației, abandonului, eșecului școlar și creșterea motivației de învățare;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.11 Construcție grădiniță cu program prelungit în satul Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire teren sport în satul Vulpășești, comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive în satul Vulpășești.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii comunitare prin amenajarea unui teren de sport; ❖ Diversificarea activităților sportive și recreative în rândul copiilor din satul Vulpășești; ❖ Facilitarea socializării dintre locuitorii satului Vulpășești și a comunei Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Vulpășești; ❖ Dezvoltarea socio-economică;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din satul Vulpășești; ❖ Populația comunei Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.12 Construire teren sport în satul Vulpășești, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire teren sport în satul Luțca, comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive în satul Luțca.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii comunitare prin amenajarea unui teren de sport; ❖ Diversificarea activităților sportive și recreative în rândul copiilor din satul Luțca; ❖ Facilitarea socializării dintre locuitorii satului Luțca și a comunei Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Luțca; ❖ Dezvoltarea socio-economică;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din satul Luțca; ❖ Populația comunei Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.13 Construire teren sport în satul Luțca, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire teren sport în satul Sagna, comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activităților sportive în satul Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii comunitare prin amenajarea unui teren de sport; ❖ Diversificarea activităților sportive și recreative în rândul copiilor din satul Sagna; ❖ Facilitarea socializării dintre locuitorii satului Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Sagna; ❖ Dezvoltarea socio-economică;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Actualii și viitorii școlari din satul Sagna; ❖ Populația comunei Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.14 Construire teren sport în satul Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Amenajare spații de agrement și parcuri de joacă în comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează modernizarea infrastructurii comunitare și diversificarea modalităților de petrecere a timpului liber în comuna Sagna
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Diversificarea activităților recreative în rândul copiilor și tinerilor din comuna Sagna; ❖ Punerea în valoare a potențialului natural al zonei; ❖ Facilitarea socializării dintre locuitorii satului Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Sagna; ❖ Dezvoltarea socio-economică; ❖ Regenerarea mediului rural prin asigurarea unor zone de recreere;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna, în special copii și tinerii;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.15 Amenajare spații de agrement și parcuri de joacă în com. Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect		Înființare parc fotovoltaic în comuna Sagna
Sursa de finanțare	❖ Surse proprii (buget local)	
	❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)	
Descrierea proiectului	❖ Proiectul vizează sporirea eficienței energetice prin înființarea unui parc fotovoltaic în comuna Sagna;	
Obiective specifice	❖ Reducerea consumului de energie din clădirile publice din comuna Sagna;	
	❖ Punerea în valoare a potențialului natural al zonei;	
	❖ Utilizarea resurselor regenerabile de energie;	
	❖ Tranziția de la o economie tradițională la o economie circulară;	
Activitățile proiectului	❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate;	
	❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului;	
	❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a)	
	❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție;	
	❖ Monitorizarea post execuție;	
Beneficiari	❖ Populația comunei Sagna;	
Perioada de implementare	❖ 2021-2027	

Tabel nr.6.4.16 Înființare parc fotovoltaic în comuna Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire centru de îngrijire bătrâni în comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de viață a persoanelor aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale din comuna Sagna; ❖ Îmbunătățirea nivelului de trai al persoanelor aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna; ❖ Crearea de condiții necesare persoanelor vulnerabile din comuna Sagna prin oferirea de servicii medicale, servicii de îngrijire, servicii de găzduire, de recuperare medicală; ❖ Creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Persoanele aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.17 Construire centru de îngrijire bătrâni în comuna Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Modernizare centru civic în satul Sagna, comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea condițiilor de viață a persoanelor aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale din comuna Sagna; ❖ Îmbunătățirea nivelului de trai al persoanelor aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna; ❖ Crearea de condiții necesare persoanelor vulnerabile din comuna Sagna prin oferirea de servicii medicale, servicii de îngrijire, servicii de găzduire, de recuperare medicală; ❖ Creșterea gradului de integrare și participare socială a persoanelor aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Persoanele aflate în situații vulnerabile din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.18 Modernizare centru civic în comuna Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire cămin cultural în satul Vulpășești, comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează conservarea tradițiilor, patrimoniului cultural și al fructificării nivelului cultural în satul Vulpășești, comuna Sagna;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii serviciilor culturale din comuna Sagna; ❖ Punerea în valoare a potențialului cultural al zonei; ❖ Facilitarea socializării dintre locuitorii satului Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Sagna; ❖ Dezvoltarea socio-economică;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Instituții publice; ❖ Agenți economici/investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.19 Construire cămin cultural în satul Vulpășești, prelucrare proprie

Titlu proiect	Sistematizare verticală și împrejmuire cămin cultural Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii comunitare;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii serviciilor culturale din comuna Sagna; ❖ Punerea în valoare a potențialului cultural al zonei; ❖ Facilitarea socializării dintre locuitorii satului Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Sagna; ❖ Dezvoltarea socio-economică; ❖ Crearea de condiții moderne pentru locuitorii comunei Sagna;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna; ❖ Instituții publice; ❖ Agenți economici/investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.20 Sistematizare verticală și împrejmuire cămin cultural Sagna, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire sediu primărie
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii administrative din comuna Sagna;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii serviciilor administrative locale din comuna Sagna; ❖ Creșterea mobilității personalului Primăriei Sagna; ❖ Îmbunătățirea aspectului satului Sagna; ❖ Dezvoltarea socio-economică;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Funcționarii primăriei Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.21 Construire sediu primărie, prelucrare proprie

Titlu proiect	Achiziție de autoturisme, autoutilitară și utilaje pentru gospodărire comunală
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățire a domeniului public la nivelul Comunei Sagna;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Creșterea gradului de operativitate a Primăriei Sagna; ❖ Îmbunătățirea serviciilor comunale; ❖ Autonomie locală în executarea lucrărilor de întreținere a domeniului public; ❖ Posibilitatea de intervenție rapidă în cazuri de necesitate;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația comunei Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.22 Achiziție de autoturisme, autoutilitară și utilaje pentru gospodărire comunală, prelucrare proprie

Titlu proiect	Achiziție generatoare pentru primărie, școli și grădinițe
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează îmbunătățirea infrastructurii comunitare;
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dezvoltarea infrastructurii serviciilor educaționale și administrative locale; ❖ Dezvoltarea socio-economică;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Școlarii și cadrele didactice din comuna Sagna; ❖ Funcționarii publici;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.23 Achiziție generatoare pentru primărie,, prelucrare proprie

Titlu proiect	Construire capelă mortuară în satul Sagna, Comuna Sagna
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează înființarea unei capele mortuare în comuna Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Respectarea de către locuitorii comunei Sagna a normelor europene ce interzic păstrarea decedatului în locuință în perioada celor trei zile de la deces la înmormântare; ❖ Respectarea normelor de igienă, ecologice și de sănătate publică; ❖ Creșterea gradului de civilizație din comuna Sagna;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analizarea posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația din comuna Sagna;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.24 Construire capelă mortuară, prelucrare proprie

Titlu proiect	Regularizarea și amenajarea albiilor pâraielor
Sursa de finanțare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Surse proprii (buget local) ❖ Surse externe (fonduri guvernamentale, fonduri europene)
Descrierea proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Proiectul vizează regularizarea și amenajarea albiilor pâraielor din comuna Sagna.
Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Apărarea nevoilor și protecția construcțiilor situate în vecinătatea de acțiune de eroziune a apei; ❖ Ameliorarea regimului de scurgeri de suprafață; ❖ Regularizarea debitelor cursurilor de apă; ❖ Diminuarea riscului de apariție a inundațiilor care pot afecta comuna;
Activitățile proiectului	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Identificarea surselor de finanțare și analiza posibilității accesării sursei de finanțare din punct de vedere al nevoilor existente la momentul respectiv și al soluțiilor ce pot fi implementate; ❖ Managementul de proiect pentru investiție în funcție de etapa de implementare a proiectului; ❖ Întocmirea și elaborarea documentațiilor tehnice cu respectarea etapelor de elaborare și conținutului cadru al documentațiilor tehnico-economice eferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice (studiu de fezabilitate, documentație de obținere a avizelor, documentație pentru autorizarea/desființarea lucrărilor de construire, autorizație de construire, proiect tehnic de execuție ș.a) ❖ Realizarea procedurilor de achiziție publică cu respectarea legislației în vigoare pentru achiziția de servicii/execuția lucrării propriu-zisă, în funcție de etapele premergătoare obiectivului de investiție; ❖ Monitorizarea post execuție;
Beneficiari	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Populația din comuna Sagna; ❖ Agenții economici; ❖ Potențialii investitori;
Perioada de implementare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ 2021-2027

Tabel nr.6.4.5 Regularizarea și amenajarea albiilor pâraielor, prelucrare proprie

6.8 Surse de finanțare

a) **Fondurile guvernamentale** sunt ajutoare de minimis, alocate de Guvern, pentru a stimula anumite întreprinderi prin intermediul Ministerului Finanțelor Publice. Accesarea acestora se realizează prin intermediul programelor sectoriale, destinate în special stimulării întreprinzătorilor tineri și meșteșugarilor.

b) **Parteneriatele public-private** reprezintă o modalitate de introducere a managementului privat în serviciile publice pe baza unei legături contractuale între o autoritate publică și un operator.

c) **Politica de coeziune** concepută pentru sprijinirea regiunilor care trebuie să recupereze decalajul economic și social față de alte regiuni ale Uniunii Europene. Pentru perioada 2021-2027 se propune o modernizare a politicii de coeziune prin setarea de noi priorități: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă conectată, o Europă mai socială, o Europă mai aproape de cetățeni.

Fondul European de Dezvoltare Regională urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia, concentrând investiții asupra mai multor domenii prioritare cheie.

d) Programe Operaționale 2021-2027

1. Programul Operational Tranzitie Justă – POTJ

Obiectivul specific - vizează permiterea regiunilor și oamenilor de a aborda impactul social, economic și de mediu al tranziției către o economie neutră din punct de vedere climatic;

Priorități de investiție

- ❖ tranziție justă prin dezvoltarea spiritului antreprenorial, IMM-urilor a cercetării și inovării și a digitalizării;
- ❖ tranziție justă prin investiții în tehnologii și infrastructuri pentru energie curată cu emisii reduse;
- ❖ tranziție justă prin reducerea poluării și consolidarea economiei circulare;
- ❖ tranziție justă bazată pe creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă calificată;
- ❖ Asistență tehnică;

Tabel nr. 6.5.1 Priorități investiție POTJ, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

2. PROGRAMULUI OPERAȚIONAL DEZVOLTARE DURABILĂ (PODD)

Obiective specifice:

- ❖ Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- ❖ Dezvoltarea de sisteme inteligente de energie, rețele și stocare în afara TEN-E.;
- ❖ Promovarea managementului durabil al apei;
- ❖ Promovarea tranziției către o economie circulară;
- ❖ Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării;
- ❖ Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenii riscurilor și a rezilienței în urma dezastrelor;

Priorități de investiție

- ❖ Promovarea eficienței energetice, a sistemelor și rețelelor inteligente de energie și a soluțiilor de stocare și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;

- ❖ Dezvoltarea infrastructurii de apă și apă uzată și tranziția la o economie circulară;

- ❖ Protecția mediului prin conservarea biodiversității, asigurarea calității aerului și remediere a siturilor contaminate;

- ❖ Promovarea adaptării la schimbările climatice și managementul riscurilor;

Tabel nr. 6.5.2 Priorități investiție PODD, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

3. PROGRAMUL OPERAȚIONAL TRANSPORT (POT) 2021-2027

Obiective specifice:

- ❖ Dezvoltarea unei rețele TEN-T durabilă, rezilientă în fața schimbărilor climatice, inteligentă, sigură și intermodală;
- ❖ Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere;

- ❖ Mobilitate națională, regional și locală sustenabilă;

Priorități de investiție

- ❖ Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport rutier;

- ❖ Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea infrastructurii rutiere pentru accesibilitate teritorială

- ❖ Îmbunătățirea conectivității prin dezvoltarea rețelei TEN-T de transport pe calea ferată;

- ❖ Îmbunătățirea mobilității naționale, durabile și reziliente față de schimbări climatice prin creșterea capacității de transport pe calea ferată;

- ❖ Îmbunătățirea conectivității prin creșterea gardului de utilizare a transportului cu metroul în regiunea București-Ifov;

- ❖ Îmbunătățirea conectivității și mobilității urbane, durabile și reziliente în fața schimbărilor climatice prin creșterea calității serviciilor de transport pe calea ferată;

- ❖ Dezvoltarea de centre logistice;

- ❖ Creșterea gradului de utilizare a Dunării și porturilor maritime și fluviale;

- ❖ Creșterea gradului de siguranță pe rețeaua rutieră de transport;

- ❖ Asistență tehnică;

Tabel nr. 6.5.3 Priorități investiție POT, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

4. PROGRAMULUI OPERAȚIONAL CREȘTERE INTELIGENTĂ, DIGITALIZARE ȘI INSTRUMENTE FINANCIARE 2021-2027 (POCIDIF)

Obiective specifice

- ❖ Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;
- ❖ Îmbunătățirea conectivității digitale;
- ❖ Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenoriat;

Priorități de investiție

- ❖ Integrarea ecosistemului național CDI în Spațiul de Cercetare European și internațional;

- ❖ Crearea și promovarea unui sistem atractiv de inovare în economie

- ❖ pentru toate tipurile de inovare;

- ❖ Dezvoltarea capacității CDI a institutelor de învățământ superior;

- ❖ Dezvoltarea capacității CDI a INCD-urilor/ICAR-urilor;

- ❖ Dezvoltarea capacității CDI a întreprinderilor mari;
- ❖ Dezvoltarea de mari infrastructuri CDI, inclusiv transfer tehnologic;
- ❖ Digitalizarea în educație;
- ❖ Digitalizarea în cultură;
- ❖ Digitalizarea în administrația publică centrală;
- ❖ Stimularea accesului la finanțare al IMM-urilor prin utilizarea Instrumentelor Financiare;

Tabel nr. 6.5.4 Priorități investiție POCIDIF, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

5. PROGRAMUL OPERAȚIONAL SĂNĂTATE 2021-2027 (POS)

Obiective specifice

- ❖ Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung; asigurarea accesului egal la sănătate prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv pentru îngrijirea primară;

- ❖ Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- ❖ Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- ❖ Asigurarea accesului egal la sănătate prin dezvoltarea infrastructurii, inclusiv pentru îngrijirea primară;
- ❖ Creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;

Priorități de investiție

❖ Investiții pentru construirea spitalelor regionale și infrastructuri spitalicești noi cu impact teritorial major;

❖ Creșterea calității serviciilor de asistență medicală primară, comunitară și serviciilor oferite în regim ambulatoriu;

❖ Servicii de reabilitare, paliativă și îngrijiri pe termen lung adaptate fenomenului demografic de îmbătrânire a populației și profilului epidemiologic al morbidității;

❖ Creșterea eficacității sectorului medical prin investiții în infrastructură și servicii;

❖ Abordări inovative în cercetarea din domeniul medical;

❖ Digitalizarea sistemului medical;

❖ Măsuri care susțin cercetarea, informatizarea în sănătate și utilizarea de metode moderne de investigare, intervenție, tratament;

Tabel nr. 6.5.5 Priorități investiție POS, sursă: <https://mfe.gov.ro/>,

prelucrare proprie

6. PROGRAMUL OPERAȚIONAL EDUCAȚIE ȘI OCUPARE (PEO)

Obiective specifice

❖ Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;

❖ Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;

❖ Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea

- generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
- ❖ Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini; dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale
 - ❖ Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;
 - ❖ Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;
 - ❖ Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
 - ❖ Promovarea participării echilibrate după gen pe piața muncii și a asigurării echilibrului dintre viața profesională și cea privată, inclusiv prin facilitarea accesului la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor aflate într-o situație de dependență;
 - ❖ Promovarea adaptării la schimbare a lucrătorilor, întreprinderilor și antreprenorilor, a îmbătrânirii active și în condiții bune de sănătate, precum și a unui mediu de lucru sănătos și adaptat care să reducă riscurile la adresa sănătății;
 - ❖ Îmbunătățirea accesului pe piața muncii pentru toate persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomeri de lungă durată și grupurile dezavantajate pe piața muncii, persoanele inactive, prin promovarea angajării pe cont propriu și a economiei sociale;
 - ❖ Modernizarea instituțiilor și a serviciilor pieței muncii pentru a evalua și anticipa necesarul de competențe și a asigura asistența personalizată și în timp real urmărind asigurarea medierii/plasării (matching), tranziției și a mobilității forței de muncă;
 - ❖ Îmbunătățirea calității, eficacității și a relevanței sistemului de

educație și formare pentru piața muncii, pentru a sprijini dobândirea de competențe cheie, inclusiv a competențelor digitale;

- ❖ Promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și completarea studiilor, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor antepreșcolari, preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;

Priorități de investiție

- ❖ Valorificarea potențialului tinerilor pe piața muncii
- ❖ Îmbunătățirea participării copiilor la educația antepreșcolară și preșcolară
- ❖ Prevenirea părăsirii timpurii a școlii și creșterea accesului și a participării grupurilor dezavantajate la educație și formare profesională
- ❖ Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai

bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic.

- ❖ Creșterea accesibilității, atractivității și calității învățământului profesional și tehnic
- ❖ Creșterea accesului pe piața muncii pentru toți
- ❖ Antreprenariat și economie socială
- ❖ Modernizarea instituțiilor pieței muncii
- ❖ Consolidarea participării populației în procesul de învățare pe tot parcursul vieții pentru facilitarea tranzițiilor și a mobilității pe piața muncii
- ❖ Asistență tehnică

Tabel nr. 6.5.6 Priorități investiție PEO, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

7. PROGRAMUL OPERATIONAL INCLUZIUNE ȘI DEMNITATE SOCIALĂ (POIDS)

Obiective specifice

- ❖ îmbunătățirea accesului la piața muncii pentru toate persoanele în căutarea unui loc de muncă, în special pentru tineri, șomerii de lungă durată și persoanele inactive, promovarea desfășurării de activități independente și a economiei sociale;
- ❖ promovarea participării femeilor la piața muncii, a unui echilibru mai bun între viața profesională și cea privată, inclusiv accesul la servicii de îngrijire a copiilor și a persoanelor dependente;
- ❖ promovarea adaptării lucrătorilor, a întreprinderilor și a antreprenorilor la schimbare, precum și îmbătrânirea activă și sănătoasă și un mediu de lucru sănătos și bine adaptat care abordează riscurile de sănătate;
- ❖ promovarea accesului egal la educație și formare de calitate și favorabile incluziunii, precum și a absolvirii acestora, în special pentru grupurile defavorizate, începând de la educația și îngrijirea copiilor preșcolari, continuând cu educația și formarea generală și profesională și până la învățământul

terțiar, precum și educația și învățarea în rândul adulților, inclusiv prin facilitarea mobilității în scop educațional pentru toți;

- ❖ favorizarea incluziunii active pentru a promova egalitatea de șanse și participarea activă și a îmbunătăți capacitatea de inserție profesională;
- ❖ promovarea integrării socioeconomice a resortisanților țărilor terțe și a comunităților marginalizate, cum ar fi romii;
- ❖ creșterea accesului egal și în timp util la servicii de calitate, sustenabile și cu prețuri accesibile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a rezilienței sistemelor de sănătate și a serviciilor de îngrijire pe termen lung;
- ❖ promovarea integrării sociale a persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială, inclusiv a persoanelor celor mai defavorizate și a copiilor;
- ❖ reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor celor mai defavorizate, inclusiv prin măsuri auxiliare;
- ❖ îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin

măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Priorități de investiție

❖ Dezvoltare Locală plasată sub Responsabilitatea Comunității;

❖ Protejarea dreptului la demnitate socială;

❖ Sprijinirea comunităților rurale fără acces sau cu acces redus la servicii sociale;

❖ Reducerea disparităților dintre copiii la risc de săracie și/sau excluziune socială și ceilalți copii;

❖ Servicii de suport pentru persoane vârstnice;

❖ Sprijin pentru persoanele cu dizabilități;

❖ Servicii sociale și de suport acordate altor grupuri vulnerabile;

❖ Ajutorarea persoanelor defavorizate FEAD;

Tabel nr. 6.5.7 Priorități investiție POIDS, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

8. PROGRAME OPERAȚIONALE REGIONALE

Obiective specifice

- ❖ fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor
- ❖ impulsionearea creșterii și competitivității IMM-urilor;
- ❖ fructificarea avantajelor digitizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- ❖ fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;
- ❖ promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- ❖ promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile;
- ❖ dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității;
- ❖ îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

- ❖ favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;
- ❖ favorizarea dezvoltării (...) în afara zonelor urbane;

Priorități de investiție

- ❖ O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice;

❖ O regiune cu orașe smart;

❖ O regiune cu orașe prietenoase cu mediul;

❖ O regiune accesibilă;

❖ O regiune educată;

❖ O regiune mai atractivă;

Tabel nr. 6.5.8 Programe operaționale regionale, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

9. PROGRAMUL OPERAȚIONAL ASISTENȚĂ TEHNICĂ

Obiectiv specific

- ❖ a asigura utilizarea și administrarea eficientă și eficace a fondurilor UE, sprijinind programarea, monitorizarea, controlul, auditul, evaluarea, comunicarea cu privire la prioritățile UE.

Priorități de investiție

- ❖ Asigurarea funcționării sistemului de coordonare și control al fondurilor FEDR, FC, FSE+ și gestionarea PO (finanțată din FSE+);
- ❖ Asigurarea transparenței fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR);
- ❖ Îmbunătățirea capacității de gestionare și implementare a fondurilor FEDR, FC, FSE+ (finanțată din FEDR)

Tabel nr. 6.5.9 Programul operațional asistență tehnică, sursă: <https://mfe.gov.ro/>, prelucrare proprie

e) Fondul Social European (FSE+)

- ❖ finanțează proiecte prin care cetățenii sunt ajutați să își consolideze competențele profesionale, un instrument financiar al investițiilor în capitalul uman.

f) Fondul european de ajustare la globalizare (FEG)

- ❖ lucrătorii disponibilizați sunt ajutați prin intermediul fondului, adresându-se autorităților naționale competente, să-și găsească mai repede un loc de muncă.

g) Creditele

- ❖ ușor de obținut în cazul finanțării anumitor proiecte de investiții, creditele interne fiind rambursate de la bugetul local sau de stat, incluzând și comisioane.

h) Resursele financiare ale bugetelor locale

- ❖ formate din sume și cote defalcate din impozitul pe venit și T.VA., taxe, impozite locale ș.a.

i) FEADR 2021-2027

- ❖ investițiile tangibile și intangibile contribuie la: îmbunătățirea orientării spre piața și creșterea competitivității
- ❖ îmbunătățirea poziției fermierilor în lanțul valoric, atragerea tinerilor fermieri, promovarea bioeconomiei.

Calendarul Financiar Multianual pentru perioada 2021-2027 este structurat astfel: „Piața unică, inovare și sectorul digital”, „Coeziune, reziliență și valori” (care include o subgrupă dedicată coeziunii economice, sociale și teritoriale și o subrubrică pentru reziliență și valori), „Resurse naturale și mediu” (care include o subgrupă pentru cheltuieli legate de piață și plăți directe), „Migrație și gestionarea frontierelor”, „Securitate și apărare”, „Vecinătate și întreaga lume”, „Administrație publică europeană”. Din acest pachet aprobat de Consiliu, România primește aproximativ 80 de miliarde de EUR, respectiv 46,3 de miliarde de EUR din bugetul UE 2021-2027 și 33,5 de miliarde de EUR prin instrumentul Next Generation EU. Aceste date se transpun în: un plus de 9,6 miliarde de EUR față de alocările bugetului anterior, respectiv o creștere cu 26,09%. față de alocările României din bugetul 2014-2020, *mai multi bani pentru coeziune, agricultura, infrastructura*).

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE. Se preconizează cinci priorități investiționale:

- ❖ *Europă mai inteligentă*, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- ❖ *Europă mai verde*, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- ❖ *Europă conectată*, cu rețele strategice de transport și digitale
- ❖ *Europă mai socială*, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- ❖ *Europă mai apropiată de cetățenii săi*, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Mecanismul de redresare și reziliență este elementul central al Instrumentului de redresare al Uniunii Europene NextGenerationEU, planul menit să permită UE să iasă mai puternică din pandemia de

COVID-19. Mecanismul va avea un rol decisiv în a asigura redresarea Europei de pe urma impactului economic și social al pandemiei, o mai mare reziliență a economiilor și a societăților din UE și avansarea pe calea tranziției verzi și digitale. Mecanismul de redresare și reziliență este structurat în jurul a 6 axe principale: tranziția verde; transformarea digitală; coeziunea economică, productivitatea și competitivitatea; coeziunea socială și teritorială; reziliența sanitară, economică, socială și instituțională; politicile pentru generația următoare.

Mecanismul va permite UE să își atingă până în 2050 obiectivul în materie de neutralitate climatică și să avanseze pe calea tranziției digitale, creând totodată locuri de muncă și stimulând creșterea economică. Un procent de cel puțin 37 % din sumele alocate pentru investiții și reforme în planurile naționale de redresare și reziliență ar trebui să fie dedicat obiectivelor climatice. Cel puțin 20 % din sumele alocate pentru investiții și reforme din fiecare plan național ar trebui să fie dedicate tranziției digitale.

7. Coordonare, implementare, monitorizare și evaluare

Coordonarea implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Sagna, 2021-2027, Județul Neamț, va fi asumată și asigurată de Consiliul Local al comunei Sagna, prin intermediul structurilor existente a funcționarilor publici specializați, desemnați în acest sens.

Responsabilitatile de coordonare a Strategiei de dezvoltare locală vizează:

- ❖ Asigurarea unui circuit informațional adecvat privind implementarea Strategiei;
- ❖ Desfășurarea unui management coerent al riscurilor ce intervin în implementarea Strategiei;
- ❖ Asigurarea resurselor tehnice și administrative necesare bunei implementări a Strategiei;
- ❖ Coordonarea și gestionarea personalului/ echipei responsabile de activitățile care conduc la implementarea Strategiei;
- ❖ Asigurarea unui management eficient și corect în implementarea strategiei, inclusiv a gestionării financiare corecte a fondurilor alocate implementării acțiunilor asumate;
- ❖ Monitorizarea stadiului de implementare a strategiei și stabilirea eventualelor revizuirii periodice;
- ❖ Raportarea activităților de implementare și de revizuire periodică.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Sagna, 2021-2027, Județul Neamț, depinde de capacitatea administrației locale de a atrage fondurile europene și naționale în exercițiul bugetar 2021-2027, pentru a putea fi finanțate acțiunile și proiectele selectate. Absorbția acestor fonduri depinde, pe de o parte, de eligibilitatea acțiunilor, iar pe de altă parte, de capacitatea instituțională a administrației locale de a iniția proiecte, dar și de a lucra în parteneriat cu mediul de afaceri și societatea civilă, pentru atingerea obiectivelor strategice.

Strategia de Dezvoltare Locală a Comunei Sagna 2021-2027 reprezintă un document legal de lucru al Consiliului Local Sagna. Documentul are un caracter normativ și prospectiv și este supus la o permanentă reevaluare și optimizare a opțiunilor de dezvoltare a comunității pentru a fi în concordanță cu realitățile economice și sociale.

Procesul de implementare va cuprinde următoarele activități:

- ❖ Elaborarea planurilor anuale de acțiune, și aprobarea acestor planuri prin hotărârea consiliului local;
- ❖ Identificarea, selectarea și dezvoltarea proiectelor strategice de la nivelul localității (fișe de proiecte identificate, analiza și corelarea proiectelor identificate în raport cu obiectivele

sectoriale și strategice, precum și cu dezvoltarea teritorială, impactul estimat al proiectului local), în vederea identificării celor mai bune soluții pentru atingerea obiectivelor și priorităților locale propuse;

- ❖ Urmărirea calendarului de implementare a proiectelor strategice;
- ❖ Implementarea prin realizarea acțiunilor, activităților, măsurilor și proiectelor concrete de dezvoltare;
- ❖ Monitorizarea progreselor realizate;
- ❖ Evaluarea implementării prin analiza indicatorilor prevăzuți în strategie;
- ❖ Analiza impactului prin care se apreciază dacă proiectul răspunde politicilor formulate și cum influențează criteriile de performanță privind dezvoltarea eficientă a orașului.

Planificarea acțiunilor și monitorizarea trebuie să fie realizate anual, prin prezentarea în cadrul consiliului local a progreselor înregistrate și a problemelor întâmpinate. Această monitorizare anuală va avea în vedere proiectele strategice implementate sau în implementare ori care urmează a fi implementate la nivel local și efectele pe care le produc la nivelul Comunei Sagna.

Odată aprobată în ședință de consiliu, strategia exprimă opțiunea Consiliului Local Sagna de a aborda integrat fenomenul economic, social și de protecție a mediului și de a se deschide spre parteneriatul constant cu societatea civilă și cu comunitatea mediului economic.

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală este un proces complex, care necesită un management și control adecvat, realizat de o structură organizatorică, un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute. Pentru a implementa Strategia, se va constitui un Grup de Acțiune ale cărei funcții constau în:

- ❖ Urmărirea și conducerea procesului de implementare;
- ❖ Analizarea și aprobarea planurilor anuale de implementare;
- ❖ Propuneri de completare periodică a strategiei;
- ❖ Analizează și aprobă bugetul anual de implementare;

Etapa de implementare, monitorizare și control reprezintă etapa de realizare a proiectelor, a programelor și politicilor prevăzute de strategie, de recoltare și raportare a informațiilor asupra desfășurării proiectelor și asupra succesului și impactului acestora la dezvoltarea comunei.

Scopul monitorizării și evaluării implementării Strategiei de Dezvoltare Locală este:

- ❖ Evaluarea atingerii obiectivelor în timp util și în bugetul local;
- ❖ Constatarea dacă proiectele implementate sunt durabile;
- ❖ Succesul realizării Strategiei depinde, în mare măsură, de participarea tuturor locuitorilor la procesul de implementare și monitorizare a acesteia.

În procesul implementării prezentei Strategii vor fi implicați mai mulți actori, fiecare respectând responsabilități bine determinate, îndeplinind rolul de implementator sau de control al proiectelor planificate. În plan instituțional, principalii actori ai implementării strategiei vor fi:

- ❖ Administrația publică locală –Primarul, Consiliul Local, Primăria;
- ❖ Agenții economici;
- ❖ Investitorii;
- ❖ Societatea civilă;

Performanța implementării strategiei va fi evaluată pe baza unor rapoarte strategice, elaborate de Unitatea Administrativ Teritorială Sagna. În elaborarea raportului strategic se va avea în vedere includerea de date relevante pentru evaluarea eficacității și eficienței măsurilor aplicate. Aceste rapoarte strategice vor fi realizate în 2022,

2025 și 2027, fiind prezentate în cadrul ședințelor de Consiliu Local și date publicității.

În cadrul rapoartelor vor fi evidențiate situația și evoluția socio-economică la nivel local; realizările, problemele și perspectivele în ceea ce privește implementarea strategiei; propunerile de modificare, completările și adaptările strategiei la noile realități sociale și economice. Rapoartele vor sintetiza evoluțiile relevante în implementarea strategiei, deficiențele și întârzierile constatate, recomandările privind ajustarea strategiei și a planurilor anuale de acțiune, fiind supuse aprobării Consiliului Local Sagna.

Evaluarea finală a implementării Strategiei de Dezvoltare Locală a Comunei Sagna va urmări:

- ❖ modul de folosire a resurselor financiare și umane;
- ❖ realizarea indicatorilor propuși;
- ❖ eficiența intervențiilor.

Totodată vor fi evidențiați factorii de succes și de eșec, dar și sustenabilitatea rezultatelor și impactul strategiei.

Exemple de indicatori de monitorizare și de evaluare:

- ❖ Quantumul veniturilor pe gospodărie;
- ❖ Rata de ocupare a forței de muncă active;

- ❖ Rata șomajului;
- ❖ Drumuri modernizate (%);
- ❖ Gradul de conectare la sistemul public de canalizare;
- ❖ Gradul de conectare la rețeaua de distribuție a apei potabile;
- ❖ Suprafața spațiilor verzi intravilane pe cap de locuitor;
- ❖ Rata de creștere / descreștere a numărului de întreprinderi;
- ❖ Rata de creștere/ descreștere a capacității de cazare turistică existentă;

Prin urmare, activitatea de evaluare se concretizează într-un raport de evaluare care va conține situația indicatorilor de evaluare. În funcție de aceste rapoarte, se vor lua deciziile privind eventuale modificări sau actualizări ale prevederilor Strategiei.

8. Bibliografie

- ❖ ADR Nord-Est, *POR 2021-2027- Regiunea Nord-Est-România, versiunea septembrie 2020*
- ❖ ADR Nord-Est, *Buletin de date și informații statistice;*
- ❖ ADR Nord-Est, *Catalogul surselor de finanțare;*
- ❖ *Analiza SWOT Planul Național Strategic 2021-2027;*
- ❖ Dăianu, D., Fugaru, A., Mihailovici, G., Volintiru, C. (2019) *Cadrul Financiar Multianual post-2020- riscuri și oportunități pentru România;*
- ❖ *Plan de menținere a calității aerului în județul Neamț 2019-2022 (draft) ;*
- ❖ *Plan Urbanistic General Comuna Sagna;*
- ❖ Institutul Național de Statistică al României (accesat în perioada februarie 2021);
- ❖ Lista Firmelor din România (listafirme.ro, termene.ro) ;
- ❖ *Strategia de Dezvoltare a Județului Neamț 2015-2020;*
- ❖ *Strategia Județeană de dezvoltare a serviciilor sociale a județului Neamț 2018-2022;*
- ❖ *Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Sagna 2014-2020;*
- ❖ Site-ul Primăriei Sagna (primariasagna.ro);
- ❖ *Ciobotaru. Oana, Grădinescu. Izabella, Grigorescu. Sorin, Studiu privind disparități urban-rural în Regiunea Nord-Est, decembrie 2019*
- ❖ *Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale – Oportunități de finanțare a sectorului agricol prin FEADR 2021-2027;*
- ❖ *Renew Europe, Calea către schimbare. Fonduri Europene pentru România;*
- ❖ <https://www.fonduri-structurale.ro/2021-2027> accesat februarie 2021
- ❖ <https://mfe.gov.ro/minister/perioade-de-programare/perioada-2021-2027/> , accesat februarie 2021
- ❖ coltisorderomania.ro, accesat februarie 2021, accesat februarie 2021

